ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ Τῌ ΚΕ΄. ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1870

ΗΜΕΡᾼ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΕΩΣ

ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΤΟΥ

ἘΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ

Κ. ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΛΛΙΓΑ,

Τακτικοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Δικαίου,

Παραδίδοντος τὴν Πρυτανείαν τῷ διαδόχῳ αὐτοῦ

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝῼ ΒΟΥΣΑΚῌ,

Τακτικῷ Καθηγητῇ τῆς Φυσιολογίας.

ΑΘΗΝΗΣΙ,

ἘΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑ.

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ, ΑΡΙΘ. 291.

1871.

ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΤΗι ΚΕ΄. ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1870

ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΕΩΣ

ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΤΟΥ

ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ

Κ. ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΛΛΙΓΑ,

Τακτικοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Δικαίου,

Παραδίδοντος τὴν Πρυτανείαν τῷ διαδόχῳ αὐτοῦ

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΩι ΒΟΥΣΑΚΗι,

Τακτικῷ Καθηγητῇ τῆς Φυσιολογίας.

ΑΘΗΝΗΣΙΝ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑ·

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ, ΑΡΙΘ. 291.

1870.

ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΤΗΝ ΚΕ΄ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1870

ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Κ. ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΛΛΙΓΑ,

Παραδίδοντος τὴν Πρυτανείαν τῷ διαδόχῳ αὐτοῦ

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΩι ΒΟΥΣΑΚΗι.

Κύριοι,

Ἡ ἔκθεσις, ἣν μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐνιαυσίου Πρυτανείας κατὰ νόμον χρεωστῶ νὰ δώσω δημοσίᾳ τῶν πεπραγμένων, δύναται νὰ ἔχῃ διττὸν τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ μὲν παριστάνουσα τὴν εἰκόνα τῆς παρ' ἡμῖν ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως, τὸ δὲ καταδεικνύουσα τὰς ἐλλείψεις αὐτῆς καὶ τρόπους θεραπείας πρὸς ὡριμωτέραν σκέψιν. Εἰς ταῦτα προστίθεται καὶ ἡ διαχείρισις τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ σπουδαία πρόοδος τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς καταφαίνεται ἐκ τῆς προϊούσης αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐγγεγραμμένων φοιτητῶν. Ἐνῷ κατὰ τὴν πρώτην δεκαετηρίδα ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Πανεπ. ἀνῆλθεν ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν φοιτησάντων μέχρι 300, κατὰ τὸ τέλος τῆς δευτέρας δεκαετηρίδος ὁ ἀριθμὸς οὗτος ηὔξησε μέχρι 500, κατὰ δὲ τὸ τέλος τῆς τρίτης δεκαετηρίδος μικρόν τι ὑπερέβη τοὺς 1200, δηλ: ἔφθασε μέχρι 1217. Ἔκτοτε δὲν ὑπῆρξεν αὔξησις, ὡς δεικνύει ὁ ὅλος ἀριθμὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐκ 1210 φοιτησάντων, ἐξ ὧν 929 ἀνενέωσαν τὴν ἐγγραφήν, 281 δὲ νεωστὶ ἐνεγράφησαν.

Τὸ ποσὸν τοῦτο κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος σύγκειται ἐξ

ἡμεδαπῶν, διότι ἐκ τοῦ συγκριτικοῦ πίνακος καταφαίνεται, ὅτι ἐν ἔτει 1850 οἱ ἐκ τῆς ἡμεδαπῆς ἦσαν 193 πρὸς 204 ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, ἤδη δὲ εἶναι οἱ ἐκ τῆς ἡμεδαπῆς 966 πρὸς 244 ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς. Ἐκ τῶν ἡμεδαπῶν ἐν τῷ λήξαντι ἔτει μόνον 54 ὡρμῶντο ἐκ τῶν Ἰονίων νήσων, ἄρα ὁ μεγάλος ὄγκος χρεωστεῖται εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι σπουδαίαν ἐπέκτασιν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν Γυμνασίων. Ὁ τετραπλασιασμὸς ἐν εἰκοσαετίᾳ δὲν εἶναι ἐκ τῶν μικρῶν ἀποτελεσμάτων, ἐὰν μάλιστα ἀναλογισθῶμεν, πόσα συμβάντα διέσεισαν τὴν κοινωνίαν μέχρι θεμελίων κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο.

Ἡ Ἑλλὰς διανοητικῶς προοδεύει καὶ ἡ πρόοδος αὕτη μεγάλας ἐπιβάλλει ὑποχρεώσεις εἰς τοὺς ἀναδεχομένους τὴν ἱκανοποίησιν ἀναλόγων πρὸς τὴν πρόοδον ταύτην ἀξιώσεων.

Κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν φοιτώντων τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον δύναται ἤδη ν' ἁμιλλᾶται πρὸς τὰ σπουδαιότερα τῆς Εὐρώπης Πανεπιστήμια, ἂν δὲ κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν προβῇ καὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἡ μέση ἐκπαίδευσις, τῇ ἱδρύσει πλειόνων ἰσοβάθμων τοῖς ἡμετέροις Γυμνασίοις Ἐκπαιδευτηρίων, θέλομεν ἰδεῖ μέχρι τέλους τῆς τετάρτης δεκαετηρίδος ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ σπουδαίαν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φοιτώντων.

Τοσαύτης πληθύος προσερχομένων πρὸς ἐκπαίδευσιν πῶς ἐκπληροῦνται οἱ εὐγενεῖς πόθοι;

Ἐξ αὐτῆς τῆς κατατάξεως τῶν φοιτητῶν εἰς τὰς διαφόρους σχολὰς δυνάμεθα νὰ πορισθῶμεν τεκμήριον περὶ τοῦ τρόπου τῆς σπουδῆς καὶ τῶν προσδοκωμένων ἀποτελεσμάτων. Πλέον τοῦ ἡμίσεως τῶν ἐγγεγραμμένων φοιτητῶν ἀνήκουσιν εἰς τὴν νομικὴν σχολήν, ἤτοι 639, ἐκ τῶν 1210, περὶ τὸ τέταρτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ εἰς τὴν ἰατρικὴν σχολήν, ἤτοι 367, εἰς τὴν φιλοσοφικὴν 136, εἰς τὴν θεολογικὴν 25, εἰς δὲ τὴν φαρμακευτικὴν 43.

Πόθεν ἡ τοσαύτη δυσανάλογος φορὰ πρὸς τὰς νομικὰς μελέτας;

Ἀναμφιβόλως διότι ἡ ὁδὸς δὲν φαίνεται τοσοῦτον ἀνάντης, ἄγει δὲ εἰς τὰ πλεῖστα ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀξιώματα, δικαστικὰ, διοικητικὰ, προξενικὰ καὶ διπλωματικά.

Ἀλλ' ἡ συῤῥοὴ αὕτη ἐν τῇ νομικῇ σχολῇ ἀποτελεῖ ὑπερβολικὴν δυσαναλογίαν μεταξὺ διδασκόντων καὶ διδασκομένων ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε καθίσταται ὅλως προβληματικὸν, ἐὰν πράγματι ἀπονέμεται εἰς ἅπαντας διδασκαλία, ἢ κατ' ὄνομα μόνον γίνονται τινὲς ἐκ τῶν πολλῶν ἐν τῇ νομικῇ σχολῇ ἐγγραφῶν, πρὸς απόκτησιν τῶν τῆς ἐξετάσεως προσόντων, συμπληρωθείσης τῆς τετραετίας.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλο φαινόμενον δυσεξήγητον ἀπαντᾶται καθ' ὅλους τοὺς φοιτητὰς ἐν γένει. Ἐνῷ ἀνεξαιρέτως χρεωστοῦσι πάντες νὰ προσάξωσι τὴν ἀπόδειξιν ἀκροάσεως γενικῶν μαθημάτων, τῆς φιλοσοφίας καὶ τῶν φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν ἐπιστημῶν, ἔπρεπε τοὐλάχιστον τὸ πέμπτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν φοιτητῶν, ἤτοι διακοσίους πεντήκοντα ὡς ἔγγιστα νὰ εὑρίσκωμεν πάντοτε ἐν τοῖς ἀκροατηρίοις τῶν γενικῶν τούτων μαθημάτων, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἐπὶ 5 ἔτη παρατείνεται ἡ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διαμονὴ, τέσσαρα μὲν διὰ τὴν ἀκρόασιν, καὶ ἓν πρὸς προπαρασκευὴν διὰ τὸν κρίσιμον ἀγῶνα τῶν ἐξετάσεων.

Ἀλλ' ὅτε ἀνηγέρθη ἡ οἰκοδομὴ τοῦ Πανεπιστημίου ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν ἦτο μικρὸς καὶ οὐδεὶς προσεδόκα τότε σπουδαίαν αὔξησιν. Διὰ τοῦτο τὰ εὐρυχωρότερα ἡμῶν ἀκροατήρια δὲν δύνανται νὰ δεχθῶσι πλέον τῶν 200 φοιτητῶν, καὶ μάλιστα οὐχὶ πάντων καθημένων.

Πῶς θέλει γίνει διόρθωσις τῆς ἐλλείψεως ταύτης μεγάλων ἀκροατηρίων, δὲν εἶναι τῆς ὥρας νὰ ἐξετάσωμεν, πρόχειρον ὅμως ἔχομεν ἐντεῦθεν τὴν ἀπόδειξιν, ὅτι πάντες δὲν φοιτῶσιν ἐν ταῖς ἀκροάσεσι.

Τὸ αὐτὸ φαινόμενον ἐπαναλαμβάνεται ἐν τῇ νομικῇ σχολῇ. Ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἀνηκόντων εἰς αὐτὴν 639 φοιτητῶν πρέπει νὰ εὕρωμεν τοὐλάχιστον τὸ ἥμισυ ἐν ἑκάστῃ παραδόσει, διότι πολλαὶ ἐξ αὐτῶν παρατείνονται ἐπὶ δύω ἔτη. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα τὰ ἀκροατήρια σπανίως εἶναι πλήρη.

Οὕτω δυστυχῶς ἐξ αὐτῆς τῆς συγκρίσεως τοῦ χώρου τῶν ἀκροατηρίων καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φοιτητῶν ἐξελέγχεται, ὅτι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνουσι μόνου τοῦ ὀνόματος τοῦ φοιτητοῦ, τῶν δὲ εὐεργετημάτων τῆς διδασκαλίας ἢ μηδόλως ἢ ἐλάχιστον.

Περὶ τοῦ νοσήματος τούτου ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ πολλαχῶς ὑπάρχει ὑπόνοια, ἀλλ' ἀορίστως, ὅτι ἐν γένει χωλαίνει ἡ ἀνωτάτη ἐκπαίδευσις, εἴτε διότι πολλοὶ προσέρχονται μὴ δεόντως κατηρτισμένοι, εἴτε διότι εἰς οὐδένα ὑποκείμενοι ἔλεγχον οἱ φοιτῶντες δὲν γεύονται τῶν παρατιθεμένων καὶ ἀτέλεστοι κατέρχονται εἰς τὴν ἐσχάτην δοκιμασίαν τῶν ἐξετάσεων, ἣν λανθάνοντες διέρχονται ἐκ τῆς ἄγαν τῶν ἐξεταζόντων ἐπιεικείας.

Πρὸς καταστολὴν τοιαύτης ἀκηδείας, ματαιούσης τὴν ὑπὲρ τῆς ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως μέριμναν, πολλοὶ ἐνόμισαν καὶ νομίζουσιν, ὅτι εἶναι ἀναγκαία ἡ παρέμβασις τοῦ νομοθέτου. Ἀλλ' οἱ καταφεύγοντες, ἅμα ἀπαντήσωσι πρόσκομμα, εὐθὺς εἰς τὸν νομοθέτην αὐτὸν ὡς παντοδύναμον, κινδυνεύουσιν, εὑρισκόμενοι ἐνώπιον αὐτοῦ, ν' ἀγνοῶσι, τί ζητοῦσι.

Πᾶσα μεταβολὴ τοῦ νόμου δὲν εἶναι βελτίωσις οὔτε πρόοδος, διότι καὶ εἰς τὸ χεῖρον γίνεται μεταβολή. Ἴσως καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἀπὸ τοῦ 1837 ὑφισταμένου καὶ ἐν ἐνεργείᾳ κανονισμοῦ, κληθέντος προσωρινοῦ, συνετέλεσεν ὅπως προκληθῇ ἡ ἐνέργεια τοῦ νομοθέτου, διότι δύω μὲν συνετάχθησαν νομοσχέδια ἐν ἔτεσι 1844 καὶ 1849, ἀπὸ δὲ

τοῦ 1860 διαδοχικῶς ἐξ, ὧν τὰ πλεῖστα ἔφθασαν μέχρι τοῦ νομοθετικοῦ σώματος.

Ἐν οὐδεμιᾷ τῶν συνοδευουσῶν αὐτὰ ἐκθέσεων εὑρίσκει τις ἐντούτοις καταδεικνυόμενα τὰ ἐλαττώματα τοῦ ὑφισταμένου προσωρινοῦ Κανονισμοῦ καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν προκύψαντα ἀναπόδραστα ἀποτελέσματα, ἀλλ' ἁπλῶς συσταίνονται αἱ νέαι μεταῤῥυθμίσεις ὡς λίαν πρόσφοροι, ὡς μηδόλως ὄντος διαφιλονεικουμένου τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ ὑφιστάμενος κανονισμὸς δὲν δύναται πλέον νὰ ἐξακολουθῇ ἰσχύων.

Ἐὰν ἐξ αὐτῶν ὅλων τῶν νομοσχεδίων παρατρέξωμεν ὅ,τι κατὰ μικρὰς παραλλαγὰς ἐπαναλαμβάνεται ἐκ τοῦ ὑφισταμένου κανονισμοῦ, προσέξωμεν δὲ εἰς τὰς καιρίας μεταβολὰς, δυστυχῶς βλέπομεν ἀπειλουμένην τοιαύτην τοῦ Πανεπιστημίου ἀλλοίωσιν, ὥστε κινδυνεύει νὰ μειωθῇ ἡ ἐν αὐτῷ πνευματικὴ ζωή.

Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι ποσῶς ἀλλότριον τῆς παρούσης ἐκθέσεως περὶ τῶν παρὰ τῆς Συγκλήτου πεπραγμένων, διότι ἡ πρώτη ὑπόθεσις, περὶ ἧς συντόνως αὕτη ἐνησχολήθη, ἅμα ἀνέλαβον τὰ Πρυτανικὰ καθήκοντα, καὶ ἐπὶ πολλὰς μάλιστα συνεδριάσεις, ὑπῆρξεν ἡ συζήτησις περὶ τοῦ νομοσχεδίου, τοῦ ὑποβληθέντος πέρυσιν εἰς τὴν Βουλήν. Τὰς περὶ αὐτοῦ κρίσεις τῆς συγκλήτου ὑπέβαλον τότε εἰς τὸ ὑπουργεῖον αὐθορμήτως.

Ἰδοὺ ἐν ὀλίγοις τὰ κυριώτερα.

Ἐν πρώτοις διά τινων τῶν νομοσχεδίων μεταφέρεται εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τὸ βάρος τῆς ἐκ νέου ἐξετάσεως τῶν κτησαμένων ἀπολυτήριον γυμνασιακὸν, πρὸς ἔλεγχον τῆς πρὸς παραδοχὴν ἱκανότητος.

Ἐὰν τ' ἀπολυτήρια τῶν γυμνασίων δὲν παρέχωσι πίστιν, ἀλλ' ὑπάρχει ἀνάγκη ἀναθεωρήσεως, πρὸς τί ἐκδίδονται τ' ἀπολυτήρια ταῦτα; Διατί τοσαύτη ἀπώλεια χρόνου ἐν τοῖς

γυμνασίοις, ὥστε ἐνωρὶς περατοῦνται αἱ παραδόσεις καὶ βραδέως γίνεται ἡ ἔναρξις αὐτῶν;

Διὰ τὴν ἐκ νέου ἐξέτασιν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ προβάλλεται τὸ ὁμοιόμορφον.

Ἀλλ' εἶναι τάχα δυνατὸν νὰ προκύψῃ ὁμοιόμορφον καὶ ἰσοδύναμον ἐκ προχείρου ἐξετάσεως πολλῶν συνάμα, ἐὰν δὲν προϋπάρχῃ ἐκ τῆς ὁμοιομόρφου καὶ ἰσοδυνάμου διδασκαλίας;

Τὸν ἀφ' ἱερᾶς ἐπὶ τέλους κινοῦντες, δὲν ὑπάρχει, λέγουσιν, ἄλλη τοῦ κακοῦ διόρθωσις καὶ μόνοι οἱ Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, οἱ ἀγνοοῦντες τοὺς ἐξεταζομένους καὶ οὐδεμίαν ἔχοντες προηγουμένην σχέσιν πρὸς αὐτούς, δύνανται νὰ μετέλθωσιν ἀνεπηρεάστως καὶ δικαίως τὸ ἔργον τοῦ ἐξεταστοῦ.

Ἀλλ' εἶναι τάχα ἡ περὶ γυμνασιακοῦ ἀπολυτηρίου ἀπόφασις ἔργον Μίνωος καὶ Ῥαδαμάνθυος;

Καὶ ἂν ἦτο τῳόντι ἀληθές, ὅτι ἀκριβέστερον καὶ ἀσφαλέστερον ἀποφαίνεται περὶ ἱκανότητος ὁ ἀγνοῶν τὸν ἐξεταζόμενον καὶ μόνον ἐκ τῆς ἀμέσου δοκιμασίας, τῆς πολλὰ ἐχούσης τὰ τυχαῖα, κρίνων, ὡς ἄλλοτε τὸ ἐν Ἀρείῳ Πάγῳ δικαστήριον ἐδίκαζεν ἐν τῇ σκοτίᾳ, πάλιν δὲν εἶναι οὗτος λόγος ἀποχρῶν, ὅπως ἀγγαρευθῇ τὸ Πανεπιστήμιον ἔργα ἀλλότρια.

Ὁ προορισμὸς αὐτοῦ δὲν εἶναι ἡ προπαρασκευαστικὴ ἐκπαίδευσις, ἀλλ' ἡ διδασκαλία τῆς ἐπιστήμης καὶ ὁ εἰς ἐκείνην ἀποδιδόμενος χρόνος ἀφαιρεῖται ἀπ' αὐτῆς.

Ἐὰν θέλωμεν τὸ Πανεπιστήμιον νὰ ἐκτελέσῃ καὶ ἄλλα καθήκοντα, διὰ νὰ μετέλθῃ ταῦτα ἀποτελεσματικῶς, πρέπει νὰ δοθῇ εἰς αὐτὸ διπλασία αὔξησις καὶ ἄλλος ὀργανισμός.

Δὲν περιωρίσθησαν ἐντούτοις εἰς ταύτην μόνην τὴν σύγχυσιν τῶν ὁρίων μεταξὺ μέσης καὶ ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως, ἀλλ', ὡς ἦτον ἑπόμενον, μετὰ τὸ πρῶτον βῆμα ἐπῆλθε τὸ δεύτερον, διότι προτείνουσι νὰ μετασχηματίσωσι τὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διδασκαλίαν τοιαύτην, οἵα ἁρμόζει κατὰ τὴν μέσην παιδείαν. Ἐν ὀλίγαις λέξεσι ζητεῖται νὰ μεταβληθῇ

τὸ Πανεπιστήμιον εἰς ἀνώτερον Γυμνάσιον, γινομένης καθ' ἑκάστην ὀνομαστικῆς κλήσεως ἐν τοῖς ἀκροατηρίοις καὶ ἐπιβαλλομένων ἐνιαυσίων ἐξετάσεων.

Τοιαύτη πρότασις δεικνύει τὴν παραγνώρισιν τῆς διαχωριζούσης τὴν μέσην παιδείαν καὶ τὴν ἀνωτάτην γραμμῆς.

Μεχρισοῦ ἐξακολουθεῖ ἡ μέση ἐκπαίδευσις, εἰς τὸν σπουδάζοντα μεταδίδονται γνώσεις ὡρισμέναι, μᾶλλον πρὸς ἀπομνημόνευσιν, πάντοτε στοιχειώδεις.

Καὶ λόγῳ τῆς ἡλικίας καὶ διότι ἡ ἀπόκτησις τοιούτων γνώσεων εἶναι μνημονική, ἀπαιτεῖται ἡ συνεχὴς ἐπιτήρησις, ἂν ἀπεταμιεύθησαν τὰ διδαχθέντα.

Τοιαύτη δὲν εἶναι μέχρι τέλους ἡ ἐκπαίδευσις καὶ μάλιστα ἀπὸ τῆς ἥβης, ὅτε ἡ κρίσις ἐγείρεται, ἐνεργοῦσα κατὰ τὴν διανοητικὴν χώνευσιν, ὅπως τὰ ὀξέα ἐν τῷ στομάχῳ.

Ὁ ἀνθρώπινος νοῦς δὲν εἶναι ξεστὸς πίναξ, ἐν ᾧ ἀναγράφομεν πολλὰ καὶ παντοῖα, ἀθρόα καὶ ἀναμίξ, πρὸς ἄγνωστον χρῆσιν, ἢ πρὸς ἐπίδειξιν.

Ἡ ἐπιστημονικὴ διδασκαλία εἶναι ἡ ἐκμάθησις τῆς χρήσεως τῶν ἀποκτωμένων γνώσεων.

Ἐκ ταύτης τῆς αἰτίας ἡ ἐπιστημονικὴ διδασκαλία οὐσιωδῶς καὶ ῥιζικῶς διαφέρει, διότι δὲν πρόκειται μόνον ν' αὐξήσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμετέρων γνώσεων καὶ νὰ δεκαπλασιάσωμεν τὸ τάλαντον, ὅπερ καὶ χιλιαπλασιαζόμενον μένει νεκρὸν ἐν τῇ ἀποθήκῃ τῆς πολυμαθείας, ἐνόσῳ δὲν γίνεται ἡ δέουσα αὐτοῦ χρῆσις.

Σκοπὸς τῆς ἐπιστημονικῆς διδασκαλίας εἶναι ν' ἀναφλέξῃ ἐν ἡμῖν τὸν σπινθῆρα τῆς ἰδίας κρίσεως διὰ τῆς ἐνασκήσεως εἰς τὴν λογικὴν ἐξέτασιν τῶν πραγμάτων καὶ εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ἀλληλουχίας αὐτῶν (1).

(1) Ἡ ἀντίστροφος σύγχυσις ἀπαντᾶται ἐν ἐκείνοις τοῖς διδακτικοῖς βιβλίοις γραμματικῆς ἢ ἀριθμητικῆς, ἐν οἷς τὰ πάντα κατασκευάζονται ἐκ τῶν προτέρων καὶ ἐκ μεταφυσικῶν θεωρημάτων, ἀντὶ νὰ γίνεται εὐκρινὴς ἀνάλυσις

Ὅτι ἡ παιδαγωγικὴ μέθοδος δὲν εἶναι ἡ δοκιμωτέρα, ἀρκεῖ ἡ σύγκρισις τῶν Πανεπιστημίων, παρ' οἷς ἐπικρατεῖ, πρὸς τὰ Πανεπιστήμια, παρ' οἷς ἡ διδασκαλία εἶναι ἐλευθέρα, ὅπως πεισθῶμεν περὶ τῆς ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ ὑπεροχῆς τῶν τελευταίων.

Διὰ τοῦτο ἐν Ἰταλίᾳ, ἅμα ἀπεσείσθη ὁ ξένος ζυγὸς, ὅστις ἐσκόπει τὴν ἀπονάρκωσιν τῶν πνευμάτων, ἡ παιδαγωγικὴ μέθοδος ἐγκατελείφθη, ἐν Γαλλίᾳ δὲ τοσοῦτον κατεκρίθη, ὥστε δὲν εἶναι μακρὰν ὁ χρόνος τῆς ῥιζικῆς μεταῤῥυθμίσεως. Ἂν τὰ φοβερὰ συμβάντα, ἅτινα τὰ πάντα κατέστησαν ἀνάρπαστα, δὲν διέκοπτον τὴν ἀνάπτυξιν τῶν φιλελευθέρων θεσμῶν, ἠθέλαμεν ἰδεῖ μεγάλας μεταῤῥυθμίσεις ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ διδασκαλίᾳ, ἐν Γαλλίᾳ, ὡς τεκμηριοῖ τὸ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ κ. Γκυζώτου καταρτισθὲν νομοσχέδιον.

Ὁ ἔξοχος ἱστορικὸς Σύβελος, ἐν ἰδίᾳ πραγματείᾳ παραβάλλων τὰ γερμανικὰ Πανεπιστήμια καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἐπικρατειῶν, περὶ τῶν Ἀγγλικῶν παρατηρεῖ, ὅτι ἕνεκα τῆς ἐν αὐτοῖς ἐπικρατούσης παιδαδωγικῆς μεθόδου μόλις ὑπολείπεται εἰς τὸν Καθηγητὴν καιρὸς δώδεκα μαθημάτων κατ' ἔτος ἀπὸ καθέδρας, ἐξαιρέτων βεβαίως καὶ γλαφυρῶν, ἀλλὰ μὴ ἀρκούντων πρὸς ἔκθεσιν τῆς ἐπιστήμης. Διὰ τοῦτο ἐξ ἀνάγκης προστίθενται ἰδιαίτερα σπουδαστήρια (colleges), ἐν οἷς ἀφιεροῦνται εἰς τὴν κατ' ἰδίαν μελέτην τῶν ἐπιστημῶν οἱ φοιτηταὶ ὑπὸ τὰς ὁδηγίας Καθηγητῶν (1).

Πλὴν τῆς πείρας, καὶ αὐτὸς ὁ ὀρθὸς λόγος διδάσκει, ὅτι ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις εἶναι ἀχώριστος τῆς ἐλευθερίας. Ἂν δὲν ἀφήσωμεν νὰ συνέλθῃ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ σκέψιν

τῶν διδασκομένων, ὡς δεδομένων καὶ οὕτως ἐχόντων. Ἡ μέχρι τῶν πρώτων αἰτίων ἀναδρομὴ ἐν καιρῷ τῆς μέσης παιδείας, ὡς ἐξ ἀνάγκης ἀτελὴς, εἶναι αὐτόχρημα πυργοποιΐα.

(1) Heinr. v. Sybel Die deutschen und ausw. Universit. Bonn, 1868.

τὸν ἀκροώμενον, ὅπως ἐννοήσῃ ἐξ ἑαυτοῦ ἐπαναλαμβάνων τὴν πρᾶξιν τῆς λογικῆς ἀναλύσεως καὶ συνθέσεως, δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἀπεκτήθησαν ἐπιστημονικαὶ γνώσεις. Ἡ κατασκευὴ σοφῶν μηχανῶν οὐδέποτε ἐπέτυχε, καὶ πρὸ τοῦ Ῥαιμόνδου Λούλου καὶ μετ' αὐτόν.

Ἀλλ' εἰς ταῦτα ἀντιτάττουσι τὴν ἀντίῤῥησιν, ὅτι ἰδοὺ ἔχομεν τὴν ἐλευθερίαν τῆς διδασκαλίας μεταφυτευθεῖσαν ἐκ Γερμανίας, ἐν τῇ χώρᾳ, ἐν ᾗ ἄλλοτε αὐτομάτως ἐβλάστησεν ἡ ἐπιστήμη ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς Ἀκαδημίας καὶ τῆς Στοᾶς καὶ ὅπου τὸ ἔδαφος κατεδείχθη ἐπιτήδειον, ἀλλ' ὅμως ὁπόσον διαφέρουσιν οἱ σήμερον καρποί, ὥστε ἀμηχανοῦμεν περὶ τοῦ ποιητέου.

Διότι ἐντούτοις δὲν εἶναι εὐχάριστα τὰ ἐνόντα, ἕπεται τάχα, ὅτι πρέπει νὰ τραπῶμεν εἰς τὸ ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον τοῦ ὑπάρχοντος, δι' ὅλης τῆς ἐλαστικότητος τῆς ἀντιδράσεως;

Πρὶν ἐγκαταλείψωμεν τὸ σύστημα τῶν ἐλευθέρων παραδόσεων, δίκαιον εἶναι νὰ ἐξετάσωμεν, ἂν ἀπεμιμήθημεν αὐτὸ καθ' ὁλοκληρίαν, ἢ ἐν μέρει μόνον, καὶ ἂν τὰ παραλειφθέντα δύνανται νὰ ἔχωσι σπουδαιότητά τινα.

Καὶ τῳόντι ἐκ τῆς συγκρίσεως παρατηροῦμεν, ὅτι πλὴν ἄλλων καὶ κατὰ τοὺς ἑξῆς δύο λόγους ὑπάρχει διαφορὰ μεγίστη μεταξὺ τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου καὶ τῶν ἐν Γερμανίᾳ, κατά τε τὸν τρόπον τοῦ διορισμοῦ τῶν Καθηγητῶν καὶ κατὰ τὴν Ὑφηγεσίαν.

Ὅτι τὰ περὶ διορισμῶν τῶν Καθηγητῶν παρ' ἡμῖν χωλαίνουσιν, ὁμολογεῖται καὶ παρὰ τῶν συνταξάντων τὰ νομοσχέδια. Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι ἁπλοῦν, ὥστε περὶ αὐτοῦ δὲν ἐκτεινόμεθα. Τοῦτο μόνον παρατηροῦμεν. Ἔν τισι νομοσχεδίοις προτείνεται ὁ διαγωνισμὸς, ὡς ἐν Γαλλίᾳ, ἐν μόνῳ δὲ τῷ τελευταίῳ νομοσχεδίῳ κατά τι προτάσσονται οἱ Ὑφηγηταί. Ἐνῷ ζητεῖται δοκιμασία πρὸ τοῦ διορισμοῦ, ἀπορεῖ

τις, διατὶ δὲν προτιμᾶται ἡ διὰ μακρῶν βάσανος τοῦ ἐν τῇ ὑφηγεσίᾳ εὐδοκιμήσαντος, βεβαίαν καὶ ἐναργῆ παρέχουσα τὴν ἀπόδειξιν, ἀντὶ τοῦ διαγωνισμοῦ, ἐξ οὗ μόνον τεκμήριον παράγεται, ὅτι ὁ ἐν ἑνὶ εὐδόκιμος ἔσεται καὶ ἐν παντί. Αἱ περὶ τούτων σοβαραὶ κρίσεις τῶν Κουζίνων, Κουβιέρων καὶ Λαβουλαίων φαίνεται, ὅτι παρ' ἡμῖν εἰς οὐδὲν συνετέλεσαν.

Ὅση ἂν ὑπάρχῃ διαφωνία κατὰ τὸ ζήτημα τοῦτο, δὲν δύναται νὰ διαφιλονεικηθῇ ἡ ἀρχὴ, ὅτι ἅμα ἡ Καθηγεσία δὲν εἶναι βραβεῖον τῶν μετὰ ζήλου καὶ ἐπιτυχῶς ἐνασχολουμένων εἰς τὴν ἐπιστήμην, ἀπονεκροῦται πᾶσα ἅμιλλα τῶν σπουδαζόντων, διότι δὲν προσδοκῶσι τῶν ἀγώνων αὐτῶν δικαίαν ἐκτίμησιν.

Τουναντίον διὰ τῶν ἠθικῶν μέσων παράγονται ἀσυγκρίτῳ λόγῳ μείζονα ἀποτελέσματα.

Ἓν τῶν δραστικωτέρων, δι' οὗ δύναται νὰ δοθῇ ἄλλη ῥοπὴ εἰς τὰ πνεύματα τῶν φοιτώντων, ὅπως οἴκοθεν συῤῥέωσιν εἰς τὰ ἀκροατήρια τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἀναντιῤῥήτως εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῶν παραδόσεων τούτων διὰ πειραμάτων, ζωηρῶς παριστανόντων εἰς τὰς αἰσθήσεις ἡμῶν τὸ ἀξιοθαύμαστον θέαμα τῶν ποικίλων τῆς φύσεως φαινομένων, πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἐξηγήσεως αὐτῶν καὶ τῶν διεπόντων αὐτὰ νόμων.

Οὐδὲν τούτων ἐπαγωγότερον καὶ μάλιστα διὰ τὴν νεολαίαν. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται ἔκτακτοι καὶ συνεχεῖς δαπάναι πρὸς αὔξησιν καὶ διατήρησιν τῶν ὀργάνων φυσικῆς καὶ χημείας καὶ πρὸς συμπλήρωσιν φυσιογραφικῶν ἢ ἄλλων συλλογῶν. Τοιαῦται δαπάναι δύνανται νὰ γίνωνται ἄνευ γλισχρότητος ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας τοῦ Πανεπιστημίου περιουσίας, ὅταν ἀνεξαρτήτως ψηφίζωνται ὑπὸ τῆς Συγκλήτου.

Ὡς ἐκ συνθήματος ἐντούτοις ἅπαντες οἱ συντάξαντες παρ' ἡμῖν νομοσχέδια περὶ Πανεπιστημίου εἰς τοῦτο ἀπέβλεψαν παντὶ σθένει, ν' ἀφαιρέσωσιν ἀπὸ τοῦ Πανεπιστη-

μίου τὴν ἐλευθέραν διαχείρισιν τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ περιουσίας. Ἡ μόνη δικαιολόγησις τοιαύτης ἀποστερήσεως ἠδύνατο νὰ εἶναι ἡ μεχριτοῦδε κακὴ χρῆσις. Ἀλλ' ἀπεναντίας ἡ προβαίνουσα αὔξησις τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου, κατὰ τὸ πλεῖστον χρεωστουμένη εἰς τὴν καλὴν διοίκησιν, καθίστησιν ἀνεξήγητον, πῶς ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ συντάγματος, εἴτε τοῦ πρώτου, εἴτε τοῦ νῦν, ζητεῖται ἡ κατάργησις τοῦ αὐτοδιοικήτου τῆς περιουσίας, ἀπονεμηθέντος εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἐν καιρῷ ἀκράτου μοναρχίας.

Πρὸς τί ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπουργικῆς ἐγκρίσεως ἐπὶ ὑποθέσεων, δι' ἃς αὐτὸς ὁ Ὑπουργὸς οὐδένα ἄλλον δύναται καταλληλότερον νὰ συμβουλευθῇ πλὴν αὐτῶν τῶν ἐπιστημόνων;

Ὁ θέλων νὰ μάθῃ πόσα ἐκ τῆς ὑπουργικῆς κηδεμονίας πάσχουσι τὰ ἐν τῇ πεφωτισμένῃ Γαλλίᾳ Πανεπιστήμια καὶ ποῖα ἀνυπέρβλητα προσκόμματα ἀπαντῶσιν ἐν τῷ ἐκεῖ Ὑπουργείῳ τῆς Παιδείας διὰ πᾶσαν δαπάνην ὑπὲρ Μουσείων, Βιβλιοθηκῶν, συλλογῶν παντὸς εἴδους καὶ ἐν γένει ὑπὲρ τῆς διδασκαλίας, οὐδέποτε ἐγκρινομένην, ὡς δῆθεν περιττὴν καὶ καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἅπαξ ἀποσχοινισθέντων, δύναται νὰ συμβουλευθῇ τὸν ἐν ἀρχῇ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ειδικῶς περὶ ἀναμορφώσεως τῆς ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως πραγματευθέντα Καθηγητὴν τῆς κλινικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Στασβούργου (1). Συγκρίνων ἄντικρυς ὁ γάλλος οὗτος Καθηγητὴς τὰ ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις τῆς Γερμανίας γινόμενα, ἐπὶ τέλους ἐρωτᾷ, ἂν ὑπάρχῃ τις σπουδαίως πιστεύων, ὅτι τοσαῦτα ἐργαστήρια φυσικῆς καὶ χημείας, ὧν τὰ νεώτερα ὑπερτεροῦσι τὰ πρὸ αὐτῶν, τοσαῦτα ἱδρύματα διὰ βιολογικὰ πειράματα, τοσαῦτα ταμεῖα μικροσκοπικῶν καὶ ἀνατομικοπαθολογικῶν ἐρευνῶν, τοσαῦτα εἰδικὰ καταστήματα κλινικῆς ἰατρικῆς,

(1) Schützenberger de la Réforme de l'enseignement supérieur. Paris 1870.

ὠτιατρικῆς, ὀφθαλμιατρικῆς, λαρυγγοσκοπίας κτλ. ἔμελλον ποτὲ νὰ λάβωσιν ὕπαρξιν, ἂν εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῆς Πρωσσίας καὶ τῆς λοιπῆς Γερμανίας ἀπέκειτο ἡ πρωτοβουλία, ἢ ἡ τελευταία ἀπόφασις (1);

Δὲν εἶναι λοιπὸν τολμηρὸν, ἐὰν δεχθῶμεν, ὅτι μέγα μέρος τῆς εἰς τὸ μέλλον προόδου τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου καὶ τῆς κρείττονος αὐτοῦ ῥυθμίσεως προσδοκᾶται ἐκ τῆς αὐτονόμου διαχειρίσεως τῆς ἰδίας αὐτοῦ περιουσίας.

Ἐν τούτῳ τῷ πνεύματι ἤδη ἡ πρὸ ἡμῶν Σύγκλητος ἐσκέφθη περὶ ἀνεγέρσεως ἰδιαιτέρου χημείου.

Ὅπως ἤδη ἔχει τὸ ἡμέτερον χημεῖον, καθειργμένον ἐν μικρῷ δωματίῳ εἶναι παραίτιον βλάβης καὶ εἰς ἑαυτὸ καὶ εἰς ἄλλους· εἰς ἑαυτὸ μὲν, διότι αὐτόθι ὑπάρχουσιν ἐναποτεταμιευμένα ἅπαντα τὰ χημικὰ ὄργανα, ἐξ ὧν καί τινα βαρύτιμα, φθειρόμενα ἐκ τῶν ἀερίων καὶ χρῄζοντα συχνῆς ἐπισκευῆς, ἢ ἀντικαταστάσεως· εἰς ἄλλους δὲ, διότι τὰ ἀέρια ταῦτα, μεταδιδόμενα εἰς τὸ ὑπερῷον, ἔνθα ἔχομεν τὸ φυσιογραφικὸν Μουσεῖον καὶ τὴν Βιβλιοθήκην, ἀπειλοῦσι καὶ ἐκεῖ σπουδαίαν φθοράν.

Ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἂν δὲν ὑπῆρχον, ἐν τοιούτῳ στενῷ χώρῳ εἶναι ἀδύνατον νὰ δοθῇ ἡ δέουσα ἀνάπτυξις εἰς χημεῖον, ὁποῖον ἐννοοῦμεν αὐτὸ κατὰ τὴν πρόοδον τῶν ἐπιστημῶν. Διὰ ν' ἀπαρτισθῇ χημεῖον ὁπωσοῦν χρήσιμον, ἀπαιτεῖται εὐρύχωρον οἰκοδόμημα, ὥστε καὶ ὁ Καθηγητὴς νὰ ἔχῃ ἰδιαίτερον ταμεῖον δι' ἰδίαν μελέτην καὶ προπαρασκευὴν, καὶ ἀκροατήριον νὰ ὑπάρχῃ κατάλληλον πρὸς ἐπίδειξιν καὶ ἐξήγησιν τῶν πειραμάτων καὶ ἐργαστήριον διὰ τὰς πρακτικὰς ἀσκήσεις τῶν φοιτητῶν, ἰδίαις αὐτῶν δαπάναις δοκιμαζόντων ποιοτικὰς καὶ ποσοτικὰς ἀναλύσεις, συνθέσεις καὶ κατασκευὰς σκευασιῶν ἀνοργάνων καὶ ὀργανικῶν, καὶ τέλος χη-

(1) Αὐτόθι σ. 28.

μεῖον πρὸς ἐκτέλεσιν ὅλων τῶν τεχνολογικῶν ἀναλύσεων, οὗ τὴν στέρησιν ἤδη αἰσθάνονται παρ' ἡμῖν ἡ μεταλλουργικὴ καὶ ἐν γένει ἡ βιομηχανία.

Συγχρόνως ἔχομεν ἀνάγκην ἰδιαιτέρου φροντιστηρίου φαρμακευτικῆς χημείας, ὅπερ μόλις κατηρτίσθη ἐσχάτως ἐν τρωγλοδυτικῷ καὶ ὑγρῷ ὑπογείῳ τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ ἀνατομία στερεῖται καταλλήλου ἀμφιθεάτρου καὶ χώρου διὰ τὰς πρακτικὰς ἀσκήσεις ἀνατομικῆς μελέτης καὶ διὰ τὰς ἐπικουρικὰς συλλογάς.

Ἡ πρὸ ἡμῶν Σύγκλητος ἤλπιζε νὰ κατορθώσῃ ταῦτα πάντα ἄνευ θυσίας τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου ἐκ γενναίας τινος προσφορᾶς. Ἀλλ' ὁ χρόνος εἶναι πολύτιμος καὶ πᾶσα ἀναβολὴ ἐπαυξάνει τὸ κακὸν, ἐνῷ ἡ ἀπώλεια τοῦ χρόνου εἶναι ἀναντικατάστατος.

Αἱ γενναῖαι προσφοραὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον δὲν παύουσιν εὐτυχῶς, διότι τὰ εὐεργετικὰ αὐτοῦ ἀποτελέσματα ἐν τῷ Ἑλληνισμῷ εἶναι καταφανῆ, θέλουσιν ὅμως αὐξήσει αἱ προσφοραὶ αὗται, ὅταν βλέπωσιν οἱ ἔχοντες τὴν διάθεσιν καὶ τὰ μέσα σπουδαῖα ἔργα.

Ἐπὶ τῇ σκέψει ταύτῃ ἀπεφάσισεν ἡ Σύγκλητος τὴν απόκτησιν εὐρυχώρου γηπέδου ἐν ὁδῷ Σόλωνος πλησίον τοῦ Πανεπιστημίου. Τὸ γήπεδον τοῦτο πανταχόθεν περιοριζόμενον ὑπὸ ὁδῶν, ἐκ πήχεων τετραγωνικῶν 7494. 47, ἀνῆκεν εἰς πολλοὺς ἰδιοκτήτας καὶ πολὺς κατεβλήθη κόπος, ὅπως πάντες συγκατανεύσωσιν εἰς τὴν παραχώρησιν. Διὰ τοῦτο ἅπαντα τὰ μέρη δὲν ἠγοράσθησαν ἐν μιᾷ τιμῇ, ἀλλὰ κατὰ μέσον ὅρον πρὸς δρ. 6,92 τὸν τετραγωνικὸν πῆχυν, ὥστε διὰ τὸ ὅλον κατεβλήθησαν δρ. 51862,91.

Τὸ δοθὲν τοῦτο τίμημα δὲν πρέπει νὰ καταλογίσωμεν εἰς τὰς δαπάνας, διότι τὸ δι' αὐτοῦ ἀποκτηθὲν κτῆμα ἔχει σήμερον μείζονα ἀξίαν καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου γίνεται πολυτιμότερον.

Ὅπως ὁ ἐμὸς προκάτοχος ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ πέρυσιν ἐδήλωσε, τὸ σχεδιόγραμμα τοῦ χημείου καὶ τοῦ φαρμακευτικοῦ φροντιστηρίου ἔκτοτε παρεσκευάσθη ὑπὸ τοῦ κ. Τσίλλερ, ὃν εἶχε παρακαλέσει ὁ τότε Πρύτανις νὰ συμπράξῃ μετὰ τοῦ κ. Λυσάνδρου Καυταντσόγλου.

Μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ γηπέδου ἐζητήθη παρὰ τοῦ κ. Τσίλλερ, συμβουλευομένου τὸν κ. Καυταντσόγλου, νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ σχέδιον εἰς τὰς διαστάσεις τοῦ γηπέδου, προσέχων ὥστε νὰ μείνῃ ὅλος ὁ ἀναγκαῖος χῶρος πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ ἀνατομείου.

Τούτῳ τῷ λόγῳ ἐγένετο συγχρόνως καὶ τὸ πλῆρες σχεδιόγραμμα τοῦ ἀνατομείου, ἐφ' ᾧ προσεκλήθησαν οἱ ἁρμόδιοι Καθηγηταί, ὅπως ἐκφέρωσιν γνώμην.

Μετὰ τὴν παραδοχὴν τῶν σχεδιογραμμάτων ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ὑπεβλήθη ἡ πρότασις εἰς τὴν Σύγκλητον, ὅπως χορηγήσῃ πίστωσιν δρ. 50,000 διὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος πρὸς ἐπιχείρησιν τῆς οἰκοδομῆς, ἥτις ἐν συνόλῳ διὰ τὸ χημεῖον, ἀνατομεῖον καὶ φαρμακευτικὸν φροντιστήριον, ὑπελογίσθη περίπου ὡς ἀπαιτοῦσα δρ. 250,000.

Τὸ μέγεθος τῆς δαπάνης, εἴκαι κατὰ μικρὸν γενησομένης, ἀπεδειλίασε τὴν Σύγκλητον, ὡς νομίζομεν ἀδίκως, τὸ μὲν διότι ἡ περιουσίᾳ τοῦ Πανεπιστημίου, ἀποφέρει κατ' ἔτος περίσσευμα 20 ἕως 25 χιλ. δραχμῶν, ὥστε δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ μειωθῇ ἡ περιουσία, ἀλλ' ἐν δεκαετίᾳ νὰ ἐκλείψῃ τὸ περίσσευμα, τὸ δὲ διότι δὲν εἶναι ἀπίθανον ἐν διαστήματι τῆς δεκαετίας νὰ γενῶσι δωρεαὶ καὶ κληροδοτήματα πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς δαπάνης καὶ τελευταῖον, διότι τὸ Πανεπιστήμιον μέλλει νὰ ἔχῃ πάντοτε τὰ ἀναλωθησόμενα ὡς ἀκίνητον περιουσίαν. Ὁ τελικὸς σκοπὸς τοῦ Πανεπιστημίου δὲν εἶναι ἡ αὔξησις τῶν κεφαλαίων, ἀλλ' ἡ σκόπιμος χρῆσις αὐτῶν ὡς μέσων πρὸς ἐκπλήρωσιν πνευματικῶν ἀναγκῶν. Μία τῶν σπουδαιοτέρων ἀναντιῤῥήτως εἶναι ἡ σύστασις χη-

μείου κατὰ τὴν νεωτέραν τῆς ἐπιστήμης ἀνάπτυξιν, καὶ ἀπόλαυσιν τῶν ὠφελειῶν, ὅσαι ἐκ τοιούτων ἐρευνῶν χημικῆς ἀναλύσεως πηγάζουσιν.

Τὸ χημεῖον ἡμῶν ἐπὶ τοιαύτῃ βάσει ὀργανιζόμενον μέλλει νὰ εἶναι μοναδικὸν ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ ν' ἀναδείξῃ τὴν Ἑλλάδα προπορευομένην καὶ κατ' αὐτὸν τὸν κλάδον τῆς ἐπιστήμης, τοσοῦτον σπουδαῖον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς βιομηχανίας.

Ἀλλ' ἴσως εἶχε παρέλθει χρόνος μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἀποκτήσεως τοῦ γηπέδου, ὥστε ἐκ τῆς ἀναβολῆς εἰς τὸ ἐπιὸν οὐδεμία ἐπῆλθε βλάβη, ἐὰν ἡ ἐνεστῶσα Σύγκλητος δὲν βραδύνῃ νὰ ἐπιχειρήσῃ μετὰ ζέσεως τὸ ἔργον καὶ νὰ καταστήσῃ τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον ἐφάμιλλον ἐκείνων, ἐν οἷς ἡ Γερμανία σεμνύνεται.

Ἡ πρώτη βάσις τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων εἶναι ἡ ἀκριβὴς παρατήρησις τῶν φυσικῶν φαινομένων, ἡ δὲ ἀνακάλυψις φυσικῶν νόμων καὶ ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῶν ὑπῆρξαν ἀείποτε οἱ σταθμοί, οἱ ἐμφαίνοντες τὴν πρόοδον τῆς ἀνθρωπότητος.

Μὴ δειλιάσωμεν λοιπὸν διὰ πάσης θυσίας νὰ παράσχωμεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν διάνοιαν τὰ ὄργανα, δι' ὧν εἰσχωρεῖ εἰς τ' ἀπόρρητα τοῦ φυσικοῦ κόσμου. Καιρὸς εἶναι νὰ μὴ ἐνασχολῆται αὕτη ἀποκλειστικῶς περὶ τεχνολογίας, συντάξεως καὶ ἐτυμολογίας.

Μὴ τολμήσασα ἡ Σύγκλητος νὰ καταβάλῃ τὸν θεμέλιον λίθον τῆς σπουδαίας ταύτης οἰκοδομῆς χημείου καὶ ἀνατομείου, δὲν μετέβαλεν ὅμως φρόνημα περὶ τῶν συντελεστικῶν μέσων πρὸς ῥύθμισιν τῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ σπουδῶν.

Τῶν γενικῶν ἐπιστημῶν καὶ μάλιστα τῶν φυσικῶν ἡ μελέτη δέον νὰ προβάλλεται εἰς τὸν νοῦν τῶν φοιτώντων ὡς προέχουσα καὶ ἀξία πάσης ἐμψυχώσεως.

Διὰ τοῦτο τὸν εὐδοκιμήσαντα ὡς διδάκτορα τῶν μαθηματικῶν καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων Καθηγητῶν συστηθέντα ὡς νέον

ἐξαιρέτου εὐφυΐας κ. Ἰωάννην Χατζιδάκην ἀπέστειλεν ἡ Σύγκλητος εἰς Γαλλίαν πρὸς τελειοποίησιν, παρέχουσα ἐπὶ τρία ἔτη ἀνὰ δρ. 200 κατὰ μῆνα.

Πρὸ αὐτοῦ ἐστάλη ὁ κ. Κωνστ. Μητσόπουλος, διδάκτωρ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ἐπὶ τετραετίαν ὑπότροφος καὶ λαμβάνων δρ. 250 κατὰ μῆνα, ὅστις διατελεῖ φοιτῶν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῆς ἐν Σαξωνίᾳ Φρεϋβέργης, ὅθεν ἀπέστειλεν ἐξαίρετον διατριβὴν περὶ τῶν ἐκεῖ μεταλλείων καὶ καμίνων γαληνίτου, ἀξίαν δημοσιεύσεως διὰ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα παρ' ἡμῖν ἀσχολουμένους.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον παρετάθη ἐπὶ ἓν ἔτος ἡ ἐν Βιέννῃ ὑποτροφία τοῦ κ. Χαριλάου Ὀλυμπίου, υἱοῦ τοῦ ἀοιδίμου Καθηγητοῦ Ἰωάννου Ὀλυμπίου, ἐπὶ τῷ ὅρῳ νὰ τελειοποιηθῇ περὶ τὴν ἀνατομίαν, ὅπως μετὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ καταστῇ χρήσιμος προπαρασκευαστὴς τοῦ μαθήματος τούτου.

Οὕτω παρέχουσα τὰ μέσα ἡ Σύγκλητος εἰς τοὺς τελειοποιουμένους ἐν ταῖς μαθηματικαῖς ἐπιστήμαις, ἐν τῇ ὀρυκτολογίᾳ καὶ ἐν τῇ ἀνατομίᾳ ἐλπίζει νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι ἀνάπτυξιν τῶν γνώσεων τούτων.

Συγχρόνως ἐχορήγησε τὰ μέσα εἰς τὸν Καθηγητὴν τῆς φυσικῆς πρὸς σπουδαίαν αὔξησιν τῆς συλλογῆς τῶν ὀργάνων αὐτῆς. Ὁ κ. Στροῦμπος ἐπισκεφθεὶς τοὺς Παρισίους δὶς ἀπέκτησεν ὄργανα ὀπτικῆς καὶ ἠλεκτρισμοῦ κατασκευασθέντα ὑπὸ τὴν ἄμεσον αὐτοῦ ἐπιτήρησιν παρὰ τῶν εἰδικῶν ἐργοστασιαρχῶν κκ. Dubosc καὶ Ruhmcorff, ἔχει ὅμως καὶ ἄλλων πολλῶν ἀνάγκην, εἰς ἃ οὐδεμία Σύγκλητος πιστεύομεν θέλει ἀρνηθῆ κατὰ μικρὸν νὰ δαπανήσῃ μέχρι τελείας συμπληρώσεως τῆς συλλογῆς. Τὰ δαπανηθέντα κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀνέρχονται εἰς δρ. 4053, 94.

Ἡ σύγκλητος ἐψήφισε καὶ ἄλλην δαπάνην μισθοῦ 250 φρ. κατὰ μῆνα μηχανικοῦ προσκλητέου ἐκ Γαλλίας πρὸς διατήρησιν ἁπάσης τῆς συλλογῆς τῶν ὀργάνων τῆς φυσικῆς καὶ

προπαρασκευὴν τῶν πειραμάτων διὰ τὰς παραδόσεις τοῦ τε Καθηγητοῦ καὶ τῶν Ὑφηγητῶν. Ἡ δαπάνη δὲν ἔγινε, διότι τὸ πρόσωπον δὲν εὑρέθη, ἄνευ δὲ τοιούτου ὑπευθύνου ἐπιμελητοῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτραπῇ ἡ χρῆσις τῶν ὀργάνων εἰς τοὺς Ὑφηγητὰς ὡς ἡ Σύγκλητος πολλάκις ἀπεφάνθη.

Ἡ ἀνάπτυξις τῶν παραδόσεων τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν διὰ τελειοτέρων πειραμάτων μέλλει ν' ἀποδειχθῇ ἐντὸς ὀλίγου τὸ συντελεστικώτερον μέσον πρὸς προσέλκυσιν τῶν νέων εἰς τὰ μαθήματα ταῦτα, ἀλλ' ἔπρεπε καὶ ἐν τοῖς Γυμνασίοις κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος νὰ ἐξεγείρεται ζωηρότερον ἡ περιέργεια τῶν διδασκομένων πρὸς παρατήρησιν τῶν φυσικῶν φαινομένων, ὥστε οἱ φοιτῶντες εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἅμα ἐγγραφόμενοι ἀνυπομόνως νὰ σπεύδωσιν εἰς τ' ἀκροατήρια τῶν παραδόσεων ἐκείνων, ἐν αἷς δίδεται πληρεστέρα ἐξήγησις τῶν μὴ λυθεισῶν ἀποριῶν καὶ νέαι διαδέχονται αὐτὰς ἀνωτέρας τάξεως.

Διὰ τὴν παράδοσιν τῆς χημείας ἐν τοῖς Γυμνασίοις ἀπεκτήθησαν τ' ἀπαιτούμενα σκεύη καὶ τ' ἀντιδραστήρια, ἅτινα ἐλπίζομεν, ὅτι θέλουσιν διανεμηθῆ εἰς τὰ Γυμνάσια καὶ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος.

Ὁ αὐτοματισμὸς ἐν τοῖς τοιούτοις δύναται πολὺ πλέον τοῦ ἀνάγκασον αὐτοὺς εἰσελθεῖν καὶ ἰδοὺ ἔχομεν διδόμενα, ὅτι ἡ διαταραχθεῖσα ἰσορροπία μέλλει οἴκοθεν ν' ἀποκατασταθῇ.

Ἂν ἐπεκράτει ἡ αὐτὴ τάσις πρὸς τὴν νομικὴν σχολὴν καὶ ἡ αὐτὴ ἀναλογία συῤῥοῆς, ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον μείζων ἀριθμὸς τῶν εἰς αὐτὴν ἐγγραφομένων. Τοὐναντίον εὑρίσκομεν, ὅτι κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐνεγράφησαν εἰς μὲν τὴν νομικὴν σχολὴν 105 νέοι φοιτηταί, εἰς δὲ τὴν ἰατρικὴν 112 καὶ εἰς τὰς ἄλλας σχολὰς ὁμοῦ 64. Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι εἴμεθα μακρὰν τοῦ διπλασιασμοῦ.

Αὐτοὶ οὗτοι οἱ φοιτηταὶ ἐκπλήττονται ἐκ τῆς μεγάλης

συῤῥοῆς ἐν τῷ δρυφράκτῳ τῆς νομικῆς σχολῆς καὶ προαισθάνονται τοῦ μέλλοντος συναγωνισμοῦ τὰς πολυειδεῖς περιπλοκάς.

Περὶ ἐξετάσεων.

Ἤδη διὰ τὰς ἐξετάσεις ἡ συῤῥοὴ εἶναι τοσαύτη, ὥστε μετὰ κόπου οἱ τελειόφοιτοι τῆς νομικῆς εὑρίσκουσι σειρὰν ἐπέκεινα τοῦ ἐνιαυτοῦ καραδοκοῦντες.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐκ τῶν τελειοφοίτων τῆς Νομικῆς 122 ὑπῆρχον ἐκ τοῦ προηγουμένου ἔτους ἀνεξέταστοι. Εἰς τούτους προσετέθησαν 112 ὑποστάντες τὰς ἐγγράφους ἐξετάσεις, ὁμοῦ δὲ ἐκ τῶν 234 μόλις 77 ἔφθασαν νὰ ἐξετασθῶσιν. Ἐκ τῶν 77 ἐγένοντο 36 διδάκτορες καὶ 18 τελειοδίδακτοι, 3 δὲ ἀπεῤῥίφθησαν. Ἄρα ἐναπελείφθησαν ἀνεξέταστοι 157 ἐκ παρελθόντων ἐτῶν καὶ νέος ἀριθμὸς προσετέθη τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὅτε οἱ ἐξεταστέοι εἶναι ἤδη πλέον τῶν 250.

Ἐν τῇ Ἰατρικῇ Σχολῇ τὰς μὲν ἐγγράφους ἐξετάσεις ὑπέστησαν 50, δηλ: ἔλαττον τοῦ ἡμίσεως τῶν νομικῶν, τὰς δὲ προφορικὰς 40, ἐξ ὧν 38 ἐγένοντο διδάκτορες, δύω δὲ ἀπεῤῥίφθησαν. Ἐκ τῶν διδακτόρων τούτων 33 ὑπέστησαν τὰς πρακτικὰς ἐξετάσεις, ἐγένοντο δὲ δεκτοὶ 28 καὶ ἀπεῤῥίφθησαν 5.

Ἐν τῇ φιλοσοφικῇ Σχολῇ εὑρίσκομεν τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα. Τὰς ἐγγράφους ἐξετάσεις ὑπέστησαν 11, τὰς δὲ προφορικὰς 15, ἐξ ὧν ἐγένοντο παραδεκτοὶ 10, ἤτοι 3 διδάκτορες τῆς φιλολογίας καὶ 5 τελειοδίδακτοι, 1 διδάκτωρ τῶν μαθηματικῶν καὶ 1 τελειοδίδακτος, οἱ δὲ λοιποὶ ἀπεῤῥίφθησαν.

Τὰς διδασκαλικὰς ἐξετάσεις ὑπέστησαν 3 τυχόντες πτυχίου ἑλληνοδιδασκάλου.

Ἐν τῇ φαρμακευτικῇ Σχολῇ ἓξ ὑπέστησαν ἐγγράφους ἐξε-

τάσεις, τὰς δὲ προφορικὰς 11, ἐξ ὧν 8 ἔλαβον πτυχίον, 3 δὲ ἀπεῤῥίφθησαν.

Ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ εἷς μόνος ὑπέστη ἐγγράφους ἐξετάσεις, προφορικὰς δὲ οὐδείς.

Περὶ τῆς διδασκαλίας τῶν Καθηγητῶν.

Οἱ Καθηγηταὶ ἅπαντες ἐξεπλήρωσαν μετὰ ζήλου τὸ καθῆκον αὐτῶν, ἐπιμελῶς διδάξαντες τὰ διὰ τῶν προγραμμάτων προκηρυχθέντα μαθήματα, πλὴν μιᾶς μόνης ἐξαιρέσεως, τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τῆς Θεολογίας, ἣν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τήνου καὶ Σύρου, παρεπιδημῶν ἐνταῦθα ὡς μέλος τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἀνήγγειλεν ἐν τῷ χειμερινῷ προγράμματι, μὴ λησμονῶν, ὅτι ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τούτῳ ἤρξατο τῆς ἐπιστημονικῆς αὐτοῦ ἐκπαιδεύσεως καὶ ὅτι διατελεῖ πάντοτε ἐπίτιμος Καθηγητής.

Τὴν ὑπόσχεσιν τῆς παραδόσεως δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐκπληρώσῃ προσκληθεὶς εἰς ὑψηλοτέραν ἀποστολήν.

Ἡ ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπίσκεψις τοῦ ἡμετέρου Ἀρχιεπισκόπου πρὸς ἐγγενίασιν ἐκκλησίας τῶν ἐκεῖ παρεπιδημούντων ὁμοδόξων ὑπῆρξεν ἀφορμὴ προσεγγίσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, ὡς πρέπει εἰς τοὺς ἀληθεῖς καὶ εἰλικρινεῖς τοῦ Εὐαγγελίου ὀπαδούς. Αἱ ἐθνικαὶ καὶ φυλετικαὶ διαφοραί, πολλὰ ἱστορικὰ αἴτια καὶ ἡ ποικιλία τῆς ἀνθρωπίνου διανοίας ἐπέφερον τὴν διάσχισιν τῶν δογμάτων, ἀλλ' εἰς τὸν πολιτισμὸν τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος ἀνήκει νὰ καταδείξῃ, ὅτι μεταξὺ χριστιανῶν οὐδέποτε δύναται νὰ παύσῃ ἡ ἀμοιβαία ἀγάπη, εἴκαι μέχρι κεραίας ἐν πᾶσι δὲν ὁμοφρονοῦσι. Αἱ ἀπονεμηθεῖσαι τιμαὶ εἰς τὸν ἡμέτερον Ἀρχιεπίσκοπον παρὰ τῶν κορυφαίων τῆς Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας καὶ παρὰ πάντων τῶν ἐν τοῖς πράγμασι, μηδ' αὐτῆς τῆς εὐσεβεστάτης Ἀνάσσης ἐξαιρουμένης, συνεκίνησαν ὅλους τοὺς ὁμοδόξους μέχρι τῶν βαθυτάτων

μυχῶν τῆς καρδίας καὶ κατέδειξαν, ὅτι πλείονα εἶναι τὰ ἑνοῦντα τὰς χριστιανικὰς ταύτας ἐκκλησίας, ἢ τὰ χωρίζοντα, καὶ πάλιν ὅτι ἐκεῖνα ἐπικρατοῦσι τούτων· εἴθε ἅπασαι αἱ χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι νὰ μιμηθῶσι τὸ αὐτὸ παράδειγμα, ὅπως ἐκλείψῃ πᾶσα αἰτία μίσους ἐκ μέσου τῆς ἀνθρωπότητος, ἣν ὁ διδάσκαλος τοῦ θείου λόγου ἦλθε νὰ συμφιλιώσῃ, οὐχὶ ν' ἀπεχθρεύσῃ. Ὁ εἰκοστὸς αἰὼν ἐγγίζει καὶ πᾶν ἀνθρώπινον ἔργον συντελέσαν εἰς τὴν ἀπομόνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν καταπίπτει πρὸς θρίαμβον τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας.

Τὴν πρόοδον ταύτην τῆς ἀνθρωπότητος διδασκόμεθα ἐκ τῆς γενικῆς ἱστορίας, ἧς τὸ μάθημα ἤργει παρ' ἡμῖν ἀπὸ τῆς παραιτήσεως τοῦ ἐν τοιούτῳ πνεύματι εὐδοκίμως διδάξαντος κ. Δ. Ν. Βερναρδάκη.

Ἀντ' αὐτοῦ διωρίσθη ἤδη ὁ κ. Γρηγόριος Ν. Παπαδόπουλος ὡς ἐπίτιμος Καθηγητής. Αἱ ποικίλαι αὐτοῦ γνώσεις καὶ ἡ μακρὰ περὶ τὴν διδασκαλίαν πεῖρα παρέχουσι μεγάλας ἐλπίδας, ἃς ταχέως μέλλουσι νὰ παρακολουθήσωσι τὰ πράγματα.

Κατὰ τὰ λοιπὰ οὐδὲν ἄλλο ἐγένετο, ἢ ὅτι κατὰ τὸν νόμον ΦΛϚ΄. ηὐξήνθη κατὰ 50 δραχμὰς ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν Καθηγητῶν κκ. Α. Βιτσάρη, Σ. Φιντικλέους καὶ Ν. Δαμασκηνοῦ.

Ὁ ἀξιότιμος Καθηγητὴς τῆς θεολογικῆς Σχολῆς κ. Π. Ῥομπότης μετὰ τὴν εἰς ἱερέα χειροτονίαν ἐτιμήθη ὁμοθύμῳ δόγματι τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς ταύτης τῷ τοῦ διδάκτορος τῆς θεολογίας διπλώματι, ἕνεκα τῆς πολυετοῦς καὶ εὐδοκίμου αὐτοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διδασκαλίας καὶ τῶν ἀξιολόγων συγγραφῶν. Διὰ τοιαύτης πράξεως δικαίας ἐκτιμήσεως μαρτυρεῖ ἡ θεολογικὴ Σχολὴ τὴν ἐν αὐτῇ ἐπικρατοῦσαν ἁρμονίαν.

Περὶ Ὑφηγητῶν.

Ἐκ τῶν Ὑφηγητῶν μετὰ ζήλου ἐδίδαξαν τὰ ἐν τοῖς προγράμμασιν ἀναγγελθέντα μαθήματα οἱ κκ. Ζῆκος Ῥώσης, Ἀριστείδης Οἰκονόμου, Δημήτριος Γ. Ῥάλλης, Ἰωάννης Χατζίσκος, Γεώργιος Καραμήτσας, Σωκράτης Τσιβανόπουλος, Λέανδρος Δόσιος καὶ Δημήτριος Κοκκίδης. Εἰς τοὺς Ὑφηγητὰς προσετέθη διὰ τὸ μάθημα τῆς Μαιευτικῆς ὁ κ. Δημ. Κόνσολας διδάκτωρ τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου.

Διὰ β. διατάγματος 26 Δεκεμβρ. 1869 ἐκανονίσθησαν ἀκριβέστερον τ' ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ἄδειαν ὑφηγεσίας.

Μετὰ τοῦ θεσμοῦ τῆς ὑφηγεσίας δὲν ἠδυνήθην νὰ συμβιβάσω τὴν ἐν Ἄρ. 4 διάταξιν, ὅτι ὁ μὴ ἀρξάμενος τῆς διδασκαλίας ἐντὸς ἓξ μηνῶν καὶ ὁ διακόψας τὰς παραδόσεις πλέον τῶν ἓξ μηνῶν ἀποβάλλει τὸ τῆς ὑφηγεσίας δικαίωμα.

Ἡ ὑφηγεσία εἶναι συνέπεια τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος, δι' οὗ μαρτυρεῖται ἡ πρὸς τὸ διδάσκειν ἱκανότης. Ἡ ἰδιαιτέρα δοκιμασία, μεθ' ἣν δίδεται ἡ ἄδεια, προσαπαιτεῖται ὅπως βεβαιωθῇ, ὅτι ὁ ἐν γένει ἔχων τὴν πρὸς τὸ διδάσκειν ἱκανότητα προπαρεσκευάσθη εἰδικῶς εἰς τὸ μάθημα, ὅπερ ἐπαγγέλλεται νὰ διδάξῃ. Πῶς τοιαῦτα προσόντα μετὰ ἑξαμηνίαν ἀποβάλλονται; Δεχόμεθα τάχα, ὅτι μετὰ ἓξ μῆνας λησμονεῖται ἡ ἐπιστήμη καὶ νέαι ἀπαιτοῦνται δοκιμασίαι; Ἢ τάχα ὁ Ὑφηγητὴς ἀναλαμβάνει ὑποχρεώσεις, καὶ ὡς μὴ ἐκπληρῶν αὐτὰς τιμωρεῖται; Ἀλλὰ τότε πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ δικαιώματα.

Δυστυχῶς δὲν ἠδυνήθημεν εἰσέτι νὰ πεισθῶμεν, ὁποῖαι ὠφέλειαι δύνανται νὰ παραχθῶσιν ἐκ τοῦ θεσμοῦ τῆς ὑφηγεσίας καὶ διὰ τοῦτο τείνομεν εἰς τὴν αὔξησιν προσκομμάτων. Ὁ πρὸ ὀλίγου μνημονευθεὶς Καθηγητὴς τῆς κλινικῆς ἐν Στρασβούργῳ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ θεσμοῦ τούτου εὑρίσκει λίαν σπουδαῖον τὸν ἐν τοῖς Γερμανικοῖς Πανεπιστημίοις ἐπι-

κρατήσαντα κανόνα, ὅτι τὸ αὐτὸ δύναται ἡ πιστοποίησις ἀκροάσεως μαθήματος παρὰ Ὑφηγητῇ, ὅσον παρὰ Καθηγητῇ. Τί ἄλλο δηλοῖ ἡ ἄδεια τοῦ διδάσκειν, ἢ ὅτι ἡ διδασκαλία τοῦ Ὑφηγητοῦ δὲν εἶναι ἀπώλεια χρόνου; Μὴ νομίσωμεν ὅτι ὁ φοιτητὴς δὲν εἶναι παρ' ἡμῖν ἱκανὸς, ὅπως ἐν Γερμανίᾳ, νὰ ἐννοήσῃ, ἐκ τίνος παραδόσεως μᾶλλον ὠφελεῖται, ἐκ τῆς τοῦ Ὑφηγητοῦ, ἢ ἐκ τῆς τοῦ Καθηγητοῦ. Παρ' ἡμῖν ὅμως ἐνδέχεται νὰ συμβῇ, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ προτιμήσῃ τὸν Ὑφηγητὴν ὁ φοιτητὴς, εἴκαι διδάσκοντα μεθοδικώτερον, διότι ἡ πιστοποίησις τοῦ Ὑφηγητοῦ οὐδεμίαν ἔχει ἀξίαν. Διὰ τοῦτο παρ' ἡμῖν ὁ Ὑφηγητὴς δὲν δύναται νὰ σχηματίσῃ ἀκροατήριον, εἰ μὴ ἐκ τῶν περιέργων, εἰς οὓς περισσεύει χρόνος. Τοιοῦτοι δὲν εἶναι πολλοὶ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ δὲν παρακολουθοῦσιν ἐπὶ πολλὰς ἑξαμηνίας τὸν Ὑφηγητὴν, ἐπὶ τέλους παύοντα δι' ἔλλειψιν ἀκροωμένων καὶ ἐν τούτοις τιμωρούμενον διὰ τῆς στερήσεως τοῦ δικαιώματος.

Περὶ τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἀλλ' ἔλθωμεν εἰς τὰ τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου, δι' ἧς, καλῶς διοικουμένης, δύνανται νὰ βελτιωθῶσι τὰ κατ' αὐτό.

Ἐν πρώτοις εὐχαρίστως ἀναγγέλλω τὴν ὑπὲρ τοῦ Πανεπιστημίου περάτωσιν τῆς ἐν ταῖς παραδουναβίαις Ἡγεμονίαις διεξαχθείσης δίκης περὶ τῆς κληρονομίας Παῤῥησιάδου χάρις εἰς τὴν ἀφιλοκερδῆ ἀντίληψιν τοῦ ἀξιοτίμου Κυρίου Γ. Κωσταφόρου. Ὁ ἔξοχος οὗτος νομικὸς τῆς Δακίας, ἐκ φιλελληνικῶν αἰσθημάτων φλεγόμενος, δωρεὰν παρέσχε τὴν ἀποτελεσματικὴν αὐτοῦ συνδρομὴν, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐπέτρεψεν εἰς ἡμᾶς, ἢ νὰ ἐκδηλώσωμεν πανδήμως τὴν ἡμετέραν εὐγνωμοσύνην.

Ἐξίσου εὐτυχεῖς δὲν ὑπήρξαμεν ἐν τῇ κατὰ τοῦ Ῥήγα

Ῥηγοπούλου ἀπὸ τοῦ 1864 ἐκρεμεῖ δίκη περὶ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ μακαρίτου Παναγ. Δ. Τσιροπούλου ἐκ δεκακισχιλίων δραχμῶν. Ἡ διαθήκη αὐτοῦ προσεβλήθη ὡς πλαστὴ καὶ ἡ περὶ τούτου λύσις παρεπέμφθη εἰς τὸ ποινικὸν δικαστήριον. Βλέποντες ὅτι τὸ ἐν Τριπόλει Συμβούλιον τῶν Πλημμελειοδικῶν ἐπὶ 3 ἔτη οὐδὲν ἀπεφαίνετο, ἀπετάθημεν τέλος καὶ εἰς αὐτὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, ὅπως γίνῃ διὰ τῆς ὑπηρεσίας ἔρευνα περὶ τῆς ἀνεξηγήτου ἀπραξίας. Μόλις κατὰ τὸν παρελθόντα Μάϊον ἐξεδόθη τὸ βούλευμα τοῦ ἐν Τριπόλει Συμβουλίου τῶν Πλημμελειοδικῶν, φέρον ὅτι διὰ τῆς ἀμνηστείας τῶν πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως τῶν 1862 ἀδικημάτων δὲν δύναται νὰ γίνῃ ποινικὴ καταδίωξις.

Οὕτω ἐπανῆλθεν ἡ δίκη εἰς τὴν τροχιὰν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ὅπως διὰ μαρτύρων ἀποδειχθῶσι τὰ αὐτὰ γεγονότα, καὶ ἴσως ἐγγίζει τὸ πέρας αὐτῆς, ἐπὶ τοσοῦτον παρελκυσθείσης, ἂν οὐδὲν πλέον παρακωλύσῃ τὴν συνήθη αὐτῆς πορείαν.

Παρὰ τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου Γεωργίου Μπήκα παρελάβομεν ἀμείωτον τὸ ἐκ δρ. 8000 κληροδότημα, μεγάλην ἀπαντήσαντες παρ' αὐτοῖς προθυμίαν.

Τὸ ἐν Ἑρμουπόλει τῆς Σύρου κληροδοτηθὲν ἡμῖν οἰκίδιον παρὰ τοῦ Ἀθανασίου Παπαναστασίου Κοντοῦ κατεμετρήθη ὡς ἔχον ἔκτασιν μέτρων τετραγωνικῶν 56, 95 καὶ ἐξετιμήθη ἀντὶ δρ. 1723, 95 ὅπως πωληθῇ διὰ δημοπρασίας. Ὁ κ. Δήμαρχος Ἑρμουπόλεως ἀνεδέχθη προθύμως τὴν περὶ τούτου φροντίδα.

Ἐκ τῶν ἐκθέσεων τῶν ἐμῶν προκατόχων ἐγένετο γνωστὸν ὅτι φανοποιός τις Ἰωάννης Γ. Κανούζης, ἢ Στροῦμπος, πρὸ ἐτῶν ἀποβιώσας ἐν Σύρῳ, κατέλιπεν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ κληρονόμον τὴν σύζυγον, ὑπὸ τὸν ὅρον, ἂν συνάψῃ δεύτερον γάμον, νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας, τὸ δὲ

ἄλλο ἥμισυ νὰ δοθῇ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ὅπως ἐκ τῆς προσόδου αὐτοῦ συντηροῦνται δύω πτωχοὶ μαθηταὶ τοῦ Πολυτεχνείου, ἢ τῶν Γυμνασίων Ἀθηνῶν καὶ Σύρου.

Ἡ χήρα τοῦ διαθέτου τούτου προσέφερεν ἤδη 6000 δρ. εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ὅπως τοῦτο ἀποστῇ παντὸς δικαιώματος, ἀφεθῇ δὲ εἰς αὐτὴν πλήρης ἐλευθερία, νὰ πράξῃ, ὅ,τι βουληθῇ. Ἡ Σύγκλητος ἀπέῤῥιψε πᾶσαν τοιαύτην πρότασιν, ἐπ᾽ οὐδενὶ ὅρῳ δυναμένη νὰ συμβιβασθῇ περὶ κληροδοτήματος προωρισμένου εἰς ἀγαθοεργὸν σκοπὸν, οὗ μόνη ἡ ἐκτέλεσις ἀνετέθη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

Ἐκ τῆς ἀναγγελθείσης διαθήκης Παπάζογλου ὑπὸ τοῦ ἐν Γαλαξίῳ Ἑλληνικοῦ Προξενείου οὐδὲν ἐλπίζεται.

Ἡ τῶν κληρονόμων Δημ. Ζέζου ἀγωγὴ κατὰ τοῦ Πανεπιστημίου, ἀπαιτούντων ἀντιμισθίαν, ἀπέβη πρωτοδίκως ὑπὲρ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ταχέως δικάζεται κατ᾽ ἔφεσιν.

Ἐπὶ τῆς δίκης τοῦ Πανεπιστημίου κατὰ Αἰκατερίνης Διαμαντίδου, κληρονόμου τῆς Σοφίας Διαμαντίδου συζύγου τοῦ Ἰωάννου Κατριμάτσου, ἀφιερώσαντος τὴν ἐν τῇ ὁδῷ Ἁγ. Εἰρήνης οἰκίαν, ἐξεδόθη ἤδη ἀπόφασις τῶν Πρωτοδικῶν, ἐξ ἧς τεκμαίρεται ἡ καλὴ ἔκβασις.

Καὶ ἄλλη δίκη πρωτοδίκως ἀπέβη ὑπὲρ τοῦ Πανεπιστημίου, ἡ ζητουμένη παρὰ τῆς Εἰρήνης Ῥεμούνδου ἀκύρωσις τῆς διαθήκης τοῦ Πρωτοσυγγέλου Θεοδωρήτου Μαρμαρᾶ.

Ἡ ἐν Μανσούρᾳ Κυρία Φραγκὼ Κομνηνοῦ ἕνεκα κωλυμάτων ἀνυπερβλήτων, ὡς ἐξέθεσε, δὲν ἠδυνήθη νὰ πέμψῃ τὸ ἐκ 500 φράγκων ἐτήσιον δώρημα τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τοῦ 1868, ὑπεσχέθη ὅμως διὰ τῆς τελευταίας αὐτῆς ἐπιστολῆς 1 Ἰουνίου ν᾽ ἀποσβέσῃ ὁλόκληρον τὴν καθυστέρησιν κατὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ βάμβακος. Ὡς βεβαιοῖ καὶ ὁ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Πολιτικὸς Πράκτωρ, ἡ φιλογενὴς αὕτη Κυρία προτίθεται νὰ πράξῃ τι ἔκτακτον ὑπὲρ τοῦ Πανεπιστημίου. Πιστεύομεν ὅτι αἱ ὑποσχέσεις αὐτῆς εἶναι εἰλικρινεῖς.

Εἰσέτι καθυστερεῖται τὸ ἐκ δρ. 250 κληροδότημα τοῦ ἀοιδίμου Προκοπίου Ἐπισκόπου Οἰτύλου, ἀλλ' ἐλπίζεται ἡ εἴσπραξις ἄνευ δίκης.

Τοῦ χιλιαδράχμου κληροδοτήματος τοῦ Ἐπισκόπου Μαντινείας Θεοφάνους δὲν ἔληξεν ἔτι ἡ τριετὴς προθεσμία, ἡ ὑπὸ τοῦ διαθέτου ὁρισθεῖσα.

Τὸ ἐκ δραχμῶν 8000 χρέος τοῦ ἰατροῦ κ. Ἰω. Στεφανίδου ἐμετριάσθη, καθόσον οἰκειοθελῶς ἐπώλησε μίαν τῶν ἐνυποθήκων οἰκιῶν, ὁ δὲ ἀγοραστὴς ἀνέλαβε τὸ πλεῖστον τοῦ χρέους, ὅπερ ταχέως θέλει ἀποτίσει.

Δὲν δύναμαι νὰ καταριθμήσω μεταξὺ τῶν ἐπωφελῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον δωρημάτων τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ μακαρίτου Γεωργίου Λασάνου διάταξιν περὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, κατ' ἐπικαρπίαν ἀπονεμομένης ἐφ' ὅρου ζωῆς εἰς τὴν ἰδίαν σύζυγον, μετὰ θάνατον δὲ αὐτῆς ἀφοῦ πληρωθῶσι τὰ χρέη, καὶ δοθῇ κληροδότημα ἑξακισχιλίων δραχμῶν εἰς τὸ Σχολεῖον τῆς πατρίδος τοῦ διαθέτου Κοζάνης, κληροδοτουμένης εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ὅπως δι' αὐτῆς βραβευθῇ ἡ δραματικὴ τέχνη. Εἶναι ἀμφίβολον, ἂν μετὰ τὴν ἀπότισιν τῶν χρεῶν ὑπάρξῃ περίσσευμα, ἡ δὲ ἐκτέλεσις τῶν ὅρων τοῦ διαθέτου ἐπιβάλλει εἰς τὸ Πανεπιστήμιον φροντίδας ὅλως ἀλλοτρίους.

Συγκεφαλαιοῦντες τὰ περὶ ἐσόδων παρατηροῦμεν, ὅτι προϋπελογίσθησαν μὲν ἐκ δρ. 139996. 50, εἰσεπράχθησαν δὲ 133698. 72, καὶ καθυστεροῦνται δρ. 18683. 25, ἄρα ὑπάρχει πλεόνασμα ἐκ δρ. 12385. 47.

Ἀλλ' ἐκ τῶν καθυστερουμένων καὶ ἐκ τοῦ πλεονάσματος ἀφαιρετέον δρ. 7000, ἃς δὲν προσδοκῶμεν ἐκ τοῦ δημοσίου, ὡς μὴ ψηφισθείσας ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Τὰ λοιπὰ καθυστεροῦντα σχεδὸν ὅλα εἰσπραχθήσονται ἀσφαλῶς, πλὴν τοῦ χιλιαδράχμου κληροδοτήματος τοῦ Ἐπισκόπου Μαντινείας, ὡς χρεωστουμένου ὑπὸ ἡμέραν μὴ ἐπελθοῦσαν.

Εἰς ἰσάριθμον ποσὸν δρ. 139996 50 εἶχον προϋπολογισθῆ αἱ δαπάναι, σχεδὸν ἅπασαι ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου, διότι ἡ Κυβέρνησις συνεισφέρει μόνας 10000 δρ. οὐχὶ δὲ 17000, ὡς ἐν τῷ ἡμετέρῳ προϋπολογισμῷ κατὰ συμπερασμὸν ἐσημειώθη, καὶ διὰ τοῦτο πρὸ ὀλίγου ἀφηρέσαμεν δρ. 7000.

Ἐν τῷ ἀπολογισμῷ φαίνονται δαπανηθεῖσαι δρ. 174625.88 (ἀφαιρέσει τουτέστι τῶν διαθεσίμων δρ. 26312. 90 ἀπὸ τῶν ἐν συνόλῳ φαινομένων δρ. 200938. 78), ἀλλ' ἐξ αὐτῶν ἀφαιρετέα εἶναι ἡ ἀξία τοῦ ἀγορασθέντος διὰ χημεῖον καὶ ἀνατομεῖον γηπέδου ἐκ δρ. 51902. 53, ὅθεν ἐδαπανήθησαν ἐπὶ ἔλαττον τῶν προϋπολογισθέντων δρ. 17273. 15.

Ἰδοὺ οἱ κυριώτεροι ἐπιστημονικοὶ σκοποί, εἰς οὓς κατηναλώθη τὸ ποσὸν τῶν δρ. 122723, 35 (μὴ συμπεριλαμβανομένων τουτέστι τῶν δρ. 51902. 53 διὰ τὸ γήπεδον).

Εἰς ὑποτρόφους ἐδαπανήθησαν δρ. 14750. ὅπως ὥρισαν οἱ δωρήσαντες εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τὴν περιουσίαν αὐτῶν. Διὰ τῶν χρημάτων τούτων συνετηρήθησαν ὀκτωκαίδεκα ὑπότροφοι, ἐξ ὧν πεντεκαίδεκα σπουδάζοντες ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ Πανεπιστημίῳ, ἤγουν 2 ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Θ. Μανούσου, 1 ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Π. Ῥάλλη, 5 ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Δ. Μαυροκορδάτου, 2 ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Παρασκευᾶ Νικολάου, 2 ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Θ. Ῥάκου, 1 ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Γ. Μαυροκορδάτου καὶ 2 ἐκ περισσευμάτων κληροδοτημάτων. Περὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ συντηρουμένων ἐγένετο πρὸ ὀλίγου λόγος.

Οἱ ἀντὶ τῶν συμπληρωσάντων τὴν ἐνταῦθα ὑποτροφίαν ἀντικατασταθέντες κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐγένοντο δεκτοὶ συνεπείᾳ διαγωνισμοῦ, ἐγκαίρως προκηρυχθέντος, κατὰ τὴν κρίσιν τῶν Καθηγητῶν τῆς οἰκείας Σχολῆς, εἰς ἣν κατετάχθησαν, ἤτοι 2 τῆς ἰατρικῆς καὶ εἷς τῆς θεολογικῆς.

Ἐν τῷ καταλόγῳ τούτῳ δὲν συμπεριλαμβάνονται τρις-

καίδεκα ὑπότροφοι τῆς Κυβερνήσεως, 8 ἐκ διαφόρων κληροδοτημάτων καὶ 5 ἐκ τοῦ Βελλείου κληροδοτήματος.

Εἰς συμπλήρωσιν τῶν συλλογῶν τῆς φυσικῆς καὶ τῶν ὀργάνων τῆς χειρουργικῆς ἐδαπανήθησαν δρ. 14934. 95.

Εἰς προμήθειαν βιβλίων δρ. 11055. 70.

Ὑπέρβασις σπουδαία δρ. 8449 ἐγένετο ἐν Κεφαλαίῳ ὀγδόῳ τοῦ προϋπολογισμοῦ περὶ βοηθημάτων καὶ συνδρομῶν διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους.

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀνέρχεται εἰς δρ. 15000, διότι διὰ τοῦ ποσοῦ τούτου συνεισφέρει τὸ Πανεπιστήμιον εἰς τὸ Νοσοκομεῖον, λόγῳ τοῦ μαθήματος τῆς κλινικῆς ἰατρικῆς, εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ἑταιρίαν, εἰς τὸν ἐν Παρισίοις Σύλλογον πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων, εἰς τοὺς ἐκδίδοντας τὰ τῶν παραδόσεων αὐτῶν συγγράμματα Καθηγητὰς καὶ εἰς ἄλλα ἐπιστημονικὰ ἔργα.

Ἐκ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἐκ προκαταβολῆς ἐδόθησαν δρ. 750 εἰς τὸν κ. Κωνσταντ. Σάθαν ἐπισκεπτόμενον τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν καὶ τὰς Βιβλιοθήκας τῆς Εὐρώπης πρὸς ἀνεύρεσιν πηγῶν ἀναγομένων εἰς τὴν μεσαιωνικὴν ἱστορίαν τῶν Ἑλλήνων. Ὁ ἄοκνος οὗτος ἐρευνητὴς τῆς μεσαιωνικῆς ἐποχῆς, ἐν μικρῷ διαστήματι πλεῖστα ἐκδοὺς ἀνέκδοτα, ἅπερ συνήθως ὑπὸ ξένων λογίων ἀνακαλύπτονται, ἐφείλκυσε δικαίως τὴν εὐμενῆ προσοχὴν τοῦ ἐν τῇ γενναιοδωρίᾳ ὑπερβαλόντος πάντας τοὺς πρὸ αὐτοῦ κ. βαρῶνος Σίμωνος Σίνα, ὅστις ἐχορήγησε τὰ μέσα εἰς τὸν κ. Κωνστ. Σάθαν πρὸς περιήγησιν δι' ἀνακάλυψιν πηγῶν. Ἡ ἡμετέρα Σύγκλητος, ἐθεώρησε κατάλληλον τὴν εὐκαιρίαν, ὅπως ἀποκτήσῃ διὰ τὴν Βιβλιοθήκην ἀντίγραφα ἀνεκδότων χειρογράφων τῆς μεσαιωνικῆς ἐποχῆς τῆς ἱστορίας καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ὑπεσχέθη νὰ καταβάλῃ τὴν γενησομένην δαπάνην. Ὁ κ. Κωνστ. Σάθας, ὡς ἔμαθον, ηὐτύχησε τῳόντι νὰ εὕρῃ κείμενα ἀνέκδοτα λίαν περίεργα, εἰς ἃ ἤδη καταγίνεται.

Μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξ αὐτοῦ τοῦ κεφαλαίου ἀπεφασίσθη νὰ δοθῶσιν δρ. 2000 πρὸς ἐμψύχωσιν ἐφημερίδος ἐπιστημονικῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Καθηγητῶν. Ὁ κ. Εὐθ. Καστόρχης ἀναδεχθεὶς τὴν σύστασιν τῆς Ἐφημερίδος ἔλαβεν ἤδη δρ. 1000, ἀλλ' ἀπήντησε προσκόμματα, ὧν τὴν ἐξομάλυνσιν εὔχομαι. Εἶναι καιρὸς ἐπὶ τέλους νὰ ἐννοήσωσιν ὅλοι οἱ παρ' ἡμῖν ἐπιστήμονες, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξακολουθήσωσιν ὑπάρχοντα πολλὰ περιοδικὰ συγγράμματα περὶ ἰδίας ἕκαστον ἐπιστήμης, ἢ εὐαρίθμων τινῶν ἀποκλειστικὸν κτῆμα. Ἂν δὲν ἑνωθῶσιν ὅσα ἐκδίδονται θεολογικά, ἀρχαιολογικά, φιλολογικά, νομικά, ἰατρικά, οἰκονομολογικά, καὶ περὶ πάσης ἐπιστήμης καὶ τέχνης εἰς ἓν περιοδικὸν σύγγραμμα, διαιρούμενον εἰς τμήματα, οὐδέποτε θέλουσιν εὑρεθῆ τοσοῦτοι ἀναγνῶσται, ὅσοι ἀπαιτοῦνται πρὸς συντήρησιν τοιούτου πολυδαπάνου ἔργου, οὔτε θέλει ἐπεκτανθῇ ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ πρὸς μόρφωσιν τοῦ κοινοῦ πνεύματος, ἀλλὰ θέλει μένει ὅπλον εἰς χεῖρας μονομαχούντων ὑπὲρ ἀποκλειστικῶν θεωριῶν. Ὁ διαμφισβητῶν ὅτι ἅπασαι αἱ ἐπιστῆμαι δύνανται ἐν εἰρήνῃ νὰ συμβιώσωσιν ἄνευ διαπληκτισμῶν, εἰς ἀνωτέραν ὑψούμεναι περιωπὴν, ἐπὶ τέλους πρέπει ν' ἀρνηθῇ, ὅτι ὑπάρχει κοινὸς δεσμὸς ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων, καὶ ὅτι ὅλαι ὁμοῦ χωροῦσιν εἰς τὰ πρόσω.

Δι' ἐπιστημονικοὺς σκοποὺς ἡ Σύγκλητος ἐφάνη πάντοτε πρόθυμος. Ὅτε ὁ Καθηγητὴς κ. Κωνστ. Παπαῤῥηγόπουλος ἀνήγγειλεν, ὅτι σκοπεῖ ἐν καιρῷ τῶν διακοπῶν νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν βιβλιοθήκην τῆς Φλωρεντίας, ἣν μεχριτοῦδε δὲν φαίνονται ἐρευνήσαντες ὅσοι πολυπραγνωμονοῦσι τὰ τῆς μεσαιωνικῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος, προσέφερε χιλιόδραχμον ἐπιχορήγησιν. Διὰ τοιούτων ἀποστολῶν δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ φθάσωμεν μέχρι τῶν πηγῶν αὐτῶν καὶ νὰ κατασταθῶμεν ἱκανοὶ νὰ κρίνωμεν ἐξ ἰδίων, μὴ περιοριζόμενοι εἰς μόνην ἐπανάληψιν τῶν παρ' ἄλλων λεχθέντων.

Ταῦτα πάντα ὑπερέβη ἄλλη θυσία διαφόρου εἴδους. Ὅτε περιῆλθεν εἰς ἡμᾶς τὸ δεινὸν ἄκουσμα τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πυρκαϊᾶς, ἐν ᾗ ἀπετεφρώθη ἡ βιβλιοθήκη τοῦ αὐτόθι Φιλολογικοῦ Συλλόγου, οὐ μόνον βαρεῖαν ᾐσθάνθημεν τὴν θλίψιν, ἐπὶ τῷ δυστυχήματι, ἀλλὰ καὶ φόβος κατέλαβεν ἡμᾶς μὴ τὸ παρὰ τὸν Βόσπορον τοῦτο σπουδαῖον ἵδρυμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐκλείψῃ προστιθεμένης εἰς τὰ παθήματα τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῆς καταστροφῆς ταύτης. Μετὰ τοῦ Ὁρατίου εἴπωμεν καὶ ἡμεῖς Tua res agitur, paries cum proximus ardet. Ὁ Ἑλληνισμὸς θέλει ἐγερθῆ ἰσχυρὸς καὶ σεβαστὸς, ὅταν συναισθανθῶμεν, ὅτι διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐργαζόμεθα πάντες, ἕκαστος εἰς ὃ ἐτάχθη, ἡμεῖς μὲν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ἄλλοι ἐν φιλολογικῷ Συλλόγῳ καὶ ἄλλοι εἰς ἄλλο τι. Ὄργανα τῆς αὐτῆς πνευματικῆς ζωῆς, ἐκ τῆς κοινῆς συμπράξεως ἀντλοῦμεν δυνάμεις.

Τοῦτο ἔχοντες ἐν τῇ καρδίᾳ οἱ ἔξω ὁμογενεῖς δὲν παύουσι πέμποντες ἄφθονα βοηθήματα, οὐ μόνον εἰς πνευματικὰς, ἀλλὰ καὶ εἰς ὑλικὰς ἡμῶν ἀνάγκας.

Ἠθικὸν ἐπέκειτο εἰς ἡμᾶς χρέος νὰ δείξωμεν, ὅτι γνωρίζομεν τὸν νόμον τῆς ἀμοιβαιότητος καὶ ὅτι δὲν ἐπικαλούμεθα τὸν Ἑλληνισμὸν μόνον διὰ νὰ λαμβάνωμεν, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἐκτελῶμεν πᾶσαν ὑπὲρ αὐτοῦ θυσίαν. Ἐν τοιούτῳ πνεύματι ἡ Σύγκλητος ἐψήφισε καὶ ἀπέστειλεν ἀμέσως δεκακισχιλίας δραχμὰς πρὸς ἀνόρθωσιν τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ὑποσχομένη καὶ σειρὰν βιβλίων ἐκ τῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βιβλιοθήκῃ πολλαπλῶν. Ὁ ἔντιμος Πρόεδρος τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου κ. Σ. Ἀριστάρχης μέγας Λογοθέτης τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐδέξατο τὴν προσφορὰν εὐγνωμόνως ἀναγγέλλων, ὅτι ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος ἐκ τῆς τέφρας αὐτοῦ ἀναγεννᾶται, ὑπὸ τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν τοῦ Πανεπιστημίου.

Περὶ τῶν λοιπῶν δαπανῶν γενήσεται λόγος κατὰ τὴν ἐξι-

στόρησιν τῶν προσαρτημάτων τοῦ Πανεπιστημίου, ἐξ ὧν τὰ πλεῖστα συντηροῦνται ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, Βιβλιοθήκη, Μουσεῖα, Ἀστυκλινικὴ κτλ.

Ὁ ποιητικὸς διαγωνισμὸς ἐτελέσθη καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος δαπάναις τοῦ φιλομούσου κ. Ἰω. Βουτσινᾶ, μικρὰ δὲ ὑπῆρξεν ὑπέρβασις τῶν παρ᾽ αὐτοῦ χορηγουμένων διὰ τὴν τύπωσιν τῆς διεξοδικῆς ἐκθέσεως, ὡς διαλαβούσης περὶ 35 ποιημάτων. Ἐξ αὐτῶν δύω ἐκρίθησαν ἄξια τοῦ χιλιοδράχμου βραβείου, τμηθέντος εἰς δύω ἴσα μέρη, ὧν τὸ μὲν ἀπενεμήθη εἰς τὸν κ. Κωνσταντῖνον Βερσῆν, ποιητὴν τοῦ Ἀννίβα ἐν Γόρτυνι, τὸ δὲ διὰ τὸ Φρόνημα τῶν Χριστιανῶν εἰς τὸν κ. Ἀντ. Ἀντωνιάδην, γυμνασιάρχην Πειραιῶς, ὅστις κατὰ τὴν προηγουμένην περίοδον εἶχεν λάβει ὁλόκληρον τὸ γέρας διὰ τὸν Πλουτήσαντα Σκυτοτόμον καὶ ἔπαινον διὰ τὴν τραγῳδίαν ὁ Φαῦστος.

Πλὴν τῶν βραβευθέντων ἐκρίθησαν ἄξια ἐπαίνου δύω ποιήματα, ὁ Θησεὺς καὶ ὁ τελευταῖος Κόμης τῶν Σαλώνων, τὸ μὲν τοῦ κ. Ἀριστομένους Προβιλεγκίου, τὸ δὲ τοῦ κ. Σπυρίδωνος Π. Λάμπρου.

Ἄλλος μιμητὴς τοῦ κ. Ἰω. Βουτσινᾶ ἀνεφάνη ὁ ἐν Τεργέστῃ κ. Δ. Α. Οἰκονόμος, προσφέρων χιλιόδραχμον βραβεῖον ἐπὶ μεταφράσει ἀρχαίων ἢ νέων ποιημάτων. Τὰ περὶ τοῦ διαγωνισμοῦ τούτου πρόκειται ἤδη νὰ κανονισθῶσιν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀγωνοδικῶν, ἀφοῦ ὁ ἀγωνοθέτης ἐδέχθη τοὺς προβληθέντας ὑπὸ τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς περιορισμούς, ὥστε νὰ μὴ εἶναι ἑκάστοτε ὁ ἀγὼν περὶ ἁπαξαπάσης τῆς ἀρχαίας, μέσης καὶ νεωτέρας ποιήσεως, ἀλλὰ περὶ μεταφράσεως ὡρισμένου εἴδους.

Ἔκτακτον ἔχομεν δαπάνην διὰ μνημόσυνα, διότι δὲν ἐτελέσθη κατ᾽ ἔτος μόνον τὸ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν τεθνεώτων ἱδρυτῶν, εὐεργετῶν, συνδρομητῶν καὶ Καθηγητῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου,

ἐκφωνήσαντος λόγον τοῦ Καθηγητοῦ κ. Νικηφόρου Καλογερᾶ. Ἰδιαιτέρα εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν ἀείμνηστον Δημ. Βερναρδάκην ἐπέβαλε εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τὸ καθῆκον, νὰ τελέσῃ δημοσίᾳ μνημόσυνον, καθ' ὃ ὁ Καθηγητὴς κ. Π. Ῥομπότης ἀξιοπρεπῶς ἐξέθεσε τὰ τοῦ βίου τοῦ φιλοπάτριδος τούτου ἀνδρὸς καὶ τὰς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον εὐεργεσίας. Τὰ τέκνα αὐτοῦ, ἐμπνεόμενα ἐκ τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων, ἐξέφρασαν ζωηρὰς εὐχαριστίας, διὰ τὴν ἀπονεμηθεῖσαν εἰς τὸν γεννήτορα τιμήν.

Δαπάναις τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ φιλοκάλου κ. Γ. Ἀβέρωφ προπαρασκευάζουσιν οἱ δύω καλλιτέχναι κκ. Ἰω. Κόσσος καὶ Γ. Φυτάλης, ὁ μὲν τὸν ἀνδριάντα Ῥήγα τοῦ Φεῤῥαίου, ὁ δὲ τοῦ πρωτομάρτυρος Γρηγορίου τοῦ Πατριάρχου. Τὸ πρότυπον ἀμφοτέρων ἐνεκρίθη ὑπὸ τῶν Ἀρχιτεκτόνων κκ. Λυσάνδρου Καυταντσόγλου καὶ Ε. Τσίλλερ καὶ ἤδη οἱ καλλιτέχναι ἐπεξεργάζονται τὸ μάρμαρον, ὥστε πιστεύομεν, ὅτι ἐντὸς τοῦ παρόντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους μέλλει νὰ γίνῃ ἡ ἀναστήλωσις ἑκατέρωθεν ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ Πανεπιστημίου.

Εἰς δύω περιστάσεις ἡ Σύγκλητος ἔδειξεν, ὅτι δὲν κυριεύεται ὑπὸ πνεύματος ἀποκλειστικοῦ.

Ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ἐκτελοῦντος τὴν διάταξιν τοῦ ἀοιδίμου Π. Τριανταφυλλίδου, εἰς ποῖον κοινωφελῆ σκοπὸν γνωμοδοτεῖ ν' ἀφιερωθῇ ἡ περιουσία αὐτοῦ, ἀπήντησεν εἰς Γεωργικὴν Σχολὴν πρακτικήν. Ἀπόκειται εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ν' ἀποφασίσῃ ὁριστικῶς κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ διαθέτου.

Οἱ κληρονόμοι Γεωργίου Μελᾶ ἐζήτησαν νὰ τρέψωσιν εἰς ἄλλον κοινωφελῆ σκοπὸν τὸ ἐκ 10000 δρ. ποσὸν, τὸ πρὸς βράβευσιν συγγραφῶν χριστιανικῆς ἠθικῆς παρ' αὐτῶν κατατεθέν.

Ἡ Σύγκλητος σκεφθεῖσα, ὅτι ἄλλο τοιοῦτον διαγώνισμα ὑπάρχει, τὸ τοῦ κ. Νικοδήμου, ὅτι τρὶς ἐματαιώθη ὁ ἀγὼν,

οὐδεμιᾶς τῶν σταλεισῶν συγγραφῶν ἐπιδοκιμασθείσης, ὅτι ὁ κ. Λέων Μελᾶς συνέγραψεν ἔργα συντελεστικώτατα πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν καὶ οὐδόλως διστάζουσα, ὅτι μέλλει νὰ προσδιορισθῇ εἰς κοινωφελῆ χρῆσιν τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀφῆκε τοὺς κληρονόμους Μελᾶ ἐλευθέρους, νὰ πράξωσιν ὅ,τι ἐγκρίνουσιν.

Καὶ τῷόντι ἡ Σύγκλητος δὲν ἐλανθάσθη, διότι τὰ χρήματα ταῦτα ἀφιερώθησαν εἰς ἀνέγερσιν Νηπιαγωγείου ὑπὲρ τῶν πτωχῶν τέκνων τοῦ λαοῦ.

Περὶ προσαρτημάτων τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἔλθωμεν ἤδη εἰς τὰ προσαρτήματα τοῦ Πανεπιστημίου.

Α′.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ.

Τὰ περὶ Φιλολογικοῦ φροντιστηρίου περιέχονται ἐν τῇ προσηρτημένῃ ἐκθέσει τοῦ Διευθυντοῦ κ. Φιλίππου Ἰωάννου, καθ' ἣν παρ' αὐτῷ μὲν ἐφοίτησαν 40, παρὰ τῷ κ. Σ. Κουμανούδη 12, παρὰ τῷ κ. Ἀθ. Ῥουσοπούλῳ 70, παρὰ δὲ τῷ κ. Κ. Κόντῳ 102 ἐξ ὧν 44 τοῦ γ′. καὶ δ′. ἔτους.

Οἱ ἀπαρτίζοντες τὸ φροντιστήριον προτείνουσι μεταῤῥύθμισιν, ὅπως γίνωνται δεκτοὶ μόνοι οἱ μέλλοντες νὰ μετέλθωσι τὸ διδασκαλικὸν ἔργον, βαθμιαίως δὲ προβαίνῃ ἡ ἄσκησις ἀπὸ τῆς πεζογραφίας μέχρι τῆς Ἑλληνικῆς στιχουργίας. Περὶ τούτων μέλλει νὰ γνωμοδοτήσῃ ἡ ἐνεστῶσα Σύγκλητος.

Β′.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Ὡς γνωστὸν διὰ νόμου 21 Νοεμβρίου 1867 ἡνώθησαν τοπικῶς καὶ διοικητικῶς ἥ τε δημοσία καὶ ἡ τοῦ Πανεπι-

στημίου Βιβλιοθήκη, ἔκτοτε δὲ καὶ ἡ Σύγκλητος σπουδαίως ἐπελήφθη τῆς φροντίδος συστηματικῆς κατατάξεως. Πρὸς τοῦτο προσεκλήθη ἐκ Γερμανίας, κατὰ σύστασιν τοῦ Γραμματέως τῆς ἐν Γοτίγγῃ βιβλιοθήκης, κυρίου Α. Ἔλλισσεν, ὁ κ. Στεφφενχάγεν ἐκ Ῥηγιμόντου τῆς ἀνατολικῆς Πρωσίας διδάκτωρ τῆς νομικῆς ἐπὶ μισθῷ δρ. 300 κατὰ μῆνα, καταβαλλομένῳ ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου.

Ὁ ταξινόμος οὗτος εἰργάζετο ἀπὸ τῆς ά. Ὀκτωβρίου 1867, ἀλλ' ἦτον ἄγνωστον μέχρι τίνος προέβη, ὅτε αἴφνης ἐκ συμβάντος τυχαίου ἐστερήθη τῆς ζωῆς ὁ γηραιὸς καὶ σεβάσμιος Ἔφορος Μιχ. Σχινᾶς. Ἔκτακτον εἶχε ζῆλον ὁ μακαρίτης καὶ πολλὴν παιδείαν καὶ ἀρχαϊκὰς ἀρετάς, ἀλλ' ἡ ἡλικία αὐτοῦ ἦτο δυσανάλογος πρὸς τὸ ἡράκλειον ἔργον, ὅπερ ἡ βιβλιοθήκη αὕτη ἀπῄτει, ἐν οἷᾳ εὑρίσκετο στάσει.

Ἀπόδειξις εἶναι, ὅτι μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης, ἤτοι μέχρι τέλους Ἰανουαρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὁ γερμανὸς ταξινόμος μόλις εἶχε τακτοποιήσει τὴν ἀρχαίαν καὶ νεωτέραν Φιλολογίαν. Ἑπτὰ μῆνες ὑπελείποντο πρὸς συμπλήρωσιν τῆς τριετίας, καθ' ἣν ὑπεσχέθη νὰ ἐργασθῇ παρ' ἡμῖν ὁ κ. Στεφφενχάγεν.

Ἀπὸ τῆς 5 Φεβρουαρίου, ὅτε ἀνέλαβε τὴν Ἐφορείαν ὁ κ. Σπυρίδων Κόμνος, ἡ ἐργασία τῆς τακτοποιήσεως προέβη γιγαντιαίως. Ὁ νέος Ἔφορος δὲν ἀφῆκε τὸν γερμανὸν ταξινόμον ἐργαζόμενον κατὰ μόνας, ἄνευ τινὸς συμπράξεως καὶ ἐλέγχου.

Ἡ ἀδιαφορία ἡμῶν ἦτον επόμενον, ὅτι ἔμελλε νὰ μαράνῃ πάντα ζῆλον τοῦ γερμανοῦ ταξινόμου, πιστεύοντος ὅτι ὑδροφορεῖ εἰς τὸν πίθον τῶν Δαναΐδων, καὶ ὅτι οἱ κόποι αὐτοῦ, ὅπως ἐξαγάγῃ τὴν βιβλιοθήκην ἐκ τοῦ χάους, ἔμελλον ν' ἀποδειχθῶσι μάταιοι, οὐδενὸς προσέχοντος εἰς τὰ πραττόμενα, ἢ καὶ ἐκτιμῶντος αὐτά. Ὁ νέος Ἔφορος ἀμέσως ἔπεισε περὶ τοῦ ἐναντίου τὸν γερμανὸν ταξινόμον, ὅστις ὡς ἐκ βαθυτά-

του ὕπνου ἐξηγέρθη, ἀκούων ὅτι ἐρωτᾶται περὶ τοῦ τί πράττει καὶ ποῦ εὑρίσκεται.

Ὑποσχεθεὶς πᾶσαν συνδρομὴν ὁ νέος ἔφορος, ἐζήτησε τὴν ταχεῖαν πρόοδον τοῦ ἔργου, καθόσον μάλιστα ὁ κ. Στεφφενχάγεν ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν Σύγκλητον, ὅτι διορισθεὶς ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Δαντσικῆς ἐσκόπει ν' ἀπέλθῃ ἅμα τῇ συμπληρώσει τῆς τριετίας, δηλ: μετ' ὀλίγους μῆνας.

Ἂν ὁ ταξινόμος οὗτος ἀπείρχετο, πρὶν συμπληρώσῃ τὸ ἔργον, εἰς ὃ ἐκλήθη πρὸ τριετίας, ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ ματαιωθῇ καὶ ἡ ἤδη γενομένη ἐργασία, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν κατὰ τὸ ἥμισυ μόνον νὰ τηρῆται τάξις ἐν Βιβλιοθήκῃ, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον ἥμισυ νὰ δεσπόζῃ ἀταξία. Αὕτη πάντοτε ὑπερισχύει συνυπάρχουσα. Ἡ πρόσκλησις ἄλλου ταξινόμου καὶ ἀπίθανον ἦτο καὶ καθίστανε τὸ ἔργον σισύφειον, ἀρχόμενον πάντοτε ἐκ νέου. Τοῦτο καλῶς νοήσας ὁ νέος Ἔφορος ἐκίνησε πάντα λίθον, ὅπως προβῇ ἡ τακτοποίησις ὅλων τῶν τμημάτων τῇ προσλήψει βοηθητικῶν ὑπαλλήλων προπαρασκευαζόντων τὴν ἐργασίαν τοῦ γερμανοῦ ταξινόμου καὶ ἐκπληρούντων πᾶν ὅ,τι ἠδύναντο κατὰ τὰς ὁδηγίας αὐτοῦ νὰ πράξωσι.

Κατ' αἴτησιν τοῦ κ. Ἐφόρου ἐχορήγησε καὶ ἡ Σύγκλητος συνδρομὴν πεντακοσιόδραχμον διὰ βοηθητικὸν προσωπικὸν καὶ χιλιόδραχμον ἀμοιβὴν εἰς τὸν ταξινόμον, οὕτω δὲ κατωρθώθη, πρᾶγμα ὅλως ἀπίστευτον, ἐν ἑπταμήνῳ ἡ συστηματικὴ κατάταξις ὅλων τῶν τμημάτων τῆς Βιβλιοθήκης οὐδενὸς ἐξαιρουμένου.

Διὰ τῆς τακτοποιήσεως ταύτης ἀνεκαλύφθησαν πλεῖστα πολυτιμότατα ἔργα, ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ ὑπάρχοντα, καὶ ἐν τούτοις ἢ ἀγνοούμενα, ἢ σποράδην κείμενα (disjecta membra) καὶ κινδυνεύοντα ν' ἀπολεσθῶσι. Τινὰ ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἐν τοῖς ὑπογείοις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἔξωθεν σταλέντα. Ἡ ἀξία αὐτῶν βεβαίως ὑπερβαίνει τὰς ἑκατὸν

χιλιάδας δραχμῶν. Ἀπεδείχθη προσέτι, ὅτι ἡ βιβλιοθήκη προσεβλήθη ὑπὸ δεινοῦ ἐχθροῦ, τῶν σητῶν, ἀπειλούντων ταχεῖαν καταστροφὴν, ἄνευ συντόνου καταδιώξεως, ἥτις συχνάκις πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνεται. Μετὰ πόσης γοργότητος προβαίνουσι τὰ στίφη ταῦτα, ὅπου ἅπαξ εἰσελάσωσι, δὲν εἶναι εὔκολον νὰ φαντασθῇ τις.

Ἡ δαπάνη ἐκ τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ διὰ τὴν Βιβλιοθήκην εἶναι ἀξία λόγου, διότι ὑπὲρ μὲν τοῦ προσωπικοῦ ἐτησίως ψηφίζονται δρ. 20400 (τὰ λοιπὰ ἤτοι δρ. 2640 ἀνήκουσιν εἰς τὴν βιβλιοθήκην Κερκύρας), ὑπὲρ δὲ τῶν ἄλλων ἀναγκῶν δρ. 11000. Τὰ ἔξοδα ταῦτα δὲν εἶναι μεγάλα, ἐὰν φέρωσι τῳόντι ἀποτέλεσμα, τουτέστιν ἐὰν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ ὑπάρχῃ συστηματικὴ κατάταξις, διατηρῆται καθαριότης καὶ ἀσφαλῶς φυλάττεται ὁ πολύτιμος οὗτος θησαυρὸς, δι' ὃν κατὰ μικρὸν μὲν, ἀλλὰ πολλὰ μέχρι τοῦδε ἐδαπανήθησαν ἔκ τε τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ ἡμετέρα Βιβλιοθήκη δὲν εἶναι πλέον λαβύρινθος ἀνεξίτητος ὡς μεχριτοῦδε. Ὁ μίτος τῆς Ἀριάδνης εὑρέθη καὶ ἤδη γνωρίζομεν, τί κατέχομεν, ἀποχωρισθέντων ὅλων τῶν πολλαπλῶν. Τὰ εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Πανεπιστημίου ἀνήκοντα συγκατετάχθησαν μετὰ τῶν τῆς δημοσίας βιβλιοθήκης, ἀλλ' ἐκεῖνα φέρουσι τὴν σφραγίδα τοῦ Πανεπιστημίου καὶ πιστεύομεν ὅτι καὶ ἐν τῷ καταλόγῳ θέλουσι φέρει ἴδιον σημεῖον.

Ὁ εὑρεθεὶς μίτος ἐν τούτοις εὐκόλως δύναται ν' ἀπολεσθῇ. Δὲν ἀρκεῖ, ὅτι ἐγένετο ἡ κατάταξις τῶν βιβλίων καὶ ὅτι συνετάχθη ὁ κινητὸς κατάλογος. Τὰ δελτία αὐτοῦ ἤδη ἀριθμοῦνται κατὰ τὴν συστηματικὴν σειρὰν τῆς κατατάξεως, ἀλλὰ δὲν εἶναι εὔκολος ἡ χρῆσις αὐτῶν. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ εὐχηθῶμεν νὰ ἴδωμεν μόνιμον κατάλογον τῆς ὅλης βιβλιοθήκης κατὰ τὴν ἀποκτηθεῖσαν συστηματικὴν κατάταξιν

καὶ μάλιστα δημοσιευόμενον διὰ τοῦ τύπου. Ὅταν ἕκαστος λόγιος ἔχῃ τοιοῦτον κατάλογον ἐν χερσὶν εὐκόλως ἀνατρέχει εἰς τὰς πηγάς, καὶ τότε ἡ βιβλιοθήκη εἶναι κοινὸς θησαυρός, ἐνῷ ἄλλως εἶναι κενὸν ὄνομα.

Ἐκ τοῦ δημοσιευθησομένου καταλόγου θέλουσιν ἀναφανῆ τὰ χάσματα τῆς ἡμετέρας βιβλιοθήκης. Ἐνῷ κατ' ἔτος πρὸς ἀπόκτησιν βιβλίων δαπανῶνται ἐπέκεινα τῶν δεκακισχιλίων δραχμῶν ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου, ὡς καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐδαπανήθησαν ἀκριβῶς 11085. 70, εἰς τὸ ἑξῆς δύναται νὰ γίνεται ἡ δαπάνη σκοπιμωτέρα, πρὸ πάντων πρὸς συμπλήρωσιν τῶν χασμάτων καὶ κατάρτισιν τῆς ἀδιασπάστου σειρᾶς καθ' ἑκάστην ἐπιστήμην. Ὁ κ. Ἔφορος ὑπόσχεται ἔκθεσιν περὶ τοῦ συστήματος, καθ' ὃ κατετάχθη ἡ ἡμετέρα Βιβλιοθήκη, ἥτις ὑπ' αὐτοῦ ηὐπρεπίσθη ἐκ τῶν ἐνόντων, ὥστε οἱ νομίζοντες, ὅτι μόνον ἐρείπια ἄξια λόγου εὑρίσκουσιν ἐν Ἀθήναις, μετ' ἀπορίας βλέπουσι βιβλιοθήκην ἀξιοπρεπῶς κεκοσμημένην, οἵα πρέπει ἐν τῇ καθέδρᾳ τῆς Παλλάδος.

Εἰς τὴν εὐπρέπειαν ταύτην μέλλει νὰ συντελέσῃ καὶ ἡ πλήρης τακτοποίησις τῆς νομισματικῆς ἡμῶν συλλογῆς. Ἦτο τῳόντι πρᾶγμα ἀνοίκειον ἡ φύλαξις τῶν ἀρχαίων νομισμάτων ἐν θυλακίοις καὶ ἐν χαρταρίοις ὡς κρύπτονται τὰ ἐν χρήσει νομίσματα ὑπὸ τῶν κολλυβιστῶν καὶ τῶν φιλαργύρων. Πρὸς τί ἡ νομισματικὴ συλλογὴ καὶ αἱ συχναὶ ὑπὲρ αὐτῆς συνεισφοραὶ ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου, ὅταν κατακλείεται ὡς ἡ Δανάη, εἰς οὐδένα οὖσα ὁρατή;

Ἤδη κατατάσσεται ἡ ὑπάρχουσα συλλογὴ ἐκ 16000 νομισμάτων ἐν νομισματοθήκαις καὶ ἐλπίζομεν τὴν διὰ τύπου δημοσίευσιν τοῦ καταλόγου, ὅπως ἔχωμεν τὴν εὐχέρειαν τῆς συμπαραβολῆς καὶ γνωρίσωμεν τί κεκτήμεθα. Πρὸ τῆς συστηματικῆς κατατάξεως ἀπέσχεν ἡ Σύγκλητος ν' ἀποκτήσῃ ἄλλα νομίσματα, διὰ νὰ μὴ γίνεται ἡ δαπάνη ἀσκόπως, ἐνέ-

κρινε δὲ τὴν πρότασιν τοῦ κ. Ἐφόρου περὶ ἀποσφραγίσεως τῆς συλλογῆς τῶν νομισμάτων τῶν Ἰονίων νήσων, τῶν δωρηθέντων εἰς τὸ Πανεπιστήμιον παρὰ τοῦ φιλομούσου κ. Ἀλεξάνδρου Μουρούζη, ὥστε καὶ ταῦτα νὰ ὑπάρχωσιν ἐκτεθειμένα μετὰ τῶν λοιπῶν.

Καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο δὲν ἔλειψαν γενναῖαι δωρεαὶ βιβλίων εἴς τε τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Πανεπιστημίου καὶ εἰς τὴν Ἐθνικήν, ὡς ἐκτίθεται ἐν εἰδικοῖς καταλόγοις. Μεταξὺ πασῶν τῶν δωρεῶν ἐξέχει τὸ ὑπὸ τῆς Α. Α. τοῦ Πάπα Ῥώμης ἐσχάτως σταλὲν ὄντως Ἀττάλειον ἀντίδωρον (Attalicis conditionibus), ἀντὶ τῶν ὑπὸ τῆς Ἐφορείας πεμφθέντων Ἀρχαιολογικῶν φυλλαδίων, ἤτοι ἡ ὀκτάτομος περιγραφὴ τοῦ Οὐατικανοῦ μετὰ 800 πινάκων ὑπὸ Ἐράσμου Πιστολέζου.

Γ'.

ΦΥΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ.

Ἡ δαπάνη διὰ τὸ ὀρυκτολογικὸν καὶ ζωολογικὸν τμῆμα τοῦ φυσιογραφικοῦ Μουσείου εἶναι ἀξία λόγου.

Ἐκ τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ συνεισφέρονται μόνον δρ. 1200 κατ' ἔτος ἐπιμίσθιον τοῦ Ἐφόρου.

Ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου διατηρεῖται τὸ προσωπικὸν τοῦ φυσιογραφικοῦ Μουσείου, δι' ὃ δαπανῶνται κατ' ἔτος δρ. 4680.

Προσέτι ἐψηφίσθησαν δρ. 6600 πρὸς αὔξησιν τῆς συλλογῆς. Ἐξ αὐτῶν ἔγινε χρῆσις μόνον δρ. 1925, 10.

Ὁ κ. Διευθυντὴς διεπραγματεύετο τὴν ἀπόκτησιν σπουδαίας συλλογῆς, δυναμένης ν' ἀναπληρώσῃ πολλὰ χάσματα τῆς ἡμετέρας, ἀλλ' ἡ διαπραγμάτευσις δὲν ἦλθεν εἰς πέρας.

Ἡ Σύγκλητος προέτρεψε τὸν Ἐπιμελητὴν νὰ ἐξέλθῃ εἰς ἐκδρομὰς κατὰ τὸν κανονισμόν, πρὸς ἀνεύρεσιν ἐγχωρίων εἰδῶν ἢ τῆς ὀρνιθολογίας, ἢ τῆς ζωολογίας, ὅπερ ἐξετελέσθη.

Τυχαίως περιῆλθεν εἰς γνῶσιν τῆς Πρυτανείας, ὅτι δὲν ἐγένετο ἡ δέουσα ἀπόδοσις εὐχαριστίας πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ ἐν Παρισίοις Μουσείου κ. Chevreuil διὰ τ' ἀποσταλέντα 11 κιβώτια ἐκμαγείων τῶν ὀρυκτῶν τοῦ Πικερμίου, κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ κ. Ἀλβέρτου Γοδρῦ, ὅτε ἐνήργησε τὰς παρ' ἡμῖν ἀνασκαφάς.

Τὸ ἐν Παρισίοις Μουσεῖον προθύμως ἐξετέλεσε τὴν ὑπόσχεσιν καὶ εἶναι ματαία πᾶσα περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς ἐξέτασις. Ἐπὶ ἔτη ἔκειντο τὰ ἐκμαγεῖα ἐν τοῖς κιβωτίοις ἐν Παρισίοις, μεχρισοῦ ὁ αὐτόθι ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος κ. Φωκίων Ῥὼκ, ὁ αὐθορμήτως πάντοτε ἐνεργῶν, ὁσάκις δίδεται ἀφορμὴ, ἀνεκάλυψε τὰ κιβώτια ταῦτα καὶ ἐφρόντισε τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν προκαταβαλὼν καὶ τὴν δαπάνην, ἥτις εἰσέτι δὲν ἀπεδόθη, ὡς ἔμαθον.

Δι' αὐτοῦ ἐνεχειρίσθη ἡ εὐχαριστήριος τῆς Πρυτανείας ἐπιστολὴ, ἐν ᾗ ἐκφράζεται ἡ ἐλπὶς, ὅτι τὸ ἐν Παρισίοις Μουσεῖον θέλει συμπληρώσει τὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ διὰ τῆς ἀποστολῆς τῶν ἐλλειπόντων, ἅτινα ὁ τοῦ ἡμετέρου Φυσιογραφικοῦ Μουσείου Διευθυντὴς ἐσημείωσε. Περὶ τῆς προθυμίας, πρὸς ἐκπλήρωσιν καὶ ταύτης τῆς εὐχῆς, ἅμα ἔλθωσιν εὔθετοι καιροὶ, ἔχομεν τεκμήριον, ὅτι ἐστάλησαν μετὰ τῶν τοῦ Πικερμίου καὶ ἐκμαγεῖα ἄλλων εἰδῶν ἐν ἐπιμέτρῳ, ὡς λίαν περιέργων.

Σήμερον δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ συλλογὴ παλαιοντολογικῶν ἀπολιθωμάτων, οἷα τὰ τοῦ Πικερμίου, πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ προϊστορικοῦ τμήματος τοῦ Μουσείου, ἀλλὰ προστίθενται καὶ τὰ λείψανα ἀνθρωπίνου διαίτης. Ὡς εἶναι γνωστὸν, συνέστη Συνέδριον ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ αὐτῆς τῆς Δακίας συμπεριλαμβανομένης, προϊστορικῆς Ἀρχαιολογίας, ὅπερ κατ' ἔτος συνέρχεται. Πέρυσιν ἐστάλησαν ἡμῖν ἐκ Κοπενχάγης τοιαῦτα λείψανα προϊστορικὰ μαγειρειακῶν ἀποβλημάτων (Kjoekkenmoeddings). Εὐχῆς ἔργον εἶναι νὰ μὴ μένω-

μεν ἀμέτοχοι τῶν τοιούτων ἐρευνῶν καὶ ἀνακαλύψεων, τῶν ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν γινομένων, καὶ μάλιστα παρὰ τοῦ ἐν Κοπενχάγῃ κ. Worsaæ, τοῦ ἐν Στοκχόλμῃ κ. Ἀνδερσῶνος, τοῦ ἐν Παρισίοις κ. Lartet, τοῦ ἐν Λονδίνῳ κ. John Lubbock, καὶ λοιπῶν, οἵτινες καὶ πολυάνδρια ἀνεκάλυψαν (dolmen, tumuli).

Δ΄.

ΦΥΤΟΛΟΓΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ.

Διὰ τὸ φυτολογικὸν τμῆμα τοῦ φυσιογραφικοῦ Μουσείου οὐδὲν δαπανᾶται ἐκ τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ.

Ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου διὰ μισθοὺς ἐδαπανήθησαν δρ. 1260.

Προσέτι ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς Συγκλήτου ψηφισθεισῶν δρ. 2900 ἐδαπανήθησαν δρ. 1635. 35. Καὶ ἐκ τούτου καταφαίνεται, ὅτι ἡ Σύγκλητος παρέχει πλέον τοῦ ἀναγκαίου πρὸς αὔξησιν τοιούτων συλλογῶν.

Ἡ συλλογὴ ἐπλουτίσθη προστεθέντων 120 εἰδῶν τῆς ἐγχωρίου χλωρίδος, ἃ ὁ Ἐπιμελητὴς ἐν ταῖς ἐκδρομαῖς αὐτοῦ ἐν Ἀττικῇ, Αἰγίνῃ καὶ Πόρῳ συνέλεξε καὶ 104 συλλεχθέντων ἐν Κρήτῃ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἐπιμελητοῦ κατὰ τὸ Ἡράκλειον καὶ τὴν Ἴδην.

Διὰ τῶν γινομένων παρὰ τοῦ Μουσείου ἀποστολῶν εἰδῶν ἐκ τῆς ἐγχωρίου χλωρίδος διατηροῦμεν σχέσεις λίαν ἐπωφελεῖς μετὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Μουσείων.

Ἀφότου τὸ Μουσεῖον τοῦτο ἐχωρίσθη ἀπὸ τοῦ φυσιογραφικοῦ, δὲν συνετάχθη νέος κανονισμός, ὃν βραδέως ἐπεχείρησε νὰ συζητήσῃ ἡ λήξασα Σύγκλητος καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔφερεν εἰς πέρας. Πρὸ πάντων ἔχει ἀνάγκην τὸ τμῆμα τοῦτο αἰθούσης καταλλήλου διὰ τὰς συλλογὰς αὐτοῦ, ὅπως ἐξακολουθήσῃ ἡ τακτοποίησις καὶ ὁ πλουτισμός.

Ε'.

ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ.

Ἐν τῷ βοτανικῷ κήπῳ ἐγένοντο κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο πολλαὶ προσθῆκαι φυτῶν, ἰδίως τῇ ἰατρικῇ χρησίμων, πλέον τῶν 250. Ἐκ τούτων τὰ μὲν προῆλθον ἐκ σπορῶν, τὰ δὲ ἠγοράσθησαν ἐκ διαφόρων φυτοκομικῶν καταστημάτων. Ὁ Διευθυντὴς κ. Θ. Ὀρφανίδης θεωρεῖ ἀπολύτως ἀναγκαίαν τὴν κατασκευὴν ὑελοσκεποῦς φυτοκομείου θερμαινομένου (serre chaude) πρὸς διατήρησιν τῶν φυτῶν, τῶν ἐχόντων πατρίδα τὰ θερμὰ κλίματα.

Εἰς τὸν βοτανικὸν κῆπον οὐδὲν συντελεῖται ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου, καθόσον ἅπασα ἡ δαπάνη αὐτοῦ γίνεται ἐκ τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ, καθ' ὃν εἰς μὲν τὸ προσωπικὸν δαπανῶνται ἐτησίως δρ. 4488, εἰς δὲ ἄλλα ἔξοδα δρ. 2960.

Ϛ'.

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ.

Εἰς πλουτισμὸν τοῦ φαρμακευτικοῦ χημείου ἐδαπανήθησαν ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου δρ. 5454. 05. Ἡ χημικοφαρμακευτικὴ συλλογὴ ἀπέκτησεν ἤδη περὶ τὰ 500 εἴδη, τεταγμένα κατὰ πρόσφορον τῇ διδασκαλίᾳ μέθοδον.

Πρὸς ῥυθμισιν τῆς ἀπαιτουμένης κατὰ τὸ ὀργανικὸν διάταγμα τοῦ φαρμακευτικοῦ Σχολείου τριετοῦς ἀσκήσεως, ὁ κ. Καθηγητὴς διῄρεσε τὰς τοῦ φαρμακευτικοῦ φροντιστηρίου ἐργασίας ὡς ἑξῆς.

Π ρ ῶ τ ο ν ἔ τ ο ς. Παρασκευὴ τῶν κυριωτέρων ἀνοργάνων χημικῶν φαρμάκων.

Δ ε ύ τ ε ρ ο ν ἔ τ ο ς. Παρασκευὴ τῶν κυριωτέρων ὀργανι-

κῶν χημ. φαρμάκων καὶ ἀποκαθάρισις τῶν κυριωτέρων χημικοφαρμακευτικῶν σκευασιῶν.

Τρίτον ἔτος. Δοκιμασία τῶν κυριωτέρων φαρμάκων, ἀνίχνευσις τῶν νοθεύσεων αὐτῶν καὶ παρασκευὴ Γαληνικῶν τινων φαρμακευτικῶν σκευασιῶν.

Ζ'.

ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ.

Καὶ εἰς τὸ φαρμακολογικὸν Μουσεῖον προσετέθησαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο 147 εἴδη, ἀγορασθέντα ἀντὶ δρ. 738. 80 καὶ καταταχθέντα εἰς χρῆσιν τῆς διδασκαλίας τῆς φαρμακολογίας καὶ τῆς φαρμακογνωστικῆς.

Η'.

ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΕΙΟΝ.

Εἰς τὸ ὀφθαλμιατρεῖον προσῆλθον κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 502 ἀσθενεῖς, ἐντὸς δὲ τοῦ καταστήματος ἐνοσηλεύθησαν 101. Τὰ καθέκαστα περὶ τούτων ἐξηγεῖ ἐν ἰδίᾳ ἐκθέσει ὁ ἀξιότιμος Καθηγητὴς, εἰς ὃν ἀνετέθη ἡ Διεύθυνσις τοῦ φιλανθρωπικοῦ τούτου ἱδρύματος. Εἰς πλουτισμὸν τῆς συλλογῆς τῶν ὀργάνων αὐτοῦ ἐδαπάνησε τὸ Πανεπιστήμιον δρ. 829. 85, πλὴν τῆς χιλιοδράχμου συνδρομῆς. Τὸ δημόσιον οὐδὲν συντελεῖ εἰς τὸ Ὀφθαλμιατρεῖον, ὅπερ χάρις εἰς τὰς γενναίας προσφορὰς καὶ εἰς τὴν καλὴν αὐτοῦ διοίκησιν κατέστη αὐτοσυντήρητον.

Θ'.

ΑΣΤΥΚΛΙΝΙΚΗ.

Διττὸς εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς Ἀστυκλινικῆς, τὸ μὲν φιλάνθρωπος, πρὸς θεραπείαν τῶν ἐνδεῶν κατ' οἶκον, τὸ δὲ πρὸς ἄσκησιν τῶν εἰς τὰς πρακτικὰς ἐξετάσεις ἀποδυομένων.

Δαπάναις τοῦ δημοσίου, παρέχοντος δρ. 9480 ἐτησίως, διατηρεῖται τὸ προσωπικὸν τῆς Ἀστυκλινικῆς. Προσέτι τὸ δημόσιον συνεισφέρει δρ. 3000, ἃς χορηγεῖ ἐτησίως εἰς τὸ Πανεπιστήμιον διὰ τὴν Ἀστυκλινικὴν, τοῦτο δὲ ἐξ ἰδίων προσθέτει καὶ ἑτέρας 3580. Ἐξ αὐτῶν ὁμοῦ τῶν δρ. 6580 ἐδαπανήθησαν δρ. 5880. 21.

Ἀνεξαρτήτως τούτου ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου συνεισφέρονται εἰς τὸ δημοτ. Νοσοκομεῖον ἐτησίως δρ. 5000.

Τὰ κυριώτερα ἀποτελέσματα τῆς Ἀστυκλινικῆς εἶναι, ὅτι ἐχορηγήθη ἡ ἀπὸ τῆς ἐπιστήμης βοήθεια εἰς 3640 πάσχοντα ἄτομα. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πλείστου μέρους τῶν προσφύγων Κρητῶν καὶ τὴν διάλυσιν τοῦ δι' αὐτοὺς συστηθέντος Φαρμακείου ἡ Ἀστυκλινικὴ ἀνέλαβε ἅπασαν τὴν φροντίδα τῶν ἐναπολειφθέντων Κρητῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἄσκησιν ἐκ τῶν 45 διδακτόρων, τῶν κατὰ τὸ προπαρελθὸν ἔτος ἐγγραφέντων εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς Ἀστυκλινικῆς, 33 συμπληρώσαντες τὸν νενομισμένον τῆς ἀσκήσεως χρόνον, ἔλαβον τὴν πρὸς τὰς πρακτικὰς ἐξετάσεις ἀναγκαίαν ἀπόδειξιν.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 32 νέοι διδάκτορες ἐνεγράφησαν εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς Ἀστυκλινικῆς.

Γ′.

ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟΝ.

Διὰ τὸ Μαιευτήριον οὐδὲν ἐδαπανήθη ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐν αὐτῷ ἐγένοντο 34 τοκετοὶ κατὰ τὴν λήξασαν περίοδον.

Μαθήτριαι τακτικαὶ ἐφοίτησαν 27 ἐξ ὧν 21 ἔλαβον ἀπολυτήρια κατὰ τὰ νενομισμένα, προσελθοῦσαι δὲ εἰς τὸ Ἰατροσυνέδριον εὐδοκίμως ὑπέστησαν τὰς πρακτικὰς ἐξετάσεις.

ΙΑ'.

ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΝ.

Ὁ κ. Διευθυντὴς τοῦ Ἀστεροσκοπείου, ἐπὶ μακρὸν ἀποδημήσας, ἐπανέκαμψε κατὰ τὴν 21 Ἀπριλ. 1870 φέρων νέα καὶ ἐξαίρετα δῶρα παρὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἱδρυτοῦ τοῦ Ἀστεροσκοπείου, οὗτινος εἶναι ὁ Μηκήνας, τοῦ κ. βαρῶνος Σίμωνος Σίνα, πλουτίζοντος τὸ ἵδρυμα τοῦτο διὰ νέων ἐπιστημονικῶν ὀργάνων.

Καὶ ἀποδημῶν ὁ κ. Σμὶτ ἐξηκολούθει τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἡλίου, τῶν πλανητῶν, τῆς σελήνης, τοῦ ζωδιακοῦ φωτὸς, τοῦ Βιννεχεείου κομήτου, διαττόντων ἀστέρων, ἢ ἀστέρων περιοδικῶς ἀλλοφανῶν.

Συγχρόνως ὁ διδάκτωρ κ. Κοκκίδης, πλὴν ἄλλων, ἠσχολήθη ἰδιαιτέρως εἰς τὰ τοῦ ἐντελοῦς ὑπολογισμοῦ τῆς τροχιᾶς ἑνὸς τῶν κομητῶν.

Διὰ τὸ Ἀστεροσκοπεῖον δαπανᾷ τὸ δημόσιον ἐτησίως εἰς μισθοὺς δρ. 3855, εἰς δὲ ἐπισκευὰς καὶ ἔπιπλα δρ. 800, ὥστε ὅλη ἡ λοιπὴ δαπάνη τῆς συντηρήσεως χρεωστεῖται εἰς τὴν μεγαλόδωρον προθυμίαν τοῦ κ. βαρῶνος Σίμωνος Σίνα.

Ταῦτα τὰ κυριώτερα τῶν κατὰ τὴν λήξασαν Ἀκαδημαϊκὴν περίοδον πεπραγμένων.

Εἰς τὸν ἐνιαύσιον Πρύτανιν ἀπέβαινε δυσχερὲς εὐθὺς ἀπὸ βαλβίδων νὰ ἡνιοχῇ τὸ τετράορον τοῦτο ἅρμα, ἂν δὲν παρεκάθητο ὁ ἀπ' ἀρχῆς τῆς συστάσεως τοῦ Πανεπιστημίου ἀποθησαυρίσας τὰς βελτίστας παραδόσεις, κ. Γ. Δοκὸς, ὡς Γραμματεὺς τοῦ Πανεπιστημίου. Ὑπ' αὐτὸν οἱ κύριοι Γ. Δαμιανὸς καὶ Ἰωάννης Ἰατρίδης ἐτελειοποιήθησαν, τὰ πάντα προπαρασκευάζοντες ἐγκαίρως. Ἐν τοῖς λογιστικοῖς ἀκρι-

βέστατος καὶ ἄξιος πάσης ἐμπιστοσύνης ἐδείχθη ὡς πάντοτε ὁ λογιστὴς κ. Ἰωάννης Νικολαΐδης.

Πολλάκις ἔλαβεν ἡ Πρυτανεία αἰτίαν ν' ἀποταθῇ πρὸς τοὺς Ἀρχιτέκτονας κυρίους Λύσανδρον Καυταντζόγλου καὶ Ε. Τσίλλερ καὶ πάντοτε εὗρεν αὐτοὺς προθύμους, ὅπως παρέξωσι πᾶσαν σύμπραξιν καὶ χρήσιμον ὁδηγίαν.

Μεγάλως ἤθελον ἀδικήσει τὴν φοιτῶσαν νεολαίαν, ἂν ἐλησμόνουν ν' ἀποτίσω εἰς αὐτὴν τὸν δίκαιον ἔπαινον διὰ τὴν εὔκοσμον πολιτείαν καθ' ὅλην τὴν περίοδον, καθ' ἣν οὐδὲν διετάραξε τὴν ἀπαραίτητον αἰθρίαν καὶ νηνεμίαν ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ τῶν ἐπιστημῶν, ἐν ᾧ τοσοῦτον πολυάριθμοι συναθροίσεις γίνονται σχεδὸν καθ' ἑκάστην πρὸς πνευματικὴν ἐπασχόλησιν.

Ἡ εὔκοσμος συμπεριφορὰ τῶν φοιτητῶν εἶναι ἡ ποθεινοτέρα καὶ σπουδαιοτέρα ἀνακούφισις τοῦ Πρυτάνεως, οὗτινος τὰ ἔργα εἶναι τοσοῦτον ποικίλα, ὥστε ὁ πρῶτος ἐκλεχθεὶς κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἀποδυσπετῶν ἔδωκε τὸ πρωτοφανὲς παράδειγμα παραιτήσεως.

Δὲν συμφωνῶ μετὰ τοῦ Δάντου καταδικάζοντος πάντας τοὺς δίδοντας il gran rifiuto.

Διατί νὰ ἐπιχειρῇ νὰ ἡγῆται ἄλλων ὁ μὴ ἔχων πεποίθησιν ἐν ἑαυτῷ ἐξ ἄκρας μετριοφροσύνης;

Εἰς τοὺς τοιούτους δέδοται ὅ,τι ἐπιχειροῦσι νὰ φέρωσιν εἰς πέρας μετ' ἀνυπερβλήτου ἀκριβείας καὶ εὐσυνειδησίας, διὰ τοῦτο δὲ ἀποφεύγουσι πᾶν τὸ ἄδηλον καὶ μὴ παρ' αὐτῶν δοκιμασθέν.

Ἐγένετο λοιπὸν καὶ δευτέρα ἐκλογή.

Τὸ κατ' ἐμὲ, συντελέσας ὅσον ἠδυνάμην πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνατεθέντων μοι καθηκόντων, εὐχαρίστως παρέδωκα τοὺς οἴακας εἰς τὰς δεξιωτέρας χεῖρας τοῦ ἀξιοτίμου διαδόχου κ. Κωνστ. Βουσάκη.

ΛΟΓΟΣ

ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ

ΚΥΡΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΒΟΥΣΑΚΗ

Ἐκφωνηθεὶς κατὰ τὴν τελετὴν τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῶν νέων ἀκαδημαϊκῶν ἀρχῶν.

(τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1870).

Σεβαστὴ ὁμήγυρις,

Μετὰ τὴν ποικίλην καὶ ἀπέριττον ἀλλ' εὐφραδῆ τοῦ σοφοῦ Πρυτάνεως ἀφήγησιν περὶ τῶν κατὰ τὴν ἐνιαύσιον αὐτοῦ ἐποπτείαν πεπραγμένων, πολλὴν αἰσθάνεται ψυχικὴν συγκίνησιν ὁ κατόπιν ἀναβαίνων εἰς τὴν πρυτανικὴν ἕδραν, οὐ μόνον διὰ τὸ μέγεθος τῆς εὐθύνης, ἥτις ἔγκειται ἐν τῷ ἀξιώματι τοῦ Πρυτάνεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀντίθεσιν τοῦ διαδεχομένου πρὸς τὸν ἀποχωροῦντα.

Ὁ μὲν, ἀποτιθέμενος τὴν Πρυτανείαν, χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως γίνεται κήρυξ, ἀνακηρύττων ἐν τῇ πανηγυρικῇ ταύτῃ ἡμέρᾳ, εἰς ἐπήκοον ἁπάντων, τοὺς ἀγλαοὺς τοῦ πανελληνίου τούτου λειμῶνος καρπούς· ὁ δὲ, ἀναλαμβάνων τὴν Πρυτανείαν, ὑπεσταλμένος καὶ γυμνὸς στόμφου προσέρχεται, μὴ ἔχων εἰς ἀνακήρυξιν ἢ ἐλπίδας, ὅτι καὶ κατὰ τὸ ἐπιὸν ἡ συγκομιδὴ ἔσεται μεγάλη καὶ πολλή.

Ἀλλ' ὁποία ἡ ἐν τῷ μέλλοντι προσδοκωμένη συγκομιδή;

Μὴ εἰκάζωμεν μόνον ἐκ τῆς σήμερον πανηγυριζομένης.

Ὁ λειμὼν οὗτος, ὅστις προώρισται εἰς διάπλασιν τῶν μελῶν τοῦ σώματος τῆς Ἑλληνικῆς ἐθνότητος, πλὴν τῶν ἤδη δημοσίᾳ ἀναφωνουμένων προϊόντων, τῶν σοφῶν καὶ ἐνθέρμων τῆς Θέμιδος ἢ τοῦ Ἀσκληπιοῦ λειτουργῶν, πλὴν τοῦ θιάσου τῶν ἀποστόλων τοῦ ὀρθοδόξου Ἑλληνισμοῦ, καὶ τῆς ἀκαμάτου τῶν τοῦ γένους διδασκάλων χορείας, φέρει ἐν ἑαυτῷ καὶ παντοῖα ἄλλα, εἰς τὴν ἀρτιμελῆ καὶ εὔρυθμον τοῦ ἔθνους κατάρτισιν ἀναγκαῖα καὶ ἀπαραίτητα στοιχεῖα, ἀληθινὰ κέντρα πλαστικότητος, μεγάλα ἐν τῷ μέλλοντι ὑπισχνούμενα, καλυπτόμενα ὅμως ἤδη καὶ σχεδὸν ἀποπνιγόμενα ἐκ τῆς βαθείας ἐπισκιάσεως τῶν παρ' αὐτοῖς παναρχαίων καὶ ἀειθαλῶν τῆς ἑλληνικῆς σοφίας δένδρων.

Μὴ κρίνωμεν λοιπὸν ἐκ τῶν νῦν προϊόντων περὶ τῆς γονιμότητος καὶ ἀξίας τοῦ λειμῶνος.

Μηδὲ ἀναλογιζώμεθα σήμερον τὸ ἀσύμμετρον καὶ ἄρρυθμον ἔτι ἐν τῇ ἀναλογίᾳ τῶν διαμορφουμένων μελῶν τοῦ κοι-

γωνικοῦ σώματος. Διότι, καὶ ἐν τῇ φύσει αὐτῇ, πάντα τὰ εὐμοιροῦντα ζωῆς ἔχουσί τι ἐν ἀρχῇ ἀσύμμετρον καὶ ἄῤῥυθμον περὶ τὴν σύστασιν. Ἀλλὰ καθὼς ἐν αὐτοῖς, οὕτω καὶ ἐν τῇ διαμορφώσει τῆς κοινωνίας, ἡ προσφυὴς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς λειτουργικῆς ἁρμονίας κατάρτισις προϊόντος τοῦ χρόνου συντελεῖται ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ζωτικῶν στοιχείων.

Ναί, ἐν τῷ τεμένει τούτῳ τῆς πνευματικῆς τοῦ ἔθνους παλιγγενεσίας, ὅπου ἀέναοι ἐκχέονται ἑλληνικῆς φιλοπατρίας ποταμοί, ὑπάρχουσι κατατεθειμένα, ὡς ἐν φυτωρίῳ, πλεῖστα ἄλλα καὶ πολυειδῆ πάσης ἐπιστήμης σπέρματα, μὴ ζητοῦντα ἢ τὸ θάλπος καὶ τὴν ἰκμάδα, τὸ φῶς καὶ τὸν ἀέρα, ὅπως καταστῇ ζωηροτέρα καὶ ποικιλοτέρα ἡ βλάστησις, γονιμωτέρα δὲ ἡ ἄνθησις.

Τὰ σπέρματα ταῦτα τῆς ἐπιστήμης, ποικίλα, ὅσον ποικίλη φαίνεται ἡμῖν ἡ φύσις, μόλις ἀναδιδόντα βλαστούς, εἰσὶν αὐτὰ ἐκεῖνα, ἐξ ὧν πηγάζει τὸ μεγαλεῖον τῶν καθ' ἡμᾶς ἐθνῶν, τὸ μεγαλεῖον οὐ μόνον ἐν πλούτῳ καὶ ἐν ἰσχύϊ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος αὐτῶν.

Ταῦτα, ἐπιμόνως καὶ σκοπίμως ἀλλαχοῦ καλλιεργηθέντα, ἀνέδειξαν μεγάλα καὶ κραταιὰ τὰ ἄλλοτε βάρβαρα καὶ ἀσθενῆ ἔθνη.

Ποῖα δὲ τὰ σπέρματα ταῦτα τῆς ἐπιστήμης, ὧν προαναγγέλλομεν τοὺς ζωτικοὺς καρπούς;

Τὰ φυσικομηχανικά, τὰ χημικὰ καὶ τὰ φυσιογραφικά. Ταῦτά εἰσι σήμερον ὁ ἐπιστημονικὸς τρίπους, ἐφ' οὗ ἐρείδε-

ται ἡ πρόοδος τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, καὶ ἡ ἀνάπτυξις ὑλική τε καὶ ἠθική, καὶ καθόλου εἰπεῖν, ἡ εὐημερία τῶν καθ' ἡμᾶς ἐθνῶν.

Ἐὰν μηδὲν παράδοξον ἢ βεβιασμένον ἔχῃ ἡ παρομοίωσις τῶν μελῶν τῆς κοινωνίας πρὸς τὰ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ὄργανα, αἱ ἐπιστῆμαι αὗται, μετὰ τῶν πολλαπλῶν διακλαδώσεων, εἰσὶν ἀληθῶς οἱ πνεύμονες καὶ ἡ καρδία τοῦ κοινωνικοῦ σώματος. Καθὼς τούτων ἡ εὐεξία καὶ ἀπρόσκοπτος λειτουργία εἶναι, ὁμολογοῦμεν, τῆς ζωῆς καὶ ὑπάρξεως πάντων τῶν ἄλλων μελῶν ὁ ἀπαραίτητος ὅρος, χρησίμων μὲν καὶ τούτων εἰς τὰς σπουδαίας τοῦ σώματος λειτουργίας, ἐξαντλούντων ὅμως, ἀλλὰ μὴ συμβαλλόντων μηδὲ εἰς τὴν ἰδίαν ἑαυτῶν ἀνάπτυξιν, οὕτω καὶ τῶν ἐπιστημῶν αὐτῶν ἡ εὔστοχος καλλιέργεια εἶναι, μὴ ἀμφιβάλλωμεν, ἡ παραγωγὸς ἐν τῇ κοινωνίᾳ δύναμις, ἡ διαπλάττουσα καὶ διαχέουσα τὰ προϊόντα αὐτῆς εἰς τὸ κέντρον τῆς κυκλοφορίας, καὶ ἀναζωπυροῦσα ἐντεῦθεν πάντα τὰ μέλη, καὶ πάσας τὰς ἀνάγκας τοῦ σώματος θεραπεύουσα.

Ὁποία δὲ τοῦ σώματος ἡ ζωή, ὅταν εἰς τὸν ὄγκον τοῦ ὀργάνου τῆς διανοίας φαίνηται μὴ ἀντιστοιχοῦσα καὶ ἡ τῶν λοιπῶν μελῶν αὐτοῦ ἀνάπτυξις; Τίς ὑπάρχει μὴ ὁμολογῶν τὸ ἐλαττωματικὸν τοιαύτης ὀργανώσεως, ἥτις, καὶ ἐν τῷ ἀτόμῳ ἐξεταζομένη, τάχιον ἢ βράδιον συνεπάγεται ἀναγκαίως τῶν λειτουργιῶν τὴν διατάραξιν ἢ διαστροφήν, ἀνακόπτουσαν ἐνίοτε καὶ τοῦ βίου τὴν πορείαν;

Εἶναι ἆρά γε ἀνάγκη, ὅπως ἐκ τῶν πραγμάτων προσαγάγωμεν τὴν ἀπόδειξιν περὶ τοῦ ἀναγκαίου καὶ ὠφελίμου αὐτῶν;

« Ἐργώδης ὁ λόγος καὶ χαλεπὸς διενεγκεῖν τὰς ἐκδρομὰς, ὁπόσας ἔχει· ἃς καὶ συνιδεῖν ἁπάσας, καὶ διελέσθαι καθ' ἑκάστην, καὶ πληρῶσαι διὰ τέλους, ἀδύνατον μὴ οὐ σὺν μεγάλῃ καὶ λαμπρᾷ τύχῃ. » Ἀριστοτ.

Ἐκ τῶν ἐπιστημῶν τούτων, αἱ μὲν πολυπλασιάζουσαι τὰς ἐνεργοὺς τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεις καθιστῶσιν αὐτὸν ἑτέρας φύσεως ἀληθῆ δημιουργόν· αἱ δὲ, ἥ τε χημεία καὶ φυσιογραφία, πρῶται αὗται ἐν ταῖς ἐπιστήμαις, ἔνθεν μὲν ἀποκαλύπτουσι τῶν ὅρων τῆς ζωῆς τὰ μυστήρια, ἔνθεν δὲ, πάντα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τὰ ἔγκατα αὐτῆς εἰς πηγὴν πλούτου καὶ σοφίας μεταβάλλουσιν.

Αὐταί εἰσιν ἀληθῶς ἡ πολυθρύλητος Φιλοσοφικὴ λίθος τῶν ἀλχημιστῶν. Χρυσὸν, ἐκ τῆς ἱστορίας οἴδαμεν, ἐπεζήτουν πάλαι ποτὲ οἱ ἀλχημισταὶ, καὶ τὴν εἰς χρυσὸν μεταβολὴν καὶ τῶν λοιπῶν μετάλλων ὠνειροπόλουν· χρυσὸν στίλβοντα, καταθέλγοντα μὲν τὴν ὅρασιν καὶ τὴν ἁφὴν, ἀλλὰ μὴ παραγωγικόν· ἠγνόουν ὅμως ὅτι ὁ ἀληθὴς χρυσὸς, ὁ πράγματι παραγωγικὸς εἶναι οὐχὶ τὸ μέταλλον, ἀλλ' αὗται αἱ φυσικαὶ ἐπιστῆμαι. Ἐξ αὐτῶν πᾶσα τέχνη καὶ βιομηχανία, καὶ πᾶσα ἀληθὴς γνῶσις πηγάζει.

Πανταχοῦ δὲ διαχέουσι τὰ διαυγῆ αὐτῶν νάματα καὶ ἐν πολλοῖς τῶν κλάδων τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων καθαίρουσι μάλιστα

τὴν εὐρωτίασιν, τὴν δι' ἔλλειψιν τοῦ προσήκοντος φωτὸς προσγινομένην, ὁσηνδήποτε διάστασιν ἀπ' ἀλλήλων καὶ ἂν ἔχωσι.

Διότι ἅπασαι, καὶ αἱ μᾶλλον ἄσχετοι, εἰς τὸν αὐτὸν σκοπὸν τείνουσαι, τὴν φυσικὴν καὶ πνευματικὴν τοῦ ἀνθρώπου τελειότητα καὶ εὐδαιμονίαν, καὶ τὴν αὐτὴν ὡς ὑποκείμενον ὑπόστασιν ἔχουσαι, τὸν κόσμον αὐτὸν, ἔνθα καὶ τοῦ Δημιουργοῦ ἡ ἰδέα ἐμπεριέχεται, ἑνί τινι κοινωνίας δεσμῷ συνέχονται ἀλλήλαις. Διὰ τοῦτο οὐ μόνον ἡ ὑψίστη ἁπασῶν, ἡ φιλοσοφία, ἀλλὰ καὶ ἡ ἱστορία αὐτὴ τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ ἐξ αὐτῶν φαίνονται ἀντλοῦσαι.

Τῆς σχέσεως ταύτης ἐλάχιστον τεκμήριον ἔστω ἡμῖν κατὰ πρῶτον ἡ ἀκροθιγὴς ἐξέτασις ἱστορικοῦ τινος γεγονότος, ἐνδιαφέροντος τὰ μέγιστα οὐ μόνον τὴν ἐθνικὴν φιλαυτίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀλήθειαν ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

Ἐν ᾧ χρόνῳ καὶ ποιηταὶ καὶ πεζογράφοι πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης ἐξύμνουν τὸν ἡρωϊσμὸν τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν φιλοπατρίαν, ἀρκούντως τεκμηριοῦσαν τῆς φυλετικῆς καταγωγῆς τὸν χαρακτῆρα, ἡ δὲ Ἑλλὰς, λυομένη ἀπὸ τῶν δεσμῶν της, ἀνέπνεε κατὰ πρῶτον τὴν αὖραν τῆς αὐτονομίας, δηλητήριον ἰὸν ἐνέχυνεν εἰς τὰ χείλη αὐτῆς βάσκανος δαίμων διὰ παρατόλμου χειρός.

Ἀλλὰ τοῦ μιασματικοῦ αὐτοῦ ἰοῦ τὴν δηλητήριον ἐνέργειαν τὸ φῶς τῆς ἀληθείας, ἀπλέτως διαχυθὲν, ἀπὸ πολλαπλῆς ἑστίας, ἀνέστειλε καὶ κατὰ μικρὸν διεσκέδασε.

Τίς ἐξ ἡμῶν ὑπάρχει, μὴ ἀναγνοὺς τοὺς λήρους ἑνὸς τῶν ἐπιστημόνων ἀνδρῶν τῆς Γερμανίας, περὶ τῆς δῆθεν Σκυθικῆς καὶ ἀλλοφύλου καταγωγῆς τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων, ἀποφηναμένου οὐ μόνον τὴν ἀλλοίωσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ὁλόσχερῆ ἐξαφάνισιν τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου, διὰ τὰς κατὰ τὴν Ἑλλάδα ἐπιδρομὰς βαρβάρων φύλων καὶ τὰς μετ' αὐτῶν ἐπιμιξίας τῶν Ἑλλήνων;

Τῆς δοξασίας ταύτης τοῦ Falmerayer τὴν ἀναίρεσιν ἱστορικῶς πάντες γινώσκομεν ὅτι οὐκ ὀλίγοι ἐπεχείρησαν, ἰδίᾳ δὲ, ὁ σοφὸς τῆς ἑλληνικῆς Ἱστορίας Καθηγητὴς, ἀνασκευάσας, ἐν γλαφυρᾷ καὶ πειστικῇ πραγματείᾳ, τὴν ἱστορικὴν αὐτῆς ἀρχήν. Ὅ,τι ὅμως ἐντελῶς ἀγνοεῖται, εἶναι, νομίζομεν, ἡ ἐκ τῶν φυσιογραφικῶν ποριζομένη λύσις τοῦ ἱστορικοῦ αὐτοῦ σκανδάλου. Γνωματεύων ὁ Falmerayer περὶ τοῦ μὴ γνησίου τῆς τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων καταγωγῆς, ἕνεκα τῆς ἐπὶ χρόνον μακρὸν κατακλύσεως τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ βαρβάρων στιφῶν, φαίνεται ὅλως ἀγνοῶν ἕνα ἐκ τῶν νόμων τῆς φύσεως, τῶν διεπόντων τὸν ἔμψυχον κόσμον, νόμον ἀμετάτρεπτον καὶ ἀπαράγραπτον, τὸν μονίμως ἐγχαράσσοντα τὸν τύπον τῆς ἰθαγενείας, ἐν ἑκάστῳ γένει καὶ εἴδει, ἐν τῷ πεπερασμένῳ χρόνῳ τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος.

Ναὶ, ἀλλοιοῦνται τῆς ἰθαγενείας οἱ χαρακτῆρες ἐκ τῆς ἐπιμιξίας ἀλλοφύλων, οὐ μόνον παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ τάξει τῶν ζώων, καὶ βαθμηδὸν φαίνονται ἐξαφανιζόμενοι ἐν τοῖς ἀπογόνοις, καθισταμένου καταρχὰς ἐπι-

κρατεστέρου ἢ τοῦ ἀλλοφύλου, ἢ συμμιγοῦς τινος παραγώγου τύπου.

Ἀλλ' ἐν τούτῳ, ἡ φύσις, ἡ τὴν ποικιλίαν διασκευαζομένη ἐν τῇ ἑνότητι τῆς ἰδέας, ἔθετο φραγμὸν ἀνυπέρβλητον, συνεπάγοντα τὴν κατὰ μικρὸν καὶ διὰ χρόνου μακροῦ παλινδρόμησιν ἢ ἐπανάκαμψιν τῶν ἐπιγινομένων γενεῶν εἰς τὸν τύπον τῆς ἰθαγενείας.

Ὅτι πλεῖστα τὰ αἴτια, τὰ συμβάλλοντα εἰς τὴν παλινδρόμησιν ταύτην τῶν ἐξ ἐπιμιξίας μεταποιηθέντων χαρακτήρων, ὁμολογεῖται παρὰ πάντων τῶν φυσιογράφων. Τὰ κυριώτερα δὲ τούτων εἰσὶ τὰ ἑξῆς, καὶ ταῦτα συνοπτικῶς.

1) Ἡ ὀργανικὴ ἀντίστασις τῆς ἰθαγενείας, ἥτις, ἐντυπουμένη ἐν ἑκάστῃ τάξει τῶν ὀργανικῶν ὄντων, ἐπιδρᾷ, κληρονομικῇ διαθέσει, καὶ ἐπὶ τὰς ἀκολούθους γενεάς.

2) Ἡ ἄρσις τῆς αἰτίας, καὶ μετὰ πολὺν χρόνον, τῆς ἐπενεγκούσης τὴν ἀλλοίωσιν τῶν χαρακτήρων τοῦ ἰθαγενοῦς φύλου, ἤτοι ἡ διακοπὴ πάσης νέας ἐπιμιξίας, ἀρκοῦσα καθ' ἑαυτὴν εἰς τὴν ἐπανάκαμψιν, ἐν ταῖς ἑπομέναις γενεαῖς, τοῦ τύπου τῆς ἰθαγενείας.

3) Ἡ τῶν προϊόντων αὐτῶν τῆς ἀλλοφύλου ἐπιμιξίας, ὅσον ἔκφυλα καὶ ἂν ἐγένοντο ταῦτα, ἀναζωπύρησις ὑπὸ τοῦ γνησίου καὶ ἰθαγενοῦς φύλου, ἡ τὰ μάλιστα ἐπισπεύδουσα τὴν ἐπανάκαμψιν, καὶ

4) Ἡ ἐπίδρασις πάντων τῶν ἁπτομένων τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἐπίδρασις τοῦ χωρογραφικοῦ κλίματος, εἰς ὃ ἐγέ-

νετο μετανάστευσις ἢ ἐπιδρομή. Αὕτη ἐν τῇ μακρᾷ τοῦ χρόνου πορείᾳ, συνεργείᾳ καὶ τῶν ἄλλων, φαίνεται τὰ μέγιστα συντελοῦσα εἰς τὴν βαθμηδὸν καὶ κατὰ μικρὸν μετά τινας γενεὰς ἐξάλειψιν ἐν τοῖς ἐξ ἐπιμιξίας ἀπογόνοις πάσης φυλετικῆς παραλλαγῆς καὶ παντὸς ἀλλοφύλου σπέρματος.

Ὅτι ὑπὸ τὸ κράτος τῶν φυσικῶν τούτων αἰτίων συντηρεῖται καὶ διαιωνίζεται τοῦ τύπου τοῦ ἰθαγενοῦς φύλου ἡ γνησιότης, καθαιρομένη ἀπὸ τοῦ ἀλλογενοῦς τῆς ἐπιμιξίας αἵματος, οὐδεὶς ὑπάρχει ἐκ τῶν φυσιοδιφῶν ἀμφιβάλλων σήμερον.

Εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας ταύτης μὴ ἀναδράμωμεν εἰς τὰ πορίσματα τῶν φυσιολογικῶν ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν κατὰ διαφόρους χώρας ἐρευνῶν. Ἔχομεν πρόχειρα καὶ ἀναμφίλεκτα παραδείγματα τῆς ἰσχυρᾶς τῶν εἰρημένων αἰτίων ἐπιδράσεως ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ. Καὶ τίνα ἄλλα θέλομεν ἢ τοὺς ἀπογόνους τῶν εἰς Ἀμερικὴν ἐξ Εὐρώπης μεταναστῶν, οἵτινες ἀπὸ τῆς 5ης ἢ 6ης γενεᾶς οὐδένα ἐκ τῶν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τύπου χαρακτήρων φέρουσι; Διότι πᾶν ἀλλόφυλον ἐν τῷ φυράματι τῆς ἰθαγενοῦς φυλῆς χωνεύεται καὶ ἀπόλλυται, κατὰ τοὺς φυσικοὺς τῶν ὄντων νόμους. Ἐντεῦθεν ἄρα συνάγεται τὸ ὅλως ἀνυπόστατον τῆς ὑποθέσεως τοῦ Falmerayer.

Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ πῦρ καὶ ὁ σίδηρος, ἐν τῇ ἐπιδρομῇ τῶν βαρβάρων, κατηρήμωσαν ὁλοσχερῶς τῶν οἰκείων κατοίκων σύμπασαν τὴν χώραν, καὶ ὅτι ἐν αὐτῇ γενόμενον κύριον ἐγκατέστη καὶ ἐπληθύνθη μετά τινα χρόνον

ἀλλόφυλον σπέρμα, τοῦθ' ὅπερ παρ' οὐδενὸς τῶν ἐπισήμων ἱστορικῶν ὁμολογεῖται, οὐδὲ πιθανολογεῖται, διότι σὺν τῇ φυλῇ καὶ τῆς γλώσσης ἐπήρχετο ἡ ἐντελὴς ἀπώλεια, καὶ τότε, τοιούτων ἐπιδρομέων οἱ ἀπόγονοι, ἐν ἀπωτέροις χρόνοις, τῇ ἐπιδράσει μόνου τοῦ κλίματος, τῇ ἐπιδράσει τῆς ποιότητος τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς ἀτμοσφαίρας, ἀποβάλλοντες κατὰ μικρὸν ὅ,τι ἀλλότριον πρὸς τοῦ κλίματος τὴν φύσιν φέρουσι, τελευτῶσι μεταβαλλόμενοι κατὰ τὴν ὑφὴν καὶ ἀφομοιούμενοι πρὸς τὸν τυχαίως ἐκλελοιπότα τῆς ἰθαγενείας τύπον.

Ἀπόδειξιν τῶν λεγομένων ἔχομεν οὐ μόνον τὰ ἐκ τῆς τάξεως τῶν ζώων ἢ φυτῶνποριζόμενα παραδείγματα, ἀλλ' αὐτοὺς πάλιν τοὺς ἐξ Εὐρώπης εἰς Ἀμερικὴν μεταναστεύσαντας, ἰδίως δὲ ἐκείνους, οἵτινες ἐγκαταστάντες ἐκεῖ διετέλεσαν ὅλως ἀμιγεῖς, μὴ ἐλθόντες εἰς ἐπιμιξίας μήτε μετὰ τῶν πρὸ αὐτῶν ἄλλοθι τῆς χώρας οἰκησάντων, μηδὲ μετὰ τῶν αὐτοχθόνων. Οἱ τοιοῦτοι ἄποικοι, κατὰ τὴν ὁμολογίαν περιηγητῶν φυσιογράφων, προϊόντος τοῦ χρόνου, ἀπέβαλον κατὰ μικρὸν τοῦ ἀγγλοσαξονικοῦ τύπου τὸν χαρακτῆρα, μεταλαβόντες τοῦ αὐτοχθονικοῦ, πρὸς ὃν ἐν τοῖς ἀπογόνοις αὐτῶν ἀφωμοιώθησαν ὁλοσχερῶς.

Ἀλλὰ παρ' ἡμῖν συνέβη ποτὲ τοιαύτη τῆς χώρας ἐρήμωσις; οὐδέποτε, οὐδαμοῦ τῆς Ἑλλάδος, οὔτε κατὰ τὴν Ἀττικήν, οὐδ' ἀλλαχοῦ, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν ἱστορικῶν. Τὸ δὲ ἀλλόφυλον σπέρμα, οἱονδήποτε καὶ ἂν ἦτο τοῦτο, εἴτε Σλαυϊκὸν εἴτε Φραγκικόν, ὁσοσδήποτε καὶ ἂν ἦτο ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ καὶ οἱανδή-

ποτε διὰ τῆς ἐπιμιξίας καὶ ἂν ἐπήνεγκεν ἀλλοίωσιν τῆς ἰθαγενοῦς φυλῆς, ἐπὶ βραχὺν χρόνον ἐπέδρασε· διότι, δι' οὓς λόγους ἀνωτέρω εἴπαμεν, ἐν τῇ ἑπομένῃ μακρᾷ σειρᾷ τῶν ἀπογόνων ἐντελῶς ἐξηλείφθη.

Εἰς ἀνασκευὴν λοιπὸν τῆς κατὰ Falmerayer δοξασίας, ἐὰν τυχὸν αἱ τῆς ἱστορίας πηγαὶ ὦσιν ἀνεπαρκεῖς ἢ ἀμφίβολοι, αἱ τῆς Φυσιογραφίας εἰσὶν ἀνεξάντλητοι καὶ σαφεῖς· διότι ἀρύονται ἐκ τῆς γνησιωτέρας τῶν γενεαλογιῶν βίβλου, ἐκ τῆς βίβλου τῆς φύσεως, ἔνθα ἀνεξιτήλοις γράμμασιν ἐνεχάραξε, τῆς ὑπερτάτης δυνάμεως, καὶ οὐχὶ ἀνθρώπου δάκτυλος, τοὺς νόμους, εἰς οὓς ὁ Θεός, ὁ ἐμφυσήσας τὸ πνεῦμα τῆς ζωῆς, ὑπέβαλε σύμπασαν τὴν ὀργανικὴν πλάσιν.

Ἡ δὲ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν πρὸς τὴν Φιλοσοφίαν σχέσις ὑπάρχει ἔτι στενωτέρα.

Ἡ φιλοσοφία, ὑποκείμενον μὲν ἔχουσα τὸν ἄνθρωπον, σκοπὸν δὲ οὐ μόνον τὴν ἄγονον μελέτην, ἀλλὰ καὶ τὴν φυσικὴν καὶ πνευματικὴν αὐτοῦ τελειότητα, πόθεν ἄλλοθεν ἐρανίζεται τὰς περὶ τούτου γνώσεις ἢ ἀπὸ τοῦ ταμείου τῶν Φυσιογραφικῶν; Ἐκ τούτων διδασκόμεθα, ποριζόμενοι τὰς γνώσεις ἡμῶν ἐκ τῆς συγκριτικῆς ἐρεύνης, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὐ μόνον σωματικῶς, ἀλλὰ καὶ ψυχικῶς εἶναι ἡ ζῶσα εἰκὼν τῆς ἐπιδράσεως τῶν περικειμένων. Διὰ τοῦτο ποῦ μὲν τῆς γῆς ἀνέρχεται εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς φυσικῆς καὶ πνευματικῆς τελειότητος· ποῦ δὲ καὶ τῶν κτηνῶν ὑποδεέστερος καθίσταται, αὐτὸς ὁ κατ' εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καὶ ὁμοίωσιν πλασθείς.

Θαυμάζομεν ἑκάστοτε, πρὸ τῶν μνημείων τῶν προγόνων ἡμῶν εὐλαβῶς ἱστάμενοι, τὴν δόξαν καὶ τὸ μεγαλεῖον αὐτῶν ἐν τῷ παρελθόντι, ἀλλὰ οὐδόλως βλέπομεν ὅτι κατέναντι τούτων, ἅτινα εἰσὶ τὰ μαρτύρια τῆς ἐξαισίου τῆς ἑλληνικῆς διανοίας ἀναπτύξεως, κεῖνται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν τὰ ἐρείπια τῶν γεωλογικῶν χρόνων, ἀτμοσφαίρας καὶ ἐδάφους ποιότης, ἅτινα καίτοι ἄψυχα καὶ ἄφωνα, ἀποκαλύπτουσιν ὅμως ἡμῖν τὴν ἱστορίαν ὅλην τῶν περιφανῶν τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος φάσεων, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τούτου, καὶ χορηγοῦσιν οὐ μόνον τῆς ἐν τῷ παρελθόντι ὑπεροχῆς τὸν λόγον, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι παρέχουσιν ἀσφαλῆ τὴν ἐγγύησιν.

Πάντα συνέχονται ἐν τῷ κόσμῳ· διότι πάντα τοῦ ὅλου συγγενῆ μέρη εἰσί. Καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου αὐτὴ, ἐν τῷ ἰδίῳ σκηνώματι, ὑφίσταται τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ τοῦ ἐδάφους, ἔνθα ἐνσαρκοῦται τὴν ζωήν.

« Τῇ κράσει χώρας τε καὶ ἀέρος διατίθενται αἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς·» λέγει ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ μέγας τῆς ἀρχαιότητος φυσιοδίφης. Εἰς τὴν ἐνδελεχῆ ἄρα γνῶσιν τοῦ ἀνθρώπου καθίσταται ἀπαραίτητος ἡ ἔρευνα τῶν σχέσεων αὐτοῦ πρὸς τὸν περικείμενον φυσικὸν κόσμον.

Ἐν ταύτῃ ἀνευρίσκεται ὁ λόγος πάσης ψυχικῆς ἀρετῆς καὶ πάσης ψυχικῆς κακίας. Διότι τὰ τῆς ψυχῆς ἤθη ταῖς τοῦ σώματος κράσεσιν ἕπεται.

Αἱ δὲ κράσεις, ἢ διαπλάσεις, τῆς χώρας καὶ τοῦ ἀέρος

καὶ τῆς ποιότητος ἐδεσμάτων τε καὶ ποτῶν προϊόντα ὁμολογεῖται εἶναι.

Ἡ Φιλοσοφία ἄρα, ὡς ἡ Ἰατρική, ἡ μέν, ὑπὸ τὴν μερικωτέραν ἔποψιν ἐξετάζουσα τὸν ἄνθρωπον· ἡ δέ, ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις, ἀμφότεραι τὴν γνῶσιν σκοποῦσαι τῶν ὅρων καὶ τῶν νόμων τῆς διττῆς ζωῆς καὶ τελειότητος αὐτοῦ, πόθεν ἄλλοθεν διαφωτίζονται ἢ ὑπὸ τῶν φυσιογραφικῶν παρατηρήσεων;

Πηγὴ λοιπὸν πλούτου καὶ σοφίας εἰσὶν αἱ φυσικαὶ ἐπιστῆμαι. Πλούτου μέν, ὡς παράγουσαι πᾶσαν τέχνην καὶ βιομηχανίαν· σοφίας δέ, ὡς ἐκτυλίσσουσαι τὴν διάνοιαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀνυψοῦσαι αὐτὴν καὶ εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ Ὑπερτάτου Ὄντος.

Ἀλλὰ τοιούτων ἐπιστημῶν τὰ σπέρματα, καίτοι ἰθαγενῆ τὴν ἀρχὴν ἔχοντα, ἀφανῆ καὶ ἄγονα διατελέσαντα, ἐπὶ αἰῶνας ὁλοκλήρους, διὰ τὴν πίεσιν τοῦ ὄγκου τῆς δουλείας ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους, ἀναβλαστήσαντα δὲ ἤδη ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Καθιδρύματος τούτου, ἔχουσι χρείαν σκοπίμου καὶ οὐχὶ παρέργου, ἐκτενοῦς καὶ βαθείας καὶ οὐχὶ περιωρισμένης καὶ μικρᾶς καλλιεργείας, ὅπως, τῷ χρόνῳ προαχθέντα καὶ ἀναπτυχθέντα, καταστῶσι καρποφόρα καὶ παρ' ἡμῖν.

Ἐκ τῆς καθολικῆς τούτων διαδόσεως καὶ ἀναπτύξεως προσδοκᾶται ἐν τῷ μέλλοντι ἡ μεγάλη καὶ δαψιλὴς τῶν ζωτικῶν καρπῶν συγκομιδή. Ἐξ αὐτῶν ἐξήρτηται τῶν παραγωγικῶν τῆς κοινωνίας ὀργάνων ἡ διαμόρφωσις.

'Εν τούτοις καὶ μόνοις κεῖται ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς ἑνὸς ἔθνους· καὶ ἄνευ τούτων, τί εἶναι ὁ βίος αὐτοῦ, ἢ παρασιτία, ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς ἀειφυγίαν ἐξαναγκάζουσα τὰ μέλη αὐτοῦ μέχρι τῶν περάτων τῆς γῆς, ἑτέρωθεν δὲ, τὸ ἦθος, οἷον τὸ τῶν παρασίτων, ἐμποιοῦσα δοῦλον καὶ πεπονηρευμένον, ταπεινοῦσα δὲ καὶ τὸ φρόνημα εἰς τὸ χθαμαλὸν αὐτῆς ἔδαφος!

'Εν ᾧ δὲ περὶ πλείστου ποιούμεθα τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν τὴν ἐκτενεστέραν παρ' ἡμῖν καλλιέργειαν, μὴ παρορῶμεν ἐν τούτοις, ἐν ἥττονι λόγῳ τιθέμενοι, καὶ τῶν παναρχαίων τῆς ἑλληνικῆς Γραμματολογίας κορμῶν τὴν ἀναθάλλουσαν βλάστησιν, αὐτῶν, οἵτινες βαθείας ὑπὸ τὴν γῆν ταύτην ἐκτείναντες τὰς ῥίζας, διετέλεσαν ἀδιάσειστοι εἰς πᾶσαν τῆς πολιτείας θύελλαν, καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ τὰ σπέρματα, ὡς ἄλλη Κιβωτὸς, διέσωσαν. Τί ἡδύτερον, τί θειότερον καὶ πολυτιμότερον παρ' ἡμῖν ὑπάρχει ἢ ἡ τῶν κειμηλίων τῆς ἀρχαιότητος ἀναδίφησις; Αὕτη ἔστω παντὸς Ἕλληνος ἡ προπαίδεια· διότι αὕτη μόνη ἀπεργάζεται τὴν συνοικείωσιν αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν μνήμην τῶν προγόνων· αὕτη μόνη εἰς τὴν κατάρτισιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος τὰ μέγιστα συντελεῖ. 'Αλλὰ σὺν ταύτῃ, μὴ λησμονῶμεν ὅτι εἰς τοῦ ἐθνικοῦ βίου τὴν ὕπαρξιν, ἡ τῶν πλαστικῶν στοιχείων τῆς κοινωνίας ἀνάπτυξις εἶναι ἀπαραίτητος.

Τὴν ἀνάγκην δὲ καθολικωτέρας τε καὶ τεχνολογικωτέρας τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καλλιεργείας ὑποδεικνύοντες, καινὸν

ῥῆμα οὐδὲν ἐκφράζομεν, ὡς παρὰ πάντων ὁμολογούμενον, νομίζομεν ὅμως ὅτι εἰσδύομεν καὶ εἰς τὸν νοῦν τῶν ἐπὶ φιλογενείᾳ διακριθέντων ὁμογενῶν, πιστεύοντες ὅτι τῶν ὁρισθέντων ῥητῶς εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν κληροδοτημάτων οἱ κληροδόται, ὡς εἰς ἐπίῤῥωσιν τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων ἀποβλέποντες, ὑπενόουν βεβαίως οὐχὶ τὴν τῶν ὀλίγων ἐκπαίδευσιν, τῶν περὶ τὴν νομικὴν καὶ ἰατρικὴν, ἀλλὰ τὴν τῶν πολλῶν, τὴν ζωτικὴν ἐκείνην ἐκπαίδευσιν, τὴν ὄντως ἐθνικὴν, ἐξ ἧς ἀναβρύουσι τῆς διττῆς εὐζωίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἔθνους τἀγαθὰ, τουτέστι σοφία καὶ πλοῦτος. Τοιαύτης ἀνάγκης ταχεῖαν τὴν ἐκπλήρωσιν εὐχόμενος καὶ ἐγὼ, ὡς ἐπειγόντων τῶν καιρῶν, περαίνω ἤδη τὸν λόγον, ἀπονέμων τὰς εὐχαριστίας μου τοῖς ἀξιοτίμοις Καθηγηταῖς, ἐπὶ τῇ ψήφῳ αὐτῶν εἰς τὴν ἐκλογήν μου ὡς Πρυτάνεως, καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην μου τῇ σεβαστῇ Κυβερνήσει ἐπὶ τῇ ἐγκρίσει τῆς ἐκλογῆς, καὶ πέποιθα οὐ μόνον ἐπὶ τὴν σύμπραξιν τῆς σεβαστῆς Συγκλήτου, εἰς εὐόδωσιν τῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἔργων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὴν φιλομάθειαν τῆς ἐπιφοιτώσης ἑλληνικῆς νεότητος, ὅτι διψαλέα τῆς ἀληθοῦς ἐπιστήμης παρέξεταί μοι, μετὰ τὸ τέλος τῆς Πρυτανείας, τὴν εὔλογον ἀφορμὴν, ὅπως ἐν ὁμοίᾳ ἡμέρᾳ γένωμαι διαπρύσιος κήρυξ τῆς τε ἀρετῆς καὶ τῆς ἐν παιδείᾳ προκοπῆς αὐτῆς.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΔΙΑΦΟΡΑ

Σχετικὰ πρὸς τὰ Κεφάλαια τῆς Λογοδοσίας
ταύτης, ἐπεξηγοῦντα λεπτομερέστερον
τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα.

ΑΒ'.

ΠΙΝΑΞ

Τῶν κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1869—1870 ἐγγραφέντων ἐν τοῖς μητρῴοις τοῦ Πανεπιστημίου φοιτητῶν.

Οἱ φητηταὶ οὗτοι κατὰ Σχολὰς θεωρούμενοι ἀνήκουσιν	νέοι	παλαιοί	ὁμοῦ
Εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολήν	7	18	25
Εἰς τὴν Νομικὴν Σχολήν	105	534	639
Εἰς τὴν Ἰατρικὴν Σχολήν	112	255	367
Εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολήν	39	97	136
Εἰς τὴν Φαρμακευτικὴν Σχολήν	18	25	43
ἐν ὅλοις	281	929	1,210
Κατὰ δὲ τὰς χώρας ἐξ ὧν ὁρμῶνται ἔχουσιν ὧδε·			
Ἐκ Κωνσταντινουπόλεως	6	8	14
Ἐκ Θράκης	7	4	11
Ἐκ Βάρνης	3	2	5
Ἐκ Μακεδονίας	11	22	33
Ἐξ Ἠπείρου καὶ Ἀλβανίας	7	35	42
Ἐκ Θεσσαλίας	6	30	36
Ἐκ τῆς ἰδίως Ἑλλάδος	61	189	250
Ἐκ Πελοποννήσου	99	413	512
Ἐκ τῶν Νήσων »	6	17	23
Ἐκ τῶν Ἰονίων Νήσων	10	44	54
Ἐξ Εὐβοίας καὶ Σποράδων »	17	41	58
Ἐκ Κυκλάδων »	17	52	69
Ἐκ Κρήτης	12	14	26
Ἐκ τῶν Νήσων τῆς Μ. Ἀσίας	13	36	49
Ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας	4	21	25
Ἐκ Συρίας	1	—	1
Ἐξ Αἰγύπτου	1	—	1
Ἐκ Σουηκίας	—	1	1
Τὸ ὅλον	281	929	1,210

Οἱ δὲ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐγγραφέντες, θεωρούμενοι κατὰ ἐκπαιδευτήρια ἐξ ὧν προῆλθον, ἔχουσιν ὡς ἑξῆς.

Δι' ἀπολυτηρίων	τοῦ Α'. Γυμνασίου Ἀθηνῶν		40
»	τοῦ Β'. » »		28
»	τῆς Ῥιζαρείου Σχολῆς		11
»	τοῦ Γυμνασίου Πειραιῶς		14
»	»	Σύρου	12
»	»	Χαλκίδος	22
»	»	Λαμίας	11
»	»	Μεσολογγίου	14
»	»	Κερκύρας	3
»	»	Κεφαλληνίας	2
»	»	Ζακύνθου	7
»	»	Πατρῶν	18
»	»	Καλαμῶν	11
»	»	Σπάρτης	12
»	»	Τριπόλεως	12
»	»	Ναυπλίας	25
»	τῆς ἐν Κωνς. Μεγάλ. τοῦ Γένους Σχολῆς		7
»	τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς		2
»	τῆς ἐν Ἰωαννίνοις Ζωσιμαίας Σχολῆς		6
»	τοῦ ἐν Χίῳ Γυμνασίου		5
»	τῆς ἐν Σμύρνῃ Εὐαγγελικῆς Σχολῆς		1
			263
Διὰ τῶν κατὰ τὸν νόμον μαρτυρίων, ἐγκρίσει τῆς Φαρμακευτικῆς Σχολῆς			18
		Ἐν ὅλοις	281

Β'.

ΠΙΝΑΞ

Τῶν ἐν ἔτει ἀκαδημαϊκῷ 1869—1870 ἐξετασθέντων καὶ ἀξιωθέντων διπλώματος ἢ πτυχίου φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

Αὔξων ἀριθ.	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον.	Πατρίς	Βαθμός
	Α'. ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ.		
	§. 1. *Διδάκτορες.*		
1	Νικόλαος Ι. Παπανικολάου	Κύμη	καλῶς
2	Κυριακούλης Α. Μαυρομιχάλης	Ἀρεόπολις	»
3	Ἀλέξανδρος Ι. Οἰκονόμου	Χαλκίς	»
4	Γρηγόριος Χ. Ἀγγελετόπουλος	Ἀθῆναι	»
5	Χρῆστος Δημάδης	Χαλκίς	»
6	Δημήτριος Α. Βότσης	Πάτραι	λίαν καλῶς
7	Γεώργιος Δ. Βούλγαρης	Ὕδρα	καλῶς
8	Παντολέων Γ. Τραμουντάνας	»	»
9	Γεώργιος Α. Τέτσης	»	»
10	Θεμιστοκλῆς Π. Καλοθῆς	Σμύρνη	»
11	Νικόλαος Ι. Σταματιάδης	Σάμος	»
12	Ἀνδρέας Ν. Πεταλᾶς	Πάτραι	»
13	Δημήτριος Γ. Κωνσταντινόπουλος	Τεγέα	»
14	Γεώργιος Ι. Σαριγιάννης	Κυνουρία	»
15	Θεμιστοκλῆς Γ. Κακαρᾶς	Χαλκίς	»
16	Νικόλαος Α. Ζητουνιάτης	Λαμία	»
17	Δημήτριος Α. Χλωρός	Δωρίς	»
18	Γεώργιος Ε. Λυκούρης	Αἴγινα	»
19	Ἀπόστολος Δ. Λιμπεράκης	Μεσολόγγιον	»
20	Ἀχιλλεὺς Π. Τσιμπουράκης	»	»
21	Πάνος Γ. Μεγαπάνος	Ἀγρίνιον	»
22	Νεοκλῆς Γ. Καζάζης	Λέσβος	»
23	Ἀνδρέας Α. Γριμάνης	Πάτραι	»

Αὔξων ἀριθμός	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς	Βαθμός
24	Δημήτριος Σταυρόπουλος	Κορινθία	καλῶς
25	Παναγιώτης Α. Θανόπουλος	Γορτυνία	»
26	Εὐστάθιος Ν. Γερακάρης	Πάτραι	»
27	Ἀναστάσιος Παπαπάνος	Κάρυστος	»
28	Τιμολέων Α. Πετρουτσόπουλος	Κορινθία	»
29	Ἰωάννης Α. Νοστράκης	Σίκινος	»
30	Ἀπόστολος Γ. Κλεώπας	Ναύπλιον	»
31	Γεώργιος Π. Ἀχιλλόπουλος	Θετταλομαγν.	»
32	Θεοφύλακτος Α. Ζοῦγκος	Μεσολόγγιον	»
33	Ἀριστείδης Παπαβασιλ. Γαλανός	Γορτ. Ἀλωνίς.	»
34	Φιλοποίμην Παρασκευαΐδης	Πάτραι	»
35	Γεώργιος Φ. Φασιλάκης	Μεσσήνη	λίαν καλῶς
36	Ἐμμανουὴλ Ι. Μίλησης	Κρανίδιον	καλῶς
	§. 2. Τελειοδίδακτοι.		
1	Ὀρέστης Ι. Ῥαβδᾶς	Ναυπλία	
2	Ἐπαμινώνδας Χ. Παναγιώτου	Χαλκίς	
3	Παναγιώτης Ξ. Νίδερ	Μεσολόγγιον	
4	Ἀνδρέας Γ. Δελμοῦζος	Ἄμφισσα	
5	Κωνσταντῖνος Κ. Μητσοτάκης	Κρήτη	
6	Χαράλαμπος Ν. Παππᾶς	Κρίσσα	
7	Ἀπόστολος Ν. Μακροτάσος	Μεσολόγγιον	
8	Δημήτριος Πανόπουλος	»	
9	Δημήτριος Π. Ματραπήλιας	»	
10	Ἰωάννης Σ. Βουλπιώτης	»	
11	Ἀθανάσιος Στάμος	Ἠλεία	
12	Ἰωάννης Μ. Λύρης	Κρήτη	
13	Πλάτων Ι. Λάκων	Κέως	
14	Γεώργιος Χ. Μπακόπουλος	Ναυπλία	
15	Ἰωάννης Σ. Κυρούσης	Σπάρτη	
16	Νικόλαος Π. Σπανόπουλος	»	
17	Χαρίλαος Δ. Ζάνος	Μακεδονία	
18	Ἐμμανουὴλ Παπᾶ Κωνσταντίνου	Ναυπλία	
19	Ἀθανάσιος Κ. Πρεβεδοῦρος	Αἰτωλικόν	
20	Ἀνδρέας Σ. Σταυρόπουλος	Πάτραι	

Αὔξων ἀριθμός	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς	Βαθμός
21	Χαράλαμπος Παπασοφιανός	Γόρτυνία	
22	Ἰωάννης Κ. Ἀλεξανδρόπουλος	Εὐρυτανία	-
23	Λεωνίδας Θ. Καλογερόπουλος	Ναυπλία	
24	Παναγιώτης Μ. Βαρβαρέσος	Κυνουρία	
25	Ἀντώνιος Ι. Σπανόπουλος	Καλάβρυτα	
26	Γεώργιος Η. Τσαρουχόπουλος	Τρίπολις	
27	Ἀνδρέας Παπακωνσταντινίδης	Πάτραι	
28	Κωνσταντῖνος Π. Ἱερεμίας	Δημητσάνα	
29	Ἀριστείδης Β. Κουρουσόπουλος	Κορινθία	
30	Δημήτριος Κ. Μανέτας	Τρίπολις	
31	Γεώργιος Μ. Πινιατόρος	Κεφαλληνία	
32	Ἀθανάσιος Β. Πινιατόρος	»	
33	Ἰωάννης Κ. Ἀναστόπουλος	Ἠλεία	
34	Ἀνδρέας Κ. Βλαχόπουλος	Μεσολόγγιον	
35	Ἰωάννης Κ. Φαρμακόπουλος	Ναυπλία	
36	Κωνσταντῖνος Α. Πουρνάρας	Ἀκαρνανία	
37	Ἀνδρέας Ι. Γαλιάτσας	Κεφαλληνία	
38	Εὐριπίδης Ν. Σπεράντσας	Σίφνος	
	Β'. ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ.		
	§. 1. *Διδάκτορες.*		
1	Ἰωάννης Ε. Τυπάλδος	Πάτραι	λίαν καλῶς
2	Σωτήριος Ν. Ἀντωνόπουλος	Αἰγιάλεια	»
3	Γεώργιος Ι. Κούμαρης	Σπάρτη	καλῶς
4	Γεώργιος Σ. Γρυπάρης	Ἀγρίνιον	»
5	Σταμάτιος Μ. Καΐρης	Ἄνδρος	»
6	Σπυρίδων Ν. Καραναστάσης	Χαλκίς	»
7	Δημήτριος Γ. Ταλιαδοῦρος	Στυλίς	λίαν καλῶς
8	Ζώης Α. Πολυζωγόπουλος	Ἠλεία	»
9	Γρηγόριος Π. Γρηγοράκης	Λακεδαίμων	καλῶς
10	Καμαρηνὸς Δ. Δουκάκης	Καλάμαι	λίαν καλῶς
11	Μιχαὴλ Σ. Ἀσημακόπουλος	»	»
12	Νικόλαος Θ. Σταθακόπουλος	Γορτυνία	καλῶς
13	Ἰωάννης Α. Θεοδώρου	Στυλίς	λίαν καλῶς
14	Ἠλίας Ι. Γεωργόπουλος	Γύθειον	καλῶς

Αὔξων ἀριθμός	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς	Βαθμός
15	Γεώργιος Α. Σίνος	Ἰωάννινα	καλῶς
16	Σταμάτιος Α. Ἀναστασόπουλος	Αἴγιον	λίαν καλῶς
17	Κωνσταντῖνος Ν. Δημητρόπουλος	Μαντίνεια	»
18	Παναγιώτης Α. Καρκαζῆς	Τεγέα	καλῶς
19	Κωνσταντῖνος Α. Βεβελογιάννης	Νεμέα	»
20	Ἰωάννης Ἐμμανουὴλ	Ἀστυπάλαια	λίαν καλῶς
21	Νικόλαος Σ. Φατοῦρος	Λευκὰς	καλῶς
22	Χρῆστος Νικολαΐδης	Ἴμβρος	»
23	Νικόλαος Ι. Ἐμίρης	Κάσσος	λίαν καλῶς
24	Δημήτριος Γ. Γαρτσούνης	Ἄρτα	»
25	Ἠλίας Φ. Σωτηρίου	Κυπαρισσία	καλῶς
26	Νικόλαος Μιχαλοπετράκος	Λακωνία	»
27	Σταῦρος Π. Μπαλήλης	Ἀθῆναι	λίαν καλῶς
28	Ἐλευθέριος Ν. Χ. Κώστας	Ὄλυμπος	»
29	Γεώργιος Ι. Κυριαζῆς	Θετταλομαγν.	»
30	Βασίλειος Ν. Πατρίκιος	Κέως	»
31	Λεωνίδας Σ. Παπασταματόπουλος	Καλάβρυτα	καλῶς
32	Γρηγόριος Γ. Ῥέντης	Κορινθία	»
33	Ἀντώνιος Ἐμμ. Βερούσης	Θεσσαλία	λίαν καλῶς
34	Ἰωάννης Μ. Βυζαντιάδης	Καισάρεια	ἄριστα
35	Δημήτριος Κυρίτσης	Ἰωάννινα	καλῶς
36	Κωνσταντῖνος Δ. Ζαμανούδης	Θεσσαλία	λίαν καλῶς
37	Στέργιος Ι. Τέγος	»	καλῶς
38	Χριστόδουλος Α. Μανταφούνης	Σάμος	λίαν καλῶς
	§ 2. Οἱ τὰς πρακτικὰς ἐξετάσεις ὑποστάντες διδάκτορες.		
1	Ἀριστοφάνης Παπαλουκᾶς	Κρίσσα	καλῶς
2	Στέργιος Μ. Σαμουνδάνης	Μακεδονία	»
3	Σωτήριος Γ. Καλλιοντζῆς	Καλάβρυτα	»
4	Μιχαὴλ Κ. Σκαβέντζος	Σκόπελος	»
5	Παναγιώτης Δ. Γρίβας	Μεσσηνία	»
6	Δημήτριος Ι. Καρέκλης	Καλάμαι	»
7	Δημήτριος Π. Μαυρομιχάλης	Ἀρεόπολις	»
8	Λεωνίδας Δ. Σακελλαριάδης	Γορτυνία	»

Αὔξων ἀριθμός	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς	Βαθμός
9	Ἀλέξανδρος Κ. Ῥομπότης	Καλάβρυτα	καλῶς
10	Ἄγγελος Παπανικολάου	»	»
11	Κωνσταντῖνος Π. Καλλιοντζῆς	»	»
12	Νικόλαος Δ. Βιτωρόπουλος	Κυνουρία	»
13	Δημήτριος Ν. Κοντογιάννης	Φθιῶτις	»
14	Γεώργιος Ἐμμ. Καρζῆς	Τρίπολις	»
15	Κωνσταντῖνος Μ. Μιχαλόπουλος	Ναύπλιον	»
16	Ἀθανάσιος Ι. Νικολίτσας	Εὐρυτανία	»
17	Ἰωάννης Ν. Παναγιώτου	Πόρος	»
18	Ἰωάννης Ἐπιφάνιος Κωνσταντίνου	Σκόπελος	»
19	Εὐστάθιος Γ. Χριστοδούλου	Ἀταλάντη	λίαν καλῶς
20	Χρόνης Ι. Γαρδίκης	Φθιῶτις	καλῶς
21	Γεώργιος Ι. Τσιγγόλης	Εὐρυτανία	»
22	Ἀναστάσιος Α. Παναγιώτου	Κάρυστος	λίαν καλῶς
23	Κωνσταντῖνος Νικολαΐδης	Κόρινθος	καλῶς
24	Δημοσθένης Δ. Γεωργακόπουλος	Λακεδαίμων	»
25	Μιχαὴλ Ν. Βίστης	Ἄνδρος	»
26	Ἠλίας Κ. Δαγρὲς	Καλάμαι	»
27	Δημήτριος Ι. Κανάκης	Ἐλευσίς	λίαν καλῶς
28	Περικλῆς Α. Δημόπουλος	Ναύπλιον	Καλῶς
	Γ΄. ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ.		
	§ 1. *Διδάκτορες.*		
1	Δημήτριος Β. Ἀντωνόπουλος	Αἴγιον	καλῶς
2	Στυλιανὸς Δ. Εὐαγγελινὸς	Ἑρμούπολις	»
3	Παναγιώτης Ζ. Παναγιωτίδης	Λαμία	λίαν καλῶς
4	Ἰωάννης Γ. Καμαρινὸς (*)	Λακεδαίμων	λίαν καλῶς
	§ 2. *Τελειοδίδακτοι.*		
1	Γεώργιος Δ. Νέγκας	Ὕδρα	
2	Στυλιανὸς Μ. Παπαδάκης (*)	Κρήτη	
3	Στέργιος Η. Κλάρας	Λαμία	
4	Ἀντώνιος Π. Κωστόπουλος	Μαντίνεια	

(*) Τοῦ μαθηματικοῦ τμήματος.

Αὔξων ἀριθμός	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς	Βαθμός
5	Γεώργιος Π. Σακελλαρίου	Κυνουρία	
6	Μιχαὴλ Π. Γκιαούρης	Πάτραι	
	Οἱ λαβόντες πτυχίον ἑλληνοδιδασκάλου.		
1	Γεώργιος Γεωργιάδης	Χίος	μετρίως
2	Κωνσταντ. Β. Κωνσταντόπουλος	Γορτυνία	»
3	Νικόλαος Τζώτζης	Ψαρά	»
	Οἱ λαβόντες πτυχίον φαρμακοποιοῦ.		
1	Φώτιος Σταματιάδης	Σάμος	ἄριστα
2	Ἰωάννης Φιντικλῆς	Ἀθῆναι	λίαν καλῶς
3	Σταῦρος Παπᾶ Ἰωάννου	Ὕδρα	καλῶς
4	Ἰωάννης Νικολαΐδης	Κόρινθος	»
5	Νικόλαος Γ. Οἰκονόμος	Κύμη	λίαν καλῶς
6	Νικόλαος Π. Νικολαΐδης	Κυνουρία	καλῶς
7	Ἀντώνιος Σ. Χαμψᾶς	Χίος	»
8	Ἀνδρέας Κ. Ἠλιόπουλος	Μεσσηνία	»

ΠΙΝΑΞ Γ'.

Οἱ ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Πανεπιστημίου, 14 Ἀπριλίου 1837, μέχρι τέλους τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1869—70 ἐξετασθέντες καὶ ἀξιωθέντες διπλώματος ἢ πτυχίου.

		Προλύται Θεολογίας	Διδάκτορες Νομικῆς	Τελειοδίδακτοι Νομικῆς	Διδάκτορες Ἰατρικῆς	Διδάκτορες Φιλοσοφίας	Τελειοδίδακτοι Φιλοσοφίας	Διδάσκαλοι	Φαρμακοποιοί
Κωνσταντινουπολῖται καὶ Θρᾶκες			8	1	20	1		3	3
Μακεδόνες			6	2	16	1		4	1
Ἠπειρῶται καὶ Ἀλβανοί		1	20	6	45	9		1	7
Θεσσαλοί			5	3	27	1		1	5
Στερεοελλαδῖται		2	111	38	111	9	5	7	30
Πελοποννήσιοι		1	253	96	216	30	12	8	110
Νησιῶται	Ἰόνιοι	2	22	5	21				6
	Πελοποννήσου	1	19	3	13	1	2	1	10
	Εὐβοίας καὶ Σποράδων		23	4	15	1	2	4	6
	Κυκλάδων	1	41	9	51	8	7	10	8
	Κρῆτες		11	5	28	2	1	2	1
	Κύπριοι		3		2				
	Μικρᾶς Ἀσίας		18	2	18		3	5	6
Μικρασιανοί			10	2	16	2	1	1	3
Τριπολίτης Συρίας									1
Ἐκ Δακίας ὢν εἷς Ἕλλην τῆς Ἰατρικῆς		1	1		3				
Ἐξ Αὐστρίας Ἕλληνες			1						1
Ῥῶσσος		1							
Γάλλος						1			
Ἰταλοί			1		3				1
		10	553	176	605 (α)	66 (β)	33 (γ)	47	199

(α) Ἐν τούτοις συμπεριλαμβάνεται καὶ εἷς τελειοδίδακτος, κατ' ἐξαίρεσιν λαβὼν τοιοῦτον πτυχεῖον.

(β) Ἐκ τούτων 59 εἰσὶ τοῦ φιλολογικοῦ τμήματος, 6 τοῦ μαθηματικοῦ καὶ 1 τοῦ φυσικοῦ.

(γ) Ἐκ τούτων 27 εἰσὶ τοῦ φιλολογικοῦ τμήματος καὶ 6 τοῦ μαθηματικοῦ.

Δ΄.

'Αριθ. 1440.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν λογαριασμῶν τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1868—1869.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Ἰουλίου 1870.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Κληθέντης ὑπὸ τῆς Πρυτανείας κατ' ἀπόφασιν τῆς Συγκλήτου ἵνα ἐξελέγξωμεν τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ ἀπὸ ά. 7βρίου 1868 ἕως 31 Αὐγούστου 1869, ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, ἐν ᾧ ἐπρυτάνευεν ὁ Κύριος Γεώργιος Ῥάλλης, ὑποβάλλομεν ὑπ' ὄψιν ὑμῶν τὸν Γενικὸν Ἰσολογισμὸν τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1868—1869 καὶ τὰ ἐκ τῆς ἐξελέγξεως ταύτης πορίσματα.

Ἐκ τῆς παραβολῆς καὶ ἐξελέγξεως τοῦ βιβλίου τοῦ Καθημερινοῦ μετὰ τῶν διπλοτύπων ἀποδεικτικῶν, ἐνταλμάτων, ἀποδείξεων, καὶ λοιπῶν σχετικῶν ἐγγράφων, ἔτι δὲ καὶ τῆς παραβολῆς τοῦ βιβλίου τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῶν διαφόρων λογαριασμῶν πρὸς τὰ βιβλία Καθημερινὸν καὶ Καθολικὸν, ἐξάγεται κατὰ τὸν συνταχθέντα ἔγκλειστον ἀπολογισμὸν, σύμφωνα καὶ μὲ τὴν λογοδοσίαν τοῦ Κυρίου Πρυτάνεως, ὅτι εἰσεπράχθησαν καθ' ὅλον τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐκ δραχμῶν 74,68 ὑπολοίπου τῆς ά. 7βρίου 1868. . . . . δραχ. 132,845 28
ἐδαπανήθησαν καθ' ὅλον τὸ ἔτος . . . . . » 135,849 95

ἤτοι ἐδαπανήθησαν ἐπὶ πλέον . . . . . . δραχ. 2,004 67

Ἀλλ' ἡ ὑπέρβασις αὕτη δὲν εἶναι πραγματικὴ, διότι κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν τοῦτο ἔτος ἠγοράσθησαν ὁμολογίαι τοῦ Ἐθνικοῦ δανείου, τῶν ὁποίων οἱ τίτλοι ἀντικαθιστῶσιν ἴσην ἀξίαν, ὥστε ἀφαιρουμένης τῆς φαινομένης ὑπερβάσεως τῶν δραχ. 2,004 67, ὑπάρχει μᾶλλον πλεόνασμα ἐσόδων κατὰ δραχ. 25,323 83 (ὅρα ἀπολογισμόν).

Λογαριασμὸς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.

Ἐκ τῆς παραβολῆς τῶν βιβλίων τοῦ τε Καθημερινοῦ καὶ τῶν μερίδων τοῦ Καθολικοῦ πρὸς τὸ βιβλίον τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἐξάγεται τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα.

Α'. Ἔντοκος Κατάθεσις.

Κατετέθησαν ἀπὸ ά. 7βρίου 1868 ἕως 31 Αὐγούστου 1869. . . . . δραχ. 70,271 09
ἐλήφθησαν . . . . » 65,271 09

ἤτοι ἔλαττον κατὰ δραχ. 5,000 —
Ὀφείλονται καὶ δι' ἑτέρας ὁμολογίας τοῦ 1864 » 100,000 —

ἤτοι ὀφείλονται ἐν ὅλῳ » 105,000 —

Β'. Ἀνοικτὸς Λογαριασμός.

Κατὰ τὸν Ἀπολογισμὸν τοῦ προηγουμένου Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1867—1868 ὠφείλοντο εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν δρ. 7,75
Ἐλήφθησαν διὰ διαφόρων ἐπιταγῶν ἀπὸ ά. 7βρίου 1868 ἕως 31 Αὐγούστου 1869. . . . . » 92,530,15

ἐν ὅλῳ δραχ. 92,537,90
Ἐπεστράφησαν ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρω διαστήματος » 92,529 30

ἤτοι ὀφείλονται εἰς τὴν Ἐθν. Τράπεζαν δραχ. 8,60

Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὴν λογοδοσίαν τοῦ Κυρίου Πρυτάνεως ὀφείλονται δραχ. 8 80, ἤτοι ἐπὶ πλέον λεπτὰ 20, ἕνεκα ἐσφαλμένης ἐγγραφῆς.

Λογιστικὰ προσκόμματα.

Κατὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν λογαριασμῶν ἀνεκαλύφθησαν δύο μόνον λογιστικὰ προσκόμματα, ὡς ἀκολούθως.

Ἡ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 106 ἔνταλμα συνημμένη ἀπόδειξις φέρει . . . . δραχ. 53,75
ἡ δὲ κατάστασις . . . . » 57,75

ἤτοι ἐπὶ πλέον δραχ. 4 —

καὶ δέον νὰ χρεωθῇ ὁ λογιστής.

Κατὰ τὰ ὑπ' ἀριθ. 81 καὶ 97 τοῦ 1869 διπλότυπα ἀποδεικτικά, κατεχωρήθησαν δὶς εἰς τὸ Γενικὸν βιβλίον τῶν εἰσπράξεων τὸ ἐκ δραχ. 105 ποσὸν διὰ 35 ἐγγραφὰς πρὸς δραχ. 3 ὅθεν δέον νὰ ἐπιστραφῶσι τῷ λογιστῇ αἱ περιπλέον . . . . . δραχ. 105 —

Ἐπίσης διὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω διπλοτύπων κατεχωρήθησαν δὶς 99 ἀνανεώσεις εἰσιτηρίων . . . . . . » 29 —
καὶ δέον νὰ ἐπιστραφῶσι καὶ αὗται τῷ λογιστῇ . . »

τὸ ὅλον τῆς ἐπιστροφῆς	δραχ.	134 —
ἀφαιροῦνται αἱ εἰς χρέος του ὡς ἄνω	»	4 —
ὑπόλοιπον	δραχ.	130 —

αἵτινες δέον νὰ ἐπιστραφῶσι τῷ λογιστῇ.

Ἠθέλαμεν παραβῆ τὸ καθῆκον μας μετὰ τὴν αὐστηρὰν ἐξέλεγξιν τῶν λογαριασμῶν, ἐὰν δὲν ἀνεφέραμεν συγχρόνως τὴν τάξιν καὶ τὴν καθαριότητα τῶν λογιστικῶν βιβλίων καὶ τὴν περὶ τὴν διαχείρισιν τοῦ λογιστοῦ σαφήνειαν καὶ ἀκρίβειαν. Ὅσον εἶναι δικαία ἡ μομφὴ τῶν προϊσταμένων πρὸς ὑπαλλήλους ἀμελεῖς καὶ κακῆς πίστεως, τοσοῦτον ἀφ' ἑτέρου ἀποβαίνει ἐνθαῤῥυντικὴ καὶ ἁρμόζουσα ἡ απονομὴ ἐπαίνου διὰ τοὺς μετὰ ζήλου ἐργαζομένους. Χαίρει ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπή, διότι εὑρίσκεται εἰς τὴν εὐάρεστον θέσιν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Πρυτανείαν ὅτι τὰ λογιστικὰ τοῦ Πανεπιστημίου εὑρίσκονται εἰς τὴν πλέον εὐάρεστον κατάστασιν.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ διαχειρισταὶ δημοσίων χρημάτων κατὰ φυσικὸν λόγον ὑπόκεινται πάντοτε εἰς λογιστικὰ λάθη, ὁ νόμος προέβλεψεν, ὥστε ἐκτὸς τοῦ κανονικοῦ μισθοῦ νὰ λαμβάνωσι καί τινας ἄλλας ἀποζημιώσεις, ὁ μὲν Κεντρικὸς ταμίας λ. χ. ἐκτὸς τῶν ποσοστῶν ἐτησίαν τινὰ ἀποζημίωσιν διὰ τὰ ἐνδεχόμενα πρὸς ζημίαν του λάθη, κατὰ τὸ Ἀγγλικὸν καὶ Γαλλικὸν λογιστικὸν σύστημα, οἱ δὲ λοιποὶ ταμίαι ποσοστά, ἐπὶ μὲν τῶν εἰσπράξεων τῆς ἀνοικτῆς χρήσεως ἓν ἐπὶ τοῖς ἑκατόν, ἐπὶ δὲ τῶν κλεισμένων χρήσεων ἓν καὶ ἥμισυ, ὅπως διὰ τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος προθυμοποιῶνται εἰς τὴν ταχεῖαν καὶ ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των.

Ἂν καὶ ὁ λογιστὴς τοῦ Πανεπιστημίου δὲν εὑρίσκεται εἰς τὴν δυσχερῆ θέσιν νὰ εἰσπράξῃ καθυστερούμενα, οὐχ ἧττον ἡ χρηματικὴ

διαχείρισις αὐτοῦ καὶ αἱ μετὰ τοσούτων φοιτητῶν δοσοληψίαι τοῦ καὶ αἱ μεθ' ὅλων τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Πανεπιστημίου δύνανται νὰ τῷ ἐπιφέρωσι ζημίας τινὰς, εἴτε ἐκ τῶν νομισμάτων εἴτε ἐξ ἀνθρωπίνων λαθῶν· διὸ νομίζομεν δίκαιον νὰ ἐπιψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Συγκλήτου ὑπὲρ αὐτοῦ μικρά τις ἐτησία ἀποζημίωσις ὅπως καλύπτῃ τὰς ἀναποφεύκτους ταύτας μικρὰς ζημίας. Τοῦτο δὲ εἶναι δίκαιον, τοσοῦτον μᾶλλον, καθ' ὅσον εἰς ὅλα τὰ μέρη πᾶς διαχειριστὴς χρημάτων μισθοδοτεῖται γενναιότερον τῶν ἰδικῶν μας ὑπαλλήλων.

Ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ νομίζει καθῆκόν της νὰ περάνῃ τὴν παροῦσαν ἔκθεσίν της διὰ τῶν ἀκολούθων παρατηρήσεων, ἃς ὑποβάλλει εἰς τὴν σκέψιν τῆς Πρυτανείας καὶ τῆς Συγκλήτου.

1. Παρετήρησεν ὅτι Νομικῆς Σχολῆς ὑπαρχούσης καὶ τοσούτων καθηγητῶν δικηγόρων ὄντων, αἱ δικαστικαὶ ὑποθέσεις τοῦ Πανεπιστημίου ἐνετίθεντο εἰς διαφόρους ἄλλους δικηγόρους *ἐπὶ πληρωμῇ*, ἐνῷ ἠδύνατο νὰ παρακληθῶσι τινὲς τῶν Κυρίων Καθηγητῶν νὰ διεξαγάγωσιν αὐτὰς δωρεὰν, ἀφοῦ ἀφορῶσι γενικὰ καὶ πολλάκις σπουδαιότατα συμφέροντα τοῦ Πανεπιστημίου, οὗ τινος εἰσὶ μέλη. Ἤμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ τοιαύτη πρότασις τῆς Πρυτανείας ἤθελε μετὰ προθυμίας πολλῆς γείνει παραδεκτὴ παρὰ τῶν Κυρίων Καθηγητῶν, καὶ αἱ ὑποθέσεις τοῦ Πανεπιστημίου ἤθελον διεξάγεσθαι ἐπιτυχέστερον.

2. Ὑπενθυμίζομεν εἰς τὴν Πρυτανείαν ὅτι διὰ τὴν εἰς Πετρούπολιν ἀποστολὴν τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Βοτανικῆς Κυρίου Θ. Ὀρφανίδου, τὸ Πανεπιστήμιον προκατέβαλε δραχ. 4,000 ἐξ ὧν αἱ 2,000 ὀφείλονται παρὰ τοῦ ὑπουργείου, ὡς διαλαμβάνει ἡ περὶ τούτου ἐπίσημος ἀλληλογραφία. Δέον λοιπὸν νὰ ζητηθῶσι παρὰ τοῦ Ὑπουργείου αἱ ὑπ' αὐτοῦ ὀφειλόμεναι 2,000 δραχ. ἃς μέχρι τοῦδε δὲν ἐπλήρωσε.

3. Νομίζομεν καλὸν καὶ λογιστικώτερον νὰ παραγγελθῶσιν οἱ δαπανῶντες διὰ τὴν ἀγορὰν διαφόρων ὀργάνων καὶ λοιπῶν χρησίμων εἰς τὰς διαφόρους σχολὰς Καθηγηταὶ, νὰ δίδωσι λεπτομερεστέρας ἀποδείξεις μετὰ καταστάσεως πρὸς εὐχερεστέραν ἐξέλεγξιν καὶ οὐχὶ μίαν μόνον ἀπόδειξιν παραλαβῆς χρημάτων, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἀγορὰ ἀφορᾷ ἓν καὶ μόνον ἀντικείμενον.

4. Διὰ νὰ γίνεται ἀκριβεστέρα ἡ ἐξέλεγξις τῶν λογαριασμῶν τοῦ Πανεπιστημίου, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν της ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ ἑκάστοτε πάντα τὰ ἀφορῶντα παραλαβὴν χρημάτων ἐπίσημα ἔγγραφα.

Ταῦτα ὑποβάλλοντες εἰς τὴν Σ. Πρυτανείαν, ὑποσημειούμεθα μὲ τὴν προσήκουσαν ὑπόληψιν.

Ἡ ἐπιτροπή.

Θ. Γ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ, Β. ΛΑΚΩΝ, Μ. ΓΟΝΙΔΗΣ.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1868—1869 ἐπὶ τῆς Πρυτανείας τοῦ Κυρίου ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΡΑΛΛΗ.

Τίτλοι ἢ μερίδες	Ἔσοδα		Ἔξοδα		Διαφοραὶ ἐπὶ				Παρατηρήσεις.
					ἔλαττον		πλέον		
	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	
Ὑπόλοιπον τῆς ά. 7βρίου 1868 ἐν τῷ Ταμείῳ.	74	68	»	»	74	68	»	»	
Μερίσματα Μετοχῶν.	54486	30	»	»	54846	30	»	»	
Διασκευαὶ Πανεπιστημίου.	»	»	4839	05	»	»	4839	05	
Ἔξοδα διδασκαλίας.	3621	23	4362	21	»	»	740	98	
Χρεῶσται καὶ δανεισταί. α΄)	410	—	500	—	»	»	90	—	ά) Αἱ δραχ. 500 δέν ἐδαπανήθησαν, ἀλλ' ἐδανείσθησαν τῷ Κυρίῳ Γ. Πρινάρῃ.
Κέρδη καὶ ζημίαι. β΄)	(6831	50)	»	»	(6831	50)	»	»	
Προμήθεια βιβλίων.	»	»	6797	05	»	»	6797	05	β΄) Τὰ ἐκ δραχ. 6,831: 50 κέρδη εἰσπραχθήσονται εἰς τὸ μέλλον ἀπὸ τὰς ὁμολογίας τοῦ ἐθνικοῦ δανείου τῶν 28,000,000.
Κληροδοτήματα καὶ δωρήματα κτλ.	14143	65	»	»	14143	65	»	»	
Ὑπουργεῖον Ἐκκλησιαστικῶν.	2580	95	1577	40	1003	55	»	»	
Ποιητικὸς διαγωνισμός.	1860	»	1908	70	»	»	108	70	
Ὁμολογίαι τοῦ ἐθνικοῦ δανείου. γ΄)	1680	»	27328	50	»	»	25648	50	γ΄) Τὰ πληρωθέντα διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν ὁμολογιῶν τοῦ ἐθνικοῦ δανείου, δὲν εἶναι πραγματικὴ δαπάνη, διότι οἱ τίτλοι τῶν ὁμολογιῶν ἀντικαθιστῶσιν ἴσην ἀξίαν, ὥστε ἀφαιρουμένης τῆς ὡς κάτωθι φαινομένης ὑπερβάσεως ἐκ δρ. 2,004: 67 ὑπάρχει πλεόνασμα δραχ. 25,323: 83.
Ἀγορὰ ὀργάνων.	171	42	4649	92	»	»	4478	50	
Δαπάναι διάφοροι.	»	»	17725	89	»	»	17725	89	
Ὑπότροφοι Πανεπιστημίου	»	»	12595	»	»	»	12595	»	
Ἔξοδα Ἀστυκλινικῆς.	5939	04	6094	74	»	»	155	70	
Τόκοι δανείων.	18702	21	413	85	18288	36	»	»	
Μισθοὶ ὑπαλλήλων.	»	»	19450	»	»	»	19450	»	
Διάφοροι πρόσοδοι.	16493	80	»	»	16493	80	»	»	
Βοτανικὴ συλλογή.	»	»	1846	60	»	»	1846	60	
Βοηθήματα καὶ συνδρομαί.	»	»	13348	»	»	»	13348	»	
Τέλη διπλωμάτων.	12742	»	2432	80	10309	20	»	»	
Φωτισμὸς Πανεπιστημίου.	»	»	1312	94	»	»	1312	94	
Φυσιογραφικὸν Μουσεῖον.	»	»	7667	30	»	»	7667	30	
Ὁλικὰ ποσὰ Δραχ.	132845	28	134849	95	144799	54	116804	21	
Ἀφαιροῦνται τὰ ἔσοδα καὶ αἱ ἐπὶ ἔλαττον διαφοραί.			132845	28			114799	54	
Ἀναφαίνεται ὑπέρβασις ἐξόδων . . Δραχ.			2004	67			2004	67	

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ.

Α΄. ΕΝΤΟΚΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ,

Κατετέθησαν ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1868 ἕως 31 Αὐγούστου 1869 ὁμοῦ	Δρ.	70,271:09
Ἐλήφθησαν διὰ διαφόρων ἐπιταγῶν τῆς Πρυτανείας ἐντὸς τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους	»	65,271:09
Ὑπόλοιπον ὀφειλόμενον παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης	»	5,000:00
Ὀφείλονται καὶ δι' ἑτέρας ὁμολογίας τοῦ 1864.	»	100,000:00
Ἐν ὅλῳ ὀφείλονται ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.	»	105,000:00

Β΄. ΑΝΟΙΚΤΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ.

Κατὰ τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ προηγουμένου ἔτους 1867—1868 ὀφείλοντο εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν	Δρ.	7:75
Ἐλήφθησαν διὰ διαφόρων ἐπιταγῶν ἀπὸ τῆς 1 Σεπτεμβρίου 1868 ἕως 31 Αὐγούστου 1869	»	92,530:15
ὁμοῦ	»	92,537:90
Ἐπεστράφησαν κατὰ τὸ ἀνωτέρω διάστημα.	»	92,529:30
Ἤτοι ὀφείλονται εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν	»	8:60

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Ἰουνίου 1870.

Ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ λογιστὴς καὶ μέλος τῆς ἐλεγκτικῆς ἐπιτροπῆς

Μ. ΓΟΝΙΔΗΣ.

Ε΄.

Ἀριθ. 1535.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐγκλείστως ὑποβάλλω ὑμῖν, Κύριε Πρύτανι, ἀντίγραφον τῶν ἐπιδοθέντων μοι προϋπολογισμῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἔτους 1869—70. ἐπὶ τῇ βάσει τὴν ὁποίαν ὤφειλον νὰ ἐνεργήσω τάς τε εἰσπράξεις καὶ δαπάνας, καὶ τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους· τοῦ μὲν ἐμφαίνοντος τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα ἐκ παραλληλισμοῦ κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον σύμφωνα μὲ τὰ προϋπολογισθέντα ὑπὸ τῶν στοιχ. ΑΒ. καὶ ΓΔ. τοῦ δὲ κατὰ τίτλους ἢ μερίδας τοῦ Καθολικοῦ ὑπὸ τὸ στοιχ. Ε΄.

Ἐκ τούτων λοιπὸν καταφαίνεται ὅτι, τῇ 1 7μβρίου 1869 καθ' ἣν ἀνελάβετε τὰ πρυτανικὰ καθήκοντα παρὰ τοῦ προκατόχου ὑμῶν, ὑπῆρχον ἐν τῷ ταμείῳ τοῦ Πανεπιστημίου δραχμαὶ	1,477 17
2. Ὁμοίως ὑπῆρχον κατατεθειμένα παρὰ τῇ Ἐθν. Τραπέζῃ ἐν τῇ μερίδι «ἔντοκος κατάθεσις» καὶ εἰς πρώτην ζήτησιν δραχ.	5,000 —
Τὸ ὅλον δραχμαὶ	6,477,17
Ἐκ τούτων ἀφαιροῦνται δραχμαὶ ὀκτὼ καὶ λεπτὰ ὀγδοήκοντα (8,80), ἃς τὸ Πανεπιστήμιον ὤφειλεν ἀπὸ λείψανα τοῦ παρελθόντος ἔτους εἰς τὴν παρὰ τῇ Ἐθν. Τραπέζῃ μερίδα «ἀνοικτὸν λογαριασμὸν» δραχ.	8,80
Ἐν ὅλοις δραχμαὶ	6,468 37
Α΄. Εἰσεπράχθησαν μὲν ἐπὶ τῆς ὑμετέρας Πρυτανείας ἀπὸ τῆς 1 7μβρίου 1869 μέχρι τῆς 31 Αὐγ. 1870 ἔκ τε τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν ἐπιβεβαρυμένων αὐτοῦ κληροδοτημάτων, ὡς μαρτυροῦσι τὰ (96) ἐννενήκοντα ἓξ διπλότυπα τοῦ βιβλίου τῶν εἰσπράξεων δηλοῦντα πόθεν ἑκάστη αὐτῶν καὶ κατὰ ποῖον μῆνα ἐγένετο ὡς ἑξῆς·	
Εἰς μεταφορὰν δραχμαὶ	6,468 37

Ἐκ μεταφορᾶς δραχ.	6,468 37
1. Ἀπὸ μερίσματα μετοχῶν 365 τῆς Ἐθν. Τραπέζης. . . . . δραχ.	59,909 50
2. Ἀπὸ διαφόρους χρεώστας . . . . »	850 —
3. ὁμ. Ὑπουργεῖον Ἐκκλησιαστικῶν δι' ἔξοδα διδασκαλίας . . . . »	7,381 75
4. ὁμ. Διαγώνισμα Ἰω. Βουτσινᾶ διὰ τὸ ἔτος 1870 . . . . »	1,900 —
5. ὁμ. Κληρωθείσας ὁμολογίας τοῦ Ἐθν. Δανείου. »	3,160 —
6. ὁμ. Τόκους Δανείων καὶ καταθέσεων . . . »	22,312 45
7. ὁμ. Τέλη διπλωμάτων κτλ. . . . . »	12,112 —
8. ὁμ. Πώλησιν διαφ. βιβλίων ἐπιστημονικῶν . »	197 90
9. ὁμ. Κληροδοτήματα διάφορα . . . . . . »	9,745 —
10. ὁμ. Διαφόρους προσόδους . . . . »	16,130 12
Ἐν ὅλοις δραχμαὶ	140,167 09
Ἐδανείσθημεν καὶ παρὰ τῆς Ἐθν. Τραπέζης διὰ διαφόρων ἐπιταγῶν τῆς Πρυτανείας ἀπὸ τῆς 23 Δεκεβρίου 1869 μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου 1870 δι' ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ . . . . »	36,018 90
ἐν ὅλοις	176,185 99

Β'. Ἐδανείσθησαν τῷ ὑπογραμματεῖ τοῦ Πανεπιστημίου Ἰω. Ἰατρίδῃ τῇ διαταγῇ ὑμῶν, ἐντόκως μέχρι ἐξοφλήσεως . . . . δραχ. 1,300 —

Ἐδαπανήθησαν δὲ δυνάμει ἑκατὸν ἐννενήκοντα τριῶν ἐνταλμάτων (193) τῆς Πρυτανείας διὰ διαφόρους τοῦ Πανεπιστημίου ἀνάγκας ὡς ἑξῆς·

1. Εἰς ἔξοδα διδασκαλίας Καθηγητῶν . . . . . δραχ.	3,938 30	
2. ὁμ. ἀγορὰν οἰκοπέδων διὰ χημεῖαν . . . . »	51,902 53	
Εἰς μεταφορὰν δραχ.	57,140 83	176,185 99

Ἐκ μεταφορᾶς	δραχ.	57,140 83	176,185,99
3. ὀμ. Ποιητικὸν Διαγωνισμὸν	»	2,012 80	
4. ὀμ. Ἀγορὰν διαφ. ὀργάνων	»	14,934 95	
5. ὀμ. ἔξοδα, φάρμακα, ἐνοίκιον Ἀστυκλινικῆς	»	5,880 21	
6. ὀμ. Τόκους Δαν. τῆς Ἐθν. Τραπέζης	»	548 40	
7. ὀμ. Μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου	»	19,920 —	
8. ὀμ. Μισθὸς καὶ ἔξοδα Βοτ. Μουσείου	»	1,635 35	
9. ὀμ. Βοηθήματα καὶ Συνδρ.	»	23,449 —	
10. ὀμ. Τέλη Διπλωμάτων, ἀγορὰν μεμβρανῶν	»	2,956	
11. ὀμ. Φωτισμὸς τοῦ Καταστήματος δι' ἀεριόφωτος . .	»	1,157 47	
12. ὀμ. Μισθὸς καὶ ἔξοδα τοῦ Φυσιολογ. Μουσείου . .	»	6,605 10	
13. ὀμ. Δαπάνας διαφόρους .	»	11,704 32	
14. ὀμ. Ἐπισκευὰς τοῦ Καταστ.	»	2,145 75	
15. ὀμ. Ἀγορὰν Βιβλ. διαφόρων	»	11,085 70	
16. ὀμ. Ὑποτρόφους διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν	»	8,250 —	
17. ὀμ. Ὑποτρόφους ἐν Εὐρώπῃ σπουδάζοντας	»	6,500 —	
		175,925 88	176,185 99
Ἀφαιρουμένων τῶν ἐξόδων ἀπὸ τὰ ἔσοδα	δραχ.		175,925 88
Ἐν τῷ ταμείῳ τοῦ Πανεπιστημίου	»		260 11

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ.

Α'. Ὑπῆρχον ἐν τῷ ταμείῳ τοῦ Πανεπιστ. τῇ 1 7μβρίου 1869.	δραχ.	1,477 17
Παρὰ τῇ Ἐθν. Τραπέζῃ εἰς ἔντοκον κατάθεσιν	»	5,000 —
Ἐδανείσθημεν ἀπὸ τὴν Ἐθν. Τράπεζαν δι' ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ	»	36,018 90
Εἰσεπράχθ. ἀπὸ τῆς 1ης 7μβρίου 1869 μέχρι τῆς 31 Αὐγ. 1870.	»	133.698 72
Ἐν ὅλοις δραχμαὶ		176,194 79

Β'. Χρέος ἀπὸ λείψανα τοῦ Π. ἔτους εἰς τὴν μερίδα ἀνοικτὸν λογαριασμὸν . . .	δραχ.	8,80	Ἀφαιρουμένων τῶν ἐξόδων ἀπὸ τὰ ἔσοδα μένει χρέος πρὸς τὴν Ἐθν. Τράπεζαν τὸ Πανεπιστήμιον δρ. 36,018 90
Ἐδανείσθησαν τῷ Κ. Ἰω. Ἰατρίδι . . .	»	1,300	
Ἐδαπανήθησαν ἀπὸ τῆς 1ης 7μβρίου 1869 μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου 1870 . . .	»	174,625 88	
		175,934 68	

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταδεικνύεται ὅτι ὁ διάδοχος Ὑμῶν τῇ 1 7μβρίου 1780 θέλει εὕρει ἐν μὲν τῇ Ἐθν. Τραπέζῃ εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν χρέος . . . . δραχμὰς 36,018 90

Ἐν δὲ τῷ Ταμείῳ τοῦ Πανεπιστημίου μετρητὰ . . . . » 260 11

ἤτοι πραγματικὸν χρέος . . δρ. 35,758 79

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1780.

Εὐπειθέστατος

Ὁ Λογιστὴς τοῦ Πανεπιστημίου

Ι. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ.

Ἀριθ. 1535

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ Α΄.

Τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1869—1870.

Λεπτομέρειαι τῶν Κεφαλαίων καὶ Ἄρθρων τοῦ Προϋπολογισμοῦ.	Ποσὰ					
	κατ' ἐδά.		κατ' ἄρθρ.		κατὰ κεφ.	
	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.						
Ἄρθρον 1.						
Μερίσματα Μετοχῶν.						
Ἐκ μερισμάτων 365 μετοχῶν τῆς Ἐθν. Τραπέζης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰσπραχθέντων κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1868—69.	54400	—				
Ἄρθρον 2.						
Τόκοι Δανείων καὶ Καταθέσεων.						
α΄) Ἀπὸ τόκους 615 ὁμολογιῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Δανείου τῶν 28,000,000	13776	—				
β΄) » τόκους 13 ὁμολογιῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Δανείου τῶν 6,000,000	78	—				
γ΄) » τόκους 100,000 δραχμῶν εἰς πενταετῆ ἔντοκον κατάθεσιν	5000	—				
δ΄) » τόκους τοῦ ὀφειλέτου Ἰω. Στεφανίδου Κεφάλ. 8,000 δραχ. πρὸς 8 %	640	—				
ε΄) » τόκους τοῦ ὀφειλέτου Ἰω. Μάτσα Κεφάλ. δραχμῶν 250 πρὸς 12 %	30	—				
ς΄) » τόκους τοῦ ὀφειλέτου Νικολάου Βάβαρη Κεφάλ. δραχ. 2,500 πρὸς 8 %	200	—				
ζ΄) » τόκους τοῦ κληροδοτήματος Παρασκευᾶ Νικολάου εἰς τὴν Αὐτοκρατορικὴν Τράπεζαν τῆς Ῥωσσίας	1500	—	75624	—		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.						
Ἄρθρον 1.						
Κληροδοτήματα καὶ Δωρήματα.						
α΄) Ἀπὸ κληροδότημα Γαλάτη ἢ Εὐφροσύνης Σαρδέλη δρ. 1080 — ὁμ. ἀπὸ ἰδίαν καθυστεροῦντα » 2169 —	3240					
β΄) Ἀπὸ κληροδότημα Ἐπισκ. Μαντινείας	1000	—				
εἰς μεταφορὰν	4240	—	75624	—		

Λεπτομέρειαι τῶν Κεφαλαίων καὶ Ἄρθρων τοῦ Προϋπολογισμοῦ.	Ποσὰ κατ' ἐδά. Δρ.	Λ.	κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	κατὰ κεφ. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	4[illegible]40	—	75624	—		
γ') » κληροδότημα Εὐαγγέλη Ζάππα	1330					
δ') » κληροδότημα τοῦ ἀποβιώσαντος Ἐπισκόπου Οἰτύλου Προκοπίου	250	—				
ἐ) » κληροδότημα Γεωργίου Κ. Μπῆκα	8000	—				
ς') » κληροδότημα Θεοδωρήτου Μαρμαρᾶ	500	—				
ζ') » κληροδότημα Θεοδώρου Πέτρου ἐκ Παξῶν Φλωρία 5	65	—	14385	—		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.						
Ἄρθρον 1.						
Διάφοροι Πρόσοδοι.						
ἁ) Ἀπὸ ἐνοίκιον οἰκίας Θ. Μανούσου δρ. 3120 ὁμ. ἀπὸ καθυστεροῦντα τῆς αὐτῆς οἰκίας δρ. 160	3280	—				
β') Ἀπὸ οἰκίαν Νεοφύτου Ἱεραπόλεως	800	—				
γ') » » Χριστοδούλου Εὐθυμίου	1800	—				
δ') » » Ἰωάννου Κατριμάτζη	1200	—				
ἐ) » » Γ. Ψίμα	900	—				
ς') » » Ἐμμ. Κωνσταντίνου	1120	—				
ζ') » » Καλλιφάρωφ ἐν Βουκουρεστίῳ	1200	—				
ή) Ἀπὸ ἀποθήκας Μακρῆ ἐν Βουκουρεστίῳ	8587	50				
θ') » οἰκόπεδον Ἰω. Σούτσου ἐν Πάτραις	300	—	19187	50		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.						
Ἄρθρον 1.						
Τέλη Διπλωμάτων κτλ.						
Ἀπὸ τέλη διδακτορικῶν διπλωμάτων, ἀποφοιτηρίων, ἐγγραφῶν καὶ ἀνανεώσεων εἰσιτηρίων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρελθόντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους			12000	—	121196	50
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.						
Ἄρθρον 1.						
Ὑπουργεῖον Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.						
Χορηγία τοῦ Ὑπουργείου δι' ἔξοδα διδασκαλίας, Ἀστυκλινικῆς καὶ Γραφείου					17000	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ϛ'.						
Ἄρθρον 1.						
Ποιητικὸς Διαγωνισμός.						
ἁ) Ἀπὸ Ἰω. Βουτσινᾶ διὰ τὸ ἔτος 1870					1800	—
					139996	50

Ὁ Πρύτανις

Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ.

'Αριθ. 1535.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ Β'.

Τοῦ 'Εθνικοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὸ 'Ακαδημαϊκὸν ἔτος 1869—1870.

Κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ ἀπολογισμοῦ.	Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατὰ κεφ. Δρ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατὰ κεφ. Δρ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπρακτέα. Δρ.	Λ.
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.										
Ἄρθρον 1.										
Μερίσματα μετοχῶν.										
Τὰ εἰσπραχθέντα ἐκ μερισμάτων 365 μετοχῶν τῆς Τραπέζης δύο ἑξαμηνιῶν.	54400	—	. . .	.	59909	50				
Ἄρθρον 2.										
Τόκοι Δανείων καὶ καταθέσεων										
ά) Ἀπὸ τόκους 615 τοχομεριδίων τῶν ὁμολογιῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Δανείου τῶν 28,000,000 δύο ἑξαμηνιῶν.	13776	—	. . .	.	14071	40				
β') » τόκους 13 ὁμολογιῶν τῶν 6,000,000 ἐτησίους.	78	—	. . .	.	78	—				
γ') » τόκους 100,000 δραχ. εἰς πενταετῆ ἔντοκον κατάθεσιν.	5000	—	. . .	.	5000	—				
δ') » ἐντόκους πρὸ τὴν τράπεζαν καταθέσεις εἰς Α^την ζήτησιν.	. . .		. . .	.	161	45				
ἐ) » τόκους τοῦ ὀφειλέτου Ἰω. Στεφανίδου Κεφ. 8,000.	640	—	. . .	.	1013	—				
ς') » τόκους τοῦ ὀφειλέτου Ἰω. Μάτζα Κεφ. δραχ. 250.	30	—	. . .	.	30	—				
ζ') » τόκους τοῦ ὀφειλέτου Ν. Βάβαρη Κεφ. δραχ. 2,500.	200	—	. . .	.	200	—				
εἰς μεταφορὰν	74124	—			80463	35				

Κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ ἀπολογισμοῦ.	Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατὰ κεφ. Δρ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατὰ κεφ. Δρ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπρακτέα. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	74124	—			80463	35				
ή) Ἀπὸ τόκους τοῦ κληροδοτήματος Παρασκευᾶ Νικολάου	1500	—	75624	—	1758	60	82221	95		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.										
Ἄρθρον 1.										
Κληροδοτήματα καὶ Δωρήματα.										
ά) Ἀπὸ κληροδότημα Γαλάτη ἢ Εὐφροσύνης Σαρδέλη.	3240	—	...	.	..		...	.	3240	—
β́) » κληροδότημα Ἐπισκόπου Μαντινείας	1000	—	...	.	..		...	.	1000	—
γ') » κληροδότημα Εὐαγγέλη Ζάππα	1330	—	...	.	1345	—	...	.		
δ') » κληροδότημα Ἐπισκόπου Οἰτύλου Προκοπίου	250	—	...	.	..		...	.	250	—
έ) » κληροδότημα Γεωργίου Μπίκα	8000	—	...	.	8000	—	...	.		
ς') » κληροδότημα Ἰω. Κουμανούδη.					400	—	...	.		
ζ') » κληροδότημα Θ. Μαρμαρᾶ	500	—	...	.	..		...	.	500	—
ή) » κληροδότημα Θεοδώρου Πέτρου ἐκ Παξῶν φλωρίων 5.	65	—	14385	—	..		9745	—	65	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.										
Ἄρθρον 1.										
Διάφοροι πρόσοδοι.										
ά) Ἀπὸ ἐνοίκιον Οἰκίας Θ. Μανούσου	3280	—	...	.	3280	—	...	.		
β́') » Νεοφύτου Ἱεραπόλεως ἐκμίσθωσιν κτημάτων Τσιγγανέστι καὶ Καλλινέστι.	800	—	...	.	..		...	.	800	—
γ') » ἐνοίκιον οἰκίας Χρ. Εὐθυμίου.	1800	—	...	.	900	—	...	.	900	—
δ') » ἐνοίκιον οἰκίας Ζ. Κατριμάτζου.	1200	—	...	.	1653	50	...	.		
έ) » ἐνοίκιον οἰκίας Γ. Ψίμα.	900	—	...	.	900	—	...	.		
εἰς μεταφορὰν	7980	—	9009	—	6733	0	91966	95	6755	—

Κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ ἀπολογισμοῦ.	Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατ' ἄρθρ.		Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατὰ κεφ.		Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατ' ἄρθρ.		Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατὰ κεφ.		Ποσὰ εἰσπρακτέα.	
	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	7980	—	90009	—	6733	50	91966	95	6755	—
ς') Ἀπὸ ἐτησίαν προσφορὰν Φραγκῶς Κομνηνοῦ ἐν Μανσούρᾳ, κτήματος Ἐμ. Κωνσταντίνου.	1120	—	. . .	.			. . .	.	1120	—
ζ') » ἐνοίκιον Προξενικοῦ Καταστήματος (οἰκίας Καλλιφάρωφ) ἐν Βουκουρεστίῳ.	1200	—	. . .	.			. . .	.	1200	—
η') » ἐνοίκιον (8) ἀποθηκῶν Μακρῆ ἐν Βραΐλᾳ.	8587	50	. . .	.	8587	50	. . .	.		
θ') » ἐνοίκιον οἰκοπέδου Ἰω. Σούτσου ἐν Πάτραις	300	—	19187	50	300	—	. . .	.		
ι') » ἐνοίκιον ὑπογείων ξενοδοχείου Πανάζαγλου ἐν Βουκουρεστίῳ.					509	12	16130	12		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.										
Ἄρθρον 1.										
Τέλη Διπλωμάτων κτλ.										
Ἀπὸ τέλη διδακτορικῶν Διπλωμάτων, Πτυχίων, ἀποφοιτητηρίων, ἐγγραφῶν, μεταγραφῶν, ἀνανεώσεων εἰσιτηρίων καὶ πώλησιν προγραμμάτων.	12000	—	12000	—	12112	—	12112	—		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.										
Ἄρθρον 1.										
Ὑπουργ. Ἐκκλησιαστικῶν.										
Χορηγία τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν δι' ἔξοδα Ἀστυκλινικῆς καὶ διδασκαλίας τῶν Καθηγητῶν.	17000	—	17000	—	7381	75	7381	75	9618	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.										
Ἄρθρον 1.										
Ποιητικὸς Διαγωνισμός.										
Ἀπὸ Ἰω. Βουτσινᾶ διὰ τὸ διαγώνισμα 1870.	1800	—	1800	—	1900	—	1900	—		
εἰς μεταφορὰν			139996	50			120490	82	18693	25

Κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ ἀπολογισμοῦ.	Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατὰ κεφ. Δρ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατὰ κεφ. Δρ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπρακτέα. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς			139996	50			129490	82	18693	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.										
Ἄρθρον 1.										
Χρεῶσται καὶ Δανεισταί.										
Τὰ εἰσπραχθέντα ἀπὸ τὸν Καθηγητὴν Κ. Φ. Πυλαρινὸν εἰς λογαριασμὸν τοῦ πρὸς τὸ Πανεπιστήμιον χρέος του.	. . .	.	. . .	.	150	—				
β΄) ὁμοίως ἀπὸ τὸν ὀφειλέτην Ἰω. Στεφανίδην εἰς λογαριασμὸν Κεφαλ.	. . .	.	. . .	.	700	—				
Ἄρθρον 2.										
Ὁμολογίαι Ἐθν. Δανείου.										
Εἰσεπράχθη ὁμοίως ἡ ἀξία δώδεκα (12) κληρωθεισῶν ὁμολογιῶν τοῦ Ἐθν. δανείου τῶν 28,009,000.	. . .	.	. . .	.	3160	—				
Ἄρθρον 3.										
Πώλησις Βιβλίων.										
Ἐκ πωλήσεως διαφόρων ἐπιστημονικῶν βιβλίων.	. . .	.	. . .	.	197	90	4207	90		
Εἰσεπράχθησαν ἐπὶ ἔλαττον διὰ τὴν ἀξίωσιν	. . .	.	. . .	.	. .	.	6297	78		
			139996	50			139996	50	18693	25
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ.										
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.			75624	—	82221	95				
» Β΄.			14385	—	9745	—	. . .	.	5055	—
» Γ΄.			19187	50	16130	12	. . .	.	4020	—
» Δ΄.			12000	—	12112	—	. . .	.		
» Ε΄.			17000	—	7381	75	. . .	.	9618	25
» ς΄.			1800	—	1900	—	6297	78		
» Ζ΄.					4207	90	133698	72		
			139996	50			139996	50	18693	25

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1879.

Ὁ λογιστὴς τοῦ Πανεπιστημίου

Ι. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ.

Ἀριθ. 1535.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ Γ'.

Τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1869—1870.

Λεπτομέρειαι τῶν Κεφαλαίων καὶ Ἄρθρων τοῦ Προϋπολογισμοῦ.	Ποσά κατ' ἐδά. Δρ.	Λ.	κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	κατὰ κεφ. Δρ.	Λ.
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.						
Ἄρθρον 1.						
Μισθοδοσία ὑπαλλήλων.						
ά) Διὰ μισθὸν δύο ὑπογραμματέων ἀνὰ δραχμὰς 260 κατὰ μῆνα.	6240	—				
β') Διὰ μισθὸν ἑνὸς λογιστοῦ ἀνὰ δραχμὰς 260 κατὰ μῆνα.	3120	—				
γ') Διὰ μισθὸν ἑνὸς καλλιγράφου ἀνὰ δραχμὰς 100 κατὰ μῆνα.	1200	—				
δ') Διὰ μισθὸν ἑνὸς ταξινόμου τῆς Βιβλιοθήκης ἀνὰ δραχμὰς 300.	3600	—				
έ) Διὰ μισθὸν ἑνὸς ἐπιστάτου ἀνὰ δραχ. 60.	720	—				
ς') » δύο κλητήρων ἀνὰ δραχμὰς 70	1680	—				
ζ') » ἑνὸς ἔτι κλητῆρος τοῦ Γραφείου ἀνὰ δραχμὰς 60	720	—				
ή) » ἑνὸς καθαριστοῦ ἀνὰ δραχ. 70	840	—				
θ') » ἑνὸς προπαρασκευαστοῦ τῆς Ἀνατομίας ἀνὰ δραχμὰς 40	480	—				
ί) » δύο τῆς Χημείας ἀνὰ δραχ. 25	600	—				
ιά) » ἑνὸς τοῦ φαρμακολογικοῦ Ταμείου ἀνὰ δραχμὰς 60	720	—				
ιβ') Διὰ μισθοδοσίαν ἑνὸς προπαρασκευαστοῦ τῆς Φυσικῆς ἐπὶ 6 μῆνας πρὸς δραχ. 290 καὶ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα.	2100	—	22020	—		
Ἄρθρον 2.						
Ὑπότροφοι τοῦ Πανεπιστημίου.						
ά) Δύο τοῦ κληροδοτήματος Ῥάκου ἀνὰ δραχμὰς 45.	1080	—				
β') Δύο τοῦ κληροδοτήματος Π. Ῥάλλη ἀνὰ δραχμὰς 50.	1200	—				
γ') Δύο τοῦ κληροδοτήματος Θ. Μανούσου ἀνὰ δραχμὰς 90.	2160	—				
δ') Πέντε τοῦ κληροδοτήματος Δ. Μαυροκορδάτου ἀνὰ δραχμὰς 50.	3000	—				
εἰς μεταφορὰν	7440	—	22020	—		

Λεπτομέρειαι τῶν Κεφαλαίων καὶ Ἄρθρων τοῦ Προϋπολογισμοῦ.	Ποσὰ κατ' ἐδά. Δρ.	Λ.	κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	κατὰ κεφ. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	7440	—	22020	—		
έ) Εἷς τοῦ κληροδοτήματος Γ. Μαυροκορδάτου ἀνὰ δραχμὰς 40.	480	—				
ς') Δύο τοῦ κληροδοτήματος Παρ. Νικολάου ἀνὰ δραχμὰς 50.	1200	—				
ζ') Δύο ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν διαφόρων κληροδοτημάτων ἀνὰ δραχμὰς 45.	1080	—				
ή) Εἷς ἐν Εὐρώπῃ σπουδάζων ἀνὰ δραχ. 250	3000	—				
θ') Εἷς » δι' ἓν ἔτος » 175	2100	—				
ί) Εἷς » διὰ μῆνας ὀκτὼ » 200	1600	—	16900	—	38920	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.						
Ἄρθρον 1.						
Φυσιογραφικὸν Μουσεῖον.						
ά) Μισθὸς ἐπιμελητοῦ ἀνὰ δραχμὰς 140	1680	—				
β') ὁμ. διασάκτου » 120	1440	—				
γ') ὁμ. βοηθοῦ ταριχευτοῦ » 65	780	—				
δ') ὁμ. ἑνὸς κλητῆρος » 65	780	—	4680	—		
Ἄρθρον 2.						
Ἔξοδα Μουσείου.						
Διὰ διάφορα ἔξοδα τοῦ Φυσιογραφικοῦ Μουσείου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρελθόντος ἔτους.			6600	—	11280	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.						
Ἄρθρον 1.						
Βοτανικὸν Μουσεῖον.						
ά) Ἐπιμίσθιον ἐπιμελητοῦ ἀνὰ δραχμὰς 60.	720	—				
β') Μισθὸς βοηθοῦ τῆς Βοτανικῆς συλλογῆς ἀνὰ δραχμὰς 65.	780	—	1500	—		
Ἄρθρον 2.						
Ἔξοδα Βοτανικοῦ Μουσείου.						
Διὰ διάφορα ἔξοδα τῆς Βοτανικῆς συλλογῆς, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρελθόντος ἔτους.			1400	—	2900	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.						
Ἄρθρον 1.						
Ἀγορὰ ὀργάνων καὶ ἐργαλείων.						
ά) Δι' ἀγορὰν ἐργαλείων καὶ συλλογὰς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, κατὰ τὴν ἀνα-						
εἰς μεταφορὰν					53100	—

Λεπτομέρειαι τῶν Κεφαλαίων καὶ Ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.	Ποσά κατ' ἐδά. Δρ.	Λ.	κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	κατὰ κεφ. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς					53100	—
φορὰν τοῦ Κοσμήτορος καὶ ἀπόφασιν τῆς Συγκλήτου.	9114	—				
β') Δι' ἀγορὰν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν συλλογῶν τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς, κατὰ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Κοσμήτορος καὶ ἀπόφασιν τῆς Συγκλήτου.	5599	—			14713	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.						
Ἄρθρον 1.						
Προμήθεια Βιβλίων.						
ά) Δι' ἀγορὰν βιβλίων τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, κατὰ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Κοσμήτορος.	5000	—				
β') Ὁμοίως τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς, κατὰ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Κοσμήτορος	2000	—				
γ') Ὁμοίως τῆς Νομικῆς Σχολῆς, κατὰ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Κοσμήτορος	1200	—				
δ') Ὁμοίως τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, κατὰ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Κοσμήτορος	4000	—				
έ) Διὰ δέσιμον βιβλίων.	2000	—			14200	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ϛ'.						
Ἄρθρον 1.						
Ἔξοδα διδασκαλίας τῶν Καθηγητῶν.						
ά) Ἔξοδα τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, κατὰ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Κοσμήτορος	2650	—				
β') Ὁμοίως τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς, κατὰ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Κοσμήτορος.	2600	—			5250	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.						
Ἄρθρον 1.						
Ἀστυκλινική.						
ά) Ἔξοδα Ἀστυκλινικῆς, ἀγορὰ φαρμάκων	4000	—				
β') Ἐνοίκιον Ἀστυκλινικῆς.	2580	—	. .	.	6580	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.						
Ἄρθρον 1.						
Ἐπισκευαὶ τοῦ Πανεπιστημίου.						
Διὰ ἐπισκευὰς διαφόρους τοῦ Καταστήματος	. .	.	. .	.	6000	—
εἰς μεταφορὰν					99843	—

Λεπτομέρειαι τῶν Κεφαλαίων καὶ Ἄρθρων τοῦ Προϋπολογισμοῦ.	Ποσὰ κατ' ἐδά. Δρ.	Λ.	κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	κατὰ κεφ. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς					99843	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.						
Ἄρθρον 1.						
Βοηθήματα καὶ συνδρομαὶ διάφοροι.						
α') Εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν	5000	—				
β') Εἰς τὸ Ὀφθαλμιατρεῖον	1000	—				
γ') Εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἑταιρίαν . .	1000	—				
δ') Εἰς συμπλήρωσιν τῆς Νομισματικῆς συλλογῆς	1000	—				
ε') Συνδρομὴ εἰς τὸν ἐν Παρισίοις Σύλλογον τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων . . .	500	—				
ς') Εἰς βοηθείας παθόντων Καθηγητῶν . .	1500	—				
ζ') Εἰς συνδρομὴν διαφόρων ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων τῶν Καθηγητῶν καὶ ἄλλων διδακτικῶν ἢ καὶ ἄλλων ἔργων ἀξίων ἐμψυχώσεως	5000	—	. .	.	15000	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.						
Ἄρθρον 1.						
Ποιητικὸς διαγωνισμὸς Ἰω. Βουτσινᾶ.						
α') Εἰς τὸν βραβευθησόμενον	1000	—				
β') Εἰς τοὺς κριτὰς	500	—				
γ') Εἰς τύπωσιν τῆς ἐκθέσεως	300	—	. .	.	1800	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.						
Ἄρθρον 1.						
Τέλη διπλωμάτων κτλ.						
α') Δι' ἀγορὰν μεμβρανῶν	600	—				
β') Ἀμοιβὴ τῶν κλητήρων διὰ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ ὑπηρεσίαν τῶν ἐξεταζομένων. . .	2200	—	. .	.	2800	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.						
Ἄρθρον 1.						
Δαπάναι διάφοροι.						
α') Ἐπισκευαὶ διάφοροι τῶν τεσσάρων οἰκιῶν τοῦ Πανεπιστημίου	2000	—				
β') Διὰ τύπωσιν λογοδοσιῶν, προγραμμάτων, καὶ ἄλλων ἀκαδημαϊκῶν λόγων . . .	2500	—				
εἰς μεταφορὰν	4500	—			119443	—

Λεπτομέρειαι τῶν Κεφαλαίων καὶ Ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.	Ποσὰ					
	κατ' ἐδά.		κατ' ἄρθρ.		κατὰ κεφ.	
	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	4500	—			119443	—
γ') Φωτισμὸς δι' ἀεριόφωτος	1500	—				
δ') Φόροι οἰκοδομῶν καὶ ὕδατος	1000	—				
ἐ) Ἀσφάλιστρα οἰκιῶν κτλ.	500	—				
ϛ') Ὁμοίως Πανεπιστημίου	3210	—				
ζ') Μνημόσυνον τριῶν Ἱεραρχῶν	400	—				
ή) Δικηγορικὰ καὶ δικαστικὰ ἔξοδα	1000	—				
θ') Ἐνιαυσία ἀμοιβὴ ὡρολογοποιοῦ κτλ. . .	400	—				
ἱ) Τελεταὶ καὶ φωταψίαι	1000	—				
ιά) Ζωγράφησις εἰκόνων ἀποβιωσάντων Καθηγητῶν	1000	—				
ιϐ') Ἐπιμίσθιον δύο νυκτοφυλάκων ἀνὰ δραχμὰς 30	720	—				
ιγ') Ἁμαξικὰ δι' ὑπηρεσίαν καὶ εἰς τελετὰς	400	—				
ιδ') Δι' ἔξοδα γραφικῆς ὕλης, κηρίων, ξύλων, ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας κτλ.	2000	—				
ιέ) Διὰ ναύλους καὶ φορτωτικὰς καὶ ἀσφάλειαν χρηματοδεμάτων	300	—				
ιϛ') Δι' ἀπροβλέπτους δαπάνας.	2623	50			20553	50
					139996	50

Ὁ Πρύτανις

Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ.

Ἀριθ. 1535.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ Δ'.

Τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1869—1870.

Λεπτομέρειαι τῶν Κεφαλαίων καὶ Ἄρθρων τοῦ ἀπολογισμοῦ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι		Ἔξοδα πληρωθέντα		Διαθέσιμα.		Ὑπερβάσεις.	
	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ	Δρ.	Λ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.								
Ἄρθρον 1.								
Μισθοδοσίαι ὑπαλλήλων.								
Μισθοὶ διαφόρων ὑπαλλήλων.	22020	—	19920	—	2100	—		
Ἄρθρον 2.								
Ὑπότροφοι Πανεπιστημίου.								
Ὑποτροφίαι διαφόρων ὑποτρόφων ἐκ τῶν διαφόρων Κληροδοτημάτων.	16900	—	14750	—	2150	—		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.								
Ἄρθρον 1.								
Φυσιογραφικὸν Μουσεῖον.								
Διὰ μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Φυσιογραφικοῦ Μουσείου.	4680	—	4680	—				
Ἄρθρον 2.								
Ἔξοδα Μουσείου.								
Διάφορα τοῦ Φυσιογραφικοῦ Μουσείου ἔξοδα.	6600	—	1925	10	4674	90		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.								
Ἄρθρον 1.								
Βοτανικὸν Μουσεῖον.								
Διὰ μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Βοτανικοῦ Μουσείου.	1500	—	1260	—	240	—		
Ἄρθρον 2.								
Ἔξοδα Βοτανικοῦ Μουσείου.								
Διάφορα ἔξοδα τοῦ Βοτανικοῦ Μουσείου.	1400	—	375	35	1024	65		
εἰς μεταφορὰν	53100	—	42910	45	10189	55		

Λεπτομέρειαι τῶν Κεφαλαίων καὶ Ἄρθρων τοῦ ἀπολογισμοῦ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι		Ἔξοδα δαπανηθέντα.		Διαθέσιμα.		Ὑπέρβασις.	
	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ	Λ	Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	53100	—	42910	45	10189	55		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.								
Ἄρθρον 1.								
Ἀγορὰ ὀργάνων καὶ ἐργαλείων.								
Ἐπληρώθησαν τοῖς κυρίοις Καθηγηταῖς δι' ἀγορὰν διαφόρων ὀργάνων καὶ ἐργαλείων								
1) Γ. Ζαβιτσάνῳ δρ. 5454,05								
2) Δ. Στρούμπῳ » 4053,94								
3) Θ. Ἀρεταίῳ » 1000 —								
4) Τῷ ἰδίῳ διὰ τὸν μακ. Ὀλύμπιον » 780,46								
5) Α. Ἀναγνωστάκῃ » 829,85								
6) Α. Χρηστομάνῳ » 2400 —								
7) Θ. Ἀφεντούλῃ. » 416,65	14713	—	14934	95			221 α)	95
Τὸ ὅλον δρ. 14934,95								
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.								
Ἄρθρον 1.								
Προμήθεια Βιβλίων.								
Δι' ἀγορὰν βιβλίων τῶν τεσσάρων Σχολῶν καὶ δέσιν αὐτῶν.	14200	—	11085	70	3114	30		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ϛ΄.								
Ἄρθρον 1.								
Ἔξοδα διδασκαλίας τῶν Καθηγητῶν.								
Ἐπληρώθησαν δι' ἔξοδα διδασκαλίας τοῖς κυρίοις Καθηγηταῖς ὡς ἑξῆς·								
1) Θ. Ἀφεντούλῃ . . . . . δρ. 373,80								
2) Α. Χρηστομάνῳ . . . . » 800 —								
3) Θ. Ἀρεταίῳ . . . . . . » 200 —								
4) Γ. Ζαβιτζάνῳ . . . . . » 849,45								
5) Δαμ. Γεωργίου . . . . . » 499,10								
6) Δ. Στρούμπῳ . . . . . . » 200 —								
7) Κ. Δηλιγιάννῃ . . . . . » 365 —								
8) Γ. Πρετεντέρῃ . . . . . » 102 —								
9) Θ. Ὀρφανίδῃ . . . . . » 498 95								
10) Π. Κυριακῷ. . . . . . . » 50 —								
Τὸ ὅλον δρ. 3938,30	5250	—	3938	30	1311	70		
εἰς μεταφορὰν	87263	—	72869	40	14615	55	221	95

Λεπτομέρειαι τῶν Κεφαλαίων καὶ Ἄρθρων τοῦ ἀπολογισμοῦ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι		Ἔξοδα δαπανηθέντα.		Διαθέσιμα		Ὑπέρβασις.	
	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	87263	—	72869	40	14615	55	221	95
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.								
Ἄρθρον 1.								
Ἔξοδα Ἀστυκλινικῆς.								
Ἀγορὰ φαρμάκων, ἐξόδων διαφόρων καὶ ἐνοίκιον Ἀστυκλινικῆς.	6580	—	5880	21	699	79		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.								
Ἄρθρον 2.								
Βοηθήματα καὶ συνδρομαὶ διάφοροι.								
Τὰ πληρωθέντα εἰς διαφόρους ὡς ἑξῆς·								
1) Δι' ἀμοιβὴν κλητήρων Κ. Δημοπούλε, Ι. Χόντζα ꝁ Ι. Κοσολάκε δρ. 250 —								
2) Τῷ Καθηγητῇ Γ. Παπασλιώτῃ διὰ μῆνας 12×50 . . . . . . 600 —								
3) Διὰ συνδρομὴν ἐνταφιασμοῦ ἑνὸς Φοιτητοῦ . . . . 60 —								
4) Διὰ συνδρομὴν ἐνταφιασμοῦ τοῦ κλητῆρος τοῦ Πανεπιστημίου Ι. Μαρμαρᾶ . . . . 100 —								
5) ὁμοίως συνδρομὴν πρὸς τὴν σύζυγον τοῦ ἰδίε . . . . 100 —								
6) Διὰ συνδρομὴν εἰς τὸ νοσοκομεῖον 5000 —								
7) ὁμ. εἰς τὸ ὀφθαλμιατρεῖον . . 1000 —								
8) » εἰς τὴν Ἀρχαιολογ. ἑταιρίαν 1000 —								
9) » εἰς τὸν ἐν Κωνςαντινουπόλει φιλολογικὸν Σύλλογον . . 10000 —								
10) » εἰς τὸν Καθηγητὴν κ. Κ. Παπαῤῥηγόπελον, διὰ τὴν εἰς Εὐρώπην μετάβασίν του πρὸς ἀνεύρεσιν ἱςορικῶν χειρογρ. 1000 —								
11) » εἰς τὸν ἐν Παρισίοις σύλλογον ὑπὲρ τῶν ἑλλ. Γραμμάτων 464 —								
12) » εἰς τὸν Καθηγητὴν Εὐθ. Καστόρχην δι' ἔκδοσιν περιοδικοῦ συγγράμματος . . . . . 1000 —								
13) » εἰς τὸν Κ. Σάθαν διὰ τὴν εἰς Εὐρώπην μετάβασίν τε . . 750 —								
14) » εἰς τὸν ἔφορον τῆς Ἐθν. Βιβλιοθήκης Σπ. Κόμνον διὰ πρόσληψιν ἐκτάκτου προσωπικοῦ . . . . 500 —								
εἰς μεταφορὰν 21824 —	93843	—	78749	61	15315	34	221	95

Λεπτομέρειαι τῶν Κεφαλαίων καὶ Ἄρθρων τοῦ ἀπολογισμοῦ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι Δρ.	Λ.	Ἔξοδα δαπανηθέντα. Δρ.	Λ.	Διαθέσιμα Δρ.	Λ.	Ὑπέρβασις. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς 21824 —	93843	—	78749	61	13315	34	221	95
15) Ὁμοίως διὰ τὸ νομισματόσημον τοῦ πρώην βασιλέως Ὄθωνος . . . . 120 —								
16) Δι' ἀντίτιμον 45 σωμάτων Οἰκογενειακοῦ δικαίου τῷ Καθηγ. κ. Π. Παπαῤῥηγοπούλου . . . . 405 —								
17) Δι' ἀντίτιμον 100 σωμ. τοῦ Β'. τόμ. τῆς Πλυτολογίας Ι. Σούτσου 1000 —								
18) Δι' ἀντίτιμον 50 σωμ. τῆς Τσακονικῆς Γραμμ. ὑπὸ Θ. Οἰκονόμου. 100 —	15000	—	23449	—			8449 β)	
Τὸ ὅλον δρ. 23449 —								
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.								
Ἄρθρον 1.								
Ἐπισκευαὶ Πανεπιστημίου.								
Διὰ διαφόρους τοῦ Καταστήματος Ἐπισκευάς.	6000	—	2145	75	3854	25		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.								
Ἄρθρον 1.								
Ποιητικὸς Διαγωνισμὸς Ἰωάννου Βουτσινᾶ.								
Εἰς βραβευθέντα, Κριτὰς καὶ τύπωσιν τῆς ἐκθέσεως διαγωνίσματος τοῦ ἔτους 1870.	1800	—	2012	80			212 γ)	80
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.								
Ἄρθρον 1.								
Τέλη διπλωμάτων κτλ.								
Δι' ἀγορὰν μεμβρανῶν, καὶ ἀμοιβὴν κλητήρων διὰ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ ὑπηρεσίαν τῶν ἐξεταζομένων.	2800	—	2956	—			156 δ)	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.								
Ἄρθρον 1.								
Δαπάναι Διάφοροι.								
Τὰ πληρωθέντα ὡς ἑξῆς·								
Εἰς ἀσφάλιστρα Καταστήματος δρ. 1007 —								
Διὰ τύπωσιν λογοδοσίας τοῦ πρώην πρυτάνεως κ. Γ. Ῥάλλη 1169,75								
εἰς μεταφορὰν 2176,75	119443	—	109313	16	19169	59	9039	75

Λεπτομέρειαι τῶν Κεφαλαίων καὶ Ἄρθρων τοῦ ἀπολογισμοῦ.		Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι		Ἔξοδα δαπανηθέντα.		Διαθέσιμα.		Ὑπέρβασις.	
		Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	2176,75	118443	—	109313	16	19169	59	9039	75
Δι' ἀσφάλιστρα οἰκίας Θ. Μανούσου	204,75								
Διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ τάφου Θ. Μανούσου ἐπίθεσιν πλακός.	255 —								
Διὰ τόκους πρὸς τὸν ἀνοικτὸν λ/σμόν.	548,40								
Εἰς μνημόσυνον τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ὑπὲρ τῶν εὐεργετῶν.	279,80								
Δι' ἐπισκευὴν τῆς οἰκίας Ι. Κατριμάστου	392,20								
Δι' ἐπισκευὴν τῆς οἰκίας Γ. Ψίμα καὶ Μανούσου	204,15								
Δι' ἐπισκευὴν τῶν ὑέλων τῆς ὀροφῆς τῆς βιβλιοθήκης	200 —								
Διὰ τὴν κατασκευὴν τριῶν ἑρμαρίων διὰ τὸ χημεῖον Χρηστομάνου . .	180 —								
Διὰ φόρους οἰκοδομῶν 1869. . . .	336 —								
» » ὕδατος 1870	240 —								
Διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ μεγάλου ὡρολογίου ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1869 ἕως τέλη Αὐγούστου 1870. . .	400 —								
Διὰ τὴν κατασκευὴν δεξαμενῆς ἐν τῇ βορρείῳ αὐλῇ	232,65								
Δι' ἀμοιβὴν τοῦ ἀρχιτ. Τσίλερ διὰ τὸ σχέδιον τοῦ χημείου	550 —								
Δι' ἀμοιβὴν τοῦ ἐξελέγξαντος τὴν διαχείρισιν 1868—69 λογιστικοῦ ὑπαλλήλου, καὶ ποσοστὸν δι' ἐνδεχομένας ζημίας τοῦ λογιστοῦ.	550 —								
Δι' ἀμοιβὴν καὶ ὁδοιπορικὰ τοῦ Ταξινόμου Αἰμ. Στεφφενχάγεν. . .	1580 —								
Διὰ ταχυδρομικὰ τέλη	392,75								
Διὰ τὸ μνημόσυνον τοῦ Εὐεργέτου τοῦ Πανεπιστημίου Δ. Βερναρδάκη	453,37								
Δι' ἐπιμίσθιον νυκτοφυλάκων δύο .	720 —								
Διὰ τὴν κατασκευὴν τριῶν ἑρμαρίων ὑπὲρ τοῦ Καθ. Δ. Στρούμπου .	316 —								
Δι' ἓν νομισματόσημον	100 —								
Δι' ἀμοιβὴν δικηγόρου	150 —								
Διὰ καθαρισμὸν τῶν ἀποπάτων καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ κήπου	392,50								
Δι' ἁμάξας, καθαρισμὸν, σκούπας, κηρία, ἐπιδιορθώσεις ἑδρῶν, θρονίων, ἔξοδα τελετῶν κτλ. . . .	1488,40								
Διὰ ἐξωτερικὸν καὶ ἐσωτερικὸν φωτισμὸν δι' ἀεριόφωτος.	1157,47	20553	50	13410	19	7143	31		
τὸ ὅλον δραχ.	13410,19	138996	50	122723	35	26312	90	9039	75

Λεπτομέρειαι τῶν Κεφαλαίων καὶ Ἄρθρων τοῦ ἀπολογισμοῦ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι		Ἔξοδα δαπανηθέντα.		Διαθέσιμα		Ὑπέρβασις.	
	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	139996	50	122723	35	26312	90	9039	75
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.								
Ἄρθρον 1.								
Ἀγορὰ οἰκοπέδων ἔκτακτος πίστωσις.								
Τὰ δαπανηθέντα διὰ τὴν ἀγορὰν οἰκοπέδυ διὰ τὴν ἀνέγερσιν Χημείου δι' ἐκτάκτου πιστώσεως.	51902	53	51902	53				
ά) Προστίθεται ἡ ὑπέρβασις διὰ τὴν ἐξίσωσιν	9039	75	. . .	.				
6') Προστίθεται τὸ διαθέσιμον διὰ τὴν ἐξίσωσιν.	. . .	.	26312	90				
	200938	78	200938	78	26312	90	9039	75
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ								
ά) Προϋπολογίσθησαν Δραχμαί.	139996	50	. . .	.				
Ὑπέρβασις τινῶν ἄρθρων διὰ τὴν ἐξίσωσιν	9039	75	. . .	.				
Ἐψηφίσθη ἔκτακτος πίστωσις.	51902	53	. . .	.				
6') Ἐδαπανήθησαν ἐντὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ	. . .	.	122723	35				
» δι' ἐκτάκτου πιστώσεως	. . .	.	51902	53				
Προστίθεται καὶ τὸ διαθέσιμον διὰ τὴν ἐξίσωσιν.	. . .	.	36312	90				
Τὸ ὅλον	200938	78	200938	78				

Παρατηρήσεις ὡς ἑξῆς·

ΣΗΜ. ά. Ἐν τῷ Κεφ. Δ'. ἐγένετο ὑπέρβασις δραχμῶν 221,25· ἡ ὑπέρβασις αὕτη προῆλθεν ὡς ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ νομίσματος δηλαδὴ τοῦ fr.

ΣΗΜ. 6'. Ἐν τῷ ὀγδόῳ «Βοηθήματα καὶ Συνδρομαὶ» ἐψηφίσθη ἔκτακτος πίστωσις δραχμῶν 11,000 — αἱ μὲν 10,000 ὑπὲρ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Συλλόγου, αἱ δὲ 1000 ὑπὲρ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς ἱστορίας κ. Κ. Παῤῥηγοπούλου διὰ τὴν εἰς Εὐρώπην μετάβασίν του πρὸς ἀνεύρεσιν χειρογράφων τοῦ μαθήματός του.

ΣΗΜ. γ'. Ἐν τῷ Κεφ. δεκάτῳ «Ποιητικὸς διαγωνισμὸς» ἡ ὑπέρβασις ἐγένετο διὰ τὸ μέγεθος τῆς ἐκθέσεως. δρ. 212,80.

ΣΗΜ. δ'. Ἐν τῷ Κεφ. ἑνδεκάτῳ «Τέλη διπλωμάτων» ἐγένετο ὑπέρβασις δραχ. 156 ὡς ἐκ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν μεμβρανῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Αὐγούστου 1870.

Ὁ Λογιστὴς τοῦ Πανεπιστημίου

Ι. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Ε΄.

Τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος **1869—1870**

Πρυτανεύοντος τοῦ Καθηγητοῦ Κου ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΛΛΙΓΑ.

Τίτλοι ἢ μερίδες	Χρέωσις		Πίστωσις		Ἔσοδα		Ἔξοδα		Παρατηρήσεις.
	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	
Ὑπόλοιπον τῆς ά. 7βρίου 1869 ἐν τῷ Ταμείῳ.	»	»	1477	17	1477	17			
Μερίσματα Μετοχῶν.	»	»	59909	50	59909	50			
Ἔξοδα διδασκαλίας.	3938	30	»	»	»	»	3938	30	
Χρεῶσται καὶ δανεισταί. α΄)	1300	»	850	»	»	»	450	»	Σημ. ά. Τὸ κονδύλιον τοῦτο ἐδανείσθη τῷ ὑπογραμματεῖ τοῦ Πανεπιστημίου Κ. Ἰωάννη Ἰατρίδη.
Ἀγορὰ οἰκοπέδων. β΄)	51902	53	»	»	»	»	51902	53	
Ὑπουργεῖον Ἐκκλησιαστικῶν.	»	»	7381	75	7381	75	»	»	Σημ. β΄. Διὰ τοῦ κονδυλίου τούτου ἠγοράσθησαν διάφορα οἰκόπεδα εἰς ἀνέγερσιν χημείου, ὥστε ἀντικατέστη δι' ἀκινήτου περιουσίας.
Ποιητικὸς διαγωνισμός.	2012	80	1900	»	»	»	112	80	
Ὁμολογίαι τοῦ ἐθνικοῦ δανείου.	»	»	3160	»	3160	»	»	»	
Ἀγορὰ ὀργάνων.	14934	95	»	»	»	»	14934	95	
Ἔξοδα Ἀστυκλινικῆς.	5880	21	»	»	»	»	5880	21	
Τόκοι δανείων.	548	40	22312	45	21764	05	»	»	
Μισθοὶ ὑπαλλήλων.	19920	»	»	»	»	»	19920	»	
Βοτανικὸν Μουσεῖον.	1635	35	»	»	»	»	1635	35	
Βοηθήματα καὶ συνδρομαί.	23449	»	»	»	»	»	23449	»	
Τέλη διπλωμάτων.	2956	»	12112	»	9156	»	»	»	
Φωτισμὸς Πανεπιστημίου.	1157	47	»	»	»	»	1157	47	
Φυσιογραφικὸν Μουσεῖον.	6605	10	»	»	»	»	6605	10	
Δαπάναι διάφοροι.	11704	32	»	»	»	»	11704	32	
Ἐπισκευαὶ Πανεπιστημίου.	2145	75	»	»	»	»	2145	75	
Προμήθεια βιβλίων.	11085	70	»	»	»	»	11085	70	
Πώλησις βιβλίων.	»	»	197	90	197	90	»	»	
Κληροδοτήματα κτλ.	»	»	9745	«	9745	»	»	»	
Διάφοροι πρόσοδοι.	»	»	16130	12	16130	12	»	»	
Ὑπότροφοι Πανεπιστημίου.	14750	»	»	»	»	»	14750	»	
Ὁλικὰ ποσὰ Δραχ.	175925	88	135175	89	128921	49	169671	48	
Ὑπέρβασις ἐξόδων πρὸς ἐξίσωσιν. »			40749	99	40749	99			
	175925	88	175925	88	169671	48	169671	48	

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ.

Α΄. ΑΝΟΙΚΤΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ.

Τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1869 ὠφείλοντο ἀπὸ λείψανα τοῦ λ/σμοῦ	Δρ.	8.80
Ελήφθησαν ἀπὸ τῆς 23 Δεκεμβρίου 1869 διὰ 19 ἐπιταγῶν	»	78,355.10
Ἐν ὅλοις.	»	78,363.90
Κατετέθησαν ἀπὸ τῆς 29 Δεκεμβρίου 1869 μέχρι τῆς 4 Ἰουλίου 1870.	»	42,345.—
Ἀφαιρουμένων τούτων ὀφείλονται τῆς 1 Σεπτεμβρίου 1870	»	36,018.90

Β΄. ΕΝΤΟΚΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ.

Τῆς 1 Σεπτεμβρίου 1869 ὑπῆρχον κατατεθειμένα παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ.	Δρ.	5,000.—
Κατέθησαν ὁμοίως μέχρι τῆς 16 Ἀπριλίου 1870.	»	49,956.—
		54,956.—
Ἐλήφθησαν διὰ 17 ἐπιταγῶν ἀπὸ τῆς 11 Σπτεβρίου 1869 μέχρι τῆς 23 Ἀπριλίου 1870.	»	54,956.—

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 31 Αὐγούστου 1870.

Ὁ λογιστὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου

Ι. ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΣ.

ΣΤ'.

'Αριθ. 1419.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουνίου 1870.

Κατὰ τὸ 6ον ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Φιλολογικοῦ Φροντιστηρίου, συνεκάλεσα εἰς συνεδρίασιν τοὺς συγκροτοῦντας τοῦτο Καθηγητὰς Κυρίους Σ. Κουμανούδην, Ἀθανάσιον Ῥουσόπουλον Σ. Φιντικλῆν καὶ Κ. Κόντον ἐξ ὧν συνῆλθον μόνον οἱ τρεῖς ὁ δὲ Κύριος Σ. Φιντικλῆς δὲν παρευρέθη.

Εἰς τοὺς συνελθόντας ἐκοινοποίησα ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς συνεδριάσεως ἦτο τριπλοῦς.

α'.) νὰ ἀνακοινώσωσι τὰ μέλη τοῦ Φροντιστηρίου εἰς ἄλληλα τὰς κατὰ τὸ λῆγον ἤδη ἀκαδημαϊκὸν ἔτος φροντιστηριακὰς ἐργασίας καὶ παρατηρήσεις των, ἵνα συμφώνως πρὸς αὐτὰς συνταχθῇ ἡ κατὰ τὸ ῥηθὲν ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ σταλησομένη διὰ τῆς Πρυνανείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐτησία ἔκθεσις περὶ τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐργασιῶν τοῦ Φροντισσηρίου·

β'.) νὰ συνεννοηθῶσι περὶ τῶν ἐργασιῶν τῶν μελῶν τοῦ Φροντιστηρίου κατὰ τὸ ἐπιὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος·

γ'.) νὰ σκεφθῶσι τίνες τῶν εἰς τὸ Φροντιστήριον φοιτησάντων καὶ φοιτώντων νέων εἶναι ἀξιώτεροι τῆς ὑπὸ τοῦ 10 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ ὁριζομένης ὑποτροφίας, ἵνα προταθῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς παιδείας.

Γενομένων λοιπὸν ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Φροντιστηρίου τῶν ἀναγκαίων ἀνακοινώσεων, παρατηρήσεων καὶ συσκέψεων, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἐκθέσω συντόμως πρὸς τὴν Πρυτανείαν καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰ ἑξῆς.

Α'.) *Περὶ τῶν κατὰ τὸ λῆγον ἤδη ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐργασιῶν τοῦ Φιλολογικοῦ Φροντιστηρίου.*

Ὁ μὲν Καθηγητὴς Κύριος Σ. Φιντικλῆς δὲν μετέσχε τῶν ἐργασιῶν τοῦ Φροντιστηρίου κατὰ τὸ λῆγον ἤδη ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, κωλυόμενος ὑπὸ τῶν πολλῶν ἀσχολιῶν, ἃς παρεῖχεν εἰς αὐτὸν ἡ παράδοσις τῶν ἄλλων μαθημάτων.

Ὁ δὲ Καθηγητὴς Κύριος Σ. Κουμανούδης ἐνέγραψεν εἰς τὸν κατάλογόν του, τεσσαράκοντα τριτοετεῖς καὶ τεταρτοετεῖς φοιτητὰς τοῦ Πανεπιστημίου, ἐξ ὧν ἐφοίτησαν τακτικῶς δώδεκα· τούτων δὲ διεκρίθησαν ὡς ἐπιμελέστεροι ὀκτὼ οἱ ἑξῆς· Μιχαὴλ Κρίσπης, Ἀντώνιος Μιχελιδάκης, Ἀλέξιος Κολυβᾶς, Κωνσταντῖνος Ἀλεξόπουλος, Ἀχιλλεὺς Γρηγοριανόπουλος, Σ. Κ. Σακελλαρόπουλος, Ἰωάν. Κοφινιώτης καὶ Μιχαὴλ Γκιόλμας. Ἠσκήθησαν δὲ οὗτοι ἐν τῷ Φροντιστηρίῳ εἰς τὰ ἐν τῷ προγράμματι ὑπὸ τοῦ οἰκείου Καθηγητοῦ προγεγραμμένα μαθήματα.

Ὁ δὲ Καθηγητὴς Κύριος Ἀθ. Ῥουσόπουλος ἐνέγραψεν εἰς τὸν κατάλογόν του (75) ἑβδομήκοντα καὶ πέντε ἐξ ὧν ἐφοίτησαν εἰς τὸ Φιλολογικὸν Φροντιστήριον ἑβδομήκοντα, τακτικῶς δὲ δεκαπέντε· ἐκ τούτων ὡς ἐπιμελέστεροι διεκρίθησαν ὀκτὼ οἱ ἑξῆς· Μιχαὴλ Κρίσπης, Ἰωάν. Γκιὼν, Ἀντώνιος Μιχελιδάκης, Κ. Σ Καταιβαίνης, Γεώργιος Δημητριάδης, Μιχαὴλ Γκιόλμας, Σαράντης Σαραντόπουλος, καὶ Ἀλέξιος Κολυβᾶς· ἠσκήθησαν δὲ καὶ οὗτοι εἰς τὰ ἐν τῷ προγράμματι ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ ὁρισθέντα μαθήματα.

Ὁ δὲ Καθηγητὴς Κύριος Κ. Κόντος ἐνέγραψεν εἰς τὸν κατάλογόν του φοιτητὰς τοῦ Φροντιστηρίου ἑκατὸν καὶ δύο, ὧν τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρες τοῦ γ^ου^ καὶ δ^ου^ ἔτους· ἐκ τούτων διεκρίθησαν ὡς ἐπιμελέστεροι ὀκτὼ οἱ ἑξῆς, Ἀντώνιος Μιχελιδάκης, Κ. Σ. Καταιβαίνης, Ἀχιλλεὺς Γρηγοριανόπουλος, Παῦλος Ῥαζέλος, Μιχαὴλ Κρίσπης, Κωνσταντῖνος Ἀλεξόπουλος, Γ. Παγίδας καὶ Ε. Κ. Σακελλαρόπουλος· ἡ δὲ ἐν τῷ Φροντιστηρίῳ ἄσκησις ἐγεινεν ἐπὶ τῶν ἐν τῷ προγράμματι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Καθηγητοῦ ὁρισθέντων μαθημάτων.

Ὁ δὲ ὑποφαινόμενος ἐνέγραψα εἰς τὸν κατάλογόν μου τεσσαράκοντα ἐκ τῶν τριτοετῶν καὶ τεταρτοετῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστη-

μίου. Ἀφ' οὗ προέταξα κατ' ἀρχὰς σύντομόν τινα μετρικῆς διδασκαλίαν πρὸς τοὺς φοιτήσαντας παρ' ἐμοί, ἤσκησα ἔπειτα αὐτοὺς εἰς τὰ συνηθέστερα μέτρα τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς στιχουργίας. Διεκρίθησαν δὲ ἐν τῇ ἀσκήσει ταύτῃ κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ δοκιμότητα οἱ ἑξῆς ὀκτώ, Μιχαὴλ Κρίσπης, Γ. Παγίδας, Μιχαὴλ Γκιόλμας, Σ. Π. Λάμπρου, Παῦλος Καρολίδης, Ἰωάννης Γκιών, Ἀλέξιος Κολυβᾶς καὶ Παῦλος Ῥαζέλος.

Β'. Περὶ τῶν κατὰ τὸ ἐπιὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐργασιῶν τοῦ Φροντιστηρίου.

Εἰς δὲ τὸ ἐπιὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ὡρίσθησαν αἱ ἑξῆς ἐν τῷ Φροντιστηρίῳ ἐργασίαι, αἵτινες καὶ ἐσημειώθησαν ἤδη ἐν τῷ συνταχθέντι προγράμματι τῶν μαθημάτων τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς.

Ὁ μὲν Καθηγητὴς Κύριος Ἀθ. Ῥουσόπουλος θέλει προβάλλει εἰς τοὺς φοιτητὰς τοῦ Φροντιστηρίου ἑρμηνείαν τῶν ἐλεγείων Σόλωνος, διορθῶν αὐτοὺς ὅπου ἁμαρτάνουσιν.

Ὁ δὲ Καθηγητὴς Κύριος Σ. Κουμανούδης θέλει προβάλλει εἰς τοὺς φοιτητὰς 1ον) ἑρμηνείαν ἐκ τοῦ Κοϊντιλιανοῦ, διορθῶν τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν· 2ον) θέλει ἀσκήσει αὐτοὺς εἰς τὸ λατινιστὶ γράφειν.

Ὁ δὲ Καθηγητὴς Κύριος Κ. Κόντος θέλει προβάλλει εἰς τοὺς φοιτητὰς 1ον) ἑρμηνείαν ἐκ τῶν Δημοσθένους Ὀλυνθιακῶν καὶ τῶν Ἀλκίφρονος ἐπιστολῶν, ὁδηγῶν αὐτοὺς ὅπου χρεία· 2ον) θέλει ἀσκήσει τοὺς φοιτητὰς διὰ θεματογραφίας εἰς τὸ ἑλληνιστὶ γράφειν.

Ὁ δὲ ὑποφαινόμενος θέλω ἀσκήσει ὁμοίως τοὺς φοιτητὰς εἰς τὸ ἑλληνιστὶ γράφειν, προβάλλων εἰς αὐτοὺς πρὸς μετάφρασιν μέρη τινὰ τῶν ῥωμαίων συγγραφέων καὶ διδων θέματα ἴδια.

Γ'. Περὶ δὲ τῶν ὑποτρόφων, οἵτινες κατὰ τὸ ἄρθρον 10ον τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Φροντιστηρίου πρέπει ἑκάστοτε νὰ προτείνωνται εἰς τὸ Β. Ὑπουργεῖον, τὰ μέλη τοῦ Φιλολογικοῦ Φροντιστηρίου, λαβόντα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐκ τῶν διακριθέντων εἰς τὰς φροντιστηριακὰς ἀσκήσεις ὁ μὲν Κύριος Γεώργιος Παγίδας ἀνεχώρησεν ἤδη ἵνα μεταβῇ εἰς Πετρούπολιν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Γερμανίαν, ὁ δὲ Κ. Σ. Λάμπρος εὐπορῶν δὲν ἔχει χρείαν συντάξεως, συσκεφθέντα δὲ περὶ τῶν λοιπῶν ἀπεφάσισαν ὁμοφώνως νὰ προτείνωσιν ὡς ἐπιμελεστέρους καὶ δοκιμωτέρους καὶ διὰ τοῦτο ἀξιωτέρους συντάξεως τοὺς ἑξῆς πέντε· Μιχαὴλ

Κρίσπην ἐκ Πάρου, Μιχαὴλ Γκιόλμαν ἐκ Κεφαλληνίας, Ἀλέξιον Κολυβᾶν ἐκ Ζακύνθου, Παῦλον Ῥαζέλον ἐξ Οἰτύλου τῆς Λακωνίας καὶ Ἀντώνιον Μιχελιδάκην ἐκ Κρήτης· ἐπειδὴ δέ τινες ἐξ αὐτῶν, εὐποροῦντες ἴσως, δὲν ἔχουσι χρείαν συντάξεως, ἥτις εἶναι ἀναγκαία εἰς ἄλλους ἀπόρους, προσθέτομεν ἐκ περισσοῦ δύο ἄλλα ὀνόματα ἐκ τῶν διακριθέντων εἰς τὰς φροντιστηριακὰς ἀσκήσεις, τὸν Κ. Σ. Καταιβαίνην ἐκ Σάμου καὶ τὸν Σ. Κ. Σακελλαρόπουλον ἐκ Κερκύρας, οἵτινες ἐν ἐλλείψει τινὸς τῶν προῤῥηθέντων δύνανται νὰ λάβωσι τὴν ὡρισμένην τριακοντάδραχμον κατὰ μῆνα σύνταξιν.

Πάντα τὰ μέλη τοῦ Φιλολογικοῦ Φροντιστηρίου πιστεύουσιν ὅτι ἡ σύνταξις τῶν ὑποτρόφων αὐτῶν θέλει ἀρχίσει ἐξάπαντος τὸν ἐρχόμενον Σεπτέμβριον, ἀφ᾽ οὗ ἀνεπληρώθησαν ἤδη τὰ ἐλλείμματα τῶν ἀφιερωμάτων. Κρίνουσι δὲ τοῦτο ἀναγκαιότατον, ἵνα μὴ ψυχραίνηται τῶν νέων ὁ ζῆλος καὶ ἀναγκάζωνταί τινες τῶν δοκιμωτέρων ἕνεκα ἀπορίας νὰ διακόψωσι τὰ μαθήματά των καὶ ἀπέλθωσι τοῦ Πανεπιστημίου.

Τέλος πάντων τὰ μέλη τοῦ Φιλολογικοῦ Φροντιστηρίου κρίνουσιν ἀναγκαῖον νὰ ἐπενεχθῇ εἰς τὸ ἄρθρον 8ον τοῦ ἀπὸ 10 ὀκτωβρίου 1868 Β. Διατάγματος τοῦ κανονίζοντος αὐτὸ διόρθωσίς τις, ὥστε τὸ ῥηθὲν ἄρθρον νὰ ἔχῃ ὡς ἑξῆς.

« Ἄρθρον 8ον) Εἰς τὸ φιλολογικὸν Φροντιστήριον δεκτοὶ ἐκ τῶν φοιτητῶν τῆς τοῦ Πανεπιστημίου φιλοσοφικῆς Σχολῆς εἰσὶ μόνον οἱ μέλλοντες νὰ μετέλθωσι τὸ διδασκαλικὸν ἔργον· Τούτων οἱ μὲν πρωτοετεῖς εἰσιν ἀκροαταὶ μόνον τῶν ἐν αὐτῷ μαθημάτων, οἱ δὲ δευτεροετεῖς καὶ λοιποὶ λαμβάνουσι μέρος ἐνεργὸν εἰς αὐτά, ἑρμηνεύοντες καὶ γράφοντες· ἀλλ᾽ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν στιχουργίαν ὡς προαπαιτοῦσαν ἄσκησιν ἱκανὴν ἐν τῇ πεζογραφίᾳ λαμβάνουσι μέρος μόνον οἱ τριτοετεῖς καὶ ἑξῆς. »

« Ἐν τέλει τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους δίδεται εἰς τοὺς πρωτοετεῖς ἀπόδειξις ἀκροάσεως μόνον, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς καὶ μετοχῆς εἰς τὰς ἐν τῷ Φροντιστηρίῳ ἀσκήσεις. »

Ταῦτα ἐκθέτων εἰς ὑμᾶς, Κύριε Πρύτανι, παρακαλῶ νὰ διαβιβάσητε αὐτὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Φιλολογικοῦ Φροντιστηρίου
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ.

Ζ΄.

'Αριθ. 1534. 112.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Ἡ Ἐφορεία τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου τῆς Ἑλλάδος.

Πρὸς τὸν Κύριον Πρύτανιν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1870.

Πέμπων πρὸς ὑμᾶς λεπτομερῆ Ἔκθεσιν περὶ τῶν ἀπὸ τῆς Ἐφορείας μου τελεσθέντων ἔργων ἔν τε τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ καὶ τῷ Ἐθνικῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ, λαμβάνω καὶ ἐνταῦθα ἀφορμὴν νὰ ὁμολογήσω τὴν δεομένην χάριν εἰς ὑμᾶς τε, Κύριε Πρύτανι, καὶ τὴν Σύγκλητον τοῦ Πανεπιστημίου, ἐπὶ τῇ ἰσχυρᾷ συνδρομῇ, ἣν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔργου μου ἔλαβον.

Ἐπισυνάπτονται ἐνταῦθα οἱ Κατάλογοι ἁπασῶν τῶν δωρεῶν τῶν κατὰ τὸ σχολικὸν τοῦτο ἔτος γενομένων εἴς τε τὴν Ἐθνικὴν καὶ τὴν ἰδιαιτέραν τοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθήκην καὶ εἰς τὸ Ἐθνικὸν Νομισματικὸν Μουσεῖον.

Ὅλος Ὑμέτερος

Ὁ Ἔφορος.

Σ. ΚΟΜΝΟΣ.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὸν Κύριον Πρύτανιν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, περὶ τῶν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ καὶ τῷ Ἐθνικῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ τελεσθέντων ἔργων ἀπὸ τῆς 5 Φεβρουαρίου Ε. Ε. μέχρι τῆς 30 Αὐγούστου.

Κύριε Πρύτανι,

Ἅμα ἀνέλαβον, κατὰ τὴν 5 Φεβρουαρίου Ε. Ε, τὰ τῆς Ἐφορείας τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης χρέη μου, καὶ ἔσπευσα νὰ ἐρωτήσω τὸν Γερμανὸν Ταξινόμον πῶς ἔβαινε τὸ κύριον τῆς Βιβλιοθήκης ἔργον, ἤτοι ἡ ταξινόμησις, περὶ ἣν ἀπὸ τῆς Α΄. Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1867 κατεγίνετο· μετὰ μεγίστης δ' ἐκπλήξεώς μου μαθὼν ὅτι μόλις εἶχον ταξινομηθῇ ἥ τε κλασσικὴ Φιλολογία καὶ αἱ νεώτεραι Φιλολογίαι, ὅτι μέχρι τῆς ἀπελεύσεως αὐτοῦ ἤθελε μόλις ταξινομηθῇ καὶ τὸ τῆς Γλωσσολογίας Τμῆμα, καὶ ὑπολογίσας ὅτι, οὕτω βαίνοντος τοῦ ἔργου, ἡ Βιβλιοθήκη, αὐτοῦ ἀπερχομένου, ἐκινδύνευε κατὰ τὰ τρία, τὸ ἐλάχιστον, τέταρτα νὰ μείνῃ ἀκατάτακτος, ἐτράπην ἀμέσως εἰς τὴν αὐστηρὰν ἐξέτασιν τῶν αἰτιῶν τῆς τοσαύτης τοῦ ἔργου βραδύτητος.

Πρώτη, κατ' ἐμέ, καὶ κυρία αἰτία βραδύτητος ἦν τὸ σύστημα τῶν λεγομένων πηδώντων ἀριθμῶν, δι' ὧν ὁ Ταξινόμος εἶχε κυρίως ἐν νῷ νὰ σημειώσῃ τὰς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Βιβλιοθήκῃ μὴ ὑπαρχούσας ἐκδόσεις ἑκάστου συγγραφέως, τὰς εἰς διαφόρους γλώσσας μὴ ὑπαρχούσας μεταφράσεις αὐτοῦ, καὶ τὰ περὶ τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως μὴ ὑπάρχοντα ἑρμηνευτικὰ συγγράμματα· ἀλλὰ διὰ νὰ σημειωθῶσι ταῦτα πάντα ἐν πηδῶσιν ἀριθμοῖς, χρεία ἦν νὰ ἐξετάσῃ ὁ ἡμέτερος Ταξινόμος τοὺς Βιβλιογράφους πάντας, καὶ νὰ δαπανήσῃ, κατὰ τὴν γνώμην μου, καιρὸν πολύτιμον, ἄνευ οὐδεμιᾶς πρακτικῆς ὠφελείας. Ὅταν τῷ ὄντι θελήσωμεν νὰ συμπληρώσωμεν τὰς ἐκδόσεις, ὧν ἔνιαι ὁμολογουμένως ἐπέχουσι τόπον χειρογράφων, τῶν Ἑλλήνων, τοὐλάχιστον συγγραφέων, τὰς εἰς διαφόρους γλώσσας μεταφράσεις αὐτῶν καὶ τὰ περὶ αὐτῶν ἑρμηνευτικὰ συγγράμματα, βεβαίως δὲν θέλομεν λάβει ὑπ' ὄψιν τοὺς

ψυχροὺς τοῦ ἡμετέρου Ταξινόμου ἀριθμοὺς, τοὺς μηδὲν εἰς ἡμᾶς λέγοντας περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως, τοῦ τόπου ἢ τοῦ ὀνόματος τῶν διαφόρων ἐκδοτῶν, μεταφραστῶν καὶ ἑρμηνευτῶν, ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς Βιβλιογράφους θέλομεν συμβουλευθῇ. Οἱ πηδῶντες ἀριθμοὶ ἔχουσι προσέτι καὶ τὸ ἄτοπον τοῦ καθιστάναι δυσχερεστάτην τὴν ἐξέλεγξιν τῆς Βιβλιοθήκης.

Ὁ Ταξινόμος, εἰς ὃν ταχέως ὑπέβαλον τὰς σκέψεις ταύτας, ὡμολόγησεν ὅτι οἱ πηδῶντες ἀριθμοὶ « κατέφαγον τὸν καιρόν του, » ἀλλὰ μοὶ ἀντέτεινεν ὅτι ἡ Σύγκλητος διέταξεν αὐτὸν ν' ἀκολουθήσῃ κατὰ γράμμα τὸ σύστημα τῆς ἐν Βερολίνῳ Δημοσίας Βιβλιοθήκης.

Δευτέρα αἰτία βραδύτητος ἦν ἡ πλήρης σχεδὸν ἀχρηστία τῶν δελτίων, ἃ ὁ Ταξινόμος εὗρεν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ καὶ ἅτινα εἶναι ἡ προκαταρκτικὴ τῆς καθ' ὕλην κατατάξεως ἐργασία. Ταῦτα γέμοντα σφαλμάτων ὑπεχρέουν αὐτὸν νὰ παραβάλλῃ ἕκαστον δελτίον πρὸς τὸ ἀνταποκρινόμενον βιβλίον καὶ νὰ διορθόνῃ τὸ πρῶτον.

Τρίτη αἰτία βραδύτητος ἦν, ὅτι τὰ νέα δελτία τῶν τε δεδεμένων βιβλίων καὶ τῶν ἀδέτων οὐχ ἧττον ἔγεμον σφαλμάτων καὶ εἰς τὴν αὐτὴν ἦγον χρόνου ἀπώλειαν.

Διὰ νὰ γίνωσι ταῦτα σαφῆ, ἀνάγκη νὰ ὑπομνήσω ἐνταῦθα μικρὰν λεπτομέρειαν παρελθούσης ταξινομήσεως τῆς Βιβλιοθήκης.

Κατὰ ταύτην μόνον τὰ δεδεμένα βιβλία, οὐχὶ πάντα, ἀλλ' ὅσα, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἠδύναντο νὰ ἁρμοσθῶσι πρὸς τὰς μεθόδους τοῦ Προκρούστου καὶ τοῦ Πιτυοκάμπτου, εἶχον κριθῆ ἄξια νὰ καταλάβωσι θέσιν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ, τὰ δ' ἀποτελοῦντα τὸ ἥμισυ τῆς Βιβλιοθήκης ἄδετα, χαρακτηρισθέντα, κατὰ τὰ λεγόμενα, ὡς ἄσεμνα, εἶχον φύρδην μίγδην ῥιφθῆ εἰς τὴν κάτω Βιβλιοθήκην, ἐκ ταύτης δὲ πάλιν φύρδην μίγδην εἶχον ῥιφθῆ εἰς τὴν ἄνω. Τὰ δελτία λοιπὸν καὶ τούτων μηχανικῶς γραφόμενα ὑπὸ ὑπαλλήλων τιμίων μὲν ἀλλὰ μὴ γνωριζόντων, δυστυχῶς, ξένας γλώσσας, τὸ δ' ἔτι χεῖρον, μὴ δυνα-

μένων, ἕνεκα τῆς πτωχῆς μισθοδοσίας αὐτῶν, ἔχειν τὸ τῆς Βιβλιοθήκης ἔργον κύριον ἔργον, ἐξίσου κακῶς ἐγράφοντο, καὶ εἰς τὴν αὐτὴν, ὡς ἀνωτέρω εἶπον, ἦγον χρόνου ἀπώλειαν.

Τετάρτη αἰτία βραδύτητος ἦν ὅτι τὰ Βιβλία, ἃ ἐκ τῶν διαφόρων σωρῶν ἐξήγοντο διὰ νὰ καταγραφῶσιν ἐν δελτίοις, οὔτε ἐχωρίζοντο κατὰ τὰς διαφόρους ὕλας, οὔτε συνηρμόττοντο εἰς σώματα, ἀλλὰ χύδην ἐπὶ τῆς τραπέζης τῶν γραφέων ἐῤῥίπτοντο· ἐκ τῆς φυγοπονίας δὲ ταύτης οὐ μόνον μεγίστη προέκυπτεν ὑλικοῦ φθορὰ, ἀλλὰ καὶ χρόνου. Ὁ γραφεὺς χ. π. τῶν δελτίων λαμβάνων ἕνα τόμον συγγράμματός τινος ἔγραφεν ἓν δελτίον διὰ τὸν τόμον τοῦτον· ἐφεξῆς δ' ἁπαντῶν ἕτερον τόμον τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος ἔγραφεν ἕτερον δελτίον διὰ τὸν ἕτερον τοῦτον τόμον, οὕτω δὲ ἀντὶ ἑνὸς δελτίου διὰ τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ σύγγραμμα, ἔγραφε πολλάκις τοσαῦτα περὶ τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος δελτία, ὅσοι ἦσαν οἱ τόμοι αὐτοῦ. Ἔγραφον προσέτι τοσαῦτα ὅμοια περὶ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος δελτία, ὅσα ἦσαν τὰ ἀντίτυπα αὐτοῦ.

Πέμπτη αἰτία βραδύτητος ἦν ὅτι ὁ Ταξινόμος, διὰ πολλοὺς καὶ ποικίλους λόγους, οὐ μόνον δὲν ἐβοηθεῖτο πρεπόντως, ἀλλὰ καὶ μὲ βάσκανον ἐθεᾶτο ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ ὄμμα. Τὸ κατ' ἐμὲ, ἐφιλοτιμήθην νὰ μάθω παρ' αὐτοῦ πλῆθος πραγμάτων, ἃ ἐντελῶς ἠγνόουν.

Ἕκτη καὶ τελευταία αἰτία βραδύτητος ἦν ἴσως αὐτὴ ἡ Γερμανικὴ βραδύτης, καὶ ἡ, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, φροντὶς τοῦ Ταξινόμου, ἐν μέσῳ γενικῆς ἀδρανείας καὶ ἀδιαφορίας, τοῦ τελειοπιεῖσθαι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Βιβλιοθήκῃ εἰς τὸ ἔργον του.

Τοιαῦται ἦσαν αἱ κυριώτεραι αἰτίαι τῆς βραδύτητος τοῦ Γερμανικοῦ ἔργου.

Τὸ σύστημα ὃ ἠκολούθησεν ὁ Ταξινόμος περιέχει, κατὰ τὴν κρίσιν μου, ὑψηλὴν μεταφυσικήν· ἀλλὰ μηδεμιᾶς ληφθείσης ἀπ' ἀρχῆς προνοίας περὶ μορφώσεως ὑπαλλήλων, καθίσταται, κατ' ἐμὲ, ἀναγκαιο-

τάτη ἡ εἰς Βερολῖνον ἀποστολὴ ἑνὸς τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βιβλιοθήκης διὰ νὰ διδαχθῇ τὸ δέον. Ὡς τοιοῦτον συνιστῶ θερμῶς εἴς τε τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ εἰς τὴν Σύγκλητον τοῦ Πανεπιστημίου τὸν ἤδη πολλάκις ὑπ' ἐμοῦ συστηθέντα ὑπάλληλον Πατσόπουλον, περὶ οὗ καὶ λαμπρὰν ἔχω παρὰ τοῦ Γερμανοῦ Ταξινόμου ἔκθεσιν.

Κατανοήσας τὰς αἰτίας τῆς βραδύτητος τοῦ Ταξινομικοῦ ἔργου, σκεφθεὶς ὅτι, ἂν αὗται πᾶσαι ἐκ τοῦ μέσου ᾔροντο καὶ ἐπὶ ἓν ἀκόμη ἔτος ἡ διαμονὴ τοῦ Ταξινόμου παρετείνετο, ἡ Βιβλιοθήκη ἠδύνατο κάλλιστα νὰ τακτοποιηθῇ, ἔγραψα τὸ δέον εἴς τε τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ εἰς τὴν Σύγκλητον τοῦ Πανεπιστημίου. Τὸ μὲν Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ηὐχήθη θερμότατα ὑπὲρ τῆς παραμονῆς τοῦ Ταξινόμου, ἡ δὲ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου ἀμέσως προέβη εἰς τὴν μέχρι 400 κατὰ μῆνα δραχμῶν, ἀντὶ τῶν 300, ἃς ἔδιδεν αὐτῷ, αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας του. Δυστυχῶς « C'était trop tard. » Ὁ Ταξινόμος εἶχεν ἤδη ὑπογράψει συμβόλαια μὲ τὸ ἐξωτερικόν.

Ἐκπεσὼν τῆς ἐλπίδος ταύτης καὶ σκεφθεὶς ὅτι ἡ ἔλευσις νέου Ταξινόμου ἐνῷ ἠδύνατο νὰ διεγείρῃ πολλοὺς γογγυσμούς, ἠδύνατο καὶ τὸ ἤδη γενόμενον ἔργον νὰ καταστρέψῃ διὰ νεωτερισμῶν, ἐπεχείρησα νὰ πείσω τὸν ἤδη ὑπάρχοντα Ταξινόμον ὅτι διά τινος ἄλλης καταλληλοτέρας εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Βιβλιοθήκης διανομῆς τοῦ ἔργου, διὰ τῆς προσθήκης ἐξωτερικῶν βοηθῶν, διὰ τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν παραδιδομένων αὐτῷ δελτίων, πρὸ δὲ τούτων ὅλων, διὰ τῆς τελείας ἐγκαταλείψεως τῶν ἐπιβούλων πηδητῶν ἀριθμῶν, ἦτο δυνατὸν μέχρι τῆς ἀποχωρήσεως αὐτοῦ νὰ παραδοθῇ εἰς ἡμᾶς ἡ Βιβλιοθήκη ἅπασα, ἐν δελτίοις, τοὐλάχιστον, καθ' ὕλην τεταγμένη, ὅτι, τούτου πεπραγμένου, τῶν διαφόρων Τμημάτων ἡ τοποθέτησις ἦν ὀλίγου χρόνου ἔργον, καὶ εἰς οὐδεμίαν ἠδύνατο ἄγειν ἡμᾶς δυσχέρειαν. Συζητήσας πολλάκις τὸ θέμα τοῦτο μὲ τὸν Ταξινόμον, καὶ πάντοτε εἰς τὴν ἀρχικὴν ἰδέαν μου ἐπιμείνας, κατώρθωσα ἐν τέλει νὰ λάβω παρ' αὐτοῦ νέας πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους ὁδηγίας, ἃς ἀμέσως μετεβίβασα εἰς αὐτούς.

Τῶν ὑπαλλήλων κατὰ τὰς νέας ὁδηγίας ἐργαζομένων καὶ αὐστη-

ρῶς ἐπιτηρουμένων, ἐγὼ ἠσχολούμην εἰς τὴν κατὰ τοὺς διαφόρους τόπους τῆς ἄνω καὶ κάτω Βιβλιοθήκης εὕρεσιν τῶν διεσπαρμένων σελίδων καὶ εἰκόνων τῶν εἰς μέγα φύλλον σπανίων καὶ πολυτίμων συγγραμμάτων ἃ Αὐτοκράτορες, Βασιλεῖς καὶ ἰδιῶται ἔστειλαν εἰς τὴν ἡμετέραν Βιβλιοθήκην, καὶ ἅτινα, ἕνεκα τῆς κακῆς μοίρας αὐτῶν τοῦ εἶσθαι ἄδετα, εἶχον καταδικασθῆ, ὡς ἀνωτέρω εἶπον, εἰς αἰωνίαν ἐξορίαν, ἢ κάλλιον εἰπεῖν, εἰς βεβαίαν καταστροφήν. Κατὰ τὴν λογικὴν ταύτην, ἡ ἀναδυομένη Ἀφροδίτη καὶ τ' ἄλλα θεοπρεπῆ ἔργα τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης, γυμνὰ ὅλα ὄντα, ἔπρεπε νὰ καταστραφῶσιν, ἤ, τοὐλάχιστον, νὰ ἐξορισθῶσιν ἐκ τῶν Μουσείων. Καὶ ὅμως ὁ Βασιλεὺς τῆς Νεαπόλεως ὁ ἐπονομασθεὶς Βόμβας, καίτοι φοβούμενος τὸ γυμνόν, οὔτε ἐξώρισε ταῦτα ἐκ τοῦ Βουρβωνείου Μουσείου, οὔτε κατέστρεψεν, ἀλλὰ λίαν εὐλαβῶς ἔστεψέ τινα τῶν μερῶν αὐτῶν μὲ φύλλα δάφνης.

Τὰ πολύτιμα ταῦτα συγγράμματα τὰ μετὰ μεγίστων κόπων, ὑπ' ἐμοῦ τε κατὰ μέγα μέρος καὶ τοῦ Νομισματογνώμονος Α. Ποστολάκα συναρμοσθέντα, καὶ ὑπ' ἀρίστων Βιβλιοδετῶν δεθέντα, εἶναι τ' ἀκόλουθα.

Flandin (Eugène) L'Orient. Paris. 1853. V. 4. folio.

Righetti (Pietro) Descrizione del Campidoglio. (Σώματα 2.) Roma. 1833. Vol. 2. folio.

Perugin. L'Ascension de N. S. Jesus-Christ, d'après le tableau original du Muséede Lyon, collection unique de 12 grandes feuilles. Paris. 1855. folio.

Reibell. Nuovo corso completo di Pubbliche construzioni dietro il celebre programma di Mattia Giuseppe Sganzin. 1ma traduzione Italiana, Vol. 1—3. Venezia. 1847. folio.

Leroux d'Azincourt. Storia dell' Arte col mezzo dei monumenti. Milano. 1824—35. V. 8. folio.

Expédition Scientifique de Morée. Paris 1832—33. folio.

Zanetti (Girolamo ed Alessandro). Antiche statue Greche e Romane. Venezia. 1740. Parte 1ma. folio.

Zahn (W.) Neuentdekte Wandgemälde in Pompeji München, Stuttgard und Tübingen. folio.

Jacotin. Carte Topografique de l'Égypte et de plusieurs parties des pays limitrophes. Paris. V. 3. folio.

Gavard. Galeries historiques da Palais de Versailles. Paris. 1845—46. V. 7. 4o.

Archives Historiques de la France. Paris. 1856. V. 2 folio.

Panofka (Teodore) Vasi di premio. Firenze. 1826. V. 2. folio.

Gavard (Ch.) Galeries Historiques de Versailles. Paris. 1838. Vol. 13. folio.

Pinacoteca della Jmp. Reg. Acedemia Veneta, delle Belle Arti, illustrata da Francesco Zanotto. Venezia. 1831. folio.

Conestabile (Giancarlo). Pitture murali a fresco e suppellettili etrusche in bronzo e in terra cotta. Firenze. 1865. folio.

Bory de Saint-Vincent. Expedition scientifiques de Morée. Paris. V. 4. folio.

Gerhard (Eduard) Vases Grecs relatifs aux mystères. Stutgart et Tulingue. 1839. folio.

Lefebvre (Theophile). Voyage en Abyssinie, exécuté pendant les années 1839—43. Paris. V. 3. folio.

Clarac. Musée de Sculpture antique et moderne. Paris. 1826—1841. V. 6. folio.

Panofka (Theodore). L'Apollon Pythien· Paris. 1834. folio.

Mariette (Aug.) Le Serapéum de Memphis. Paris. 1857. Vol. 2. folio.

Duemichen (Johannes). Historische Jnschriften Altägyptischer Denkmäler zweite Folge-nebst einigen Geographischen und Mythologiscben Inschriften. 74 Einfache und 6 Doppel-Tafeln Bildlichen Darstellungen und Hieroglyphischer Inschriften. Leipzig. 1869. folio.

Flaxman Oeuvres, Sculpteur Anglais, gravées par Mme Souer. Paris. 4o.

Winkelmann (Giovani) Monumenti antichi inediti. Edizione 2α. (Σώματα 3) Roma. 1821. folio.

Raffei (P. Steffano). Ricerche sopra un Apolline della villa

dell'Alessandro Albani· Dissertazione 1—7 da servire di supplemento all' opera dei monumenti antichi inedili di Giov.

Winckelmann. (Σώματα 3). Roma. 1821. folio.

Fogelberg. L'Oeuvre publié par Casimir Leconte. Paris. 1856. folio.

Raoul-Rochette. Choix de peintures de Pompei. Paris. 1845. folio.

Prisse d'Avennes (E.) Fac cimile d'un Papyrus Egyptien en caractères hieratiques. Paris. 1847. folio.

Lenoir (Albert) Statistique monumentale de Paris publiée par les soins du Ministre de l'Instruction publique Cartes plans et dessins. Atlas Paris. 1867. V. 2. folio.

Metzger (Eduard) Sammlung griechische Bau-Profile und beiträge zur lehre der profilzeichnung. München. folio.

Musée Russe. Moscou. 1849. folio.

Etex (Antoine). La Grèce tragique. Essai de composition au trait gravées à l'eau-forte. Paris. 1856. 4°.

Inghirami (Francesco). Pitture di Vasi fitili per servire di studio alla Mitologia ed alla Storia degli antichi popoli. Poligrafia Fiesolana. 1835—37. Vol. 4. 4°.

Malapeau (C.) Enciclopedia dell' Arte ornamentale ossia raccola di ornamenti. 1ma edizione Italiana. Venezia, 1854. 4°.

Saint Sauveur Grasset. L'Antica Roma ouvero Descrizione storica e pittorica di tutto ciò che riguarda il popolo Romano. Traduzione di Francesco Gandini. Bergamo. 1825. 4°.

Jahn (*Otto*) Über Darstellungen Griechither Dichler auf Vasenbildern. (Alhandlungen der Königlich Sächsischen Gesellschaft der Wissenschaften. Der Philologisch-Historischen Classe der Koniglich Sächsischen Gesellchaft der Wissenschaften.) Leipzig. 1861. 8ov.

Eberhard (H. W.) und Schäfer (H.) Museum Worsleyanum. Darmstadt. 1825. 4°.

Gell (W.) The Itinerary of Greece with a commentary on Pausanias and Strabo and an account of the monuments of anti-

quity at present existing in that country compiled in the Years 2801: 2: 5: 6. London 1810. 4°ᵛ.

Particolari della Battaglia di Navarino. Eseguiti in Litografia nel reale officio Topografico su quelli, di Giorgio Filippo Reinagle pubblicati a Londra. Napoli. 1828. folio. (ἀντίτυπα 2.).

Laval (Lottin de). Voyage dans la Péninsule Arabique du Sinai et l'Égyepte. Moyenne. Histoire, Géographie, Epigraphie. Paris 1855—59. folio.

Panofka (Théodore.) Musée Blacas. Paris' 1830. folio.

Crispi (Joseph). Explanatio lapidis inscripti figurisque exornati Panormi. 1846. folio.

Meyer (Heinrich) Abbildungen Geschichte der bildenden Künste bei den Griechen von ihrem ursprunge bis zum Hähsten Flor. Dresden. 1825. 4°.

Levezow (Konrad). Uber die Familie des Lykomedes in der Konigl. Preussischen Antiken sammlung. nebst 10 Kapfertafeln. Berlin. 1804. folio.

Napoléon III. Histoire de Jules César. V. 2. Paris. 1865—66. 8°. (Ἄτλας χωριστός).

Ternite (W.) Wandgemälde aus Pompiji und Herculanum. Mit einem erlauternden text von C. O. Müller. Berlin. folio.

Trémaux (Pierre) Voyage au Soudan Oriental et dans l'Afrique septentrionale executés de 1847 à 1854. Paris. V. 3. folio.

Visconti (P. E.). Monumenti Egiziani. (Σώματα 3). Roma. 1828. folio.

Galerie Jmpériale et Royal de Florence. 11ème édition. Ornée des Planches de la Vénus des Medicis, de celle de Canova et de l'Apollon. Florence. 1832. 8°.

Antiquités de l'Empire de Russie, editées par ordre de S. M. l'Empereur Nicolas I. V. 6. folio.

Volpato (Giovanni) Morghen (Raffaela). Principi det Disegno. Milano. 1831. folio.

Rosellini (Jppolito) J monumenti dell'Egitto e della Nubia. Pisa. 1832—44. V. 3. folio.

Guillain (M.) Voyage à la côte orientale d'Afrique exécuté pendunt les années 1846, 1847 et 1848. Paris. folio.

Gerhard (Etuard). Antike Bildwerke. (Σώματα 2). Stuttgart und Tübingen. 1827. folio.

Hirt (A). Die Brautschau Zeichnung auf einem Griechischen Gefass. Berlin. 1825. folio.

Appelt (Gustave). Galerie historique généalogique et Biographique des Souverains Euripéens actuellment regnants (1860—1865). Bruxelles. 1865. folio.

Hommair de Hell (Xavier). Voyage en Turqnie et en Perse exécuté pendant les années 1846, 1847, et 1848. Paris. 1859. folio.

Malpière (D. B. de) La Chine, Moeurs, usages, costumes, arts et métiers, peines civiles et militaires cérémonies réligieuses, monuments et paysages. Paris. 1825—27. V. 2. 4°.

Reynaud (Leonzio) Trattato di Architettura. 1ma Traduzione Italiana con annotazioni par cura di Lorenzo Urbani. Venezia. 1853. folio.

Stakelbeg (O. M. Baron de) La Grèce. Vues pittoresques et topografiques Livraison 1. Paris. 1830. folio.

Goettling (Carl Wilhelm) Thusnelda, Arminius Gemablin, und ihr Sohn Thumelicus, in gleichzeitigen Bildnissen nochgewiesen. Jena. 1843. folio.

Minutoli. Atlas. folio.

Percier (C.) et Fontaine (P. F. L.) Recueil de décorations intérieures. (καὶ 'Ιταλιστί). Venise 1843. folio.

Ross. Archaologische Aufsatze. Tafeln. 1—18, 21—22. 4°.

Blanc (Charles) Histoire des peintres de toutes les écoles depuis la renaissance jusqu'a nos jours avec notes, recherches et intications. Paris. 4°.

Stademann (Ferdinand) Pancrama von Athen. München. 1841. folio.

Le Bas (Ph.) Voyage Archéologique en Grèce et en Asie Mineure. Paris. 1848. V. 5. folio.

Raoul-Rochette. Monuments inédits d'antiquitée figurée, Grecque, Etrusque et Romaine. Paris. 1833. V. 2. folio.

Σελίδες καὶ εἰκόνες ἐνίων τῶν συγγραμμάτων τούτων, ἕνεκα τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας αὐτῶν, λέγω τῆς γυμνότητος, κατὰ ποικίλους τρόπους ἠφανίσθησαν.

Παρὰ τ' ἀνωτέρω συγγράμματα συνηρμόσθησαν καὶ ἄλλα, ὧν τὰ μὲν ἔμειναν ἄδετα δι' ἔλλειψιν χρημάτων, τὰ δὲ διότι εἶναι ἀτελέστατα. Ἐν τούτοις χ. π. εἶναι τὸ εἰς μέγα φύλλον σύγγραμμα, ἐπιγραφόμενον « Voyage de Ninive et d'Assyrie », οὗ λείπουσι τὰ 47 πρῶτα τεύχη. Κατά τινα σημείωσιν σταλεῖσαν εἰς τὴν Ἐφορείαν ὑπὸ τοῦ ἐν Γαλλίᾳ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, τὰ τεύχη ταῦτα εἶχον παραδοθῆ καθ' ὡρισμένας ἐποχὰς εἰς τὸ ἐν Παρισίοις Ἑλληνικὸν Προξενεῖον· ἀλλ' ὁ ἐν τῇ μητροπόλει ταύτῃ ἄξιος καὶ δραστήριος ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, Φωκίων Ῥὼκ, ὁ ὑπὸ τῆς Ἐφορείας παρακληθεὶς νὰ ζητήσῃ τὰ τεύχη ταῦτα ὅπου ἔδει, καὶ νὰ στείλῃ ἀμέσως εἰς τὴν Βιβλιοθήκην, ἀπήντησεν ὅτι οὐδὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ. Ὑποπτεύσας ὅτι ταῦτα, ἀμελείας ἕνεκεν, ἔμενον ἴσως ἐν τῷ ἡμετέρῳ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν, δι' οὗ πολλάκις, ὡς κατὰ τύχην ἔμαθον, αἱ δωρεαὶ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ἔφθανον εἰς τὴν ἡμετέραν Βιβλιοθήκην, ἐζήτησα παρὰ τοῦ τότε Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Σπ. Βαλαωρίτου, τὴν ἄδειαν νὰ ἐπιθεωρήσω τὴν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ ἐκείνῳ ὑπάρχουσαν Βιβλιοθήκην· μὴ εὑρὼν δ' ἐν ταύτῃ ὃ ἐζήτουν, λίαν φιλοφρόνως εἰσήχθην ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων εἰς τὰ ὑπόγεια, ἐν οἷς κεῖνται τ' ἀρχεῖα. Ἐνταῦθα δὲ μετ' ἐκπλήξεώς μου εὗρον ὅ,τι δὲν ἐζήτουν.

Εὗρον πρῶτον τρία τεύχη τοῦ πολυτίμου συγγράμματος τοῦ Ph. le Bas « Voyage archéologique en Grèce et Asie Mineure », δι' ὧν συνεπλήρωσα ἐν μέρει τὴν ἐν τῷ Βιβλιοθήκῃ ὑπάρχουσαν σοφὴν περιήγησιν τοῦ συγγραφέως.

Εὗρον δεύτερον δύω τόμους, δὲν ἐνθυμοῦμαι καλῶς, ἂν ἐν τοῖς ὑπογείοις ἢ ἐν τῇ ἄνω Βιβλιοθήκῃ τοῦ Ὑπουργείου, ἐπιγραφὴν φέρον-

τας «Négociations de la France dans le Levant», συμπληροῦντας τὸ ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ ὑπάρχον πολύτιμον καὶ πολύτομον σύγγραμμα ἐπιγραφὴν φέρον «Documents inédits sur l'Histoire de France».

Εὗρον τρίτον διαφόρους πίνακας συγγράμματος ἐπιγραφομένου «Statistique monumentale de Paris» δι' ὧν συνεπλήρωσα τὸ ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ ὑπάρχον σύγγραμμα.

Εὗρον τελευταῖον διάφορα τεύχη καὶ διαφόρους πίνακας τοῦ ἐν Γαλλίᾳ Πολυτεχνικοῦ Σχολείου, ἀλλὰ δὲν εὗρον ὃ κυρίως ἐζήτουν, τουτέστι τὰ πολύτιμα τεύχη τοῦ μεγάλῃ δαπάνῃ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ἐκδοθέντος συγγράμματος «Voyage de Ninive et d'Assyrie.» Ταῦτα κατέχων τις ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, κατὰ βεβαίας πληροφορίας, διαμένων, δὲν θέλει βραδύνει νὰ στείλῃ εἰς τὴν ἡμετέραν Βιβλιοθήκην, εἰς ἣν ἀνήκουσιν.

Ὁ παρ' ἡμῖν ἀξιότιμος Πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας εἰς ὃν παρέστησα τὴν ἐκ διαφόρων τρόπων προελθοῦσαν κολόβωσιν τῶν πλείστων συγγραμμάτων ἃ ἡ γενναία Κυβέρνησίς του ἔστειλεν εἰς ἡμᾶς, μοὶ εἶπε νὰ δώσω αὐτῷ σημείωσιν καὶ νὰ ἐλπίσω. Τὴν σημείωσιν ταύτην θέλω δώσει αὐτῷ ἅμα δυνηθῶ νὰ ἐπιθεωρήσω τὸ πλούσιον τμῆμα τῶν δωρεῶν τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ σωτηρίου ἔργου τῆς εὑρέσεως, συναρμογῆς καὶ δέσεως τῶν εἰς μέγα φύλλον σπανίων καὶ βαρυτίμων συγγραμμάτων, παρατηρήσας ὅτι ἡ κατὰ τὰς νέας ὁδηγίας διανεμηθεῖσα εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἐργασία δὲν ἔβαινε κατὰ τὰς προσδοκίας μου, τοῦτο μὲν διότι οἱ ὑπάλληλοι περιεσπῶντο ὑπὸ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῆς Βιβλιοθήκης, νῦν ὑπὸ πολλῶν, ἕνεκα τῆς εἰσαχθείσης τάξεως, ἐπισκεπτομένης, τοῦτο δὲ διότι οἱ ἐχθροὶ παντὸς ἀγαθοῦ ἔργου εἶχον κακοήθως ἐμβάλει εἰς τὸν νοῦν τινων τὴν πονηρὰν ἰδέαν ὅτι, τοῦ ἔργου ἀποπερατουμένου, πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἤθελον ἀπολυθῇ, καὶ σκεφθεὶς ὅτι μέχρι τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ Ταξινόμου τέσσαρας μόνον μῆνας εἶχον ἐνώπιόν μου, Μάϊον, Ἰούνιον, Ἰούλιον, Αὔγουστον,

ὅτι κατὰ τὸ βραχὺ τοῦτο χρονικὸν διάστημα ἔπρεπε νὰ τελειώσω τὰ πάντα, ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ κλείσω κατὰ τοὺς μῆνας τούτους, πλὴν τοῦ Σαββάτου ἑκάστης Ἑβδομάδος ἀπὸ τῆς $7^{ης}$ πρωϊνῆς ὥρας μέχρι μεσημβρίας, τὴν Βιβλιοθήκην εἰς τὸ Δημόσιον, νὰ προσλάβω καὶ ἄλλους ἐξωτερικοὺς βοηθοὺς εἰδήμονας ξένων γλωσσῶν, καὶ ν' ἀναθέσω εἴς τινας τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βιβλιοθήκης ἔκτακτον, ἐπὶ ἀποζημιώσει, ἐργασίαν. Τῶν μέτρων τούτων χάριν, ἀπετελέσθη, δόξα τῷ Θεῷ, τῆς ὅλης Βιβλιοθήκης ἡ καταγραφὴ καὶ καθ' ὕλην κατάταξις, τῶν διατριβῶν ἐν μέρει ἐξαιρουμένων, προσετέθησαν εἰς τὰ ἤδη τεταγγμένα Τμήματα τῆς Κλασσικῆς Φιλολογίας, τῆς Νεωτέρας Φιλολογίας καὶ τῆς Γλωσσολογίας πλῆθος συγγραμμάτων εἰς τοὺς διαφόρους σωροὺς τῆς ἄνω καὶ κάτω Βιβλιοθήκης εὑρεθέντων καὶ εἰς τὰ τμήματα ἐκεῖνα ἀνηκόντων, καὶ πολλὰ μεγάλης ἀξίας συγγράμματα καταδεδικασμένα ὄντα ὡς ἀτελῆ, ἐπήγασαν τέλεια. Τοιοῦτον εἶναι χ. π. τὸ ἐπιγραφὴν φέρον μέγα σύγγραμμα « L'Expédition d'Égypte »,

Ὁ ἐκ τῶν διαφόρων σωρῶν χωρισμὸς τῶν διαφόρων τμημάτων ἦν ἔργον λίαν ἐπίπονον καὶ ὅλως ἀχθοφορικόν· ἐγὼ δὲ ὁ κυρίως ἀναλαβὼν τὸ ὑψηλὸν τοῦτο ἔργον εἶχον νὰ παλαίσω πρὸς δύο φοβερὰ στοιχεῖα, τὴν πνιγηρὰν κόνιν καὶ τοὺς σκώληκας, ἐπιβούλως τὴν καταστροφὴν τῆς Βιβλιοθήκης ἤδη κατεργαζομένους. Δείγματα τῶν λυπηρῶν τούτων καταστροφῶν μετὰ τῆς πρὸς τὴν Ἐφορείαν ἐκθέσεως τοῦ βοηθοῦ Τζηπουριᾶ, εἰς ὃν εἶχον ἀναθέσει τὸν δι' εἰδικῶν ἐργατῶν καθαρισμὸν μέρους τῆς Βιβλιοθήκης, ἔστειλα εἴς τε τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ εἰς τὴν Σύγκλητον, ὅπως πεισθῶσι καλῶς, ὅτι, ἂν ἐπί τινα εἰσέτι χρόνον ἔμενεν ἡ Βιβλιοθήκη ὅπως εἶχεν, ἤθελεν αὕτη βεβαίως καταστραφῇ. Τὰ μόνα μέσα ἃ ἔχομεν σήμερον διὰ νὰ ἐμποδίσωμεν τὴν πρόοδον τοῦ ἐχθροῦ εἶναι ὁ ἀκατάπαυστος καθαρισμὸς καὶ ἡ νέα τῶν ὑπὸ τοῦ σκώληκος ἤδη φθαρέντων βιβλίων δέσις. Εἰς τὸ ἑξῆς ὅμως εἶναι ἀπαραίτητον νὰ κλείηται ἡ Βιβλιοθήκη εἰς τὸ Δημόσιον, δύω τοὐλάχιστον μῆνας, κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν μαθημάτων, διά τε τὸν καθαρισμὸν αὐτῆς καὶ τὰς ἀναγκαίας τοῦ καταστήματος ἐπισκευάς. Τοῦτο πράττεται εἰς πάσας τὰς ἐν Εὐρώπῃ Βιβλιοθήκας.

Εὑρὼν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ 16000 Νομισμάτων, ἐπὶ μεγίστῃ βλάβῃ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἠθικῆς ὑπολήψεως τοῦ Πανεπιστημίου, ἐν σωροῖς χαρτίων τετυλιγμένων, ἀμέσως παρήγγειλα τὴν κατασκευὴν τῶν ἀναγκαίων πρὸς τοποθέτησιν αὐτῶν νομισματοθηκῶν. Αὗται ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς παραγγελθεῖσαι, καὶ μόλις κατὰ Μάϊον ἑτοιμασθεῖσαι, ἐστήθησαν ἤδη πρεπόντως ἐν τῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ, καὶ μετὰ τὴν ἐν ταύταις κατάταξιν τῶν 16000 Νομισμάτων, ὁ Νομισματογνώμων θέλει προβῇ εἰς τὴν σύνταξιν καὶ δημοσίευσιν τῶν καταλόγων τῆς ὅλης Νομισματικῆς Συλλογῆς, τῆς καταγεγραμμένης ἤδη οὔσης ἀπὸ τῆς δραστηρίας Ἐφορείας τοῦ Κ. Κ. Φρεαρίτου. Ἡ αὐτὴ θέλει ληφθῇ πρόνοια καὶ περὶ τῆς συντάξεως καὶ δημοσιεύσεως τῶν καταλόγων τῆς Βιβλιοθήκης, ἐὰν χορηγηθῶσιν εἰς τὴν Ἐφορείαν τὰ μέσα, ἃ θέλει ζητήσει. Μέχρι τῆς συντάξεως τῶν καταλόγων τούτων, ἡ Ἐφορεία θέλει στείλει εἴς τε τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ εἰς τὴν Σύγκλητον ἀντίγραφα τῶν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ ὑπαρχόντων ἤδη κινητῶν καταλόγων.

Κατετάχθη καὶ ἡ ἔξοχος τῶν Ἰονίων Νήσων Νομισματικὴ Συλλογή, ἥτις, καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Καταλόγου, ἦν τοῖς πᾶσιν ἀόρατος.

Δι' ἐγγράφου μου πρὸς τὴν Πρυτανείαν παρεκάλουν τὴν Σύγκλητον τοῦ Πανεπιστημίου νὰ παύσῃ ἀγοράζουσα βιβλία ἢ νομίσματα, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐν τῇ γενικῇ τοῦ παντὸς ἀταξίᾳ δὲν ἠδυνάμεθα ἀκριβῶς νὰ γνωρίσωμεν τίνων ἐδεόμεθα. Τοσαύτη ἦν ἡ ἀταξία, ὥστε πολλάκις, κατὰ βεβαιοτάτας πληροφορίας ἃς ἔχω, στελλομένου εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τόμου συγγράμματος παραγγελθέντος, ἐζητοῦντο οἱ προηγούμενοι παρὰ τοῦ βιβλιοπώλου τόμοι, οἵτινες, καίτοι σταλέντες κατὰ τὴν σημείωσιν τοῦ βιβλιοπώλου εἰς τὴν Βιβλιοθήκην, δὲν ὑπῆρχον ἐν ταύτῃ, ἢ τοὐλάχιστον δὲν εὑρίσκοντο. Ἕνεκα τῆς αὐτῆς ἀταξίας δὶς ἐνίοτε τὰ αὐτὰ ἠγοράζοντο πράγματα, ὡς ἔκ τινος πρὸς τὴν Πρυνανείαν ἐκθέσεώς μου ἀπεδείχθη. Ἄλλος λόγος δι' ὃν ἀμέσως ἀντέστην εἰς πᾶσαν νέαν βιβλίων ἢ νομισμάτων ἀγορὰν μέχρι τῆς τελείας ἐκκαθαρίσεως καὶ τακτοποιήσεως τῆς τε Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ

Νομισματικοῦ Μουσείου ἦν, ὅτι ἡμεῖς καθῆκον ἔχομεν νὰ ἐπιστήσωμεν ἰδιαιτέραν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν τμῆμα κυρίως προσοχὴν, ν' ἀποτελέσωμεν, εἰ δυνατὸν, τοῦτο, τὸ πλουσιώτερον ἁπάντων τῶν ἐν Εὐρώπῃ ὑπαρχόντων καὶ ἀπαραίτητον εἰς πάντας τοὺς περὶ τὰ Ἑλληνικὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καταγινομένους. Τὰ τῆς Ἀρχαιολογίας, τῆς Καλλιτεχνίας, τῆς Ἱστορίας μετὰ τῶν Βοηθητικῶν Ἐπιστημῶν αὐτῆς, τῶν Περιηγήσεων, καὶ τῆς Γεωγραφείας τμήματα, τὰ οὐ μόνον περὶ ἡμᾶς στρεφόμενα, ἀλλὰ περὶ τὴν Ἀνατολὴν σύμπασαν, δέον νὰ ἦναι ὡσαύτως, ὅσον ἔνεστι, πλούσια, ὅπως ἡ ἡμετέρα Βιβλιοθήκη καταστῇ ὁ ἀναγκαῖος σταθμὸς ἁπάντων τῶν τὴν Ἀνατολὴν περιηγουμένων σοφῶν ἀνδρῶν.

Διὰ νὰ ἔλθῃ ἡ Βιβλιοθήκη ἡμῶν εἰς σχέσιν πρὸς τὰς ἐν Εὐρώπῃ Δημοσίας Βιβλιοθήκας καὶ Ἀκαδημίας, ἐζήτησα παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας 100 ἀντίτυπα τῆς παρ' ἡμῖν ἐκδιδομένης ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος τῶν ἐτῶν 1862 καὶ 1870. Ταῦτα δὲ λαβὼν, παρεκάλεσα τοὺς παρ' ἡμῖν Πρεσβευτὰς τῶν ξένων δυνάμεων νὰ στείλωσιν εἰς τὴν Ἐφορείαν Κατάλογον τῶν ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν Δημοσίων Βιβλιοθηκῶν, Ἀκαδημιῶν, καὶ Πανεπιστημίων, ὅπως ἀποσταλῇ ἡ Ἐφημερὶς αὕτη. Αἱ Πρεσβεῖαι πᾶσαι, ἀφοῦ ἔγραψαν εἰς τὰς Κυβερνήσεις των, ἔστειλαν διαφόρους εἰς τὴν Ἐφορείαν καταλόγους καὶ ἀνέλαβον προθύμως τὴν ἀποστολὴν τῶν δεματίων, ἃ ἡτοίμασα ἅμα λαβὼν τὰ ἔγγραφα αὐτῶν. Ἐκ τῶν διαφόρων ἐγγράφων ἃ ἡ Ἐφορεία ἔλαβε παρὰ τῶν διαφόρων Πρεσβειῶν, ἀξιομνημόνευτον εἶναι τὸ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, ἥτις, ἐν μέσῳ φοβεροῦ πολέμου, δὲν ἀπηξίωσε ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ταπεινὴν αἴτησιν τῆς Ἐφορείας τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος.

Ἰδοὺ τὸ ἔγγραφον τοῦτο.

Légation de France
en Grèce.

Athènes, 29 Juillet 1870.

Monsieur,

Conformément au désir que vous m'avez fait l'honneur de m'exprimer, par votre lettre du 10 Juin, je me suis empressé de

rendre compte à S. E. Mr. le Ministre des Affaires Etrangères de votre intention d'envoyer des exemplaires du Journal Archéologique à celles de nos Bibliothèques qui vous seraient désignées. M. le Duc de Gramont vient de me transmettre, sur les indications de M. le Ministre des Lettres, des Sciences et des Beaux-Arts, les noms des établissements scientifiques auxquels cette intéressante publication pourrait être avantageusement adressée. Vous en trouverez ci-joint la nomenclature.

Agréez, Monsieur, l'assurance de ma considération très-distinguée.

B. Baude.

Monsieur Komnos,

Conservateur de la Bibliothéque de l'Université d'Athénes.

Liste des Bibliothèques publiques auxquelles pourrait être accordé le Journal archéologique publié en Grèce.

Bibliothèque Impériale (deux exemplaires)
» Mazarine.
» St Geneviève.
» du Louvre.
» du Ministère de l'Instruction Publique.
» de l'Arsénal.
» de l'Université de France.
» de la Ville de Paris.
» du Ministère des Lettres; de Sciences et des Beaux-Arts.
» du Sénat.
» du Corps Legislatif.
» de l'Ecole Normale Soupérieure.
» du Musée de St Germain.
» du Comité Impérial des Travaux historiques et des Sociétés Savantes.

Αἱ ἀποστολαὶ αὗται ἤρχισαν ἐξαιρέτους νὰ ἀποφέρωσι καρπούς. Ὁ Ῥώμης Ἐπίσκοπος εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος ἡμῶν πέμπει εἰς ἡμᾶς τὸ πολύτιμον σύγγραμμα, οὗ ἡ ἡμετέρα Βιβλιοθήκη ἐστερεῖτο « Il Vaticano descritto ed illustrato da Erasmo Pistolesi in otto volumi in foglio massino, corredati d'incisioni » Τὸ σύγγραμμα τοῦτο, τιμώμενον ἐν τῷ Καταλόγῳ τῶν σπανίων Βιβλίων τοῦ Brunet φρ. 4600, εἶναι ἤδη καθ' ὁδὸν, κατὰ τὴν πρὸς ἐμὲ ἐπιστολὴν $^{21}/_{2}$ Σεπτεμβρίου τοῦ ἐνταῦθα Προξένου Ῥώμης.

Ὁ Αὐτοκρατορικὸς Οἶκος τῆς Γαλλίας καὶ ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις εἶχον παύσει ἀπό τινος χρόνου νὰ στέλλωσι πρὸς ἡμᾶς βιβλία, διὰ τὸν εὔλογον λόγον ὅτι οὐδεὶς κατεδέχετο νὰ γράψῃ τὴν λέξιν « ἔλαβον. » Ἰδοὺ ἡ ἀπόδειξις. Μετὰ μῆνας δύω ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ μου, ὑπάλληλος τῆς Βιβλιοθήκης μοὶ ἐπαρουσίασε φορτωτικὴν βιβλίων ἐκ Γαλλίας προερχομένων καὶ ἀπὸ πολλοῦ χρόνου, κατὰ τὸ λέγειν αὐτοῦ ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ μένουσαν, ὡς καὶ ἡ χρονολογία αὐτῆς ἐβεβαίου. Τὸ κιβώτιον δὲ τὸ μετὰ πολλοῦ κόπου ἐν τοῖς ἀκαταζητήτοις τοῦ Τελωνείου εὑρεθὲν περιεῖχε τὴν ἑπομένην τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Οἴκου τῆς Γαλλίας πρὸς τὴν Ἐφορείαν ἐπιστολήν.

Ministère
de la Maison de l'Empereur
et des Beaux-Arts.

Palais des Tuileries, le 13 Décembre 1869.

Secrétariat Général.

Monsieur, j'ai l'henneur des vous adresser les Tomes 5e et 6e des Oeuvres de Bartolomeo Borghesi, qui ont été attribuées, par ordre de Sa Majesté l'Empereur à la Bibliothèque Nationale d'Athènes.

Vous voudrez bien me renvoyer le récépissé ci-joint revêtu de votre signature.

Recevez, Monsieur, l'assurance de ma considération très-distinguée.

Le Maréchal de France,
Ministre de la Maison de l'Empereur
et des Beaux-Arts.

Pour le Ministre et par autorisation.
Le Conseiller d'État, Secrétaire général,
ALPH GAUTIER.

A Monsieur le Directeur de la Bibliothèque Nationale d'Athènes.

Πέμψας ἀμέσως ὑπογεγραμμένην τὴν περὶ παραλαβῆς ἀπόδειξιν, καὶ δικαιολογήσας, ὅπως ἠδυνήθην, τὴν ἀμέλειαν τῶν ἄλλων, ἔλαβον μεθ' ἡμέρας τεσσαράκοντα βιβλία παρά τε τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Οἴκου καὶ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως.

Μὲ πόρους πτωχοτάτους ἔπραξα τὸ δέον ὅπως ἡ ἡμετέρα Βιβλιοθήκη λάβῃ ὄψιν κατὰ τὸ δυνατὸν Εὐρωπαϊκήν. Πάντες οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὴν ἔνδοξον ταύτην χώραν ὁμογενεῖς τε καὶ ξένοι μένουσιν ἐκπεπληγμένοι ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ὑπερηφάνου οἰκοδομήματος τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς πλουσίας Βιβλιοθήκης ἡμῶν, πάντες λίαν περιέργως πολλὰ περὶ πολλῶν ἐρωτῶσι τὴν Ἐφορείαν, καὶ πάντες τελευτῶσιν ὁμολογοῦντες ὅτι εἶχον λίαν ἐσφαλμένας περὶ ἡμῶν ἰδέας, καὶ ἀναγνωρίζοντες ὅτι ἡμεῖς μόνοι εἴμεθα προωρισμένοι ὑπὸ τῆς Θείας Προνοίας νὰ μεταδώσωμεν εἰς τὴν Ἀνατολὴν τὰ φῶτα καὶ τὸν πολιτισμόν.

Οἱ ἐν δουλείᾳ εἰσέτι στενάζοντες ἀδελφοὶ ἡμῶν δὲν πάουσιν αἰτοῦντες παρ' ἡμῶν βιβλία, διδασκάλους καὶ ἱερεῖς, ἤτοι δὲν παύουσιν ὑπενθυμίζοντες ὅτι τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείας Ὑπουργεῖον καὶ τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον ἔχουσι τὴν ὑψηλὴν ἐντολὴν νὰ ἑνώσωσι διὰ τῶν ἀσφαλεστάτων ἠθικῶν ὅπλων αὐτῶν τὰ διεσπαρμένα μέλη τῆς μεγάλης Ἑλληνικῆς Οἰκογενείας.

Ἐν τέλει χρεωστῶ, Κύριε Πρύτανι, ὡς τίμιος ἄνθρωπος, νὰ ὁμολογήσω ὅτι, τὰ ἐν οὕτω βραχεῖ χρόνῳ τελεσθέντα ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ ἔργα, δὲν ἀνήκουσιν εἰς ἐμὲ, ἀλλ' εἰς τὴν ἰσχυρὰν συνδρομὴν, ἣν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἔλαβον παρά τε τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ παρὰ τῆς Συγκλήτου τοῦ Πανεπιστημίου.

Ὁ Ἔφορος τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου

Σ. ΚΟΜΝΟΣ.

'Αριθ. 1534.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Βιβλίων δωρηθέντων τῇ Βιβλιοθήκῃ τοῦ Πανεπιστημίου κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1869—70.

Δωρηταί.	Συγγράμματα.	Τόμ.	Φυλλάδ.
Ἡ Πρυτανεία τοῦ Αὐτοκρατ. Πανεπιστημίου τῆς Ὀδησσοῦ.	Διατριβαὶ Πανεπιστημιακαὶ τῶν ἐτῶν 1868—1869. Ἐν Ὀδησσῷ. 8ον		5
Ὁ Συγγραφεύς.	Θήβη, τραγῳδία, Ι. Περβάνογλου. Ἀθῆναι 1864. 12ον	1	
Henricus Alanus.	Cicero, de officiis, emendavit Henricus Alanus. Dublinii 1842. 8ον	1	
»	Cicero, Cato major recens. H. Alanus. Dublinii 1852. 8ον	1	
»	Cicero, Laelius recens. H. Alanus. Dublinii 1853. 8ον	1	
Τὸ κοινὸν τοῦ ἁγ. Τάφου.	Ἐρνέστου Λουθάρδου, Λόγοι ἀπολογητικοὶ ὑπὲρ τῶν θεμελιωδῶν ἀληθειῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ, μεταφρασθέντες ἐκ τῆς Γερμανικῆς ὑπὸ Ἱερωνύμου Μυριανθέως. Ἐν Ἱεροσολύμοις 1869. 8ον	1	
Ὁ Μεταφραστής.	Γυιζώτου, Μελέται περὶ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας. Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Α. Διομήδους Κυριακοῦ. Ἐν Ἀθήναις 1869. 8ον	1	
Ἡ Ἀκαδημία τῆς Πετρουπόλεως.	Mémoires de l'Academie de St Pétersburg. Tom, 12. N° 4. 5. Tom. 13. 1—7. 4ον		9
»	Bulletin de l'Academie de St Pétersburg. Tom. 13. 8ον		
	εἰς μεταφορὰν	6	14

Δωρηταί.	Συγγράμματα.	Τόμ.	Φυλλάδ.
	Μεταφορὰ	6	14
Τὸ Πανεπιστήμιον Βρεσλαβίας.	Διατριβαὶ διάφοροι. 8ον		78
	» » 1868. 4ον		7
Τὸ Πανεπιστήμιον Γοτίγγης.	Διατριβαὶ διάφοροι. 8ον		44
	» » 1868. 4ον		8
Τὸ Πανεπιστήμιον Βερολίνου.	Διατριβαὶ διάφοροι. 1868. 8ον		124
	» » » 4ον		8
Ἡ ἐν Ἀμβούργῳ Δ. Βιβλιοθήκη.	Διατριβαὶ καὶ Προγράμμ. 1868. 4ον		5
Ὁ Συγγραφεύς.	Δοκίμιον Ἀγρονομίας, ὑπὸ Ἀρσενίου ἱερέως Πανδῆ. Κέρκυρα 1867. 4ον		1
Ὁ Φιλολ. Σύλλογος Παρνασσός.	Λογοδοσία τῶν κατὰ τὴν Β'. Περίοδον τοῦ Δ'. ἔτους πράξεων τοῦ Συλλόγου. Ἐν Ἀθήναις 1869.		1
Ὁ Συγγραφεύς.	Ἀλεξίου Πάλλη, περὶ τοῦ Μηνιγγαίου λοιμοῦ. Ἀθῆναι 1869. 8ον		1
Ἐξ ἀγορᾶς διὰ δρ. 43. 50.	Miller E Catalogue des manuscripts de la Bibliothèque de l Escurial 1848. 4ον	1	
»	Cherrier C. Histoire de Charles VIII. Tom. 1-2. Paris 1868. 8ον	2	
Ὁ Συγγραφεύς.	Περὶ τῆς Τομῆς τοῦ Κορινθιακοῦ Ἰσθμοῦ ὑπὸ Ι. Π. Πύρλα. Ἀθῆναι 1869. 8ον		2
Κ. Ἀντωνιάδης.	Οἱ Καταλάνοι ἐν τῇ Ἀνατολῇ, οἷς προσετέθη καὶ ἀνέκδοτός τις χρονολογία τῶν Ἀθηνῶν, ὑπὸ Ἐπαμ. Ι. Σταματιάδου. Ἐν Ἀθήναις 1869. 8ον	1	
Ὁ Συγγραφεύς.	Quelques remarques sur les fonctions de Grèce et de Rome dans la propagation du Christianisme, par Cyriaque Lambrillos Athènes 1869. 8ον		1
	εἰς μεταφορὰν	10	294

Δωρηταί.	Συγγράμματα.	Τόμ.	Φυλλάδ.
	Μεταφορὰ	10	294
Ὁ Συγγραφεύς	L'hellénisme en France par E. Egger. 1. 2. Paris 1869. 8ον		2
»	Des affections nerveuses syphilitiques par D. A. Zambaco. Paris 1862. 8ον		1
»	Lehrbuch der Ohrenheilkunde von Dr J Gruber. Wien 1870. 8ον		1
»	Etudes sur la géographie Botanique par Henri Lecoq. Tom. 1—9. Paris 1854—58. 8ον.		9
Τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ῥοστόκης.	Διατριβαὶ Πανεπιστημιακαὶ τοῦ ἔτους 1869. 4ον		57
Τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Πέστης.	Διατριβαὶ Πανεπιστημιακαὶ διάφοροι, τοῦ ἔτους 1869. 8ον		45
Τὸ Πανεπιστ. Φριβούργης ἐν Βάδῃ.	Διατριβαὶ διάφοροι τοῦ ἔτους 1868—1869. 8ον		15
Ὁ Σμιθσώνειος Σύλλογος.	The public Ledger Building. Philadelphia 1868. 8ον	1	
Ἡ στενογραφικὴ τοῦ Τυρόλου ἑταιρία.	Plaseller J Compendium stenographiae Latinae Oeniponte (Innsbruck) 1868. 8ον	1	
Ἐξ Ἀγγλίας, (διὰ Γραφείου Πανεπιστημίου).	Incised marking stones found in Northumberland. London 1869. 8ον	1	
»	A Sellection from the Miscelaneus Inscriptions of Assyria. London 1866. 2ον	1	
»	Inscriptions in the Hieratic and Demotic character. London 1868. 2ον	1	
»	W. Hunter. The new Aryan Languages of India. London 1868. 2ον	1	
	εἰς μεταφορὰν	16	424

Δωρηταί.	Συγγράμματα.	Τομ.	Φυλλάδ.
	Μεταφορὰ	16	424
Ἐξ Ἀγγλίας, (διὰ Γραφείου Πανεπιστημίου).	Catalogue of the Hebrew Books in the library of the Brit Museum. London 1867. 8ον	1	
»	Catalogue of Additions to the Manuscripts in the Brit Museum. London 1868. 8ον	1	
»	Journal of the Royal Geograph. Society. Vol. 35—38. 1865—1868. London. 8ον	4	
»	Proccedings of the Royal Geograh. Society London 1868—69. 8ον	12	
»	Journal of the Royal Asiatique Society. Vol 2. Part 1. Vol. 3. Pars 1—2. Vol. 4. Part 1. London 1866—69. 8ον	4	
Ἐξ ἀγορᾶς τοῦ Γραφείου τοῦ Πανεπιστημίου.	Ὁμήρου Ὀδύσσεια μὲ Λατινικὴν μετάφρασιν. 16ον (Ἠγοράσθη ἀντὶ δραχ. 6).	1	
Φιλολ. Σύλλογος Παρνασσός.	Λογοδοσία τῶν κατὰ τὴν ά Περίοδον τοῦ έ. ἔτους πράξεων, ὑπὸ τοῦ Προέδρου Θ. Ἀντωνιάδου. Ἀθῆναι 1870 8ον		1
Ὁ Συγγραφεύς.	Exploration Archéologique de la Galatie et de la Bithynie. Livrais. 20—21. Paris 1869. 2ον		2
»	Κωνς. Φρεαρίτου, πρώην Ἐφόρου τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης, Εὐθύναι πρὸς τὸ κοινόν. Ἐν Ἀθήναις 1868.	1	
Camarda Demetrio.	Ἀλφάβητον γενικὸν Ἀλβανο-Ηπειρωτικὸν, Alfabeto general Albano-Epirotico. (ά. τ. ά. έ) 8ον		1
Ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Πανεπιςημ.	Λογοδοσία τοῦ πρώην Πρυτάνεως Γ. Α. Ῥάλλη. Ἀθῆναι 1870. 8ον		1
	εἰς μεταφορὰν	40	429

Δωρηταί.	Συγγράμματα.	Τόμ.	Φυλλάδ.
	Μεταφορὰ	40	429
The College of New-Jersey.	Catalogus eorum qui munera et officia gesserunt, quique alicujus gradus laurea donati sunt in Collegis Neo-Caesarensi. Philadelphia 1869. 8ον	1	
A. Wallis.	Θεολογικὸν Βιβλ. Upsala 1869. 8ον		1
Ὁ Συγγραφεύς.	Προοίμιον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Φιλοσοφίας ὑπὸ Δημ. Ἀλεξ. Χαντσερῆ. Ἀθήνησι 1867. 8ον	2	
»	Περὶ καταδιώξεως τῆς Ληστείας ὑπὸ Α. Ῥικάκη. Ἀθῆναι 1870. 8ον		1
Ν. Δραγούμης.	Πανδώρα, Τομ. 20. Ἀθῆναι 1869—1870. 4ον		1
Ὁ ἐν Λονδίνῳ Κ. Βικέλας.	The philological Society's extra Volume 1869—72. Medical Greck texts, edited by Wilhelm Wagner Part 1. Lond. 1870. 8ον	1	
Ὁ ἐν Παρισίοις Σύλλογος Ἑλλην. Γραμμάτων.	Annuaire de l'association pour l encouragement des études grecques en France 1870. Paris 8ον	1	
Me Louise Colet.	L'Acropole d'Athènes. Poëme. 8ον	1	
Τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Γοτίγγης.	Διάφοροι αἰνέσιμοι διατριβαὶ τοῦ ἔτους 1869. 8ον		68
Τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Βερολίνου.	Διάφοροι αἰνέσιμοι διατριβαὶ τοῦ ἔτους 1869, καὶ προγράμματα τῶν μαθημάτων τοῦ Ἀκαδ. ἔτους 1869—70. 4ον		148
Ἡ ἐν Πετρουπόλει Ἀκαδημία.	Διατριβαὶ διάφοροι. 4ον		18
Ὁ Συγγραφεύς.	Fragment du Parthénée d'Aleman, edit. par Marco Ant. Canini. Paris 1870. 8ον	1	
»	Bemerkungen über die Leitung		
	εἰς μεταφορὰν	47	666

Δωρηταί.	Συγγράμματα.	Τόμ.	Φυλλάδ.
	Μεταφορὰ	47	666
	der Geburt u. s. w von Joh. Ad. Burchard Hartmann. St. Petersburg 1870. 4ον	1	
Τὸ ἐν Γρὰτς Ἰωάννειον.	58ον Iahresbericht des Joanneums zu Gratz für 1869. Gratz 1870. 4ον		1
Τὸ ἐν Γρὰτς Ἰωάννειον.	4ον Iahresbericht des landestechnischen Hochschule am Joanneum zu Graz 1868—1869. Gratz 1869. 8ον		1
Ὁ Συγγραφεύς.	Notice sur la Comédie Τὰ Κορακιστικὰ de Rizos Néroulos par M. de Queux de St Hilaire Paris 1870. 8ον		1
»	Le présent et l'avenir de la Grèce par A. N. Bernardakis. Paris 1870. 8ον		1
»	Notes sur les railways ou chemins à rainures dans l'antiquité Grecque par E. Caillemer. Paris 1869. 8ον		1
Ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς.	Annual report of the Commissioner of patents for the year 1867. Vol. 1—4. Washington 1868. 8ον		4
Διὰ τοῦ ἐνταῦθα ἐξάρχου τοῦ Παναγίου Τάφου κ. Κυρίλλου Ἀθανασιάδου, πρὸς τὴν ἰδιαιτέραν τοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθήκ.	α΄) État général des possessions des saints Lieux d'Orient dans les Principautés-Unies. Constantinople 1864. 2ον		1
	β΄) Πίνακες στατιστικοὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ κατὰ τὰ προάστεια σχολείων τῶν ὀρθοδόξων. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1870. 4ον		1
	εἰς μεταφορὰν	48	677

Δωρηταί.	Συγγράμματα.	Τόμ.	Φυλλάδ.
	Μεταφορὰ	48	677
Διὰ τοῦ ἰδίου.	γ′) Τὰ κατὰ τὸ δάνειον τοῦ ἡγεμόνος Κούζα πρὸς λύσιν τοῦ μοναστηριακοῦ ζητήματος. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1866. 4ον		1
	δ′) Ἀπάντησις τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας πρὸς τὰ παρὰ τῆς Υ. Πύλης ἔγγραφα περὶ τοῦ Βουλγαρικοῦ ζητήματος. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1868. 4ον		1
	ε′) La vérité sur la question des couvents dédiés en Moldo-Valachie Paris 1863. 4ον		1
	ς′) C. Négri. Mémoire pour les convents dédies. Avec Supplément. Constant 1865. 4ον		2
	ζ′) Ignace Horin. Le prince Couza et les monastères dédiés. Paris 1869. 8ον		1
	η′) Τὰ ἐν τῇ Ἁρμονίᾳ περὶ τοῦ Βουλγαρικοῦ ζητήματος. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1866. 8ον		1
	θ′) Γράμμα σιγιλλιῶδες καὶ Κανονισμὸς τῆς ἐν Κωνσταντ. κεντρικῆς Φιλεκπαιδ. ἀδελφότητος. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1868. 8ον		1
	ι′) Εὐθύναι τῶν κατὰ τὴν κεντρικὴν Φιλεκπαιδ. ἀδελφότητα. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1870. 8ον		1
	ιά) Ἄνθιμος Δ. Ἀλεξούδης. Σύντομος ἱστορικὴ περιγραφὴ τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Βελιγράδων. Ἐν Κερκύρᾳ 1868. 8ον		1
	ιβ′) Γερμανὸς ἀρχιμανδρίτης. Ἀπάν		
	εἰς μεταφορὰν	48	687

Δωρηταί.	Συγγράμματα.	Τόμ.	Φυλλάδ.
	Μεταφορὰ	48	687
	τησις πρὸς τὰ ὑπομνήματα τῶν 14 (26 Δεκ.) 1864 καὶ 1 Ἰουνίου 1865 τοῦ Κ. Νέγρη. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1865. 8ον		1
	ιγ΄) Κανονισμὸς τῆς Κεντρικῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1868. 8ον		1
	ιδ΄) Κανονισμὸς ἀφορῶν τὸ περὶ ἰδιοκτησίας ἀκινήτων κτημάτων τῶν ξένων ὑπηκόων. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1868. 8ον		1
	Ἐν ὅλῳ.	48	690

Σημ. Ἠγοράσθησαν δὲ κατὰ τὸ τρέχον Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος διὰ τοῦ βιβλιοπώλου Κ. Βίλμπεργ γνωμοδοτήσει τῶν οἰκείων σχολῶν συγγράμματα καὶ περιοδικά, δι' ἃ ἐπληρώθησαν ἐν ὅλῳ δραχμαὶ 8537 καὶ λεπτὰ 55.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1870.

Ὁ ά. βιβλιοφύλαξ τῆς *Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης*

Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ.

Ἀριθ. 1534.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Τῶν Ἐσωτερικῶν Δωρεῶν κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1869—70 γενομένων εἰς τὴν Ἐθνικὴν βιβλιοθήκην.

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Σώματα	Σχῆμα
1869 7βρίου	3	*Ἡ Κεντρικὴ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπή.* Λογοδοσία τῆς ἐν Ἀθήναις ὑπὲρ τῶν Κρητῶν κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐν Ἀθήναις 1869.	2	8ον
»	4	*Λυκιαρδόπουλος (Ι Π.)* Ἀπάνθισμα τοῦ Ἐπιστημονικοῦ ἔτους τῶν νεωτέρων ἀνακαλύψεων τοῦ Λουδοβίκου Φιγιέρου. Μεταφρασθὲν καὶ ἐρανισθὲν ὑπὸ Ι. Π. Λ. Ἀθῆναι 1869.	2	»
»	8	*Περβάνογλους (Ι).* Θήβη, Τραγωδία. Ἀθῆναι 1864.	2	»
»	23	*Πανδῆς (Ἀρς).* Δοκίμιον Ἀγρονομίας. Κέρκυρα 1867.	2	»
»	27	*Σάθας.* Ἑλληνικὰ Ἀνέκδοτα. Τόμ. 1—2. Ἀθῆναι 1867.	1	»
»	»	— — Ἡ Τουρκοκρατουμένη Ἑλλάς. Ἀθῆναι 1869.	1	»
»	»	*Μεταξᾶς (Δ. Κ.)* Ποινικὸν Δίκαιον. Τόμ. 1—2. Ἀθῆναι 1867.	1	»
8βρίου	3	*Βιλαρᾶς (Δ.)* Ἡ περίεργος δίκη ὑπὸ Θεμιστοκλέους Ἰωαννίδου. Ἀθῆναι 1869.	2	»
»	6	*Κυριακὸς (Διομ.)* Μελέται περὶ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας. Ἐν Ἀθήναις 1869.	2	»
»	»	*Βασιλειάδης (Σ.)* Οἱ Καλλέργαι. Λουκᾶς Νοταρᾶς, Δραματικὰ δοκίμια. Σ. Ν. Βασιλειάδη. Ἐν Ἀθήναις 1869.	1	»
«	14	*Πύρλας (Ι.)* Περὶ τοῦ ἐν Ἑλλάδι Δημοσίου		
		εἰς μεταφορὰν	16	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Σώματα	Σχῆμα
1869		Μεταφορὰ	16	
		πολιτεύματος ὑπὸ φυσικὴν ἔποψιν παρὰ Ι. Πύρλα. Ἐν Ἀθήναις 1867.	2	8ον
8βρίου	14	*Πύρλας (Ι).* Περὶ παλαιᾶς καὶ νέας Χολέρας ὑπὸ Ι. Πύρλα. Ἐν Ἀθήναις 1865.	2	»
»	»	— — Περὶ τῆς Ἄρσεως τῶν Κεραυναγωγῶν καὶ τῆς προφυλάξεως ἐκ τῶν Κεραυναγωγῶν ὑπὸ Ι. Πύρλα. Ἀθῆναι 1865.	2	»
»	»	— — Ὁ ἐπὶ τῆς καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου τῶν ἐν Τριπόλει ἀνεγειρομένων Ἀνακτόρων τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Α΄. ὑπὸ Ι. Πύρλα ἐκφωνηθεὶς λόγος. Ἐν Τριπόλει 1867.	2	»
»	15	*Κλάδος (Π. Ι.)* Ἐκκλησιαστικὰ καὶ Ἐκπαιδευτικά. Ἀθῆναι 1869.	2	»
»	17	*Τεφαρίκης (Κ.)* Γαΐου Κρίσπου Σαλλουστίου Κατιλίνας καὶ Ἰουγούρθας. Μετάφρασις ἐκ τοῦ Λατινικοῦ ὑπὸ Α. Φατσέα. Ἐν Ἀθήναις 1868.	2	»
»	»	— — Ἡ Γενοβέφα ἢ ἡ Ἀρετὴ θριαμβεύουσα τοῦ Χριστοφόρου Σμίδ. Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. Ἔκδοσις 2. Ἀθήνησι 1868.	2	»
»	»	— — Συλλογὴ τῶν κατὰ τὴν Ἤπειρον δημοτικῶν Ἀσμάτων ὑπὸ Γ. Χρ. Χασιώτου. Ἐκδιδόντος Κ. Τεφαρίκη. Ἐν Ἀθήναις 1866.	2	»
»	»	— — Ἡ Νέα Πυθία, ἤτοι Μαντεῖον ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Ἐν Ἀθήναις 1863.	2	»
»	»	— — Ἀντίνοος, Τραγῳδία εἰς πράξεις πέντε, παραφρασθεῖσα ἐλευθέρως ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ τοῦ Paul Heyse, καὶ ἐκ τῶν ἐνόντων Λυρικαὶ ποιήσεις ὑπὸ Ἀγγέλου Βλάχου. Ἀθήνησι 1866.	2	»
»	»	— — Ὁ Ἀληθὴς βίος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ		
		εἰς μεταφορὰν	36	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Σώματα	Σχῆμα
1869		Μεταφορὰ	36	
		ἐκ τῶν καθαρῶν πηγῶν τῆς Γραφῆς καὶ Ἱστορίας ὑπὸ Δ. Ι. Κομποθέκρα. Ἀθήνησι 1866.	2	8ον
8βρίου	17	*Τεφαρίκης (Κ.)* Ἱστορία τῆς ἁλώσεως τοῦ Βυζαντίου ὑπὸ τῶν Φράγγων καὶ τῆς αὐτόθι ἐξουσίας αὐτῶν 1204—1261 Μ. Χ. ὑπὸ Ἐπαμ. Σταματιάδου, Ἐκδιδόντος Κ. Τεφαρίκη. Ἀθήνησι 1866.	2	»
»	»	— — Ὁ Γαμήλιος Ἔρως. Ὑπόμνημα Ἱςορικὸν ὑπὸ Μ. Γκυζιώτου. Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Α. Θ. Κώσση. Ἐν Ἀθήναις 1860.	2	»
»	»	— — Πέτρα Σκανδάλου ἤτοι διασάφησις τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἀληθῶν αἰτίων τοῦ σχίσματος καὶ διχονοιῶν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς κτλ. Συντεθεῖσα παρὰ Ἠλία Μανιάτη, νῦν δὲ μετατυπωθεῖσα ὑπὸ Γ. Καρυοφύλλη. Ἐν Ἀθήναις 1863.	2	»
»	»	— — Ὁ Ῥασσέλας, Βασιλόπαις τῆς Ἀβυσσινίας, Διήγημα τοῦ Φιλολόγου καὶ Ἠθικολόγου Ἰώνσονος, ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ. Ἀθῆναι 1861.	2	»
»	»	— — Ὁ Καμποὺρ-Ἐφέντης, ἤτοι Ἀραβικὴ διήγησις, Ἀθήνησι 1864.	2	»
»	»	— — Ὁ Σαδίκης ἢ ἡ Εἱμαρμένη, ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. Ἀθήνησι 1859.	2	»
»	»	— — Διανοτράγουδα, ἤτοι συλλογὴ διστίχων Δημοτικῶν Ἀσμάτων. Ἀθήνησι 1868.	2	»
»		— — Αἰσθηματικὴ Ἀλληλογραφία, ἤτοι Ἐπιστολάριον Ἐρωτικόν. Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. Ἔκδοσις 2. Ἀθήνησι 1866.	2	»
		εἰς μεταφορὰν	54	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Σώματα	Σχῆμα
1869		Μεταφορὰ	54	
8βρίου	17	*Τεφαρίκης* (*Κ.*) Ἱστορικὴ Περιγραφὴ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας ὑπὸ Ἐπαμ. Ι. Σταματιάδου. Ἐκδιδόντος Κ. Τεφαρίκη, Ἀθήνησι 1865.	2	8ον
»	»	— — Ἱστορία τοῦ Ταγιαπέρα. Ποίημα Ἰακώβου τοῦ Τριβόλη. Ἐπιμελείᾳ Αἰμιλίου Λεγρανδίου. Ἀθήνησι 1869.	2	»
»	»	— — Τὰ κατὰ Παῦλον καὶ Βιργινίαν Βερναρδίνου Σαιμπιέῤῥου. Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. Μετάφρασις νέα. Ἀθῆναι 1868.	2	»
»	»	*Βλαστὸς* (*Κ. Σ.*) Συλλογὴ τῶν κατὰ τὰς θείας Λειτουργείας ἁπασῶν τῶν Κυριακῶν ἀναγινωσκομένων περικοπῶν τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Ἔκδοσις 5η ὑπὸ Δ. Ι. Ἐν Ἀθήναις 1869.	2	»
»	»	*Ἀντωνιάδης* (*Κ.*) Ἐγχειρίδιον Συνταγολογίας καὶ Φαρμακευτικῆς, ἤτοι διδασκαλία τῆς ἀναγραφῆς καὶ κατασκευῆς τῶν Ἰατρικῶν συνταγῶν ὑπὸ Ξ. Λάνδερερ. Ἐν Ἀθήναις 1869.	2	»
»	»	*Πανταζῆς* (*Δ.*) Καθήκοντα τῶν παίδων πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτῶν, κατὰ τὸ Γαλλικὸν τοῦ Θ. Π. Βαῤῥῶ. Ἐκδοθέντα ὑπὸ Δ. Πανταζῆ. Ἔκδοσις 6η Ἐν Ἀθήναις 1868.	2	»
»	»	— — Ἱερὰ Ἱστορία κατ' Ἐπιτομὴν συναρμολογηθεῖσα ὑπὸ Δ. Πανταζῆ. Ἔκδοσις 7η Ἐν Ἀθήναις 1868.	2	»
»	»	— — Σύνοψις τῆς Ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν Ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν νεωτέρων ὑπὸ Δ. Πανταζῆ. Ἐν Ἀθήναις 1869.	2	»
»	»	— — Περιηγητὴς Ἀθηνῶν ὑπὸ Δ. Πανταζῆ, Ἔκδοσ. 1η Ἐν Ἀθήναις 1868.	2	»
		εἰς μεταφορὰν	72	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Σώματα	Σχῆμα
1869		Μεταφορὰ	72	
8βρίου	17	*Πανταζῆς (Δ).* Σύνοψις τῆς Γενικῆς Ἱστορίας, συναρμολογηθεῖσα ὑπὸ Δ. Πανταζῆ. Ἐν Ἀθήναις 1868.	2	8ον
»	21	*Ἀντωνιάδης (Θ.)* Μαρία καὶ Λέανδρος, ἤτοι μία φωνὴ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν ὑπὸ Ι. Καμ(πούρογλου). Ἐν Ἀθήναις 1868.	2	»
»	»	*Κυζικινὸς (Ἀθ.)* Ἀριθμητικὴ πρὸς χρῆσιν Γυμνασίων ὑπὸ Α. Κυζικινοῦ, ἔκδοσις 2α διεσκευασμένη. Ἐν Ἀθήναις 1867.	2	»
»	»	— — Στοιχειώδης Ἄλγεβρα πρὸς χρῆσιν τῶν Γυμνασίων, ὑπὸ Α. Κυζικινοῦ. Ἐν Ἀθήναις 1867.	2	»
»	»	*Κορομηλᾶς (Ἀδελφ.).* Τουρκοκρατουμένη Ἑλλάς. Ἱστορικὸν δοκίμιον, περὶ τῶν πρὸς ἀποτίναξιν τοῦ Ὀθωμανικοῦ ζυγοῦ Ἐπαναστάσεων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους 1453—1821. ὑπὸ Κ. Σάθα. Ἀθήνησι 1869.	1	»
»	»	*Ἀντωνιάδης (Θ.)* Αἱ διάσημοι δίκαι, ὑπὸ Α. Φουκὲ ἱστοριογράφου τῆς συγχρόνου ἐποχῆς καὶ συντάκτου τοῦ ἱστορικοῦ ἐνιαυτοῦ. Ἡ ὡραία Παντοπῶλις καὶ ὁ Εὐστάθιος Δενόβλ. Ἐν Ἀθήναις 1869.	1	»
»	22	*Μακρύκη (Ἀ.)* Τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ τὸ ξύλον τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρὸν ἢ ἡ Χριστιανικὴ Φιλοσοφία. Ἐν Ἀθήναις 1869.	2	»
»	23	*Καρύδης (Σοφοκλῆς)* Ὁ Φλύαρος, κωμῳδία μονοπρόσωπος εἰς πράξεις τρεῖς ὑπὸ Σ. Καρύδου. Ἀθήναις 1868.	1	»
»	»	— — Ἡ κοινωνία τῶν Ἀθηνῶν, κωμῳδία εἰς πράξεις πέντε ὑπὸ Σοφ. Καρύδου. Ἀθήνησι 1868.	1	»
		εἰς μεταφορὰν	86	

Ἡμερομ.ήν.		Συγγράμματα.	Σώματα	Σχῆμα
1869		Μεταφορὰ	86	
8βρίου	23	*Καρύδης* (*Σ.*) Ἔμμετρα καὶ πεζὰ εἰς βιβλία δέκα. Ἀθήνησι 1866.	1	8ον
»	»	— — Ὁ Ἐστεμμένος Τυρταῖος, μετάφρασις ἐλευθέρα ὑπὸ Σοφ. Καρύδου. Ἀθήνησι 1868.	1	»
»	»	— — Βωμὸς ἤτοι ἀγῶνες καὶ μαρτυρικὰ τῆς Κρήτης, Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας ὑπὸ Σ. Καρύδη. Ἀθήνησι 1869.	1	»
»	27	*Λαμπίσης* (*Γ.*) Ἱστορία τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος ὑπὸ Γ. Λαμπίση, εἰς τόμους 3. Ἀθήνησι 1869.	1	»
»	»	— — Τὸ μυθιστόρημα τῆς γυναικὸς, ἤτοι ἀπόκρυφα τοῦ γυναικείου φύλου ὑπὸ Ἀνδρέα Δουμᾶ, Ἑλληνιστὶ ἐκδιδόμενα ὑπὸ Γ. Κατσουροπούλου. Ἐν Ἀθήναις (τόμος 1.) 1868.	1	»
»	28	*Ἠλιόπουλος* (*Π.*) Ψυχολογία ἤτοι ψυχολογικὴ ἀνθρωπολογία, φιλοπονηθεῖσα ὑπὸ Π. Δ. Ἠλιοπούλου. Ἐν Ἀθήναις 1869.	1	»
»	»	— — Ραμπιὲ, διήγημα Τουρκικὸν ὑπὸ Π. Δ. Ἠλιοπούλου. Ἐν Ἀθήναις 1868.	1	»
»	»	*Ταντα λίδης* (*Ἠ.*) Γεωργ. Βιολάκη, ὕμνος παίδων εἰς Χριστὸν ἐκ τῶν Κλήμεντος Ἀλεξανδρείας. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1869.	1	4ον
»	»	*Μυριανθοῦς* (*Θ.*) Θεοτόκου Μυριανθοῦς, λόγος πανηγυρικὸς πρὸς Ἕλληνας στρατιώτας. Ἐν Ἀθηνήναις 1869.	1	8ον
9βρίου	5	*Παπαρρηγόπουλος* (*Κ.*) Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ὑπὸ Κ. Παπαρρηγοπούλου. Τόμος τρίτος. Ἀθήνησι 1868.	1	»
»	8	*Σοῦτσος* (*Ἰ.*) Πλουτολογία ὑπὸ Ἰ. Σούτσου, τόμος β'. Ἐν Ἀθηνήναις 1869.	2	»
»	12	*Ραφτάνης*. Συναξαριστὴς τῶν δώδεκα μηνῶν		
		εἰς μεταφορὰν	98	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Σώματα	Σχῆμα
1869		Μεταφορὰ	98	
		τοῦ Ἐνιαυτοῦ κτλ. ὑπὸ Νικοδήμου Ἁγιορείτου. Ἐν Ζακύνθῳ 1868. τόμος 6ʹ.	2	4ον
9βρίου	19	*Δημόσιον*. Βασιλικὸν διάταγμα, Ἐγκύκλιοι, Διαθήκη τοῦ Εὐαγγέλη Ζάπα, καὶ κανονισμὸς τῶν Ὀλυμπίων διὰ τὸ ἔτος 1870. Ἐκ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.	1	8ον
»	24	*Ἰγγλέσης* (*Χριστ. Ἐ.*) Πανηγυρικὸς τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Γερασίμου τοῦ θαυματουργοῦ, προστάτου Κεφαλληνίας. Ἐν Κεφαλληνίᾳ. Τυπογραφεῖον Ποσειδῶν.	1	»
Δβρίου	10	*Περβάνογλους* (*Ἰωάν.*) Κλαβίγγιος, τραγωδία ἐκ τῶν τοῦ Γκέτε εἰς πράξεις πέντε, μετάφρασις ὑπὸ Λεωνίδου Καπέλλου.	1	»
»	»	— — Ἰ. Β. Γοιθίου, Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις, δρᾶμα ἐμμέτρως μεταφρασθὲν ὑπὸ Ἰ. Περβάνογλου.	1	»
»	»	— — De Isiodi Carmine quod opera et dies inseribitur scripsit. A. Cappotas.	1	»
»	»	— — Μισαγύρτης, ἀπάντησις εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. Χρυσοβέργη. Ἐν Μονάχῳ, 1839.	1	»
»	»	— — Παναγιώτου Σούτσου. Νέα στολὴ τοῦ γραφομένου λόγου. Ἐν Ἀθήναις 1853.	1	»
»	»	— — Σαμιακὰ ᾄσματα, συλλεγχθέντα καὶ ἐκδοθέντα ὑπὸ Ἰ. Κ. Ῥάμφου. Ἐν Ἀθήναις 1862.	1	»
»	»	— — Oeffentliche Sitzung der Königlichen Academie der Wissenschaften zu München.	1	»
»	»	*Ζαβιτσάνος* (*Σπ.*) Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Εʹ. Τραγῳδία, ὑπὸ Σπ. Ζαβιτσάνου. Ἀθῆναι 1869. Τόμος 2.	2	»
		εἰς μεταφορὰν	111	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Σώματα	Σχῆμα
1869		Μεταφορὰ	111	
Δεβρίου	13	*Οἰκονομίδης (Ι. Ν.)* Ἐποίκια Λοκρῶν Γράμματα. Ἀθῆναι 1869. Τεῦχος 2.	2	8ον
»	14	*Φιλολογικὸς Σύλλογος* « Παρνασσός ». Λογοδοσία τῶν κατὰ τὴν β´ περίοδον τοῦ δ´ ἔτους πράξεων τοῦ Συλ. Ἀθῆναι 1869.	2	»
»	15	*Μαυροκορδάτος (Δ.)* Ἐπιστολαὶ ἐκ Γερμανίας περὶ πιστωτικῶν τραπεζῶν τοῦ Λαοῦ. Ἐν Λειψίᾳ. 1869.	2	»
»	»	— — Θρησκευτικαὶ Μελέται πρὸς μόρφωσιν Χριστιανικῶν ἀρετῶν, ἤτοι Ὁμιλίαι περὶ πάσης σχεδὸν περιστάσεως τοῦ ἀνθρωπίνου βίου κτλ. Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ. Ἔκδοσις β´. Ἀθῆναι 1866.	2	»
»	17	*Παπαγεωργίου (Δ.)* Ἡ Καταδίκη τοῦ αὐτοκράτορος τοῦ Μεξικοῦ Μαξιμιλιανοῦ, δρᾶμα εἰς πράξεις δύο. Ἐν Πάτραις 1869.	2	»
»	25	*Μελᾶς (Λέων)* Ὁ Χριστόφορος ἢ τὸ Ναυάγιον καὶ ἡ διάσωσις, χειρόγραφον ἐκδιδόμενα ὑπὸ Ν. Μ. Ἐν Ἀθήναις 1869.	2	»
»	28	*Πάλλης (Ἀ.)* Ἀλεξίου Πάλλη περὶ τοῦ Μηνιγγαίου Λοιμοῦ. Ἐν Ἀθήναις 1869.	2	»
»	29	*Παμπούκης (Χρ.)* Νικηφόρου Παμπούκη βίος, μεθ' ὃ ἕπεται καὶ ἡ κατὰ τὴν 11 Φεβρ. 1869 ἐν Κιάτῳ πρὸς τὸν Βασιλέα προσφώνησις. Ἐν Ἀθήναις 1869	2	»
»	»	*Ζαγκλῆς (Ἡ. Π.)* Λογοδοσία Ἠλία Π. Ζαγκλῆ ὡς δημοσίου λειτουργοῦ καὶ ἐλευθέρου πολίτου. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1869.	2	»
»	»	*Καλλιγᾶς (Π.)* Σύστημα Ῥωμαϊκοῦ Δικαίου. Τόμος Β´ ὑπὸ Π. Καλλιγᾶ. Ἐν Ἀθήναις 1868.	1	»
»	»	*Πύρλας (Ἰ.)* Περὶ τῆς μὴ τομῆς τοῦ Κορινθιακοῦ Ἰσθμοῦ. Φυλλάδ.	2	»
		εἰς μεταφορὰν	132	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Σώματα	Σχῆμα
1869		Μεταφορὰ	132	
Ἀβρίου	29	*Βυζάντιος (Χ.)* Βυζαντίου Χ. Ἱστορία τοῦ Ναπολέοντος ἐκ τῶν τοῦ Θιέρσου ἐρανισθεῖσα (Τοὺς ἐπιλοίπους τόμους τῶν πρὸ καιροῦ σταλέντων ἤτοι Ε'. Ϛ'. καὶ Ζ'.)	3	8ον
»	»	*Λαμπρύλλος (Κυριακός.)* Quelques remarques sur la fonction de Grèce et de Rome dans la propagation et la préparation du Christianisme. Athènes 1870.		
»	»	*Παππαζαφειρόπουλος (Ἀ.)* Πολιτικοκοινωνικῶν ἄρθρων Ἐράνισμα ἐκ τῆς Φωνῆς τῶν Ἐπαρχιῶν (ἐφημερίδος) τῶν ἐτῶν 1868—69. Ἐν Τριπόλει.	2	»
1870 Ἰανου.	16	*Βαλτινὸς (Βλάσιος.)* Ἕλλην στρατιώτης σύγγραμμα περιοδικὸν διὰ τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς καὶ θαλάσσης. Τόμ. αος Φυλλ. αον. Ἐν Ἀθήναις 1870.	2	»
Φεβρ.	3	*Ῥαφτάνης (Σ.)* Συναξαριστὴς τῶν δώδεκα μηνῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ συγγρ. ὑπὸ Μαυρακίου μεταφρ. ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὑπὸ Ν. Ἁγιορείτου Τόμος 3ος ἐκδίδεται ὑπὸ Σεργίου Ῥαφτάνη. Ἐν Ζακύνθῳ 1868.	2	4ον
»	»	— — Γέμμα de Vergy, τραγῳδία λυρικὴ εἰς δύο πράξεις. Ποίησις Ἰωάν. Ἐμμ. Βιδέρα τονισθὲν ὑπὸ Γαετ. Δονιζέτη, μεταφρασθὲν ὑπὸ Ν. Δαρμάρου. Ἀθῆναι 1869.	2	8ον
»	»	— — Μακπέθ, μελόδραμα εἰς τέσσαρας πράξεις ὑπὸ Φ. Μ. Πιάβου, τονισθὲν ὑπὸ Ἰωσὴφ Βέρδη, μεταφρασθὲν ὑπὸ Ν. Δαρμάρου. Ἀθῆναι 1869.	2	»
»	»	*Δάρμαρης (Ν. Ἰ.)* Ναβουχοδονόσωρ, δρᾶμα λυρικὸν εἰς τέσσαρας πράξεις ὑπὸ Θεμιστ. Σολέρα. Τονισθὲν ὑπὸ Ἰωσὴφ Βέρδη. Μεταφρ. ὑπὸ Νικολ. Δαρμάρου. Ἀθῆναι 1870.	2	»
		εἰς μεταφορὰν	147	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Σώματα	Σχῆμα
1870		Μεταφορὰ	147	
Φεβρ.	4	*Λάμπρος (Π.)* Κατάλογος σπανίων βιβλίων τῆς Νεοελληνικῆς Φιλολογίας, Πωλούμενον ἐν Ἀθήναις παρὰ Π. Λάπρῳ. Ἀθῆναι 1870.	2	8ον
Μαρτ.	4	*Ἀγαπητὸς (Ἀ. Σ.)* Δικαστικὴ πρακτικὴ ἐπὶ τῆς Ποινικῆς Δικονομίας ὑπὸ Ν. Καρατζᾶ. Ἐν Πάτραις 1870.	2	»
»	»	— — Δικαστικὴ πρακτικὴ ἐπὶ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ὑπὸ Ν. Καρατζᾶ. Ἔκδοσις αη. Ἐν Πάτραις 1864.	1	»
»	»	— — Παράρτημα τῆς Δικαστικῆς Πρακτικῆς ἐπὶ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ὑπὸ Ν. Καρατζᾶ. Ἐν Πάτραις 1866.	1	»
»	»	— — Παράρτημα τῆς αὐτῆς Δικαστικῆς Πρακτικῆς ὑπὸ Ν. Καρατζᾶ. Ἐν Πάτραις 1869.	1	»
»	»	— — Εὑρετήριον τῶν Πολιτικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπὸ Ν. Καρατζᾶ. Ἐν Πάτραις 1868.	1	»
»	»	— — Παράρτημα τοῦ αὐτοῦ Εὑρετηρίου ὑπὸ Ν. Καρατζᾶ. Ἐν Πάτραις 1869.	1	»
»	»	*Μαυρογιάννης (Σπ.)* Οἱ τρεῖς τοῦ Δημοσθένους Ὀλυνθιακοὶ λόγοι, μετὰ παραφράσεως καὶ σημειώσεων ἐκ τῶν τοῦ Βάμβα καὶ Βασιάδου, ὑπὸ Σ. Μαυρογιάννη. Ἐν Κερκύρᾳ 1870.	1	»
»	9	*Λάμπρος (Μ.)* Ἀρχαιολογικὸς Σύλλογος Παρνασσὸς, Λογοδοσία ὑπὸ τοῦ Προέδρου Θαλοῦ Ἀντωνιάδου. Ἀθῆναι 1870.	2	»
»	10	*Παππαδάκης (Σ.)* Ἀπομνημονεύματα τῆς ἐν Κρήτῃ ἐπαναστάνεως τοῦ 1866 ὑπὸ Στυλιανοῦ Παππαδάκη. Ἀθήνησι 1870.	2	»
»	17	*Δήμητζας (Μαργ.)* Ἀρχαία Γεωγραφία τῆς		
		εἰς μεταφορὰν	161	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Σώματα	Σχῆμα
1870		Μεταφορὰ	161	
		Μακεδονίας, συνταχθεῖσα ὑπὸ Μαργαρίτη Δήμητζα. Μέρος α^{ον} Χωρογραφία. Ἀθήνησι 1870.	1	8ον
Μαρτ.	18	*Τριανταφυλλίδης* (*Π.*) Οἱ Φυγάδες, δρᾶμα εἰς μέρη πέντε μετὰ μακρῶν προλεγομένων περὶ Πόντου, ὑπὸ Π. Τριανταφυλίδου. Ἀθῆναι 1870.	2	»
»	19	*Καλογερᾶς* (*Ν.*) Λόγος ἐπὶ τῇ παρὰ τοῦ Πανεπιστημίου τελέσει μνημοσύνου, ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ Νικηφ. Καλλογερᾶ τὴν 30 Ἰανουαρίου 1870 Ἐν Ἀθήναις 1870.	2	»
»	20	*Finlay* (*G.*) Journal de la Campagne que la grand vesir Ali Pacha à faite au 1715 pour la conquète de la Morée, par Beniamin Brue. Paris 1870.	1	»
»	23	*Φρεαρίτης* (*Κ.*) Εὐθύναι πρὸς τὸ κοινὸν ὑπὸ Κωνστ. Φρεαρίτου. Ἐν Ἀθήναις 1868.	2	»
»	24	*Ὑπουργεῖον Ἐκπαιδεύσεως.* Ἡ Κωνσταντινούπολις ἢ ἡ περιγραφὴ τῆς πόλεως ταύτης ὑπὸ Σκαρλάτου Βυζαντίου Τόμος 1—2. Ἀθῆναι 1852.	1	4ον
»	30	— — Σειρὰ Ἐγκυκλίων μαθημάτων πρὸς χρῆσιν τῶν Ἱερατικῶν Σχολείων, συνερανισθεῖσα καὶ ἐκδοθεῖσα δαπάνῃ τοῦ Δημοσίου Ταμείου. Ἐν Ἀθηνήναις 1869.	3	8ον
»	»	— — Τόμος Θ′ περιέχων Χριστιανικὴν Ἠθικὴν καὶ Λειτουργείαν.	1	»
»	»	*Legrandu* (*Emile.*) Ὁμήρου Ἰλιάς, μεταβληθεῖσα πάλαι εἰς κοινὴν γλῶσσαν παρὰ Νικολάου τοῦ Λουκάνου, Ἐκδίδοντος Αἰμιλίου Λεγρανδίου. Ἀθήνησι 1870.	1	»
Ἀπριλ.	4	*Ἀντωνιάδης* (*Α.*) Ἀντωνιάδου Ἀντ. Κρίσπος, ὁ συκοφαντηθεὶς υἱὸς τοῦ Μεγάλου		
		εἰς μεταφορὰν	175	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Σώματα	Σχῆμα
1870		Μεταφορὰ	175	
		Κωνσταντῖνος, Τραγῳδία, καὶ ὁ Πλουτήσας Σκυτοτόμος, Κωμῳδία. Ἐν Ἀθήναις 1870.	2	8ον
Ἀπριλ.	4	*Χαντσερῆς (Δ.)* Προοίμιον εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Φιλοσοφίας ὑπὸ Δημητρίου Ἀλεξ. Χαντερῆ. Ἀθήνησι 1867.	2	»
»	14	*Περόγλους (Ν.)* Blanchi Dictionaire Turc-Français. Edition 2. Tomes 4. Paris 1810.	4	»
»	»	— — Ἀλφαβητάριον Τουρκικὸν, εἰς Τουρκικὴν διάλεκτον.	1	»
»	»	— — Abrégé de grammaire Turque de Bebek. Constatinople 1846.	1	»
»	»	*Λάμπρος (Σπυρ.)* Τὸ Παναθαϊκὸν στάδιον καὶ αἱ ἐν αὐτῷ ἀνασκαφαὶ ὑπὸ Σπυρ. Λάμπρου. Ἐν Ἀθήναις 1870.	3	»
»	»	— — Νεοελληνικὰ Ἀνάλεκτα, περιοδικῶς ἐκδιδόμενα ὑπὸ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ. Τόμ. α΄. Φυλλ. α΄. Ἀθῆναι 1870.	2	»
»	15	*Γούδας (Ἀναστ.)* Ἡ ἐν Ἀθήναις Ἰατρικὴ Μέλισσα ὑπὸ Α. Γούδα. Περίοδος Β΄. Τόμος 4ος. Ἐν Ἀθήναις 1856.	2	»
»	20	*Μαυροκορδάτος (Δ.)* Μαυρακορδάτου Δ Ἐπιστολαὶ ἐκ Γερμανίας περὶ Πιστωτικῶν Τραπεζῶν τοῦ Λαοῦ. Ἐν Λειψίᾳ.	2	»
»	21	*Φαρσῆς (Βασίλειος.)* Ὁ Ταραξισύλλογος, ἤτοι πραγματεία περὶ Ἑλληνισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1870.	1	4ον
»	»	*Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν.* Voyage Archéologique de Le Bas. τοὺς ἀριθ. 57—62.	2	2ον
	»	— — Statistique monumentale de Paris	1	»
		εἰς μεταφορὰν	198	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Σώματα	Σχῆμα
1870		Μεταφορὰ	198	
Ἀπριλ.	21	— — Collections de dessins de l'Ecole impériale de ponts et chaussées.	1	2ον
»	»	— — Γεωγραφικὸς Χάρτης καὶ Φυσικὸς τοῦ Μεξικοῦ καὶ ἄλλων χωρῶν τῆς Ἀμερικῆς ὑπὸ τῶν περιηγητῶν Humbold καὶ Bonpland.	1	»
»	»	— — Documents inédites sur l'histoire de Françe et Negociations de la Françe et du Levant. Tom. 1—3.	3	4ον
»	»	— — Documents et Memoine militaire. Tom. 1—2. 1850.	2	»
»	»	— — Documents inédits sur l'histoire de France. Les fables d'outre Mer 1869.	1	»
»	27	*Κόνσολας (Δ.)* Περὶ τῆς χρήσεως τῶν Ἀναισθητικῶν κατὰ τὸν τοκετὸν ὑπὸ Δ. Κόνσολα. Ἐν Ἀθήναις 1870.	2	8ον
»	»	*Ἐκ τῆς Ἰδιαιτέρας τοῦ Βασιλέως Βιβλιοθήκης.* Documents sur l'histoire de France.		
»	»	— — Archives administatives de la ville de Reims Tom.	2	4ον
»	»	— — Collections des cartulaires de France. Paris 1841.	1	»
Μαΐου	4	*Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας.* Λογοδοσία τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρίας τῶν Φίλ. τοῦ Λαοῦ κατὰ τὴν Γενικ. Συνέλευσ. τῆς 4ης Ἰανουαρίου 1870. Ἐν Ἀθήναις.	2	8ον
»	11	*Ῥικάκης (Ἀντ.)* Σκέψεις περὶ καταδιώξεως τῆς Λῃστείας ὑπὸ Α. Ι. Ρ. Ἐν Ἀθήναις 1870.	1	»
»	12	— — Ἰλισσὸς, σύγγραμμα περιοδικὸν, ὁλοκλήρου τοῦ δευτέρου ἔτους, ἤτοι ἀπὸ 15		
		εἰς μεταφορὰν	214	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Σώματα	Σχῆμα
1870		Μεταφορὰ	214	
		Ἀπριλίου μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1869. Ἀθῆναι 1862.	1	4ον
Μαΐου	12	— — Πανδώρα, σύγγρ. περιοδικὸν ἐκδιδόμ. δὶς τοῦ μηνὸς, 1869.	1	»
»	14	*Παρδαλάκης* (*Κ.*) Πονσιὸν Τεραΐλ. Δράματα Παρισίων εἰς Τόμους 3. Μεταφρασθέντα ὑπὸ Παρδαλάκη καὶ Σκαλίδου. Ἀθῆναι 1869.	3	8ον
»	»	— — Ἡ Βασίλισσα τῶν Παρισίων, μετάφρασις ὑπὸ Κ. Παρδαλάκη. Ἀθῆναι 1868	1	»
»	»	— — Ἀπόκρυφα Μοναστηρίων Νεαπόλεως, Ἀπομνημονεύματα τῆς Κας Ἐῤῥιέτας Καριακούλου. Μετάφρασις ὑπὸ Κ. Παρδαλάκη. Ἀθῆναι 1870.	1	»
»	26	*Ναχαμούλης* (*Ἰ*) Ἡ Ἑβδομὰς τῶν Παίδων, νέον Ἀναγνωσματάριον ὑπὸ Ναχαμούλη. Ἐν Κερκύρᾳ 1868.	1	»
»	»	— — Κατήχησις ἢ Ἠθικοθρησκευτικὴ διδασκαλία πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑλλήνων Ἰσραηλιτῶν νεανιῶν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Ναχαμούλη. Κέρκυρα 1870.	1	»
»	»	— — Elementi di grammaticadella Gracia odierna di G. Nagamuli. Corfù 1868.	1	»
Ἰουνίου	19	*Σάθας* (*Κ.*) Istoria della republica di Venezia in Tempo della sacra lega, in Venezia 1838.	1	»
»	»	*Βλαχάκης* (*Ν.*) Ἡ Λεσβία Σαπφὼ, ἤτοι Ἀσματολόγιον περιέχον τὰ ἐξωτερικὰ Ἄσματα εἰς ὕφος Ἑλληνικὸν, Εὐρωπαϊκὸν καὶ Τουρκικόν. Ἀθήνησι 1870.	1	»
»	20	*Κανελλόπουλος* (*Ἠ. Φ.*) Ἐγχειρίδιον τοῦ ἐξαρτισμοῦ καὶ τοῦ χειρισμοῦ τῶν ἱστιοφόρων καὶ ἀτμοκινήτων πλοίων ὑπὸ Βρεάτ,		
		εἰς μεταφορὰν	226	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Σώματα	Σχῆμα
1870		εἰς μεταφορὰν	226	
		μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Ἠ. Κανελλοπούλου. Ἀθήνησι 1870.	2	8ον
Ἰουνίου	20	*Λάμπρος (Σπ.)* Νεοελληνικὰ Ἀνάλεκτα, περιοδικῶς ἐκδιδόμενα ὑπὸ τοῦ Φιλολογ. Συλλόγου « Παρνασσὸς » Τόμος α^ος. Φυλλ. α'.	1	»
»	»	— — Δημοτικὰ Ἄσματα. Ἐν Ἀθήναις 1870.	2	»
Αὐγού.	24	*Ἰωαννίδης Σαβ.* Ἱστορία καὶ στατιστικὴ Τραπεζοῦντος καὶ τῆς περὶ ταύτην χώρας ὡς καὶ τὰ περὶ τῆς ἐνταῦθα Ἑλληνικῆς γλώσσης ὑπὸ Σαβ. Ἰωαννίδου. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1870.	1	»
»	29	*Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης.* Αἰτιολογικὴ περὶ τοῦ Κώδικος Ἔκθεσις. (Ἀθῆναι 1870).	2	»
»	»	*Βάφας (Χ.)* Πρακτικὴ Ἀριθμητική. Ἔκδοσις 6. ὑπὸ Χ. Βάφα. Ἀθήνησι 1682.	1	»
»	»	— — Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ Ἔκδοσις 6. ὑπὸ Χ. Βάφα. Μέρος β'. Ἀθήνησι 1863.	1	»
»	»	— — Θεωρητικὴ ὑπὸ Χ. Βάφα Ἀριθμητικὴ Ἔκδοσις 5. Ἀθήνησι 1868.	1	»
»	»	— — Ἀλγέβρας Μαθήματα ὑπὸ Χ. Βάφα. Ἔκδοσις 3. Ἀθήνησι 1866.	1	»
		εἰς μεταφορὰν	238	

(Τὰ τέσσαρα τελευταῖα: Εἰς ἕνα τόμον δεδεμένα.)

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.		Σώματα	Σχῆμα
1870		Μεταφορὰ		238	
Αὐγού.	29	— — Γεωμετρίας Στοιχειώδη Μαθήματα ὑπὸ Χ. Βάφα. Ἔκδοσις 5η Ἀθήνησι 1861.	Εἰς ἕνα τόμον δεδεμένα.	1	8ον
»	»	— — Στοιχεῖα Γεωμετρίας Λεγένδρου σὺν προσθήκαις καὶ διασκευαῖς Ἀ.Μ Βλαγχήτου, μετάπεποιημένα ὑπὸ Χ. Βάφα. Ἀθήνησι 1870.		1	»
»	»	— — Κοσμογραφίας Μαθήματα, ὑπὸ Χ. Βάφα Ἀθήνησι 1866.		1	»
		Τὸ ὅλον		241	

Ἀριθ. 1534.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Τῶν ἔξωθεν δωρηθέντων βιβλίων κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1869—70 εἰς τὴν Ἐθν. Βιβλιοθήκην.

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Ποσὸν	Δωρηταί.
1869				
7βρίου	19	Luzzati, disegno elementare 8ον	2	Ὁ ἐν Νεαπόλει τῆς Ἰταλίας τυπογράφος Γαετάνος Νοβίλιος (Gaetano Nobile).
»	»	De Renzi, Condizioni del popolo Italiano 1—2. 8ον	2	
»	»	Tasso e la sua famiglia. 8ον	1	
»	»	Le bon génie. 8ον	2	
»	»	Bonassisi, tisichezza polmonare 8ον	2	
»	»	Ricciardi, I Papi e l'Italia 8ον	2	
»	»	De Müller, Memoriale. 8ον	2	
»	»	Dalbono, Libro del cuore. 8ον	2	
»	»	» Beatrice Cenci (τὸ ἓν εἰς	2	
»	»	4ον τὸ ἕτερον εἰς 8ον)	2	
»	»	Finizio, Compendio di Astitricia. 8ον	2	
»	»	Pompa, Chi s'ajuta ecc. 8ον	2	
»	»	Cantù, Il tempo dei Francesi. 8ον	1	
»	»	Castagna, Una ragione penale. 8ον	2	
»	»	» Proverbi Italiani 8ον	2	
»	»	Fanelli, Opere pedagogiche 1—6. 12ον	2	
»	»	Signore del mondo 1—14. 12ον	2	
»	»	Rodriguez, professione cristiana 1—3. 8ον	2	
»	»	Codici. 4ον	2	
»	»	» della marina mercantile. 8ον	1	
»	»	Morelli, Legge provinciale 8ον	2	
»	»	Decreto sull'ordinamento giudiciario 8ον	2	
»	»	Romano, Rivoluzione di Napoli. 8ον	2	
		εἰς μεταφορὰν	43	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Ποσόν	Δωρηταί.
1869		Μεταφορὰ	43	
7βρίου	19	Bruni, Coltivazione dei tabacchi. 8ον	2	Gaetano Nobile.
»	»	Crisolia, riassunto storico. 8ον	2	
»	»	Caprara, dottrina cristiana. 8ον	2	
»	»	Bartolotti, annuario. 8ον	2	
»	»	Dizionario dei Comuni. 4ον	2	
»	»	Il mese di Maggio. 8ον	2	
»	»	Du Séignerie, Poésies italiennes, trad. franc. 8ον	2	
»	»	I titoli della dinastia Napoleonica. 8ον	2	
»	»	Nobile, Sordo-muti 8ον	2	
»	»	Taglioni, Lezioni di musica. 8ον	2	
»	»	Palmieri, Fisica 1—3. 4ον	2	
»	»	Conti Golino, sulla legge municipale. 8ον	2	
»	»	Barbato, la separazione fra lo stato e la chiesa 8ον	2	
»	»	Macchiaroli, Diano. 8ον	2	
»	»	Sforza, pesi e misure. 4ον	2	
8βρίου	20	Duemichen Johann, historische Inschriften Altägyptischer Denkmäler zweite Folge. Leipzig 1869.	1	Δ. Νεροῦτσος.
»	24	Archives des missions scientifiques et litteraires Serie 2. Tom. 5. Paris 1869.	1	Le ministère de l'inst. publ. de France.
9βρίου	19	Ὁδηγὸς Ἀρμενοελληνικῶν διαλόγων ὑπὸ Γ. Α. Βαχτζεβάνογλου. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1869.	1	Βαχτζεβάνογλους.
»	27	Archives de la commission des monuments historiques (τεύχη 6 εἰς σχῆμα φύλλου) livrais. 112—129.	1	Τὸ ὑπουργ. τοῦ αὐτοχρ. οἴκου τῆς Γαλλίας.
		εἰς μεταφορὰν	77	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Ποσόν	Δωρηταί.
1969		Μεταφορὰ	77	
9βρίου	27	Ninive et l'Assyrie par Victor Place, avec des essais de restauration par F. Thomas (τεῦχος 1 εἰς σχῆμα φύλλου).	1	Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ οἴκου τῆς Γαλλίας.
»	»	L'Orient par Eugène Flandin (Paris) (τεῦχος 1 εἰς σχῆμα φύλλου).	1	
»	»	Esquisse historique de l'Artillerie française, depuis le moyen-âge jusqu'à nos jours avec 64 planches par A. de Molzhheim. Paris 1868 (Τόμ. 1 εἰς φύλλον).	1	
»	»	Les gemmes et joyaux de la couronne 2e Partie (Τόμ. 1 εἰς φύλ.).	1	
»	»	Jules Marion. Menuments sur l'histoire de France. Cartulaires de l'Église cathédrale de Grenoble. Paris 1869. ($4^{ον}$) χαρτόδετον.		
»	»	Les musiciens célèbres par Félix Clément. Paris 1868 ($4^{ον}$) ἄδετον.		
»	»	Monographie de la Cathédrale de Chartres. Paris $2^{ον}$. (Μόνον τρία παράφυλλα τοῦ συγγραμ.)		
1870 Ἰανου.	19	L'Oraison Dominicale en cent langues différentes, publiée et vendue au profit des malheureux Crétois actuellement en Grèce, Compilée par S. Apostolides Londres, imprimé et publié par W. M. Waths, 80, Grays-inn Road.	1	Αὐτὸς ὁ μετεκδότης Σ. Ἀποστολίδης.
»	21	Rélation de l'établissement des P P.		
		εἰς μεταφορὰν	82	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Ποσὸν	Δωρηταί
1870		Μεταφορὰ	82	
		de la Compagnie de Jésus en Levant. Paris 1869, éditée par:		Emile Legrand.
Ἰανου.	21	Collection des monuments pour servir a l'étude de la langue Néo-hellénique. N° 4. Ὁ πόλεμος τῶν ποντικοβατράχων ὑπὸ Δὸν Γεωργίου Ὀστοβὴκ τοῦ Ῥαγουζαίου. Paris 1869. Etité par	1	» »
»	»	Collection des monuments pour servir à l'étude de la langue Néo-hellénique. N° 7. Ἰωάννου Ῥίζου τοῦ Μανὲ Στοιχειομαχία, ἱστορία Στάθη. Paris 1869, par	1	» »
»	27	Lehrbuch der ohrenheilhunde mit besonderer Rücksicht auf anatomie und physiologie von Dr Josef Gruber. Wien 1870 ἤτοι Διδασκαλία τῆς θεραπείας τῶν νοσημάτων τοῦ ὠτὸς ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀνατομίαν καὶ φυσιολογίαν. Βιέννῃ 1870.	1	Ἰωσὴφ Γρύβερ.
Φεβρου.	10	Smithsonians Contribution to Knowladge. Vol. 1—5 Washington 4ον. ἄδετον.	1	Ὁ ἐν Ἀμερικῇ Σμιθσώνιος σύλλογος.
»	»	Catalogue of the New-York state Library 1865. Albany 8ον ἡμιδερμάτινον.	1	
»	»	Monthey Reports of Departement of agriculture for 1867. Washington 1868 8ον ἡμιδερμ.	1	
»	»	Smithsonian Miscellaneus collectious Vol. 1—5. Washington 1862 — 67. ἄδετον.	1	
		εἰς μεταφορὰν	89	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Ποσὸν	Δωρηταί.
1870		Μεταφορὰ	89	
Φέδρου.	10	Smithsonian Report for Washington 8ον ὁλόλιν. 1866.	2	Ὁ ἐν Ἀμερικῇ Σμιθσώνιος σύλλογος.
		Report of the conduct of war Supplement Vol 1—2 Washington 1866. 8ον ὁλόλιν.	2	
»	»	Report of the regents of the University of the State of New-York. Albany 1867. 8ον ὁλόλιν.	1	
»	»	Procedings of thy Academy of natural sciences of Philadehpia for 1867. 1—4.	1	
»	»	City Documents of Providence for 1866—68 8ον ἄδ. 1—4.	1	
»	»	Eighteeth report of the state cabinet of Natural History of New-York. Albany 1865. 8ον ἄδ.	1	
»	.	Forty-ninth Report of the trustees of the New-York State Library. Albany 1867. 8ον ἄδετ.	1	
»	»	Twenty second Report of the public Schools of Washington Washingt 1867 8ον ἄδετ.	1	
»	»	Tracts for the people by Edwin Snow 1—4. 8ον	1	
»	»	Sanitary effects of filling the Clowe basin by Edwin Snow. Prowidence 1868. 8ον ἄδετον.	1	
Μαρτ.	5	Ὁμήρου Βίος καὶ Ποιήματα. Πραγματεία ἱστορικὴ καὶ κριτικὴ ὑπὸ Ι. Βαλέτα. Ἐν Λονδίνῳ 1867 8ον	1	Ι. Ν. Βαλέτας.
»	»	Φωτίου τοῦ σοφωτάτου καὶ Ἁγ. Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἐπι-		» »
		εἰς μεταφορὰν	102	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Ποσὸν	Δωρηταί.
1870		Μεταφορὰ	102	
		στολαὶ ὑπὸ Ι. Ν. Βαλέτα. Ἐν Λονδίνῳ 1864. 4ον	1	
Μαρτ.	9	Ne Kachyadonghsera ne Royadadohenghdy ne Isaia. New-York 1839. 8ον	1	Ἐρρῖκος Σχλέεμαν.
»	»	Ju Otoshki Kikindium au tebeniiminung gaje Bemajünung Jesus Christ at the new-testament a a. New-York 1856 8ον	1	
»	»	Ἡ Νέα διαθήκη ἐν γλώσσῃ Τσερωκῇ (Cherokee) 8ον	1	
»	»	Οἱ προφῆται Ἰωσουᾶς, Σαμουὴλ καὶ οἱ Βασιλεῖς ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν αὐτοχθόνων τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῶν συνόρων τῆς Πολιτείας Ἀράνσης. 8ον	1	
»	31	Borghesi Bartol. Oeuvres complètes. Tom. 5—6. Paris 1868—69. 4ον	1	Ὁ αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων.
Ἀπριλ.	15	Archeografo Triestino edito per cura della società del Cabineto di Minerva vol. 1. Fasc. 1. Trieste 1869.	1	C. Buttazoni.
»	16	Narative of the Cretan war of independence by Joannides M. D. Vol. 1, London 1865. 8ον	1	Α. Ἰωαννίδ.
»	27	Thy Iliad of Homer translated into English Blak verse by Wil. Cullen Bryant. Vol. 1. Boston 1870.		Πρέσβυς Ἀμερικῆς
Μαΐου	4	Περὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς ἐπιῤῥοῆς ἣν ἔσχεν εἰς τὸν βίον τῆς ἀνθρωπότητος ὑπὸ Α. Δελαπόρτα. Βραΐλα 1870. 8ον	2	Ὁ ἐν Ἴμβρ. Ἑλλ. φιλόμουσος Σύλλογος.
		εἰς μεταφορὰν	112	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Ποσὸν	Δωρηταί.
1870		Μεταφορὰ	112	
Μαΐου	4	Ἑλληνικὸς φιλόμουσος σύλλογος Βραΐλας Καταστατικόν. 8ον	2	ὁ αὐτὸς Σύλλογος.
»	7	Collection des monuments pour servir à l'étude de la langue Neo-Hellénique N° 4. Ὁ πόλεμος τῶν Ποντικοβατράχων ὑπὸ Δὸν Γεωρ. Ὀστόβικ. Paris 1869. 8ον	1	Ὁ ἐν Παρισίοις Emile Legrand διὰ τοῦ Σ. Λάμπρου.
»	»	Collection a. a. Ἰωάννου Ῥίζου τοῦ Μάνε Στοιχειομαχία, ἱστορία Στάθη. Paris 1869. 8ον	1	
»	»	Collection des Monuments. Ἀντωνίου ἐπάρχου τοῦ Κερκυραίου εἰς τὴν Ἑλλάδος καταστροφὴν Θρῆνος κατὰ τὴν ἐν Βενετίᾳ ἔκδοσιν τοῦ 1544. Ἐν Παρισίοις 1870.	1	
»	»	Νικολάου Σοφιανοῦ τοῦ Κερκυραίου. Γραμματικὴ τῆς κοινῆς τῶν Ἑλλήνων γλώσσης, νῦν τὸ πρῶτον κατὰ τὸ ἐν Παρισίοις χειρόγραφον. 8ον	1	
»	12	L'Italie des Italiens par Mme Louise Collet partie 1. Italie du Nord. Paris 1862. 8ον	1	Ἡ συγγραφεὺς Κ. Collet.
»	»	a. Italie du centre, partie 2. Paris 1862. 8ον	1	
»	»	a. Italie du sud, partie 3. Paris 1862. 8ον	1	
»	»	a. Rome, partie 4. Paris 1862. 8ον	1	
»	»	Musée Napoléon III, chois de monuments antiques pour servir à l'histoire de l'art en Orient et en Occident. Texte explicatif par Adrien de Longperier. Livraisons 13—21. Paris 1870. 4ον	3	Τὰ ἐν Γαλ. Αὐτοκρ. Ὑπουρ. τῶν ὡραίων τεχνῶν καὶ τῆς δημ. Ἐκπαιδεύσεως.
		εἰς μεταφορὰν	125	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Ποσὸν	Δωρηταί.
1870		Μεταφορὰ	125	
Μαΐου	12	Oeuvres de La voisier publiées par les soins de S. Exc. le ministre d' Instruction publique. Tom. 4 Paris 1858. 4ον	1	Τὰ αὐτοκρατορικὰ ὑπουργεῖα τῶν ὡραίων τεχνῶν καὶ τῆς δημ. Ἐκπαιδεύσεως.
»	»	Voyages Archéologique en Grèce et en Asie mineure fait par ordre du Gouvernement Français par Phil. Lebas et W. Waddington. Livrais 63—73	4	
»	25	Nouvelles archives du Muséum d' histoire naturelle de Paris Tom. 3. Fasc. 2—4. Tom. 4. Fasc. 1—4. Tom. 5. Fasc. 1—3. 4ον	1	
»	»	Ninive et l'Assyrie par Victor Place avec des Essais de restauration par M. F. Thomas Ouvrage publié par ordre de l' empereur. Livrais. 50—57 Paris 1866. 2ον	2	
»	»	Histoire d'Espagne depuis les premiers temps historiques par M. Rosseuw Saint-Hilaire nouvelle édition. Tom. 10. Paris 1869. 8ον	1	
»	»	Affaires étrangères documents diplomatiques 1860—69. Paris 1861—69. (Le livre Jaune Français) εἰς τόμ. 4. δεδεμ. 4ον	1	
»	26	Collet (Louise). Quatre poëmes couronnés par l'Academie Française. Paris 1855. 8ον	1	Mme Collet
»	»	——L'Acropole d'Athènes Poëme couronné par l'Académie Français, dédié à Mlle Cavagnari.	1	
		εἰς μεταφορὰν	137	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Ποσόν	Δωρηταί.
1879		Μεταφορὰ	137	
Ιουνίου	8	Diplomatic correspondence Part. 1—2. Washington 1869.	1	Tuckerman.
»	»	Carey (H D.) Manual of social science being a condensa tion of the Principles of social science. Philadelphia 1866. 8ον	1	Tuckerman.
»	»	Greeley (Horace) Essays designed to delucidate the science of political Economy. Boston 1870. 8ον	1	Tuckerman.
Ἰουλίου	9	Canini (M. A.) Fragment du Parthenée d'Alman pour la fête des dioscures Paris 1870. 4ον	1	M. A. Canini.
»	13	Requeil d'inscriptions Lybico-berbères avec vingtcinq planches par le docteur Reboud. Paris 1870.	1	Ὁ ἐν Παρισίοις Ἕλλην ἐπιτετραμμένος Κ^{ος} Ῥώχ.
»	»	La Légitimité en Espagne par Henri de Lazeu Berne 1870. 8ον	1	Ὁ ἐν Παρισίοις Ἕλλην ἐπιτετραμμένος Κ^{ος} Ῥώχ.
»	»	Journées de la Colonne Delloye de Saint-Luis de Potosi à Taneasneque (Tamaulipas) Mexique par Jules Guyon. Paris 1868. 8ον	6	Ὁ ἐν Παρισίοις Ἕλλην ἐπιτετραμμένος Κ^{ος} Ῥώχ.
»	»	Histoire naturelle et médicale de la Chique Rhynchoprion penetrans par J Guyon. Paris 1867. 8ον	3	Ὁ ἐν Παρισίοις Ἕλλην ἐπιτετραμμένος Κ^{ος} Ῥώχ.
»	»	Considérations sur le traitement de la Fièvre Jaune chez les Européens par Guyon. Paris 1862. 8ον	3	Ὁ ἐν Παρισίοις Ἕλλην ἐπιτετραμμένος Κ^{ος} Ῥώχ.
»	»	Découverte des espèces nouvelles en Botanique et en Zoologie par Guyon. Paris 1869. 8ον	4	Ὁ ἐν Παρισίοις Ἕλλην ἐπιτετραμμένος Κ^{ος} Ῥώχ.
		εἰς μεταφορὰν	159	

Ἡμερομην.		Συγγράμματα.	Ποσόν	Δωρηταί.
1870		Μεταφορὰ	159	
Ἰουλίου	9	Études sur les eaux thermales de la Tunisie par Guyon. Paris 1861. 8ον	2	Ὁ ἐν Παρισίοις Ἕλλην ἐπιτετραμμένος Κος Ῥώχ.
»	»	Indication des travaux et publications par Guyon. Paris 1868. 8ον	4	
»	»	Indication de quelques travaux par Guyon. Paris 1868 8ον	3	
»	»	Services militaires et scientifiques. Paris 1868. 8ον	2	
»	24	Harmodius tragédie par Victor de Laprade. Paris 1870. 8ον	1	V. Laprade
»	26	Dora d'Istria. Les études Indiennes dans l'Italie septentrionale. Le Mahabharata Athènes 1870. 8ον		Dora d'Istria.
		Τὸ ὅλον	171	

'Αριθ. 1534.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ.

Νομίσματα ἐξ ἀγορᾶς χρήμασι τοῦ ἐθν. Πανεπιστημίου καὶ δωρήμασι γενομένοις αὐτῷ παρὰ διαφόρων φιλομούσων ἀνδρῶν, κατατεθέντα ἅπαντα ἐν τῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ͵αωξθ΄—͵αωο΄.

	Χρ.	Ἀργ.	Χαλ.	Μολ.	Τὸ ὅλον
Νομίσματα ἐξ ἀγορᾶς χρήμασι τοῦ ἐθν. Πανεπιστημίου, διὰ τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ συλλογήν.					
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ἀρχαῖα διάφορα, ἤτοι· ἀργυρᾶ μὲν Δυρραχίου τριώβολα 5, Μητροπόλεως Ἀκαρνανίας ὀβολός· χαλκᾶ δὲ Ἀχαϊκῆς συμμαχίας τοῦ Αἰγίου, τῆς αὐτῆς πόλεως τοῦ Μ. Αὐρηλίου, Φλιοῦντος Φλειασίας (Ἀχαΐας) τοῦ Καρακάλλα, καὶ ἕτερον τῆς Ἰουλίας Δόμνας . .	—	6	4	—	10
Νομισματόσημον τοῦ βασιλέως Ὄθωνος Α΄. μὲ GRAECIA REDIVIVA, καὶ ἕτερον τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ ἐθν. συνελεύσεως τοῦ 1822	—	2	—	—	2
Τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστ. καὶ τῆς Δημοσ. Ἐκπαιδ. Ὑπουργεῖον, διὰ τὴν ἐθν. συλλογήν.					
Νομίσματα σκυφωτὰ Μανουὴλ Α΄. τοῦ Κομνηνοῦ Πορφυρογεννήτου. Διὰ τῶν ὑπ' ἀρ. { Πρωτ. 7470 / Διεκπ. 4653 } καὶ ὑπὸ ἡμε-					
εἰς μεταφορὰν	—	8	4	—	12

	Χρ	Άργ.	Χαλ.	Μολ.	Τὸ ὅλον
Μεταφορὰ	—	8	4	—	12
ρομηνίαν 30 Ὀκτωβρ. 1869, καὶ ὑπ' ἀρ. {Πρωτ. 4591 / Διεκ. 3185} ὑπὸ ἡμερομ. 22 Ἰουνίου 1868 ἐγγράφων .	7	—	—	—	7
Τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον, διὰ τὴν ἐθν. συλλογήν.					
Φλωρία Ἐνετικὰ Ἀλοϋσίου Κονταρίνου, Φραγκίσκου Μοροζίνου, Μ. Ἀντωνίου Ἰουστινιάνου καὶ Σιλβέστρου Οὐαλερίου. (Εὑρεθέντα τῷ 1869 εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ δήμου Ἐράνης τῆς ἐπαρχίας Τριφυλίας.) Διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. Πρωτ. 14798 καὶ ὑπὸ ἡμερομ. 15 Μαΐου 1869 ἐγγράφου	4	—	—	—	4
Τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον, διὰ τὴν ἐθν. συλλογήν.					
Νομίσματα τοῦ βασιλέως Γεωργίου Α'. ἤτοι Δραχμὴν τοῦ 1868, Δεκάλεπτον, Πεντάλεπτον καὶ Δίλεπτον τοῦ 1869. Διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 24155 καὶ ὑπὸ ἡμερομ. 22 Μαΐου 1869 ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου	—	1	3	—	4
Τὸ ἐν Ἀθήναις Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον, διὰ τὴν ῥηθεῖσαν συλλογήν.					
Νομισματόσημα βραβεύσεως τῶν ἐν τῷ Ναυτικῷ ὑπηρετησάντων. Διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 1285 καὶ ὑπὸ ἡμερομ. 28 Μαΐου 1869 ἐγγράφου . .	—	1	1	—	2
εἰς μεταφορὰν	11	10	8	—	29

	Χρ	Ἀργ.	Χαλ	Μολ.	Τὸ ὅλον
Μεταφορὰ	11	10	8	—	29
Ἡ ἐν Ἀθήναις Φιλεκπαιδευτικὴ Ἑταιρία διὰ τὴν ῥηθεῖσαν συλλογήν.					
Νομισματόσημον τῆς ἐν λόγῳ Ἑταιρίας διὰ τοὺς φιλομούσους συνδρομητὰς καὶ εὐεργέτας αὐτῆς . . .	—	1	—	—	1
Δωρήματα διαφόρων φιλομούσων ἀνδρῶν διὰ τὴν εἰρημένην συλλογήν.					
1. Ἀνώνυμός τις.					
Νόμισμα τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Καναδᾶ .	—	—	1	—	1
2. Ὁ Κύριος Σαβέριος Agius, ἀρχιμουσικὸς τοῦ Πεζικοῦ.					
Νομισματόσημον μικρὸν τοῦ Γαριβάλδη	—	—	1	—	1
3. Ὁ Κύριος Σπυρίδων Χ. Ἀργυρόπουλος.					
Χαρτονόμισμα ASSIGNAT de CINQ livres de la République Française. Créé le 10 Brumaire l'an 2me	—	—	—	—	—
4. Ὁ Κύριος Ἀναστάσιος Καλός					
Νόμισμα Σινικὸν νέον σχήματος ἐπιμήκους	—	1	—	—	1
5. Ὁ Κύριος Ἀνδρέας Κορδέλλας.					
Νόμισμα ἀρχαῖον τῆς Καρχηδόνος, εὑρεθὲν ἐν Σερίφῳ μεταξὺ τῶν σκωρίων τοῦ σιδήρου	—	—	1	—	1
Νομίσματα Ἑλληνικὰ νέας ἐπινοίας .	—	—	—	2	2
εἰς μεταφορὰν	11	12	11	2	36

	Χρ.	Ἀργ.	Χαλ.	Μολ.	Τὸ ὅλον
Μεταφορὰ	11	12	11	2	36
6. Ὁ Κύριος Ῥοδόλφος Μάϊφαρτ.					
Νόμισμα Ἱσπανικ. τοῦ Φερδινάνδου Ζ′.	—	1	—	—	1
7. Ὁ Κύριος Ναπολέων Μαρτινέλλης.					
Νομίσματα διάφορα ἐκ τῶν νῦν κυκλοφορούντων ἐν Εὐρώπῃ κρατῶν.	—	—	11	—	11
8. Ὁ Κύριος Κ. Λ. Β. Μέρλιν, ὑποπρόξενος τῆς Ἀγγλίας ἐν Ἀθήναις.					
Μολύβδινον Ἑλληνικὸν ἀρχαῖον, καλλιτέχνου ῥυθμοῦ, φέρον ἀφ' ἑνὸς μὲν τύπον χήμης, ἐξ ἧς ἀναδύει Ἔρως ἐκτείνων τοὺς βραχίονας ὁριζοντίως, ἀφ' ἑτέρου δὲ χήμην μεταξὺ δύο δελφίνων. Εὑρεθὲν ἐν Ἀθήναις	—	—	—	1	1
9. Ὁ Μεχμὲτ Ἐφέντης ἐκ Περγάμου.					
Τετράδραχμον Ἀρσάκου ΚΗ′., Οὐολαγάσου Γ′.	—	1	—	—	1
10. Ὁ Κύριος Ἐμμανουὴλ Μουλαδάκης.					
Τέσσαρας κυλίνδρους διατρήτους εὑρεθέντας ἐν Βαβυλῶνι, ἐξ ὧν οἱ μὲν 3 ἐκ λίαν σκληροῦ λίθου, ὁ δὲ ἐκ κρυστάλλου· φέρουσι δ' ἅπαντες ἐγκεχαραγμένας μορφὰς καὶ ἐπιγραφὰς Ἀσσυριακάς	—	—	—	—	—
εἰς μεταφορὰν	11	14	22	3	50

	Χρ.	Ἀργ.	Χαλ.	Μολ.	Τὸ ὅλον
Μεταφορὰ	11	14	22	3	50
11. Ὁ Κύριος Γρηγόριος Μπουρνιᾶς.					
Μολύβδινα Ἑλληνικὰ ἀρχαῖα, ἐν οἷς ἓν φέρον τύπον τοῦ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, τῶν τυραννοκτόνων	—	—	—	6	6
Νόμισμα Λικινίου τοῦ νεωτέρου . .	—	—	1	—	1
Νομισματόσημον Ῥωσσικόν.	—	—	1	—	1
12. Ὁ Κύριος Ἀλέξανδρος Γ. Σοῦτσος.					
Συλλογὴν ἐκλεκτὴν καὶ σπανίαν διαφόρων νομισματοσήμων ἐκ κασσιτέρου, κοπέντων κατὰ διαφόρους ἀξιομνημονεύτους περιστάσεις ἐπὶ Μαρίας Θηρεσίας, Ἰωσὴφ Β΄. κτλ.	—	—	—	208	208
Νομίσματα διάφορα ἐκ τῶν νῦν ἐν κυκλοφορίᾳ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ . .	—	—	4	—	4
13. Ὁ Κύριος Μυλιανὸς Φανούριος.					
Νόμισμα Ἡρακλείου Α΄.	1	—	—	—	1
Λίθον ἀβραξικὸν φέροντα ἐγκεχαραγμένην παράστασιν Ἡρακλέους λεοντομάχου καὶ ἐπιγραφὴν δεκάστιχον κατὰ τὸ ὄπισθεν τοῦ λίθου μέρος, διατυποῦσαν νοήματα ἀπόκρυφα .	—	—	—	—	—
14. Ὁ Κύριος Γεώργ. Χρυσίδης.					
Νόμισμα Ἑλληνικὸν ἀρχαῖον τῶν Ἀμφαξίων τῆς Μακεδονίας. . .	—	—	1	—	1
15. Ὁ Κύριος Γεώργιος Χ. Κωνσταντινίδης.					
Νομισματόσημον κοπὲν εἰς ἀνάμνησιν τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ναοῦ τοῦ ἁγίου Σάββα .	—	—	1	—	1
εἰς μεταφορὰν	12	14	30	217	273

	Χρ.	Ἀργ.	Χαλ.	Μολ.	Τὸ ὅλον
Μεταφορὰ	12	14	30	217	273
16. Ὁ Κύριος Ἀνδ. Κοστοῦρας. Νόμισμα τοῦ Hong—Kong φέρον τὴν προτομὴν τῆς Βικτωρίας βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας, καὶ χρονολογίαν 1866	—	—	1	—	1
	12	14	31	217	274
ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ δωρηθέντα τῷ ἐθν. Νομισματικῷ Μουσείῳ παρὰ φιλομούσου ἀνωνύμου Χίου, διὰ τοῦ Κυρίου Νικολάου Θεοδώρου Κορεσίου.					
Χαλκᾶ ἄχρηστα	—	—	95	—	95
Ὁμοίως μικρὰ Ἀγγλικὰ νομισματόσημα	—	—	36	—	36
Ὁμοίως Ῥωσσικά	—	—	278	—	278
Ὁμοίως νεώτερα διαφόρων κρατῶν, ἐν οἷς 6 Σινικὰ καὶ 12 νομισματόσημα	—	—	491	—	491
Ὁμοίως ἀρχαῖα Ἑλληνικά, Ῥωμαϊκὰ καὶ Βυζαντινά, ὧν τὰ πλεῖστα ἐφθαρμένα· μεταξὺ δὲ τῶν Ἑλληνικῶν τὸ ἓν ἐστὶ τῆς Καισαρείας Βιθυνίας. .	—	—	93	—	93
Ἀργυρᾶ τάλληρα Ῥωσσικὰ διαφόρων ἐποχῶν	—	27	—	—	27
Ὁμοίως κλάσματα	—	16	—	—	16
Ὁμοίως διαφόρων τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας κρατῶν, ἐν οἷς πολλὰ κλάσματα. (Τὰ πλεῖστα νομίσμ. εἰσὶ νέα.) . .	—	603	—	—	603
Ὁμοίως τάλληρα, ὧν τὰ πλεῖστα Γερμανικά.	—	20	—	—	20
εἰς μεταφορὰν	12	680	1024	217	1933

	Χρ.	Ἀργ.	Χαλ.	Μόλ.	Τὸ ὅλον
Μεταφορὰ	12	680	1024	217	1933
Ὁμοίως νομισματόσημα Ῥωσσικά .	—	6	—	—	6
Χαλκᾶ » »	—	—	19	—	19
Ἀργυρᾶ » διαφόρων χωρῶν.	—	11	—	—	11
Ἐκ κασσιτέρου » » »	—	—	—	18	18
Χρυσᾶ Ῥωσσικὰ (ὧν τὰ δύο μεγαλείτερα ζυγίζουσι τὸ μὲν Γραμμάρια 13,05 τὸ δὲ 6,55). .	5	—	—	—	5
Χρυσοῦν Βυζαντινὸν Ἰωάννου Β′. .	1	—	—	—	1
Χρυσοῦς στατὴρ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου.	1	—	—	—	1
Ὁμοίως Εὐπάτορος βασιλέως Βοσπόρου	1	—	—	—	1
Χρυσᾶ Τουρκικὰ νέα	4	—	—	—	4
Ἐκ πλατίνης Ῥωσσικόν.	—	1	—	—	1
Ἀργυροῦν παράσημον Ῥωσσικόν. . .	—	1	—	—	1
Χαλκᾶ παράσημα Ῥωσσικά . . .	—	—	2	—	2
Ἀργυρᾶ νομίσματα Τουρκικά, ἐν οἷς ἓν τάλληρον κίβδηλον. . .	—	54	—	—	54
Χαλκᾶ Τουρκικά	—	—	10	—	10
Ἀργυρᾶ νομίσματα ἀρχαῖα Ἑλληνικά, Ῥωμαϊκὰ καὶ Βυζαντινά .	—	52	—	—	52
Κίβδηλα	—	6	—	—	6
Τὸ ὅλον	24	811 (*)	1055	235	2125

ΠΑΡΟΡΑΜΑ.

Ἐν τῇ τοῦ παρελθόντος ἔτους λογοδοσίᾳ τοῦ Πρυτάνεως, ἐν σελ. 130, ἐτέθη κατὰ τυπογραφικὸν λάθος ἐν τοῖς τῆς Κερκύρας νομίσμασι τοῦ μὲν Σεπτιμίου Σεουήρου 1 ἀντὶ 2, τῆς δὲ Ἰουλίας Δόμνας 2 ἀντὶ 1.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 31 Αὐγούστου 1870.

Ο ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΓΝΩΜΩΝ
τοῦ ἐθνικοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου
ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΟΣΤΟΛΑΚΑΣ.

(*) Ὧν τὸ ἓν ἐκ πλατίνης.

ΙΓ'.

Ἀριθ. 383.

ΦΥΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ.

Ἐν Ἀθήναις, 12ᾳ Ὀκτωβρίου, 1870.

Τῷ σεβαστῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως.

Κύριε Ὑπουργέ,

Κατὰ τὸν κανονισμὸν τοῦ Φυσιογραφικοῦ Μουσείου ἀφηγούμεθα ἑξῆς διὰ βραχέων περὶ τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος γενομένων εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς τοῦ Φυσιογραφικοῦ Μουσείου συλλογὰς προςθηκῶν καὶ ἐπαυξήσεων, περὶ τῆς νῦν καταστάσεως καὶ τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ, καὶ περὶ τῶν δαπανῶν, ὅσας τὸ Πανεπιστήμιον ἡμῶν ἐδαπάνησεν ὑπὲρ τῶν συλλογῶν τούτων κατὰ τὸν ῥηθέντα ἐνιαυτόν.

Ἀπὸ τῶν προςθηκῶν δὲ καὶ ἐπαυξήσεων ἀρχόμενοι, ἀφηγούμεθα ἐνταῦθα ἐν συνόψει περὶ αὐτῶν, ἵνα μὴ ἐπὶ πολὺ ἀπασχολήσωμεν Ὑμᾶς, κύριε Ὑπουργέ· ἀκριβῶς δὲ καταλέγονται αἱ ἐπαυξήσεις αὗται ἔν τε τῇ πρὸς τὴν Πρυτανείαν ἀναφορᾷ ἡμῶν, καὶ ἐν τῇ κτηματολογικῇ τοῦ Πανεπιστημίου βίβλῳ.

Τὰ προςτεθέντα λοιπὸν κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα εἶνε·

α') εἰς τὴν συλλογὴν ἐγχωρίων ΘΗΛΑΣΤΙΚΩΝ 3 εἴδη ἐν 6 ἀτόμοις·

β') εἰς τὴν τῶν ἐγχωρίων ΠΤΗΝΩΝ 11 εἴδη ἐν 14 ἀτόμοις·

γ') εἰς τὴν τῶν ΕΡΠΕΤΩΝ 15 εἴδη ἐν 18 ἀτόμοις, 14 μὲν ἐγχώρια, ἓν δ' ἀλλοδαπὸν ἐξ Αἰγύπτου·

δ') εἰς τὴν τῶν ΙΧΘΥΩΝ 33 εἴδη ἐν 54 ἀτόμοις ἐκ τῶν ἁλιευομένων ἐν Ἑλληνικαῖς θαλάσσαις·

ε') εἰς τὴν τῶν ἐγχωρίων ΕΝΤΟΜΩΝ 554 εἴδη ἐν 1833 ἀτόμοις, θηρευθέντα περὶ τὰς Ἀθήνας, ἐν Αἰγίνῃ, ἐν Πόρῳ, ἐν Ἄνδρῳ, ἐν Σύρῳ, ἐν Κρήτῃ· ἐκ τούτων δ' εἶνε κολεόπτερα μὲν 314 εἴδη ἐν ἀτόμοις 1199· λεπιδόπτερα δὲ 45 εἴδη ἐν 141 ἀτόμοις· ὑμενόπτερα 31 εἴδη ἐν 53 ἀτόμοις· δίπτερα 15 εἴδη ἐν 40 ἀτόμοις· νευρόπτερα 35 εἴδη ἐν 113 ἀτόμοις· ὀρθόπτερα 36 εἴδη ἐν 102 ἀτόμοις· ἡμίπτερα 78 εἴδη ἐν 185 ἀτόμοις·

ϛʹ) εἰς τὴν τῶν ἐγχωρίων ΑΡΑΧΝΟΕΙΔΩΝ 6 εἴδη ἐν 8 ἀτόμοις·

ζʹ) εἰς τὴν τῶν ἐγχωρίων ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΩΝ 6 εἴδη ἐν 31 ἀτόμοις·

ηʹ) εἰς τὴν τῶν ἐγχωρίων ΣΚΩΛΗΚΟΕΙΔΩΝ 4 εἴδη ἐν 14 ἀτόμοις·

θʹ) εἰς τὴν τῶν ΜΑΛΑΚΙΩΝ 690 περίπου εἴδη ἐν 4708 ἀτόμοις, ὧν τὰ μὲν 40 εἴδη ἐν 1708 ἀτόμοις εἶνε ἐγχώρια, τὰ δὲ 650 περίπου εἴδη ἐν 3000 ὡς ἔγγιστα ἀτόμοις ἀλλοδαπά·

ιʹ) εἰς τὴν τῶν ΟΡΥΚΤΩΝ συλλογὴν 35 εἴδη ἐν 40 δείγμασιν, ὧν τὰ μὲν 2 εἴδη εἶνε ἐγχώρια, τὰ δὲ 33 εἶνε ἀλλοδαπά· πρὸς δὲ καὶ ἓν τμῆμα οὐρανοπετοῦς λίθου, πεσόντος τῇ 18 (30) Ἰανουαρίου 1868 ἐν Pultusk·

ιαʹ) εἰς τὴν τῶν ΠΕΤΡΩΜΑΤΩΝ 126 δείγματα, ὧν τὰ μὲν 105 ἐξ Ἑλλάδος, τὰ δὲ 21 ἐξ Ἰταλίας·

ιβʹ) εἰς τὴν ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗΝ συλλογὴν 57 δείγματα, ὧν 45 μὲν μαλάκια ὀρυκτὰ ἐκ Κρήτης, 10 δὲ ἐσωτερικὰ ἐκμαγεῖα κογχυλίων ἐκ τοῦ λεγομένου ἀπολελιθωμένου δάσους τῆς Ἄνω Αἰγύπτου, ἓν δὲ τύπος φύλλων νεωτάτης ἐποχῆς ἐκ Ναούσσης τῆς Μακεδονίας, τὸ δʼ ἕτερον εἶνε ἐχινοειδὲς ἐκ Κέϊδε τῆς Βιθυνίας·

ιγʹ) εἰς τὴν ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΗΝ συλλογὴν δύο ταριχευμέναι χεῖρες ἀρχαίων Αἰγυπτίων, δύο ξόανα ζώων, καὶ εἷς κροκόδειλος ἐκ γαγάτου·

ιδʹ) εἰς τὴν ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ, τέλος, 18 πονήματα εἰς 19 τόμους.

Τῶν προστεθέντων δὲ τούτων εἰς τὰς συλλογὰς τοῦ μουσείου καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος τὰ μὲν ἠγοράσθησαν ἐκ τοῦ χορηγηθέντος αὐτῷ παρὰ τοῦ Πανεπιστημίου ἐνιαυσίου προϋπολογισμοῦ, τὰ δὲ συνελέχθησαν δαπάναις τοῦ καταστήματος ὑπὸ ὑπαλλήλων αὐτοῦ μεταβάντων ἐπὶ τούτῳ κατὰ τὰς παύσεις ταύτας τοῦ μὲν Ἐπιμελητοῦ μετὰ τοῦ βοηθοῦ εἰς Αἴγιναν καὶ Πόρον, τοῦ δὲ βοηθοῦ ἔπειτα εἰς Ἄνδρον, τοῦ δʼ Ἐπιμελητοῦ μόνου εἰς Ὕδραν, μετὰ ταῦτα δὲ καὶ εἰς Σύρον καὶ Κρήτην· τὰ δὲ ἐδωρήθησαν παρʼ ἀνδρῶν φιλελλήνων ἢ παρʼ ὁμογενῶν φιλοτίμων, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν ἀλφαβητικῇ τάξει καθῆκον εὐγνωμοσύνης ἡμῶν κρίνομεν νὰ ἀναφέρωμεν ἑξῆς, ἵνα γείνωσι γνωστοὶ καὶ Ὑμῖν, κύριε Ὑπουργέ, οἱ φιλοτίμως συντελέσαντες καὶ κατὰ τὸν παρελθόντα ἐνιαυτὸν εἰς πλουτισμὸν τῶν ἐπιστημονικῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἡμῶν συλλογῶν.

Ἐδώρησαν λοιπὸν κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος·

ὁ κύριος Ἀλέξανδρος ΓΟΒΑΝΤΖ, 13 ὀρυκτὰ ἐξ Αὐστρίας·

ὁ κ. Ἰωάν. Χ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ, φύλλα ὀρυκτὰ νεωτάτης ἐποχῆς ἐκ Νεούσσης τῆς Μακεδονίας·

ὁ ἐν Βιέννῃ καθηγητὴς κ. C. B. Heller (διὰ τοῦ κ. Ἰ. Φ. Ἰουλ. Σμἰτ) τὴν εἰς Μεξικὸν περιήγησιν αὐτοῦ καὶ 4 ἕτερα συγγραμμάτιά του (περὶ Δαρβινισμοῦ, περὶ Μεξικοῦ, περὶ μικροσκοπίου, 5 μορφολογικοὺς πίνακας φυτῶν)·

ὁ κύριος ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ, ἓν σπάνιον εἶδος πτηνοῦ ἐγχωρίου ἐκ τῶν κιχλῶν·

ὁ κ. Ἰωάν. ΚΑΒΑΛΛΙΩΤΗΣ, δύο ὀρυκτὰ ἐν Σερίφου·

ὁ ἐν Πίσῃ καθηγητὴς κύριος Meneghini, 23 ὀρυκτὰ καὶ 12 πετρώματα Ἰταλίας, ἀνθ' ὧν μέλλομεν νὰ πέμψωμεν αὐτῷ ὀρυκτὰ ὀστᾶ ἐκ Πικερμίου·

ἡ ἐν Μόσκβᾳ αὐτοκρατορικὴ Ἑταιρία τῶν φυσιοδιφῶν τὸ τῷ 1868 ὑπ' ἀριθ. 1 ἐκδοθὲν ὑπ' αὐτῆς Bulletin de la Société Impériale des naturalistes de Moscou·

ὁ κ. Αἰμίλ. ΝΟΝΝΟΤΟΣ, ἕνα ἰχθὺν (ἱππόκαμπον) ἐν οἰνοπνεύματι, ἁλιευθέντα ἐν τῇ παρὰ Κωνσταντινουπόλει θαλάσσῃ·

ὁ κ. Νικόλ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ ἓν ἐχινοειδὲς ὀρυκτὸν ἐκ Κέϊβε τῆς Βιθυνίας·

ὁ κ. L. Reinert, δύο ἐγχώρια εἴδη ἐντοσθιδίων σκωλήκων·

τὸ ἐν Οὐασιγκτῶνι ΣΜΙΘΣΩΝΙΑΝΟΝ καθίδρυμα 650 περίπου εἴδη μαλακίων ἐν 3000 ὡς ἔγγιστα ἀτόμοις, ἐκ διαφόρων χωρῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἐν οἷς καί τινα ὀρυκτὰ, ἤτοι ἐν προγενεστέραις τῆς γῆς ἐποχαῖς ὑπάρξαντα, ἀνθ' ὧν ἐπέμψαμεν ἡμεῖς αὐτῷ ὀρυκτῶν ὀστῶν ἐκ Πικερμίου·

ὁ κ. Ἰ. Φ. Ἰούλιος ΣΜΙΤ, α') τεμάχιον οὐρανοπετοῦς λίθου πεσόντος εἰς Pultusk τῇ 18 (30) Ἰανουαρίου 1868· β') ἠφεστειακοὺς λίθους ἐκ Πομπηΐας, ἐκ τῶν Φλεγραίων τῆς Ἰταλίας κρατήρων καὶ ἐξ Αἴτνης, ἔτι δὲ καὶ Αἰτναίαν σποδόν·

ὁ κ. Γ. ΦΙΝΛΑΫ, μίαν ὑπ' αὐτοῦ διατριβὴν περὶ προϊστορικῶν ἀρχαιοτήτων·

ὁ καθηγητὴς κ. Α. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΣ 2 ὀρυκτὰ ἐξ Αὐστρίας·

ὁ κ. ΧΕΛΔΡΑΪΧ, ἓν πτηνὸν ἐγχώριον (Ortygis tridactyla)·

Ἡ διακόσμησις δὲ τῶν συλλογῶν καὶ κατάστασις εἶνε μὲν καλή, ἀλλὰ κατὰ τὰ ἐνόντα ἡμῖν, διότι πολλαὶ αἱ ἀνάγκαι τοῦ καταστήματος, μὴ ἐπαρκούντων εἰς πασῶν αὐτῶν τὴν πλήρωσιν τῶν παρὰ τοῦ Πανεπιστημίου χορηγουμένων χρημάτων, καί τοι δαψιλῶς ὡς πρὸς αὐτὸ χορηγοῦντος, ὡς κατὰ πὰν ἔτος λέγομεν τοῦτο πρὸς τὸ σεβαστὸν Ὑπουργεῖον. Διὰ ταῦτα καὶ πολὺ ἀπέχουσι καὶ θέλουσιν ἀπέχει τῆς δυνατῆς τελειότητος πολλαὶ αὐτῶν, ἐν ὅσῳ, κύριε Ὑπουργέ, δὲν προςεπιχορηγεῖται καὶ ὑπὸ τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως χορηγία τις εἰς συμπλήρωσιν καὶ πλουτισμὸν καὶ καλλίονα διευθέτησιν ἐπιστημονικῶν συλλογῶν ὠφελιμωτάτων καὶ ἠθικῶς καὶ διανοητικῶς καὶ βιωτικῶς, ὡς ἀπὸ πολλοῦ ἤδη κατὰ πάντα ἐνιαυτὸν παρακαλοῦμεν.

Ἐδαπάνησε δὲ τὸ Πανεπιστήμιον κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ὑπὲρ τῶν συλλογῶν τούτων καὶ εἰς μισθοδοσίαν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ καταστήματος δραχμὰς 7186,$^{10}/_{100}$, μέρους τοῦ χορηγηθέντος ἡμῖν παρ' αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ προορισθέντος μὲν εἰς ἀγορὰν ἀξιολόγου συλλογῆς ὀρυκτῶν πωλουμένης ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ὑπολειφθέντος δὲ ἀδαπανήτου, διότι ὁ πωλῶν αὐτὴν δὲν ἀπεφάσισεν εἰσέτι νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὰς προτάσεις ἡμῶν.

Εὐπειθέστατος

Ὁ Ἔφορος τοῦ Φυσιογραφικοῦ Μουσείου

ΗΡ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ Ἐπιμελητής

Θ. ΔΕ ΧΕΛΔΡΑΪΧ.

Θ΄.

Ἀριθ. Πρωτ. 1531.

ΧΗΜΕΙΟΝ.

ΕΚΘΕΣΙΣ

περὶ τοῦ χημείου καὶ τῆς διδασκαλίας τῆς χημείας

Πρὸς τὴν πρυτανείαν τοῦ ἐθν. Πανεπιστημίου.

Κύριε πρύτανι.

Ἀπαντῶν εἰς τὴν ὑμετέραν πρόσκλησιν νὰ ἐκθέσω ὑμῖν τὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὑρίσκεται τὸ παρ' ἐμοῦ διευθυνόμενον χημεῖον τοῦ Πανεπιστημίου, ἀσμένως λαμβάνω ἀφορμὴν νὰ δηλώσω ὑμῖν ὅτι χάρις εἰς τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ στοργὴν τῆς σεβ. Συγκλήτου ὁσημέραι αὐξάνεται καὶ τελειοποιεῖται τὸ χημεῖον, ὅτι δὲ ἤδη ἡ αὔξησις αὕτη ἐπὶ τοσοῦτον προέβη, ὥστε ὑπερέβη τὰ στενὰ ὅρια τοῦ ἐν τῷ οἰκοδομήματι τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὸ χημεῖον προσδιορισθέντος μικροῦ χώρου καὶ τείνει εἰς κατάληψιν εὐρυτέρου, ὅπως καὶ ἐν εὐρυτέρῳ κύκλῳ ἐπιδείξῃ τὰς δυνάμεις αὐτοῦ, τὰς σήμερον, ἕνεκα τῶν στενῶν ὁρίων, εἰς λανθάνουσαν κατάστασιν εὑρισκομένας καὶ μόλις ὑπεκδηλουμένας.

Ἐξαιρέσει ὀλίγων τινων ὀργάνων καὶ χημικῶν προϊόντων, ἅτινα ὁσονούπω θέλουσι προμηθευθῆ, τὸ χημεῖον, ὅπως τανῦν εἶναι κατηρτισμένον, ἐὰν πρόκηται μόνον εἰς ἐξυπηρέτησιν τῶν πειραμάτων τῆς γενικῆς πειραματικῆς χημείας νὰ χρησιμεύσῃ καὶ οὐχὶ καὶ εἰς ἄλλους σκοποὺς, οἷον εἰς ἀσκήσεις μαθητευομένων καὶ εἰς ἐπιστημονικὰς ἐργασίας καὶ ἐρεύνας τῶν ἐπισταμένων, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πλήρης συλλογὴ τῶν εἰς ἔνδειξιν τῶν πειραμάτων, ἔστω καὶ διεξοδικωτάτης διδασκαλίας, ἀπαιτουμένων.

Ἐπὶ μὲν τῆς προηγουμένης πρυτανείας τοῦ κ. Γ. Α. Ῥάλλη προσετέθησαν εἰς τὸ χημεῖον ὄργανα καὶ σκευασίαι ἀξίας φιορ. αὐστριακῶν 992 ἤτοι δραχμῶν 2290, περὶ ὧν ἀπέδωκα μὲν τῷ γραφείῳ ὑμῶν τὰ αἰτιολογικὰ ἔγγραφα, ἀναφέρω δὲ καὶ ἐνταῦθα, διότι πέρισυ,

ἀπουσιάζων εἰς Γερμανίαν, δὲν ἐπέδωκα ἐγκαίρως τὴν περὶ τοῦ χημείου ἔκθεσίν μου· ἐπὶ δὲ τῆς ὑμετέρας πρυτανείας ἐπλουτίσθη τοῦτο διὰ τῶν κάτωθι σημειουμένων ὀργάνων καὶ συσκευῶν, ἀξίας ἐν συνόλῳ, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐξόδων τῆς ἐνταῦθα ἀποστολῆς αὐτῶν ἐκ Βιέννης, δραχμῶν 1785 καὶ λεπτῶν 15.

Μία Κλίβανος δι' ὀργανικὰς ἀναλύσεις θερμαινομένη δι' ἀερίου.— Σωλῆνες ἐλαστικοί.—100 σωλῆνες δοκιμαστικοί.—20 ποτήρια δοκιμαστικά·—80 φιάλαι μετὰ ὑελίνου πώματος.—Ἓν ἐξατμιστήριον ἐκ λευκοχρύσου βάρους 53 γράμμων.—Σύρμα λευκοχρύσου βάρους γράμμων 7,5.—Συσκευαὶ νέαι ὑδροθειϊκοῦ ὀξέος, ὑδρογόνου, κροτοῦντος ἀερίου, κάλεος καὶ μία πλήρης ὀγκομετρικὴ συσκευή.—Ἓν ξύλινον ὑποστήριγμα.—3 ἐξατμιστήρια ἐκ πορσελάνης.—30 ὑέλινα σκεύη διὰ ζέσεις.—5 κύλινδροι ὑέλινοι διῃρημένοι —Ἓν χωνευτήριον κατὰ τὸν Rose.—Εἷς τρίπους σιδηροῦς.—2 ἀραιόμετρα.—Σωλῆνες ὑέλινοι.—5 πίνακες τεχνολογικοί.—Εἷς κώδων διῃρημένος.—Διυλιστικὸς χάρτης.—Σχήματα διυλιστήρων.—Μία σειρὰ σταθμῶν γαλλικῶν.—Χωνία.—Πυκνόμετρον.—Ἓν ἀκριβὲς θερμόμετρον.—Διάφοροι ἐπιδιορθώσεις.—Μία συλλογὴ ἐκ 350 ὀρυκτῶν συνισταμένη.—4 χωνευτήρια ἐκ πορσελάνης.—Εἷς λύχνος δι' ἀερίου.—Μία στρόφιγξ ὀρειχαλκίνη, καὶ διάφορα ἄλλα μικρὰ ἀντικείμενα.

Κατὰ τὸ ἔτος 1869—70 ἡ Σύγκλητος ἐχορήγησεν εἰς τὸ χημεῖον πρὸς πλουτισμὸν τῶν συλλογῶν αὐτοῦ πίστωσιν ἐκ δραχμῶν 2500· ἐπειδὴ δὲ μετὰ τὴν ἀνωτέρω δαπάνην τὸ περίσσευμα τῆς πιστώσεως δὲν ἤθελεν ἐπαρκέσει ὅπως προμηθευθῶ κατὰ τὸν ψηφισθέντα προϋπολογισμὸν καὶ πλήρη συλλογὴν ὀργανικῶν σκευασιῶν, στοιχίζουσαν πλέον τῶν 2500 δραχμῶν, συνεπλήρωσα τὸ ποσὸν τῆς πιστώσεως ἀγοράσας παρὰ τοῦ φαρμακοποιοῦ κ. Καβαλιώτου ἀντὶ δραχμῶν 200 ἓν μέγα χωνευτήριον ἐκ λευκοχρύσου ἕλκον σχεδὸν 150 γράμμα, παρὰ δὲ τοῦ κ. Π. Βουγιούκα ἀντὶ δρ. 100 πεντήκοντα ὡραῖα ὀρυκτὰ τῆς Γερμανίας, παρὰ δὲ τοῦ κ. Α. Γοβάνς ἀντὶ δρ. 330 συλλογὴν 230 ὡραίων καὶ σπανίων ὀρυκτῶν. Οὕτω λοιπὸν συμποσοῦται τὸ ἐπὶ τῆς ὑμετέρας πρυτανείας πρὸς πλουτισμὸν τοῦ χημείου δαπανηθὲν ποσὸν εἰς δραχμὰς 2421 καὶ 15 λ.

Δι' ἐκτάκτου δὲ πιστώσεως κατεσκευάσθη ἀντὶ δρ. 180 ὡραία

καρυΐνη σκευοθήκη πρὸς ἐναπόθεσιν τῆς συλλογῆς τῶν ὀρυκτῶν καὶ τῶν μαγαλειτέρων φιαλῶν, ἐπίσης δὲ ἀντὶ δρ. 200 κατεσκευάσθη βόθρος μεθ' ὑπογείου ὀχετοῦ, ἀπάγοντος τὸ περιττὸν ὕδωρ ἐκ τοῦ χημείου.

Κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ μαθήματος τῆς γενικῆς χημείας, καὶ ἰδίως τῆς ἀνοργάνου, περιγραφούσης ἓν ἕκαστον τῶν γνωστῶν 63 στοιχείων καὶ τὰς ἑνώσεις αὐτῶν, εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἐπίδειξις τῶν κυριωτέρων ὀρυκτῶν, τῶν περιεχόντων τὰ στοιχεῖα ταῦτα. Ἐπειδὴ δὲ πολλάκις εἴτε ἀπήντων δυσκολίας ἐκ μέρους τοῦ φυσιογραφικοῦ Μουσείου παρ' οὗ ἐπὶ τούτῳ ἐδανειζόμην τὰ ὀρυκτά, εἴτε δὲν εὕρισκον ἐν αὐτῷ τὸ ζητούμενον ὀρυκτόν, ἀπεφάσισα νὰ συστήσω *ἰδιαιτέραν τοῦ χημείου ὀρυκτολογικὴν συλλογήν*, ἥτις διὰ τῶν ἀνωτέρω μνησθεισῶν ἀγορῶν κατηρτίσθη νῦν καὶ εἶναι ὡς ἔγγιστα τελεία καὶ *ἐπιστημονικῶς* κατατεταγμένη. Σύγκειται δὲ ἐξ 900 ἀξιολόγων ὀρυκτῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσι καὶ τὰ σπουδαιότερα τῶν ἑλληνικῶν, ὧν των χημικὴν ἀνάλυσιν ἐξετέλεσα. Ἔχει δὲ ἡ συλλογὴ αὕτη καὶ διπλᾶ, ἅπερ θέλουσι χρησιμεύσει εἰς τὰς πρακτικὰς ἀναλυτικὰς ἀσκήσεις τῶν μαθητευομένων ἐν τῷ χημείῳ. Ἀναγκάζομαι δὲ ν' ἀναφέρω ἐνταῦθα ὅτι καίτοι ἐπανειλημμένως δι' ὑμῶν ζητήσας παρὰ τοῦ Μουσείου καὶ δικαιολογήσας τὴν παραχώρησιν ἢ καὶ ἀνταλλαγὴν τῶν εἰς αὐτὸ *ὅλως ἀχρήστων*, οὐχὶ διπλῶν ἢ τριπλῶν, ἀλλὰ δεκαπλῶν ὀρυκτῶν, ἅτινα ἐντὸς κιβωτίων φυλάττονται, πρὸς συμπλήρωσιν ὀλίγων ἐλλειπόντων μοι δειγμάτων, δὲν ἔτυχον οὔτε εὐμενοῦς συνδρομῆς οὔτε τοιαύτης ἀπαντήσεως.

Μέχρι τῆς παρασκευάσεως τοῦ νέου χημείου, περὶ τοῦ ὁποίου παρακατιὼν θέλω διαλάβει ἐκτενέστερον, τὸ νῦν ὑφισταμένον μικρῶν μόνον ἐπισκευῶν καὶ ἀντικειμένων ἔχει ἀνάγκην, οἷον ὑδραγωγείου ὑψηλόθεν ἐρχομένου, ὅπως τὸ ὕδωρ ἔχῃ πίεσίν τινα, καμίνου ἐξ ἀτήκτων πλίνθων πρὸς τήξεις καὶ ἐντόνους διαπυρώσεις, ὑδραγωγοῦ ὀχετοῦ συγκοινωνοῦντος μετὰ τῆς πρὸς διύλισιν ἀντλίας τοῦ Bunsen, ἐν ᾗ διὰ τῆς πτώσεως τοῦ ὕδατος ἐντὸς σωλῆνος καθέτου 10—17 μέτρων ἀποτελεῖται κενόν, χρησιμεῦον εἴς τε τὴν διευκόλυνσιν τῶν διυλίσεων καὶ εἰς τὴν ἐκκένωσιν τοῦ ἀέρος, καὶ τέλος πλήρους συλλογῆς ὀργανικῶν σκευασιῶν.

Τὸ ζωτικὸν ζήτημα δι' ἕκαστον χημικὸν εἶναι τὸ τοῦ ΧΗΜΕΙΟΥ. Ὁ προορισμὸς τῶν πανεπιστημιακῶν χημείων εἶναι οὐ μόνον ἡ προπαρασκευὴ τῶν πειραμάτων τοῦ μαθήματος, διότι τὴν ἀπαίτησιν ταύτην καὶ μεγάλη σκευοθήκη δύναται νὰ ἱκανοποιήσῃ, ἀλλ' ἡ πρακτικὴ τῆς χημείας ἐξάσκησις. Ἐν τῷ χημείῳ ἐκπαιδεύονται οἱ ἰατροί, οἱ φαρμακοποιοί, οἱ χημικοί, οἱ βιομήχανοι καὶ οἱ σπουδασταὶ τῆς γεωργικῆς, ἐν τῷ χημείῳ ἐκτελοῦνται αἱ ἰατρικαὶ καὶ τεχνολογικαί, αἱ ὀρυκτολογικαὶ καὶ μεταλλουργικαὶ ἀναλύσεις, καὶ αἱ πρακτικαὶ ἔρευναι καὶ ἀποδείξεις τῶν θεωρητικῶν ὑποθέσεων, ἐφ' ὧν ᾠκοδομήθη σήμερον τὸ σύστημα τῆς ἐπιστήμης ταύτης.

Ἡ χημεία, ἡ εἰσδύσασα οὕτως εἰπεῖν εἰς ἑκάστην τῶν φυσικῶν καὶ ἰατρικῶν μαθήσεων καὶ εἰς ἕκαστον κλάδον τῆς βιομηχανίας καὶ ἀποτελεσματικῶς ἐπ' αὐτῶν ἐπιδράσασα διὰ τῶν καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις ταύτας πρακτικῶν ἐφαρμογῶν αὐτῆς, δὲν δύναται μόνον ἀπὸ τῆς καθέδρας νὰ διδάσκηται, οὔτε φέρει καρποὺς ἐὰν μόνον εἰς θεωρητικὴν μελέτην περιορισθῇ. Δὲν σφάλλομεν διατεινόμενοι ὅτι ὁ Liebig ἐν ἔτει 1831 πρῶτος συστήσας χημεῖον, ἐν ᾧ αἱ θεωρητικαὶ διδασκαλίαι τῆς χημείας ἐφηρμόζοντο καὶ ἐμπράκτως, ἐγένετο ὁ ἱδρυτὴς πλείστων χημικῶν βιομηχανιῶν καὶ ἔδωσε τὴν πρώτην ἀφορμὴν εἰς τὰς προόδους τῆς χημείας διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς πειραματικῆς λογικῆς. Ἔκτοτε ἕκαστον Πανεπιστήμιον ἐσύστησεν ἰδιαίτερα χημεῖα καὶ ὑποχρεωτικὰ πρακτικὰ μαθήματα τῆς χημείας, εἰς τὰ ὁποῖα ἐκπαιδεύονται οἱ τὰς παντοίας ἐφαρμογὰς αὐτῆς ὡς πόρον ζωῆς μετερχόμενοι.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἰδίως δύω ἢ τρία ἔτη ᾠκοδομήθησαν ἐν Γερμανίᾳ ἓξ μέγιστα χημεῖα, ἐν Βερολίνῳ, Βόννῃ, Ἄχεν, Λειψίᾳ, Μονάχῳ καὶ ἐσχάτως ἐν Βιέννῃ, ὧν τὸ πρῶτον ἀπήτησε δαπάνην ἑνὸς ἑκατομμυρίου φράγκων, τὸ δεύτερον ἑξακοσίων χιλιάδων καὶ τὸ τελευταῖον, ὅπερ ἤδη οἰκοδομεῖται εἰς μεγίστας διαστάσεις, προϋπελογίσθη εἰς πλείονα τῶν δύω ἑκατομμυρίων φράγκων. Μέρος τι τῆς δαπάνης ταύτης συνεισφέρει ἡ περιουσία τοῦ σχετικοῦ Πανεπιστημίου, τὸ ἐπίλοιπον δὲ τὸ δημόσιον καὶ ὁ δῆμος.

Ἡ αὐτὴ στοργὴ καὶ ἐπιμέλεια μεθ' ἧς παρασκευάζεται τὸ ἐνδιαίτημα τῆς ἐπιστήμης ἀποδίδεται καὶ εἰς τοὺς διδάσκοντας αὐτὴν

καθηγητάς. Οὐ μόνον ὁ μισθὸς ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς τοῦ βίου ἀνάγκας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ *περισσεύματος* αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν διδάκτρων πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου ἔξεστι τῷ πάσας τὰς ὥρας αὐτοῦ ἐν τῷ χημείῳ κατατρίβοντι καὶ ὡς ἐκ τούτου μηδένα ἄλλον πόρον ἐκ τῆς ἐξασκήσεως τῆς ἐπιστήμης του (ὡς π. χ. οἱ ἰατροὶ καὶ οἱ νομικοὶ) ἀπολαμβάνοντι καθηγητῇ, νὰ καταρτίσῃ ἰδίαν περιουσίαν. Ἐν μέρει εἰς τὴν θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν, πρὸ πάντων ὅμως εἰς διευκόλυνσιν τοῦ τε καθήκοντος τοῦ καθηγητοῦ καὶ τῆς ἀναποφεύκτου ἀνάγκης νὰ διαμένῃ οὗτος ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας ἐν τῷ χημείῳ ἀποβλέποντες, ἐχορήγησαν αὐτῷ ἐν τῷ καταστήματι δωρεὰν καὶ ἰδιαιτέραν κατοικίαν· τὴν σήμερον δὲ δὲν οἰκοδομεῖται οὔτε χημεῖον Πολυτεχνείου εἰς τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ὑπάρχῃ καὶ κατοικία τοῦ καθηγητοῦ. Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι οἱ διὰ τοσούτων μέσων ἐφωδιασμένοι καθηγηταὶ ἀναγκάζονται καὶ ἄκοντες νὰ γίνωσι μῦσται ἄοκνοι τῆς ἐπιστήμης των, αἱ δὲ δι' οὐδενὸς κωλύματος (οἷον ἀπουσίας ἐν ὥρᾳ ἡμέρας ἢ νυκτὸς χάριν οἰκουρίας ἢ ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως τῆς κατοικίας ἀπὸ τοῦ χημείου κτλ.) παρενοχλούμεναι καὶ ἄνευ τινὸς βραδύτητος ἀποπερατούμεναι ἰδιαίτεραι ἐπιστημονικαὶ αὐτῶν ἐργασίαι, καθίστανται σπουδαῖαι ἀνακαλύψεις, ἐξ ὧν οὐ μόνον ἡ ἐπιστήμη, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔτι μᾶλλον ἡ βιομηχανία, ἡ ἀνθρωπότης, ὠφελεῖται. Παραλείπω δὲ νὰ εἴπω καὶ ὁποῖαι εἶναι αἱ εἰς τοὺς καθηγητὰς χορηγούμεναι κατοικίαι, ἵνα μὴ καταστήσω πάντῃ ἀπελπιστικὴν τὴν παρ' ἡμῖν ἀντίθεσιν. Ὁ καθηγητὴς Hofmann ἐν Βερολίνῳ ἔχει 13 δωμάτια καὶ 2 μεγάλας αἰθούσας πρὸς χρῆσιν του, ὁ πρῶτός του βοηθὸς καὶ ὁ δεύτερος ἀνὰ δύω ὡραῖα δωμάτια, ὁ δὲ τρίτος ἕν· ὁ καθ. Erlenmeyer τοῦ Πολυτεχνείου τοῦ Μονάχου ἔχει οἰκίαν ἄνωθεν τοῦ χημείου κειμένην καὶ εὐρυχωροτέραν τούτου· ὁ δὲ καθ. Kekulé εἰς Βόννην ἔχει αἴθουσαν χωροῦ μετ' ἐξώστου διὰ τὴν τοποθέτησιν τῆς μουσικῆς. Μὴ νομίσατε ὅμως, κύριε πρύτανι, ὅτι φθονῶν τοὺς χαϊδευμένους τούτους συναδέλφους, ἀνέφερον ἐνταῦθα τὰ γεγονότα ταῦτα, ὅπως δῆθεν ἀπαιτήσω τ' αὐτά. Ἄς φροντίσωμεν τώρα νὰ στήσωμεν οἶκον τῇ ἐπιστήμῃ· ἐὰν δὲ καὶ κατὰ τ' ἄλλα φθάσωμεν τὸν πολιτισμὸν τῆς Εὐρώπης, θὰ ἐπέλθῃ βεβαίως ὁ χρόνος ν' ἀνταμείψωμεν καὶ τοὺς ἐργάτας αὐτοῦ.

Τοσαύτη δὲ σημασία δίδεται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς χημείας μαθήματα, ὥστε ἐνομοθετήθησαν ὑποχρεωτικὰ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς φοιτητὰς τῆς ἰατρικῆς, οἵτινες ἐξασκῶνται εἰς αὐτὰ συνήθως κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς φοιτήσεώς των, πληρώνοντες ἁδρὰ δίδακτρα (ἐν Βερολίνῳ 90 τάληρα ἤτοι 390 δραχμὰς τὴν χειμερινὴν καὶ 50 τάλ. τὴν θερινὴν ἑξαμηνίαν, ἐν Μονάχῳ 120 καὶ 80 φιορίνια, ἐν Βιέννῃ 25 φιορίνια κατὰ μῆνα) καὶ προμηθευόμενοι ἐκτὸς τούτων ἰδίοις ἀναλώμασι τὰ ἀπαιτούμενα ὑέλινα σκεύη καὶ ὄργανα καί τινα τῶν βαρυτιμωτέρων ἀντιδραστηρίων.

Ἀλλ' οὐ μόνον εἰς τὰ Πανεπιστήμια καὶ τὰ Πολυτεχνεῖα προσαρτῶνται χημεῖα· ἐν Αὐστρίᾳ, ἥτις μετὰ τόν, ὡς ἤδη ἀποδεικνύεται, σωτήριον δι' αὐτὴν ἀποβάντα πόλεμον τοῦ 1866 ἀνεμόρφωσε πάντας τοὺς κλάδους τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἰδίως τοὺς τῆς ἐκπαιδεύσεως (*), εἰσήχθη ἡ χημεία εἰς τὰ ἑξαετῆ προπαιδευτήρια τοῦ Πολυτεχνείου, τὰ καλούμενα Realschulen, ἔνθα ἐπὶ τετραετίαν ὅλην διεξοδικῶς παραδίδεται· εἰς δὲ τὰ ἐξ ὀκτὼ τάξεων συνιστάμενα γυμνάσια, ὡσαύτως ἐπὶ τριετίαν διδάσκεται ἡ χημεία, καθὼς καὶ εἰς τὰ νεωστὶ ἱδρυθέντα Realgymnasien, σχολεῖα ἔνθα διδάσκονται τά τε μαθήματα τῶν γυμνασίων καὶ τὰ τῶν Realschulen, ὥστε ὁ μαθητὴς ἐξερχόμενος ἐξ αὐτῶν εἶναι προπαρεσκευασμένος νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς σπουδάς του εἴτε εἰς Πολυτεχνεῖον, εἴτε εἰς Πανεπιστήμιον. Καὶ εἰς αὐτὰ ἔτι τὰ προκαταρκτικὰ σχολεῖα (τὰ παρ' ἡμῖν ἑλληνικὰ σχολεῖα) παραδίδεται ἐν τῇ τετάρτῃ τάξει σύνοψίς τις τῆς φυσικῆς καὶ τῆς χημείας.

Ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχουσι μεγάλα χημικὰ ἐργαστήρια εἰς τὰ διάφορα ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα· ἐν τούτοις ὁ καθηγητὴς Wurtz ἀποσταλεὶς πέρυσι εἰς Γερμανίαν, ὅπως ἐκ τοῦ σύνεγγυς σπουδάσῃ τὰς προόδους τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἐγνωμοδότησεν ἐν σπουδαιοτάτῳ ὑπομνήματι περὶ τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης τοῦ ἀναδιοργανισμοῦ οὐ μόνον τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος, ἀλλὰ πρὸ πάντων τῆς διδα-

(*) Περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν γένει καὶ ἰδίως τῆς σπουδαιοτάτης μέσης ἐκπαιδεύσεως ἐν Αὐστρίᾳ, ἣν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπισταμένως ἐσπούδασα, ἐντὸς ὀλίγου προτίθεμαι νὰ ἐκδώσω ὑπόμνημά τι.

σκαλίας τῆς χημείας καὶ περὶ τῆς ἱδρύσεως χημείων κατὰ γερμανικὸν τύπον.

Καὶ ἡ ἡμετέρα σεβαστὴ Σύγκλητος κατεῖδε τῇ ταπεινοτάτῃ μου εἰσηγήσει τὴν ὑπὸ τῆς προόδου τῶν ἐπιστημῶν ὑπαγορευθεῖσαν ἀνάγκην τῆς συστάσεως χημείου καὶ ἀπεφάσισε τὴν οἰκοδομὴν τοιούτου καταστήματος, ἐπιθυμοῦσα νὰ καταστήσῃ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐπιστήμην ἐνήμερον πρὸς τὴν τοῦ λοιποῦ κόσμου καὶ νὰ ἱδρύσῃ καὶ παρ' ἡμῖν ἑστίαν, οὕτως εἰπεῖν, τῆς ἀνεξαρτήτου ἐρεύνης καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν. Ἤδη δὲ ἠγοράσατε, κύριε πρύτανι, εὐρὺ οἰκόπεδον ἐξ 7000 περίπου τετραγωνικῶν πήχεων, ἐφ' οὗ θέλουσιν οἰκοδομηθῆ πρὸς μεσημβρίαν μὲν τὸ χημεῖον, πρὸς βορρᾶν δὲ τὸ ἀνατομεῖον. Ἐλάβετε τὴν πρωτοβουλίαν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου, ὅπερ καὶ τὴν ἐπιστήμην θὰ ἐνδημήσῃ ἐν Ἑλλάδι καὶ τοὺς συμπράξαντας εἰς αὐτὸ μετ' αἰωνίου δόξης θέλει περιβάλλει· εἰμὶ δὲ πεπεισμένος ὅτι ὁ ἐκτιμῶν τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας καὶ ἰδίως τὴν χημείαν, καὶ πρὸς τὴν πρόοδον τῶν ἐπιστημῶν ἀποβλέπων διάδοχος ὑμῶν θέλει περατώσει αἰσίως ὅ,τι ὑμεῖς αἰσίως ἠρχίσατε.

Κατὰ τὴν ἐφετεινὴν ἐν Γερμανίᾳ περιοδείαν μου ἐπεσκέφθην τὰ χημεῖα τοῦ Graz, τῆς Βιέννης, τῆς Πράγας, τῆς Δρέσδης, τῆς Λειψίας, τῆς Freiberg, τοῦ Βερολίνου, τῆς Βόννης καὶ τοῦ Μονάχου καὶ σπουδάσας ἐν αὐτοῖς πάντα τὰ ἀξιοπερίεργα, συνεννοηθεὶς δὲ καὶ μετὰ τῶν σχετικῶν καθηγητῶν, κατήρτισα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ διαταγὴν τοῦ προκατόχου ὑμῶν κυρίου Γ. Α. Ῥάλλη παρὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος τῆς Σιναίας Ἀκαδημίας κυρίου E. Ziller ἐκπονηθέντος σχεδίου σαφῆ ἰδέαν περὶ τῆς ἐσωτερικῆς διαρρυθμίσεως τοῦ χημείου, ἣν ὑπέβαλον τῷ περιωνύμῳ τοῦ Βερολιναίου χημείου ἀρχιτέκτονι κυρίῳ Zastrau καὶ τῷ καθηγητῇ τοῦ Βερολίνου κυρίῳ Hofmann. Εἰς τὴν κατάρτισιν τῆς ἰδέας ταύτης μὲ συνέδραμεν εὐγενέστατα ὁ καθηγητὴς τῆς χημείας ἐν Λειψίᾳ κύριος Kolbe, ὅστις ὁμολογουμένως ᾠκοδόμησε καὶ διευθύνει τὸ ὡραιότερον καὶ καταλληλότερον τῶν νῦν εὐρωπαϊκῶν χημείων, εἰς ὃ δὲν ἀπαντᾶται μὲν ἡ πολυτέλεια τοῦ Βερολιναίου, ὅπερ ὅμως ὑπερέχει ἐκείνου κατὰ τὴν ἐπιστημονικὴν τελειότητα. Ὑπέβαλον λοιπὸν τὸ σχέδιον τοῦ χημείου εἰς τὸν κύριον Hofmann καὶ οὗτος, ἐκτὸς τῶν ὅσων προφορικῶς μοι εἶπε καὶ συνε-

βούλευσε, ἐπιστρέφων μοι αὐτὸ μοὶ ἔστειλε καὶ τὴν ἑξῆς ἐπιστολὴν, ἧς παραθέτω ἐνταῦθα μετάφρασιν, διότι ἡ γνώμη τοῦ σοφοῦ τούτου ἀνδρὸς ἔτι μᾶλλον τιμᾷ τὸ ἐκτελεσθησόμενον ἡμῶν ἔργον.

Βερολῖνον, Ἰουλίου 5. 1870.

Ἀξιότιμε κύριε καθηγητά.

Ἰδιαιτέραν εὐχαρίστησιν ἐνεποίησέ μοι ἡ θέα τῶν σχεδίων τοῦ νέου χημείου, ὅπερ σκοπεῖτε ν᾽ ἀνεγείρητε ἐν Ἀθήναις. Ὡς ἐκ τῶν εἰς ἐμὲ ἀνατεθεισῶν οἰκοδομήσεων τῶν χημικῶν ἐργαστηρίων τῆς Βόννης καὶ τοῦ Βερολίνου κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἔσχον πολλὰς ἀφορμὰς νὰ σκεφθῶ περὶ τῆς καταλληλοτέρας ἐσωτερικῆς διαρρυθμίσεως τοιούτων καταστημάτων καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου, τολμῶ νὰ τὸ ἐκφράσω, δὲν εἶναι ἀναίσθητοι διὰ τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ ἐλαττώματα χημικο-ἀρχιτεκτονικοῦ τινος σχεδίου. Χαίρομαι δὲ ἐγκαρδίως δυνάμενος νὰ διαβεβαιώσω ὑμᾶς, ὅτι ἐξετάσας μετ᾽ ἄκρας ἐπιστασίας τὸ σχέδιον, ὅπερ εἴχατε τὴν εὐγένειαν νὰ ὑποβάλητε εἰς τὴν κρίσιν μου, ὀφείλω νὰ ἐπιδοκιμάσω αὐτὸ πληρέστατα καὶ νὰ ὁμολογήσω ὅτι πρέπει νὰ θεωρῆσθε εὐτυχὴς, βλέποντες ἀνεγειρόμενον τόσῳ ὡραῖον ἵδρυμα, τεθησόμενον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ὑμῶν. Τὸ νέον χημικὸν ἐργαστήριον ἔσται βεβαίως ἀληθὲς κόσμημα τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν.

Μετ᾽ ἄκρας ὑπολήψεως
A. W. HOFMANN.

Καὶ ἀληθὲς τὸ νέον χημεῖον συνενώνει πάντα τὰ πλεονεκτήματα τοιούτων ἱδρυμάτων. Εἶναι πολὺ πλησίον τοῦ Πανεπιστημίου, τοῦ οἰκοπέδου του μόλις 3 πρωτόλεπτα ἤτοι 330 βήματα ἀπέχοντος αὐτοῦ· εἶναι τέλειον καὶ θέλει ἐπαρκέσει ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς χημείας καὶ τῆς φαρμακευτικῆς, δι᾽ ἣν ὡσαύτως ὡρίσθη τὸ ἥμισυ σχεδὸν τοῦ κτιρίου· ἡ ἐξωτερικὴ θέα αὐτοῦ εἶναι ἀξιοπρεπεστάτη καὶ συγχρόνως καλλιτεχνικὴ, ἡ δὲ προϋπολογισθεῖσα δαπάνη πολὺ μικρὰ ἀναλόγως τῶν ἠθικῶν καλῶν καὶ τῶν ὑλικῶν ὠφελειῶν αἵτινες θέλουσι προκύψει ἐξ αὐτοῦ.

Ὁ ἐν Βιέννῃ κ. G. A. Lenoir, κατασκευστὴς χημικῶν καὶ φυσικῶν ἐπιστημονικῶν ὀργάνων, τῇ παρακλήσει μου συγκατετέθη ν᾽ ἀνα-

θεχθῇ τὴν ἐσωτερικὴν διασκευὴν, συνεννοούμενος μετ' ἐμοῦ καὶ τοῦ καθηγηνοῦ τῆς φαρμακευτικῆς κ. Ζαβιτσάνου, οἱ δὲ ἐν Βιέννῃ ὁμογενεῖς ὑπεσχέθησάν μοι γενναίαν συνδρομὴν πρὸς τὸν τελευταῖον τοῦτον σκοπὸν, ἀφοῦ εἰδοποιηθῶσιν ὅτι ἐπερατώθη τὸ κτίριον. Ἐλπίζω δὲ ὅτι μικρά τις νύξις ἐκ μέρους τῆς πρυτανείας δύναται νὰ προκαλέσῃ ἐπαρκοῦντα ὑπὲρ τοῦ χημείου ἔρανον.

Ὁ μόνος λόγος, δι' ὃν κατ' ἐμὲ ἡ Σύγκλητος δὲν προέβη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου, εἶναι ἡ ἔλλειψις τῶν ἀναγκαίων χρημάτων (δρ. ὡς ἔγγιστα 112000), ἅτινα ἔπρεπε ν' ἀφαιρεθῶσιν ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου. Θέλω δὲ ἤδη προσπαθήσει νὰ καταδείξω ὅτι ἐπιζήμιος μάλιστα, καὶ ὑπὸ οἰκονομικὴν ἔποψιν, εἶναι ἡ περαιτέρω βραδύτης περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ ὅτι ἀπ' ἐναντίας ἡ ταχεῖα ἀνέγερσις τοῦ χημείου εἶναι ἐπιχείρησις ἐπικερδεστάτη.

Κρίνω δὲ περιττὸν νὰ μακρηγορήσω προηγουμένως ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς ὠφελείας τοῦ παρ' ἡμῖν χημείου, διότι αὕτη εἶναι τοῖς πᾶσι καταφανής. Ἐκτὸς ὅτι τὸ χημεῖον ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εὐπορούσῃ μεταλλούχων ὀρυκτῶν χώρᾳ προορίζεται νὰ γείνῃ φυτώριον τῶν βιομηχανικῶν ἐφαρμογῶν, ἀνυπολόγιστος εἶναι ἡ ἐκ τῆς πρακτικῆς ἀσκήσεως τῶν φοιτητῶν τῆς ἰατρικῆς καὶ τῆς φαρμακευτικῆς σχολῆς ὠφέλεια, διότι οὕτω μόνον καὶ οἱ ἰατροὶ θέλουσιν ἀποκτήσει βασίμους γνώσεις χημικὰς, οἱ δὲ φαρμακοποιοὶ θέλουσι συνοικειωθῇ μετὰ τοῦ πρακτικοῦ μέρους τῆς ἐπιστήμης αὐτῶν καὶ καταστῇ ἔμπειροι τῶν ἀναλύσεων τῶν παρουσιαζομένων αὐτοῖς ὀρυκτῶν καὶ ἐδωδίμων καὶ τῶν νοθεύσεων τῶν φαρμάκων. Μόνον διὰ τῆς ἐν τῷ χημείῳ καὶ τῷ φαρμακευτικῷ φροντιστηρίῳ ἐξασκήσεώς των οὗτοι θέλουσι γείνει φαρμακεῖς, τουτέστι κατασκευασταὶ γνησίων σκευασιῶν, οὐχὶ ἁπλῶς ἀναμίκται, πωληταὶ κτλ. τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἀγοραζομένων καὶ ἐνταῦθα πωλουμένων φαρμάκων.

Αἱ πρακτικαὶ ἀσκήσεις ἐν χημείοις εἶναι πολυειδεῖς· ὁ τὸ πρῶτον εἰς χημεῖόν τι φοιτῶν ἐργάζεται εἰς ποιοτικὰς ἀναλύσεις, εἰς ἀνίχνευσιν δηλαδὴ τῶν στοιχείων καὶ τῶν ἑνώσεων αὐτῶν ἐν ἀγνώστοις οὐσίαις. Οὕτως ἐκμανθάνει τὰς διαφόρους χημικὰς πράξεις καὶ ἐκ πείρας γιγνώσκει τὰς ἰδιότητας τῶν διαφόρων σωμάτων· ὕστερον δ' ἐξασκεῖται εἰς τὰς ποσοτικὰς ἀναλύσεις, δι' ὧν ὁρίζεται ἡ κατὰ ποσὸν

σύνθεσις τῶν σωμάτων· μετ' αὐτὰς καταγίνεται εἰς συνθέσεις καὶ κατασκευὰς σκευασιῶν ἀνοργάνων καὶ ὀργανικῶν, ἐπιμελεῖται εἰς εἰδικάς τινας δυσκολωτέρας ἀναλύσεις, οἷον ἀναλύσεις ἀερίων, ἰαματικῶν ὑδάτων κτλ. καὶ τέλος χειραγωγεῖται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιστημονικῆς τινος ἐργασίας ἢ μονογραφίας, προσπαθῶν δι' ἀναλύσεων καὶ συνθέσεων νὰ σπουδάσῃ νέας ἀντιδράσεις νέων σωμάτων ἢ νὰ ἐκτελέσῃ νέα καὶ πρωτότυπα πειράματα, ὅπως διὰ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐρεύνης του πλουτίσῃ κατά τι τὴν ἐπιστήμην.

Οἱ παρ' ἡμῖν ἰατροὶ ἰδίως θέλουσιν ἐξασκεῖσθαι εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ποιοτικῶν καὶ ποσοτικῶν ἀναλύσεων καὶ εἰς τὰς παθολογικὰς ἀναλύσεις· οἱ δὲ φαρμακοποιοὶ ἐκτὸς τῶν ποιοτικῶν καὶ ποσοτικῶν ἀναλύσεων θέλουσιν ἐκμάθει τὴν παρασκευὴν χημικῶν σκευασιῶν· ὅσοι δὲ ἐξ αὐτῶν ἀναδειχθῶσιν ἐπιδεξιότεροι θέλουσιν ἐπιχειρήσει ἀνεξαρτήτους ἐπιστημονικὰς ἐργασίας. Ἀλλ' αἱ ἀσκήσεις αὗται εἶναι πολυδάπανοι, διότι ἀδιαλείπτως ἐξοδεύονται κατ' αὐτὰς πολλαὶ χημικαὶ ὗλαι· ἤθελεν εἶσθαι ὅμως ἄδικον ἐὰν τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον, ὅπερ παρέχει τοῖς μαθητευομένοις δωρεὰν πᾶσαν διδασκαλίαν καὶ τὴν απόκτησιν τοῦ διπλώματος, ἤθελε πρὸς ἰδίαν βλάβην παρεκτείνει τὰς εὐργεσίας του πρὸς τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν μέχρι τῆς χορηγήσεως αὐτῶν τῶν πρὸς πρακτικὰς ἀσκήσεις ἀπαραιτήτων σκευῶν καὶ ὑλῶν. Ὅπως ἀνωτέρω ἀπέδειξα, ἐν Γερμανίᾳ (οὐχὶ δὲ ἧττον καὶ ἐν Γαλλίᾳ) πληρώνονται ἁδρὰ δίδακτρα καὶ προμηθεύονται ὑπὸ τῶν μαθητευομένων ἰδίοις ἀναλώμασι τὰ ὑέλινα, τὰ ἐκ πορσελλάνης καὶ τὰ ἐκ λευκοχρύσου ὄργανα καὶ τὰ βαρυτιμότερα τῶν ἀντιδραστηρίων· ἐν Εἰδελβέργῃ λ. χ. ἡ ὁλικὴ δαπάνη τῶν μαθητευομένων ἀνέρχεται κατ' ἔτος εἰς 500 δραχμάς, εἰς δὲ τὸ χημεῖον τοῦ Βερολίνου ἡ δαπάνη εἶναι ἔτι μείζων. Ἀφοῦ λοιπόν, μετὰ τὴν ἐγκαινίασιν τοῦ νέου χημείου, νομοθετηθῇ ἡ ὑποχρεωτικὴ ἐξάσκησις τῶν μὲν ἰατρῶν ἐν τῷ χημείῳ κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς φοιτήσεώς των, τῶν δὲ φαρμακοποιῶν κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον ἔτος ἔν τε τῷ χημείῳ καὶ ἐν τῷ φαρμακευτικῷ φροντιστηρίῳ, νομίζω ὅτι εἶναι φυσικώτατον νὰ εἰσπραχθῇ παρ' αὐτῶν οὐχὶ δίδακτρον (διότι ὁ θεμελιώδης νόμος τοῦ Συντάγματος παρέχει τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν δωρεάν), οὐχὶ δικαίωμά τι ἐγγραφῆς, ἀλλ' ἀποζημίωσις τῆς ἀναλογούσης εἰς

αὐτοὺς πρὸς συντήρησιν τοῦ χημείου δαπάνης. Καὶ σήμερον ἤδη τὸ Πανεπιστήμιον οὔτε βιβλία παρέχει τοῖς φοιτηταῖς δωρεάν, οὔτε χάρτην, οὔτε γραφίδας, οὔτε μελάνην, οὔτε ἰατρικὰ ἐργαλεῖα· οὕτω λοιπὸν θέλουσιν ἀναγκασθῆ οἱ φιλομαθεῖς φοιτηταὶ τῆς ἰατρικῆς καὶ τῆς φαρμακευτικῆς ἐξ ἰδίων νὰ προμηθεύωνται καὶ τὰ πρὸς τὰ πρακτικὰ μαθήματα χρειώδη, ἢ ὅπερ εἶναι μάλιστα συμφερώτερον εἰς αὐτούς, να καταβάλλωσι λόγῳ ἀποζημιώσεως εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Πανεπιστημίου, ὅπερ θέλει χορηγεῖ αὐτοῖς πᾶν τὸ χρειῶδες, ἀνάλογον χρηματικὸν ποσόν. Κατ' ἐπιπόλαιον δὲ ὑπολογισμὸν συμπεραίνω ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπαρκεῖ ἡ ἐτησία καταβολὴ δραχμῶν 130 δι' ἕκαστον εἴς τε τὸ χημεῖον καὶ εἰς τὸ φαρμακευτικὸν φροντιστήριον φοιτῶντα.

Ἐν τῷ προσωρινῷ χημείῳ μου καὶ ἤδη δύνανται νὰ ἐργασθῶσι πρακτικῶς οἱ βουλόμενοι καὶ ἀπὸ τετραετίας ἤδη ἐργάζονται ἐν αὐτῷ κατ' ἔτος 20 ὡς ἔγγιστα ἰατροὶ καὶ 12—18 φαρμακοποιοὶ εἰς τὰς ἁπλουστέρας ποιοτικὰς ἀναλύσεις. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ ὅτι τῇ φιλομαθῆ νεολαίᾳ καὶ ὁ ἀνωτέρω μνησθεὶς λίαν δεδικαιολογημένος φόρος ἀποζημιώσεως δὲν ἔσεται ἐπαχθής, ἀναφέρω ἐνταῦθα, ὅτι προτείνας τοῖς ἐργαζομένοις ἐν τῷ χημείῳ μου, ἐν ᾧ δὲν ὑπάρχει ἰδιαιτέρα πίστωσις διὰ τὰς πρακτικὰς ἀσκήσεις, διὰ μικρῶν συνεισφορῶν νὰ καταρτίσωσι κεφάλαιον δι' οὗ ν' ἀγοράζηται τὸ ἀπαιτούμενον εἰς αὐτὰς ὑλικόν, οὐ μόνον δὲν εὗρον ἀντίστασιν, ἀλλ' οὐδὲ εἷς ἀπεχώρησεν ἕνεκα τῆς δαπάνης ταύτης, ἕκαστος δὲ τῶν ἐγγραφέντων καὶ πληρωσάντων τὴν συνδρομὴν (5—10 δραχμῶν διὰ ὁλοκλήρου τοῦ ἔτους τὰς ἀσκήσεις) ἐδείκνυε ζῆλον ἔκτακτον καὶ ἐπιμέλειαν τὰ αἰσιώτατα προοιωνιζομένην(*).

Τούτων τεθέντων δύναμαι νὰ θεωρήσω τὸ ζήτημα τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ χημείου καὶ ὑπὸ οἰκονομικὴν ἔποψιν.

Πρὸς διατήρησιν τοῦ παρ' ἐμοῦ διευθυνομένου χημείου τὸ Πανεπιστήμιον δαπανᾷ, ὡς ἐκ τῶν ἀριθμῶν ἐν ταῖς πρώταις σελῖσι τῆς παρούσης ἐκθέσεως καταφαίνεται, περιπλέον τῶν 3000 δραχμῶν κατ' ἔτος. Ἄλλας τόσας ἀπαιτεῖ ἡ συντήρησις καὶ ὁ πλουτισμὸς τοῦ ὑπὸ

(*) Τὰς ἐκ δύω ἐτῶν τοιουτρόπως εἰσπραχθείσας 230 δρ. ἐδαπάνησα εἰς ἀγορὰν ὀξέων καὶ ἑνὸς χρυσοῦ χωνευτηρίου ἀξίας 150 δραχμῶν.

τὸν καθηγητὴν κύριον Ζαβιτσάνον φαρμακευτικοῦ φροντιστηρίου. Τόκος δὲ ἐτήσιος 6—7000 δρ. παριστᾷ (πρὸς 7 %) κεφάλαιον 100,000 δραχμῶν, ὅπερ τοιουτοτρόπως μένει ἐντελῶς νεκρὸν ἐν τῇ πανεπιστημιακῇ περιουσίᾳ.

Ὑποθέσατε ὅμως, κύριε πρύτανι, ὅτι φοιτῶσι κατ' ἔτος μόνον 100(*) φοιτηταὶ τῆς ἰατρικῆς κατ' ἐλάχιστον ὅρον εἰς τὸ χημεῖον καὶ μόνον 15 διετεῖς καὶ 15 τριετεῖς φαρμακοποιοὶ εἴς τε τὸ χημεῖον καὶ εἰς τὸ φαρματευτικὸν φροντιστήριον· ἀμέσως προκύπτει εἴσπραξις ἐτησία 20800 δρ., εἰς τὴν ὁποίαν βεβαίως θέλουσι προστεθῆ καὶ τὰ ἐκ πωλήσεως τῶν ἐν τῷ καταστήματι ὑπὸ τῶν μαθητευομένων κατασκευασθέντων χημικῶν καὶ φαρμακευτικῶν προϊόντων εἰσπραττόμενα χρήματα. Ἀλλὰ καὶ μόνον τὸ ποσὸν τῶν 20000 δρ. ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ἀφαιρέσωμεν δὲ ἀπ' αὐτοῦ τὰς πρὸς συντήρησιν τοῦ καταστήματος ἀπαιτουμένας ἐτησίως 8—9000 δραχμάς, προκύπτει ὑπόλοιπον 11—12000 δραχμῶν, ὅπερ ἐντὸς 10 ἐτῶν ἀποτίει χρεωλυτικῶς τὴν διὰ τὴν οἰκοδόμησιν γενομένην δαπάνην, καθιστᾷ ἀληθῆ δωρεὰν τὸ κατάστημα καὶ παρουσιάζει καὶ ἐν τῷ μέλλοντι προσθήκην εἰς τὰ τακτικὰ ἔσοδα τοῦ Πανεπιστημίου οὐχὶ εὐκαταφρόνητον· Αἱ 12000 δραχμαὶ αὗται, ὡς τόκοι ἐτήσιοι θεωρούμεναι, ἐκπροσωπεύουσι πρὸς 7 % κεφάλαιον ἀνώτερον τῶν 170,000 δραχμῶν, προστιθέμενον οὕτω διὰ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ χημείου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἐνῷ ἄνευ ταύτης ἡ τακτικὴ ἐτησία δαπάνη ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἀπώλειαν 100,000 δρ. ἐκ τῆς περιουσίας.

Ἀρκούμενος εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας σκέψεις, αἵτινες κολακεύομαι νὰ πιστεύω ὅτι θέλουσι ληφθῆ ὑπὸ εὐμενῆ ὄψιν προκειμένου ν' ἀποφασισθῇ ἡ τύχη τοῦ χημείου, μεταβαίνω ἤδη εἰς τὴν ἔκθεσιν περὶ τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ *διδασκαλίας τῆς χημείας.*

Ἡ χημεία, ἥτις ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἐν Γερμανίᾳ σήμερον καὶ εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, εἰς δὲ τὰ μεσαῖα σχολεῖα ἐπὶ συνεχῆ τετραετίαν διεξοδικώτατα παραδίδεται, παρ' ἡμῖν μόνον ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διδάσκεται. Ἐπειδὴ δὲ μάλιστα ἀπαιτεῖται νὰ περατοῦται τὸ μάθημα τῆς χημείας ἐντὸς ἑνὸς μόνου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, δύναμαι

(*) Τὸ 1869—70 ἐφοίτησαν 371 εἰς τὴν ἰατρικὴν καὶ 43 εἰς τὴν φαρμακευτικὴν σχολήν.

μόλις, εἰ καὶ εὐσυνειδήτως ἑπτάκις καθ' ἑβδομάδα διδάσκων, νὰ διεξέλθω τὰ στοιχειωδέστερα· ὅθεν ἕπεται ὅτι ἐν Ἑλλάδι δὲν δύναταί τις ν' ἀκροασθῇ πάσης τῆς χημείας διεξοδικῶς διδασκομένης, ἑπομένως δὲ βιάζεται νὰ καταφεύγῃ εἰς ἀλλοδαπὰ Πανεπιστήμια. Ὁμολογῶν δὲ τὴν λυπηρὰν ταύτην ἔλλειψιν, ἣν ἐγὼ παντὶ σθένει τείνω νὰ ἐκμηδενίσω, παραδίδων καθ' ὅσῳ δυνατὸν περισσοτέρας ὥρας καὶ προσπαθῶν νὰ καταστήσω τὸ μάθημά μου διά τε τῶν νέων θεωριῶν καὶ τῶν πειραμάτων ἐνήμερον πρὸς τὰ τῶν μεγαλειτέρων Πανεπιστημίων, ἀναγκάζομαι ἐπίσης νὰ ὁμολογήσω ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ διὰ θυσίας μου γινομένη προσωρινὴ θεραπεία θὰ ἐκλείψῃ, ὁπόταν ἀναλάβω τὴν διεύθυνσιν τῶν πρακτικῶν ἐργασιῶν ἐν τῷ νέῳ χημείῳ. Τότε δὲ, ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας ἐφ' ἑπτὰ ὥρας ἐκτὸς τῶν ὡρῶν τοῦ μαθήματος εἰς τὸ χημεῖον διατρίβων, εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἤδη ἐκτυπουμένου ἐγχειριδίου μου τῆς χημείας καὶ εἴς τινας ἰδιαιτέρας ἐπιστημονικὰς ἐργασίας καὶ ἐρεύνας καταγινόμενος, βεβαίως δὲν θέλω ἔχει πολὺν χρόνον, ὅπως δυνηθῶ νὰ ἐπαρκέσω εἰς πολύωρον μάθημα καὶ εἰς τὴν προπαρασκευὴν αὐτοῦ.

Τῆς μὲν πρώτης αἰτίας τῆς ἐλλείψεως διεξοδικοῦ μαθήματος τῆς χημείας ὁ πρώην ὑπουργὸς τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως κ. Ἀ. Αὐγερινὸς ἠθέλησε νὰ φέρῃ τὴν δέουσαν θεραπείαν, διατάξας νὰ *παραδίδηται* ἐφεξῆς *ἐν τοῖς* πέντε μεγαλειτέροις *γυμνασίοις τοῦ κράτους στοιχειώδης χημεία*, κατὰ τὸ παρὰ τῶν κ. κ. συναδέλφων μου Ἰω. Ἰωάννου, Γ. Ζαβιτσάνου καὶ ἐμοῦ συνταχθὲν καὶ ὑποβληθὲν εἰς τὸ ὑπουργεῖον πρόγραμμα 40 μαθημάτων τῆς χημείας. Ὁ αὐτὸς κ. ὑπουργὸς μ' ἐπεφόρτισε νὰ παραγγείλω ἐν Βιέννῃ ἀντὶ μετρίας τιμῆς τὰ πρὸς παράδοσιν τῆς χημείας ἐν γυμνασίοις ἀπαιτούμενα σκεύη καὶ ἀντιδραστήρια, ἅτινα ἀφίχθησαν μὲν ἐνταῦθα περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ε. ε. ἐντὸς 20 κιβωτίων, θέλουσι δὲ βεβαίως ἐντὸς ὀλίγου διανεμηθῆ εἰς τὰ Γυμνάσια. Ἤθελε δὲ εἶσθαι εὐχῆς ἔργον ἐὰν ἐλαμβάνετο πρόνοιά τις, κύριε πρύτανι, ὡς πρὸς τὴν γυμνασιακὴν διδασκαλίαν τῆς χημείας, οὐ μόνον ὅπως προπαιδευθῶσι κατά τι οἱ μέλλοντες ἀκροαταὶ τῆς χημείας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ἀλλ' ὅπως καὶ οἱ ἐκ τῶν γυμνασίων εἰς τὸν καθ' ἡμέραν βίον μεταβαίνοντες ἀποκτήσωσι μικράς τινας ἰδέας περὶ τῶν χημικῶν τῆς φύσεως φαινομένων.

Δυσκολωτέρα δὲ εἶναι ἡ θεραπεία τῆς ἐκ τῆς συνεπτυγμένης διδασκαλίας τῆς χημείας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ προκυπτούσης ἐλλείψεως. Ἐνταῦθα δύω μόνον τρόποι ὑπάρχουσιν, ἢ νὰ γείνῃ διετὲς τὸ μάθημα τῆς χημείας, ὅτε θέλω διεξέλθῃ τήν τε ἀνόργανον καὶ τὴν ὀργανικὴν χημείαν εἰς ἀνὰ ἓν ἔτος (ὅπερ κατὰ τὸ ἄρθρ. 15. τοῦ νέου σχεδίου τοῦ διοργανισμοῦ ἠδύνατο νὰ κανονισθῇ) ἢ νὰ διορισθῇ καὶ ἕτερος καθηγητὴς τῆς ὀργανικῆς χημείας. Τὸν διορισμὸν τοῦτον λαμβάνω μάλιστα τὴν εὐκαιρίαν νὰ συστήσω ὡς λίαν ἐπωφελῆ καὶ κατεπείγοντα, διότι τὴν σήμερον τὸ θέμα τῆς ὀργανικῆς χημείας εἶναι εὐρύτερον τοῦ τῆς ἀνοργάνου. Οὕτω λοιπὸν ἐγὼ μὲν ἤθελον περιορισθῇ εἰς τὴν ἀνόργανον καὶ ἀναλυτικὴν χημείαν καὶ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐν τῷ χημείῳ ἐργασιῶν, ἕτερός τις δὲ ἐκ τῶν κυρίων ὑφηγητῶν τῆς χημείας διορισθησόμενος ἠδύνατο νὰ διδάξῃ ὀργανικὴν χημείαν καὶ εἴτε θεωρητικὴν εἴτε ἰατρικὴν χημείαν. Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ καὶ τρίτης ἕδρας τῆς χημείας δύναται νὰ ὀνομασθῇ ἡ « φαρμακευτικὴ χημεία » ἁπλῶς « φαρμακευτικὴ ἢ φαρμακοποιΐα, » ὅπερ ἐκφράζει καὶ πληρέστερον τὸν προορισμὸν τῆς ἕδρας ταύτης, τῆς « φαρμακευτικῆς χημείας » οὔσης μέρους τῆς « γενικῆς φαρμακευτικῆς. »

Ἡ ὠφέλεια τῆς προτάσεώς μου ταύτης εἶναι τόσῳ ὀφθαλμοφανὴς ὥστε δὲν ἐπιχειρῶ νὰ συστήσω αὐτὴν διὰ τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν πλεονεκτημάτων αὐτῆς· ἀλλ' εἰ καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἀκαδημ. ἔτος ἔφερον ἐγὼ αὐτὸς τὴν δέουσαν θεραπείαν, διδάξας *δώδεκα ὥρας καθ' ἑβδομάδα* καὶ περατώσας τὴν μὲν ἀνόργανον χημείαν διεξοδικῶς εἰς 182 μαθήματα, τὴν δὲ ὀργανικὴν εἰς 55, δὲν πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀνωτέρω διαρρυθμίσεως οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν, ἂν ἄλλως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἀληθὲς συμφέρον τῶν διδασκομένων καὶ αἱ δυνάμεις τοῦ διδάσκοντος (*).

Αἱ πρόοδοι τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν συμβαδίζουσιν ἰδίως μετὰ τῶν νέων ἀνακαλύψεων ἐν τῇ φυσικῇ καὶ ἐν τῇ χημείᾳ. Αἱ δὲ ἐπιστῆμαι αὗται κατ' ἐξοχὴν προώδευσαν ἀφ' ὅτου εἰσήχθησαν ἐν αὐταῖς αἱ νέαι

(*) Εἰς τὰ μεγαλείτερα Πανεπιστήμια τῆς Γερμανίας διδάσκεται κατ' ἔτος ἡ χημεία δι' ὀλιγωτέρων μαθημάτων καὶ ἑπομένως περιληπτικώτερον. Ἐνῷ ἐφέτος τὰς ἀρωματικὰς ἑνώσεις τῆς ὀργανικῆς χημείας διεξῆλθον εἰς 12 μαθήματα, εἰς **Graz** ὁ καθηγ. **Pebal** ἐν ἑνὶ μαθήματι ἐπεράτωσε τὴν περιγραφὴν αὐτῶν.

θεωρίαι, δι' ὧν δὲν μετεβλήθησαν μὲν τὰ γεγονότα, ἤλλαξαν δὲ μόνον αἱ ἀντιλήψεις καὶ ἐξηγήσεις αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὰς καθόλου προόδους τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν. Θεσμοὶ ἀπηρχαιωμένοι αἴρονται πανταχοῦ ἐκ τῶν Πανεπιστημίων πρὸς διευκόλυνσιν τῆς εἰσαγωγῆς τῶν νέων θεωριῶν, καί, οὐ μόνον ἡ ἀρχὴ ποιεῖται παντοίας παραχωρήσεις πρὸς ὠφέλειαν τῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ ἐγκάθετοι καὶ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ γεγηρακότες καθηγηταὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, κατανοήσαντες ὅτι δὲν διδάσκουσι διὰ ν' ἀποζῶσι μόνον, ἐφιλοτιμήθησαν νὰ οἰκειοποιηθῶσι τὰς νέας ἀρχὰς τῆς ἐπιστήμης, ἀλλάξαντες τὸ σύστημα τῶν παραδόσεών των. Ἐν τῇ χημικῇ ἑταιρίᾳ τοῦ Βερολίνου ὁ γηραιὸς καθηγητὴς τῆς ἀνοργάνου χημείας ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ τῶν ἐφηρμοσμένων τεχνῶν, C. Rammelsberg, ἔλεγε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν (*): « Τὸ ζήτημα, ἂν μεταξὺ τῶν σημερινῶν χημικῶν ὑπάρχουσιν ἔτι ὀπαδοὶ τῶν παλαιῶν θεωριῶν, δὲν χρήζει ἐπεξηγήσεως. Ἀρκεῖ νὰ εἴπωμεν ὅτι οὐδεὶς τῶν γνωστοτέρων χημικῶν ὕψωσε τὴν φωνήν του πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτῶν. Ἐὰν λοιπὸν οἱ χημικοὶ κηρύττωνται ὑπὲρ ἰδεῶν τινων, θεωριῶν ἢ ὑποθέσεων, ἐπειδὴ εὑρίσκουσιν ὅτι αὗται ἀνταποκρίνονται μᾶλλον πρὸς τὰ γεγονότα, βεβαίως οὐδεὶς θέλει ὑπολάβει, ὅτι αἱ θεωρίαι αὗται εἶναί τι πλέον ἢ ἓν βῆμα πρὸς τὰ πρόσω· τὸ μέλλον ἴσως ἐπιφέρει τροποποιήσεις τινὰς ἐπ' αὐτῶν, οὐδέποτε ὅμως θέλει ἐπαναφέρει τὴν προτέραν τῆς ἐπιστήμης κατάστασιν. »

Καὶ τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον βεβαίως θέλει ὑποκύψει εἰς τὴν ἀναμορφωτικὴν ἐνέργειαν τῶν νεωτερισμῶν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ. Οὐχὶ πλέον ἡ πρόληψις, ἀλλ' ἡ καθαρῶς διαλάμπουσα πρόοδος τῶν ἐπιστημῶν θέλει ὁδηγήσει εἰς τὴν νέαν διοργάνωσιν αὐτοῦ. Ἂς γείνῃ καλὴ ἀρχὴ ἐκ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ ἰδίως ἐκ τῆς χημείας. Ἡ ἐπιστήμη ἀπαιτεῖ νὰ εὐρυνθῇ ἡ διδασκαλία τῆς χημείας, νὰ ἐγκλιματισθῶσι καὶ παρ' ἡμῖν αἱ παντοῖαι ἐφαρμογαὶ αὐτῆς ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ, αἵτινες ὀφείλονται ἰδίως εἰς τὰς νέας θεωρητικὰς προόδους. Ἀφ' ἑνὸς μὲν θέλει συντελέσῃ εἰς τοῦτο ἡ ἀνέγερσις τοῦ χη-

(*) Berichte der deutschen chem. Gesellschaft zu Berlin, τῆς 24 Ὀκτωβρ. 1870 σελ. 833.

μείου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ διορισμὸς τοῦ καθηγητοῦ τῆς ὀργανικῆς χημείας.

Βλέπω ὅτι μακρηγορῶ, κύριε πρύτανι· ἀλλ' ἤδη ἤρχισα τὴν ἐξομολόγησιν τῶν πόθων μου καὶ τόσῳ εὐκόλως δὲν θὰ παύσω. Πρέπει νὰ τὰ εἴπω ὅλα.

Δι' ἀναφορᾶς μου πρὸς τὸ σεβ. ὑπουργεῖον τῆς δημ. ἐκπαιδεύσεως ἐζήτησα νὰ διορισθῇ ὡς προπαρασκευαστής μου ὁ Ἀντ. Βελλόπουλος, φοιτητὴς τοῦ φαρμακευτικοῦ σχολείου, ὃν ἐν τῷ χημείῳ ἐξεπαίδευσα, καὶ ἐπέτυχον παρὰ τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ τὸν διορισμόν του καὶ τὴν ὑπόσχεσιν νὰ δίδηται αὐτῷ ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1871 μισθὸς ἀνώτερος τοῦ σημερινοῦ ἐκ δραχμῶν 50 κατὰ μῆνα. Καὶ ἀληθῶς, ὁ προπαρασκευαστής μου, διαμένων καὶ ἐργαζόμενος διαρκῶς ἐν τῷ χημείῳ, δικαιοῦται μισθοῦ ἀνταξίου τῶν κόπων του, διότι, ἀναλαβὼν τὴν προπαρασκευὴν τῶν πειραμάτων τοῦ μαθήματος, μοὶ παρέχει οὐκ ὀλίγην ἀνακούφησιν. Εἰς τὸ ἑξῆς δὲ εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἐκτελῆται ἡ ὑπηρεσία αὕτη ὑπὸ διδάκτορος ἢ φαρμακοποιοῦ διπλωματούχου, εἰς ὃν θέλει ἀνατίθεσθαι καὶ ἡ ἐπιτήρησις τῶν ὀργάνων καὶ σκευασιῶν.

Προέτεινα ἀνωτέρω νὰ μετονομασθῇ ἡ ἕδρα τῆς φαρμακευτικῆς χημείας ἕδρα τῆς « γενικῆς φαρμακευτικῆς, » συμπεριλαμβανούσης ἐκείνην. Παρ' ἡμῖν ὑπάρχει φαρμακευτικὸν σχολεῖον, καθαρῶς δὲ φαρμακευτικὰ μαθήματα ἐλλείπουσι παντελῶς ἐν τῷ προγράμματι τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τὸ μόνον ὡς τοιοῦτο δυνάμενον νὰ θεωρηθῇ, τὸ τῆς φαρμακευτικῆς χημείας, εἶναι μέρος τῆς ὅλης, « φαρμακευτικῆς, » μόνον δὲ ὁ καθηγητὴς αὐτοῦ, ὁ ἀξιότιμος καὶ δραστήριος συνάδελφός μου κύριος Γ. Ζαβιτσάνος, ἐν ταῖς πρακτικαῖς ἀσκήσεσ περιλαμβάνει καὶ ἀντικείμενα τῆς καθαρᾶς φαρμακευτικῆς, χάριν τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πλέον τοῦ καθήκοντός του καταγινόμενος. Καὶ μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς « γενικῆς φαρμακευτικῆς » τὸ φαρμακευτικὸν σχολεῖον δὲν εἶναι ἔτι συμπεπληρωμένον· ἡ σύγκρισις τῶν κανονισμῶν τῶν εὐρωπαϊκῶν φαρμακευτικῶν σχολείων καὶ πρὸ πάντων αἱ ἀτελεῖς γνώσεις τῶν παρ' ἡμῖν φαρμακοποιῶν καὶ ἑπομένως ἡ πραγματικὴ κατάστασις τῶν ἑλληνικῶν φαρμακείων συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς συμπληρώσεως τοῦ φαρμακευτικοῦ σχολείου διὰ τῆς προσθήκης

τῆς σπουδαιοτάτης ἕδρας τῆς « φαρμακογνωστικῆς, » ἐλλειπούσης ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ.

Περὶ τούτων δὲ πάντων προνοεῖ σχέδιον τι τῆς διοργανώσεως τῶν φαρμακευτικῶν σπουδῶν, ὅπερ κατ' ἐντολὴν τοῦ φαρμακευτικοῦ σχολείου συνετάχθη μὲν ὑπ' ἐμοῦ καὶ τοῦ κ. Ζαβιτσάνου, δὲν συνεζητήθη δὲ μέχρι τοῦδε. Τὸ σχέδιον τοῦτο κατηρτίσθη ἐπὶ βάσει εὐρωπαϊκῶν κανονισμῶν καὶ εἶναι ἀπάνθισμα αὐτῶν.

Περαίνων τὴν παροῦσαν ἔκθεσιν ἐπιτρέψατέ μοι νὰ εἴπω τινα περὶ τῶν διὰ δωρεῶν προσθηκῶν εἰς τὰς συλλογὰς τοῦ χημείου.

Ὁ κύριος G. A. Lenoir ἐν Βιέννῃ ἐδώρησεν εἰς τὸ χημεῖον πρὸ δύω ἐτῶν ἓν κιβώτιον περιέχον ὀξέα ἀξίας 60 φιορινίων, ὅπερ εἶχε ἀφιχθῇ κατὰ λάθος εἰς Ἀθήνας καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιστραφῇ.

Ὁ δὲ κύριος J. Clouet, δήμαρχος τοῦ Hâvre de Grâce καὶ ἰδιοκτήτης ἐργοστασίου χρωμικῶν ἁλάτων, ἐδωρήσατό μοι μέγιστον κρύσταλλον (bloc) διττοχρωμικοῦ καλίου ἐξαχθέντος ἐξ ἑλληνικοῦ χρωμίτου, ὃν ἀφιέρωσα εἰς τὸ χημεῖον. Ἐγὼ δὲ, ἀγοράσας ἐφέτος εἰς Freiberg τῆς Σαξωνίας 45 ὡραῖα ὀρυκτὰ καί τινα μεταλλουργικὰ προϊόντα, ἐδώρησα αὐτὰ τῇ ὀρυκτολογικῇ συλλογῇ τοῦ χημείου.

Ἐκ δὲ τῶν κατὰ τὰ τελευταῖα δύω ἔτη εἰς περιοδικὰ ἐπιστημονικὰ συγγράμματα τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Γαλλίας δημοσιευθεισῶν ἐργασιῶν μου ἀναφέρω ἐνταῦθα τὴν ἀπόλαυσιν χημικῶς καθαροῦ ἀργύρου δι' ἀποστάξεως, νέαν μέθοδον τῆς ἀναλύσεως τοῦ ἀργυρούχου μολύβδου, ἥτις ἐν Γερμανίᾳ ἐφαρμόζεται ἤδη καὶ εἰς τὴν μεταλλουργίαν καὶ πραγματείαν περὶ τῶν ἰωδιούχων ἑνώσεων τῶν στερεῶν ἀλκαλοειδῶν.

Περὶ τοῦ πατριωτισμοῦ ὑμῶν καὶ τῆς τάσεως νὰ θεραπεύητε μετὰ ζέσεως τὰς ἐπιστήμας ἐδώσατε ἱκανὰ δείγματα, κύριε πρύτανι, καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς πρυτανείας ὑμῶν, δείξατε τώρα, σᾶς παρακαλῶ, ὅτι ἔχετε καὶ τὴν χριστιανικὴν ὑπομονὴν ν' ἀναγνώσητε τὴν ἔκθεσιν ταύτην καὶ νὰ σώσητε ἀπὸ τῆς λησμονησίας ἐκ τῶν ὀλίγων ἐν αὐτῇ ἰδεῶν τὰς καρποφόρους ἡμῖν δοκούσας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Αὐγούστου 1870. (*)

Εὐπειθέστατος

Α. Κ. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΣ,
καθηγητὴς τῆς χημείας.

(*) Ἡ ἔκθεσις αὕτη παρεδόθη εἰς τὸ γραφεῖον τῆς πρυτανείας περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Νοεμβρίου ἐ. ἔ.

Ι΄.

Ἀριθ. 1570.

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Φαρμακευτικοῦ Φροντιστηρίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1870.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Κύριε Πρύτανι!

Προθύμως δίδων λόγων τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐν τῷ Φαρμακευτικῷ Φροντιστηρίῳ πράξεων, δράττομαι εὐχαρίστως τῆς εὐκαιρίας ὅπως ἐκφράσω χάριτας, Ὑμῖν τε καὶ τῇ Ἀκαδημαϊκῇ Συγκλήτῳ, ὡς σπουδαίως μεριμνήσαντας πρὸς καταρτισμὸν τοῦ Φ. Φροντιστηρίου, χορηγήσαντές μοι εὐμενῶς πάνθ' ὅσα πρὸς τοῦτο ᾐτήθησαν.

Ὄργανα καὶ συσκευαί.

Ἐκ τῆς πιστώσεως τῶν τετρακισχιλίων δραχμῶν, 1258.95 (1) ἐδαπανήθησαν πρὸς κατασκευὴν τῶν ἀναγκαιούντων ἑρμαρίων, τραπεζῶν κτλ, αἱ δὲ λοιπαὶ μετὰ τῆς ἐκ δραχμῶν 2714,05 ἐπικουρικῆς πιστώσεως, διετέθησαν πρὸς ἀγορὰν ὀργάνων.

Ὑπόλοιπον ἐκ τῆς πιστώσεως 4,000	Δρ. 2740, 05
Νέα πίστωσις	» 2714, 05
Ἐν συνόλῳ	Δρ. 5454, 10

Κατὰ δὲ τὰς ὑποβληθείσας καταστάσεις τῆς 6 8βρίου 1869, καὶ τῆς 19 Ἰανουαρίου 1870, αἱ δραχμαὶ αὗται ἐπληρώθησαν εἰς τοὺς ἑξῆς δικαιούχους, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ὑποβληθεισῶν ἀποδείξεων.

(1) Ὅρα λογοδοσίαν τοῦ Ἀντιπρυτάνεως Κυρίου Γ. Α. Ῥάλλη. Σελ. 68 καὶ 142.

W. F. Noellner Δαρμστάτης (φρ. 505) . . .	Δραχ.	580,75
F. Dubosc et Cie Παρισίων (φρ. 677,30) . . .	»	779,15
H. Lacombe Παρισίων (φρ. 815,85)	»	938,25
Χ. Σμυρνιωτόπουλος Ἀθηνῶν	»	131,50
Π. Γιαννακάκος	»	45,70
Γαλλικὸν πρακτορεῖον	»	182,55
Αὐστριακὸν πρακτορεῖον	»	64,25
Ἀχθοφόροι κτλ.	»	12,50
Τελωνειακὰ ἔξοδα	»	5,95
Luhme et Cie Βερολίνου (τάλληρα 249,15) . .	»	1095,60
G. A. Lenoir Βιέννης (φιορ. Β. 347, 21) . . .	»	869 »
W. F. Noellner Δαρμστάτης (φρ. 115) . . .	»	132 »
Αὐστριακὸν πρακτορεῖον	»	246,45
Ι. Καβαλιώτης Ἀθηνῶν	»	238,10
Α. Μαραγκὸς	»	65, »
Περρῆς καὶ Βαμβᾶς Ἀθηνῶν	»	18 »
Γ. Βλέττας	»	30 »
Γ. Δημητρίου	»	20 »
Τὸ ὅλον Δραχμαὶ		5454,10

Τὸ φροντιστήριον καταγράφει ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ πάντα τὰ εἰσερχόμενα ὄργανα καὶ σκεύη, ἀντίγραφον δὲ τοῦ καταλόγου τούτου ὧδε ἐπισυνάπτω.

Χημικοφαρμακευτικὴ συλλογή.

Τὴν συλλογὴν ταύτην ἐπλούτισαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 172 νέα χημικὰ φάρμακα, καὶ οὕτως αὕτη περιλαμβάνει ἤδη περὶ τὰ 500 εἴδη, τεθειμένα μὲν κατ' ἀριθμὸν ἐντὸς καταλλήλων ἀγγείων ἐπιγεγραμμένων ἑλληνιστὶ καὶ λατινιστὶ, τεταγμένα δὲ κατὰ τὸ προσφόρως τῇ διδασκαλίᾳ παραδεχθὲν σύστημα τῆς διαιρέσεως τῶν χημικῶν φαρμάκων, εἰς ἀμέταλλα, μεταλλικὰ καὶ ὀργανικά,

Τὰ πλεῖστα τῶν νέων τούτων φαρμάκων εἰσὶ προϊόντα αὐτοῦ τούτου τοῦ φροντιστηρίου, παρασκευασθέντα τῇ ἐμῇ ἐπιστασίᾳ ὑπό τε τοῦ φιλοπόνου βοηθοῦ μου καὶ τῶν τοῦ φροντιστηρίου μαθητῶν. Πίναξ δὲ πάντων τῶν εἰδῶν τῆς συλλογῆς, οὗ ἀντίγραφον ἐπισυνάπτω, ἐμφαίνει σὺν τοῖς ὀνόμασι καὶ τὴν πηγὴν αὐτῶν.

Ἀσκήσεις καὶ ἐργασίαι.

Τὰ ὀργανικὰ τοῦ Φαρ. σχολείου διατάγματα, ἐπιβάλλουσι τοῖς φοιτηταῖς τῆς φαρμακευτικῆς τριετῆ ἄσκησιν, περί τε τὴν κατασκευὴν καὶ δοκιμασίαν τῶν φαρμάκων.

Προκειμένης τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Φαρμ. σχολείου τῆς ἐκτελέσεως τῆς διατάξεως ταύτης, ὥρισα δι' ἔνδειαν κονονισμοῦ ἀσκήσεων ὡς ἑξῆς τὰς τοῦ Φ. Φροντιστηρίου ἐργασίας.

Πρῶτον ἔτος. Παρασκευὴ τῶν κυριωτέρων ἀνοργάνων χημικῶν φαρμάκων, εἰς 50 τὸν ἀριθμὸν ἀνερχομένων.

Δεύτερον ἔτος. Παρασκευὴ τῶν κυριωτέρων ὀργανικῶν χημικῶν φαρμάκων, καὶ ἀποκαθάρισις τῶν κυριωτέρων χημικοφαρμακευτικῶν σκευασιῶν.

Τρίτον ἔτος. Δοκιμασία τῶν κυριωτέρων φαρμάκων, ἀνίχνευσις τῶν νοθεύσεων αὐτῶν, καὶ παρασκευὴ γαληνικῶν τινῶν φαρμακευτικῶν σκευασιῶν.

Παρατηρητέον δ' ὅτι τὸ πρόγραμμα τοῦτο δὲν ἐτήρησαν οἱ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου ἔτους φοιτηταί, οἷς ὑπέβαλον εἰς ἐργασίας περιλαμβανούσας τὰ κυριωδέστερα τῶν τριῶν ἐτῶν.

Ἐν συνόλῳ εἰργάσθησαν ἐν τῷ Φαρμακευτικῷ Φροντιστηρίῳ 25 φοιτηταί, ἐξ ὧν 6 τριτοετεῖς 14 δευτεροετεῖς καὶ 5 πρωτοετεῖς. Ἐκ τῶν τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου ἔτους φοιτητῶν τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸ μητρῷον τοῦ Φαρμακευτικοῦ σχολείου, πάντες ἐκτὸς ἑνὸς καὶ μόνου ἠθροίσθησαν προθύμως ἐπὶ τὰς ἐργασίας καὶ τὸ πλεῖστον σφόδρα ἐνζήλως ἠσκήθη, τακτικῶς καὶ ἀδιαλείπτως φοιτῆσαν. Τὰ ἐκτιθέμενα ποικίλα παρασκευάσματα, καὶ αἱ ὑποβληθεῖσαί μοι αὐτῶν ἐκθέσεις ἔστωσαν μάρτυρες ἀψευδεῖς τῆς ἐπιτυχίας ἑκάστου. Δυστυχῶς ὅμως ἐκ τῶν 18 ἐγγεγραμμένων πρωτοετῶν φοιτητῶν 5 μόνον ἐφοίτησαν, οὗτοι δὲ ἐν βραχεῖ χρονικῷ διαστήματι παρεσκεύασαν ἐπιτυχῶς τὰς ἐν τῷ προγράμματι σκευασίας. Τιμῶν δὲ κατὰ καθῆκον τούτους, ἀγγέλλω Ὑμῖν καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ὡς ἕπεται.

Σ. Κοκκίνης ἐκ Ζακύνθου.
Ν. Μαριδάκης ἐκ Κρήτης.
Δ. Λαμπαδάριος ἐξ Αἰγίνης.
Δ. Χάνοζας ἐξ Ὕδρας.
Σ. Στάης ἐκ Κυθήρων.

Πρεσβεύων τὸ ἀδιαίρετον τῆς θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς διδασκαλίας τῆς Φαρμακευτικῆς χημείας, ἐθεώρησα ἐκπτώτους τοῦ δικαιώματος τῆς περὶ τὴν ἀκρόασιν ἀποδείξεως, πάντας τοὺς μὴ προσελθόντας εἰς τὰς φροντιστηριακὰς ἀσκήσεις, ἂν καί τινες τούτων ἐφοίτησαν ὁπωσδήποτε τακτικῶς εἰς τὴν ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ διδασκαλίαν.

Ἡ πρακτικὴ τῶν φοιτητῶν ἄσκησις ἀπαιτεῖ φυσικῷ τῷ λόγῳ οὐ μόνον ὑλικὸν ἄφθονον, ἀλλὰ καὶ πρόξενος θραύσεως καὶ καταστροφῆς πολλῶν ὀργάνων γίνεται ἕνεκα τῆς ἀπειρίας τῶν ἐργαζομένων. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ὀργανικὰ τοῦ Φαρ. Σχολείου διατάγματα, τὰ ἐπιβάλλοντα τοῖς φοιτηταῖς ἀσκήσεις, οὐδαμῶς μνείαν ποιοῦνται περὶ τῶν ζημιῶν καὶ ἐξόδων αὐτῶν, εἰς τὸν νόμον τῆς ἀνάγκης πειθόμενος, ἀνεπλήρωσα ὅσον οἷόν τε προσφορότερον τὸ κενὸν, ὑπαγαγὼν ἕκαστον τῶν εὐπορούντων μαθητευομένων εἰς τριακοντάδραχμον εἰσφορὰν, ἧς τὴν εἴσπραξιν καὶ διαχείρισεν ἀνέθηκα εἰς τὸν παρ᾿ ἐμοὶ βοηθόν. Καθόσον δ᾿ ἀφορᾷ τοὺς ἀπόρους οἵτινες ἀτυχῶς οὐκ ὀλίγοι ἦσαν, ἐπέτρεψα τὴν ἄσκησιν δωρεὰν, πορίσας αὐτοῖς τὴν ὕλην ἀπὸ τῆς αὐστηρᾶς οἰκονομίας τῆς πρὸς πειραματικὴν διδασκαλίαν χορηγηθείσης μοι πιστώσεως. Περὶ πάντων τούτων, ἀνέφερα ἐγκαίρως εἰς τὸ Φαρμακευτικὸν Σχολεῖον.

Ἐκτὸς δὲ τῶν πρακτικῶν ἀσκήσεων, ἐπετηδεύθησαν ἐν τῷ χημείῳ τοῦ Φροντιστηρίου καὶ ἕτεραι ἐργασίαι καθαρᾶς ἐπιστημονικῆς φύσεως, καθὼς ἐπίσης καὶ πάντα τὰ πρὸς διδασκαλίαν προπαρασκευάματα ἐγένοντο μετ᾿ ἀκριβείας, κρείττονος τῇ ἀληθείᾳ πάσης ἐλπίδος.

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων βλέπετε Κύριε Πρύτανι, ὅτι τὸ Φαρμ. Φροντιστιστήριον καίτοι μῆνας ὀλίγους βιοῦν, οὐκ ὀλίγας παρέχει τὰς ἐλπίδας τῆς ταχείας καὶ τελείας ἀναπτύξεως, ἥτις πράγματι πρὸς δόξαν τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου ἔσεται, ἐὰν ἔλθωσιν εἰς βοήθειαν αὐτοῦ, ἥ τε ἀποφασισθεῖσα ἀνέγερσις τοῦ Χημείου καὶ Φαρμ. Φροντιστηρίου, καὶ ἡ ἀναδιοργάνωσις τοῦ Φαρμακευτικοῦ Σχολείου. Καὶ καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πρῶτον, φίλας ἐλπίδας ἐλπίζω ὅτι ὁ ἡμέτερος διάδοχος θέλει φέρει εἰς πέρας τὸ ἔργον τοῦτο, ὅπερ ἀναμφίλεκτον εἶναι ὅτι μεγάλας τὰς ὠφελείας ὑπισχνεῖται τοῖς ἀγαθοῖς τῆς σπουδαζούσης νεότητος βλαστοῖς. Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον, μετ᾿ εὐχαριστήσεως ἀγγέλλω ὑμῖν ὅτι ὁ σύλλογος τῶν καθηγητῶν τοῦ Φαρμακευτικοῦ Σχολείου, ἀνεγνώρισε τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναδιοργανώσεως τοῦ σχολείου,

καὶ διώρισε πρὸς τοῦτο ἐπιτροπὴν μέλη ἔχουσαν τὸν φίλον συνάδελφον Κύριον Α. Χρηστομάνον καὶ τὸν ὑποφαινόμενον, πρόεδρον δὲ τὸν κοσμήτορα τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς Κύριον Μιλτιάδην Βενιζέλον. Ἡ συζήτησις ὅμως τοῦ σχεδίου τῆς ἀναδιοργανώσεως, τοῦ συνταχθέντος ὑπὸ τοῦ Κυρίου Χρηστομάνου καὶ ἐμοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῶν διεπουσῶν τὰ ἀκμάζοντα ἐν τῇ δύσει Φ. Σχολεῖα ἀνεβλήθη διὰ τὸ προσεχὲς ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, καθ' ὃ πέπεισμαι ὅτι ὁ σύλλογος τῶν καθηγητῶν, σπουδαίως μεριμνῶν ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως τῆς Φαρμακευτικῆς, θέλει περατώσει τὸ ἔργον τοῦτο, ὅπερ μεγάλως θέλει συντελέσει εἰς τὴν μόρφωσιν ἐπιστημόνων φαρμακέων.

Περαίνων τὴν ἔκθεσιν ταύτην, ἂν καὶ περιέρχομαι εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν τοῦ νὰ ἐπαινέσω δημοσίᾳ τὴν φιλοπονίαν καὶ τιμιότητα τοῦ παρ' ἐμοὶ προπαρασκευαστοῦ Κυρίου Π. Γιαννακάκου, οὐχ ἧττον ὅμως, ἐπιτραπήτω μοι Κύριε Πρύτανι, ὅπως ὑποδείξω τὴν λύπην μου, βλέπων ὅτι οὐδεμία ἄχρι τοῦδε ἱκανοποίησις ἐγένετο αὐτῷ πρὸς τοὺς ἀτρύτους κόπους οὓς κατέβαλε χάριν τοῦ δυσχεροῦς καταρτισμοῦ τοῦ Φροντιστηρίου. Οὗτος εἰργάσθη ἐνζήλως καὶ προθύμως, οὐ μόνον πρὸς παρασκευὴν τοῦ μαθήματος καὶ πλουτισμοῦ τῆς συλλογῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν γένει ἐπιτήρησιν τῶν πρακτικῶν ἀσκήσεων ἔχων, ἐκτὸς τῶν καθηκόντων τοῦ προπαρασκευαστοῦ, ἐξετέλεσε καὶ ἐκτελεῖ καθήκοντα διευθυντοῦ τῶν τοῦ Φροντιστηρίου ἐργασιῶν. Πεποιθώς, Κύριε Πρύτανι τῇ ὑμετέρᾳ δικαιοσύνῃ, ἐξαιτοῦμαι τῆς συστάσεως ὑμῶν παρὰ τῷ ὑμετέρῳ διαδόχῳ, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ εἰρημένου βοηθοῦ, ὅστις μετ' οὐ πολὺ ὑποβαλλόμενος εἰς ἐξετάσεις ἀποχωρεῖ καὶ ἀπολείπει οὕτω δυσπλήρωτον τὸ κενὸν τῆς ἐμπιστευτικῆς καὶ πολυμόχθου ταύτης θέσεως.

Ὑποσημειοῦμαι εὐσεβάστως.

Γ. Ν. ΖΑΒΙΤΣΑΝΟΣ

Καθηγητὴς τῆς Φαρμακευτικῆς Χημείας καὶ
Διευθυντὴς τοῦ Φαρμακευτικοῦ Φροντιστηρίου.

ΙΑ'.

'Αριθ. 1527

ΟΦΘΑΛΑΜΙΑΤΡΕΙΟΝ.

Ἀναγραφὴ

τῶν εἰς τὸ Ὀφθαλμιατρεῖον προσελθόντων ἀῤῥώστων ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1869 μέχρι τῆς 30ῆς Αὐγούστου 1870.

Κατὰ τὸ σχολικὸν τοῦτο ἔτος προσῆλθον εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Ὀφθαλμιατρεῖον ἀσθενεῖς 502, ἤτοι:

ἐκ μὲν τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς	76
ἐκ δὲ τῶν Ἐπαρχιῶν	243
ἐκ δὲ τῆς ἔξω Ἑλλάδος καὶ τῆς ἀλλοδαπῆς	183
Τὸ ὅλον	502,

ἐξ ὧν ἄνδρες μὲν 322, γυναῖκες δὲ 103, καὶ παιδία 77.

Ἔπασχον δὲ τὸν μὲν δεξιὸν ὀφθαλμὸν	110
τὸν δὲ ἀριστερὸν	90
ἀμφοτέρους δὲ	302
Τὸ ὅλον τῶν πασχόντων ὀφθαλμῶν	804.

Ἐνοσηλεύθησαν ἐν τῷ καταστήματι ἄνδρες . . .	77
γυναῖκες . .	20
παιδία . .	4
Τὸ ὅλον ἀσθενεῖς	101,

προελθόντες ἐκ μὲν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς .	7
ἐκ δὲ τῶν ἐπαρχιῶν	57
ἐκ δὲ τῆς ἔξω Ἑλλάδος καὶ τῆς ἀλλοδαπῆς	37
	101

Ἐκ τῶν ἀσθενῶν τούτων	ἰάθησαν ἐντελῶς	312
	ἐβελτιώθησαν	78
	ἀνίατοι	42
	ἀπῆλθον πρoώρως	50
	θεραπεύονται εἰσέτι	20
		502

Ἔπασχον δέ:

Τράχωμα ὀξὺ ἢ χρόνιον	111
Κερατοειδίτιδα ἢ συνεπείας αὐτῆς	70
Ὑπόχυμα	56
Ὀφθαλμίαν καταῤῥώδη	44
Ὀφθαλμίαν φλυκταινώδη	38
Ἰριδίτιδα ἢ συνεπείας αὐτῆς	22
Δακρυκυστίτιδα καὶ στενώματα τοῦ δακρυχόου σωλῆνος	13
Γλαύκωμα ὀξὺ ἢ χρόνιον	12
Ἀτροφίαν τῶν ὀπτικῶν νεύρων	12
Ἐντρόπιον καὶ τριχίασιν	11
Σταφύλωμα σκιερὸν	11
Ἀτροφίαν τοῦ βολβοῦ	11
Ἀμφιβληστροειδίτιδα	10
Σταφύλωμα ὀπίσθιον	9
Βλεφαραδενίτιδα	8
Χοροειδίτιδα	8
Πτερύγιον	6
Ὑπερεμμετρωπίαν	6
Ἀλλότρια σώματα	5
Τραύματα	5
Ὑπεραιμίαν τῶν κατὰ βάθος χιτώνων	5
Χαλάζιον	5
Στραβισμὸν	4
Ὑπόχυμα δευτερογενὲς	4
Ἀποκόλλησιν τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς	3
Βλεννοῤῥοϊκὴν ὀφθαλμίαν	3

Πυοῤῥοϊκὴν ὀφθαλμίαν	3
Ὄγκους	5
Πρεσβυωπίαν	3
Θολερότητα τοῦ ὑελώδους σώματος	2
Ἐκτρόπιον	2
Σταφύλωμα διαφανὲς	1
Συμπαθητικὴν ὀφθαλμίαν	1
Ἐξάρθρημα τοῦ φακοῦ	1
Νευραλγίαν	1
Ἐπισκληρίτιδα	1
Διφθερογόνον ὀφθαλμίαν	1
Ἐξόφθαλμον	1

Ἐγχειρήσεις. Ἐπὶ τῶν ἀῤῥώστων τούτων ἐνηργήθησαν αἱ ἑξῆς ἐγχειρήσεις.

Ἐξαιρέσεις τοῦ ὑποχύματος	48
Ἰριδεκτομίαι	16
Ἐξαιρέσεις ἀλλοτρίων σωμάτων	7
Ἐγχειρήσεις τοῦ ἐντροπίου	8
Ἐκκοπαὶ χαλαζίων	5
Ἐγχειρήσεις τῆς δακρυχόου σύριγγος	5
» τοῦ στραβισμοῦ	4
» τοῦ πτερυγίου	4
Ἀκρωτηριασμοὶ τοῦ βολβοῦ	4
Ἐγχειρήσεις τοῦ δευτερογενοῦς ὑποχύματος	3
Ἐκκοπαὶ ὄγκων	3
Βλεφαροπλασία	1
Ἐγχείρησις τοῦ ἐκτροπίου	1
Ἐξόρυξις τοῦ βολβοῦ	1
Τὸ ὅλον ἐγχειρήσεις	110

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Αὐγούστου 1870.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὀφθαλμιατρείου
Α. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ.

ΙΒ'.

Ἀριθ. 12.

ΑΣΤΥΚΛΙΝΙΚΗ.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Ὑποβάλλω ὑμῖν, Κύριε Πρύτανι, σύντομον ἔκθεσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἀστυκλινικῆς κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος.

Διπλοῦ δ' ὄντος τοῦ σκοποῦ τοῦ καθιδρύματος τούτου διπλῆν ὀφείλω ὑμῖν καὶ τὴν ἀναφοράν.

Καὶ διὰ μὲν τὰς φιλανθρωπικὰς ἐργασίας τοῦ καταστήματος τούτου, τὴν δωρεὰν δηλαδ. γενομένην ἐπίσκεψιν καὶ θεραπείαν τῶν παθόντων ἐνδεῶν, ἀναφέρω ὑμῖν ὅτι ἡ Ἀστυκλινικὴ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐχορήγησε τὴν ἀπὸ τῆς ἐπιστήμης βοήθειαν εἰς 3,640 ἀῤῥώστους ἀνήκοντας εἰς τὴν πρωτεύουσαν, τὰ πέριξ αὐτῆς, τὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους καὶ τὸ ἐξωτερικὸν, μὴ συγκαταλεγομένων εἰς τούτους, τῶν πρὸς ἁπλῆν ἰατρικὴν συμβουλὴν εἰς αὐτὴν προσελθόντων καὶ μὴ ὑποβληθέντων εἰς τακτικὴν θεραπείαν, μηδ' ἐγγραφέντων εἰς τὰ βιβλία τοῦ Καταστήματος.

Ἐκ τῶν 3,640 τούτων ἀῤῥώστων 2,187 ἦσαν τοῦ ἄῤῥενος καὶ 1453 τοῦ θήλεος φύλου.

Ἀνῆκον δὲ εἰς μὲν τὴν παιδικὴν ἡλικίαν	1,137
» » » δὲ τὴν νεανικὴν »	1,226
» » » δὲ τὴν ἀνδρικὴν »	873
» » » καὶ εἰς τὴν γεροντικὴν »	404
	3,640

Κατῴκουν δὲ τὸ μὲν Α^{ον} τῆς πόλεως τμῆμα	1,197
» » » δὲ Β^{ον} » »	1,201
» » » » Γ^{ον} » »	807
» » » » Δ^{ον} » »	435
	3,640

Ἐκ τούτων δ' ἁπάντων	
ἰάθησαν μὲν	3,359
διατελοῦσι δ' ὑπὸ θεραπείαν	4
ἀπεβίωσαν	37
τέλος δὲ παρεπέμφθησαν εἰς τὸ δημοτικὸν νοσοκομεῖον, ὡς οὐδεμίαν ἔχοντες οἰκιακὴν περιποίησιν, μετέβαλον τόπον διαμονῆς κατ' ἐντολὴν ἰατρικήν, ἢ ὅπως δήποτε δὲν ἐπανῆλθον εἴτε ἰαθέντες εἴτε μὴ	240
	3,640

Ἐκτὸς δὲ τούτων κατὰ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος ἔτους μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πλείστου μέρους τῶν ἐνταῦθα προσφύγων Κρητῶν, τῆς Κυβερνήσεως διαλυσάσης τὸ δι' αὐτοὺς συστηθὲν φαρμακεῖον, καὶ ἀπολυσάσης τοὺς ἰδίους αὐτῶν Ἰατρούς, ἡ Ἀστυκλινικὴ ἀνέλαβεν ἀναγκαίως τήν τε ἐπίσκεψιν καὶ τὴν χορηγίαν τῶν φαρμάκων εἰς τοὺς ὑπολειπομένους ἐνταῦθα Κρῆτας, οὐχὶ εὐαρίθμους τὸ κατ' ἀρχάς, καὶ τούτους πάσχοντας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διαλείποντας πυρετοὺς ἐθεράπευε, κατ' οἰκογενείας, οὕτως εἰπεῖν, καὶ καθ' ὁμάδας χορηγοῦσα τὰ ἀναγκαῖα φάρμακα καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ ἐγγράφουσα παρὰ τὰ εἰθισμένα τοὺς πλείστους ἐξ αὐτῶν εἰς τὰ βιβλία τοῦ καταστήματος· καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἀσθενῶν.

Ἡ δὲ λεπτομερὴς ἀφήγησις ἢ καὶ ἁπλῆ σημείωσις τῶν περιεργοτέρων νοσημάτων ἢ ἡ κατάταξις τῶν ἀσθενῶν εἰς τὰ διάφορα γένη καὶ εἴδη αὐτῶν, δὲν εἶναι βεβαίως τοῦ παρόντος καιροῦ οὔτε τῆς παρούσης ἐκθέσεως, μελλούσης νὰ ἀποτελέσῃ μέρος τῆς λογοδοσίας τῆς Πρυτανείας κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος.

Περιορίζομαι ὅθεν νὰ ἀναφέρω ἐν συνόψει, ὅτι τὰ ἐπικρατήσαντα νοσήματα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἦσαν αἱ ὀξεῖαι παθήσεις τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων κατὰ τὴν χειμερινὴν καὶ ἐαρινὴν τοῦ ἔτους ὥραν, καὶ αἱ παθήσεις τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος καὶ οἱ διαλείποντες πυρετοὶ κατὰ τὸ θέρος καὶ τὸ φθινόπωρον. Οὐδὲν δ' ἐπαρουσίασαν ἔκτακτον οὔτε κατὰ τὴν συχνότητα οὔτε κατὰ τὸν χαρακτῆρα οὔτε κατὰ τὴν θεραπείαν αὐτῶν. Λόγου δὲ προκειμένου περὶ νοσολογικῆς καταστάσεως τοῦ κλίματος τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, δὲν νομίζω ἄπο σκοποῦ νὰ ἀναφέρω, καὶ διὰ τὸ ἔκτακτον, καὶ διὰ

τὰς συνεπείας ἃς δυστυχῶς δύναται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τῆς δημοσίας ὑγείας εἰς τὸ μέλλον, ὅτι ἡ διφθεριτικὴ κυνάγχη ἥτις πρό τινων ἐτῶν ἐξετάθη καταστρεπτικὴ, ἰδίως διὰ τὴν τρυφερὰν ἡλικίαν, εἰς τὰς Ἡγεμονίας, τὴν Θράκην, τὴν Μακεδονίαν, τὰ παράλια τῆς μικρᾶς Ἀσίας, καὶ πρὸ δύο ἐτῶν ἤρχισεν ἀναφυομένη εἰς τὴν Κρήτην, εἴς τινας νήσους τοῦ Αἰγαίου, καί τινα μέρη τῆς Στερεᾶς, ὅτι ἡ διφθεριτικὴ λέγω, κυνάγχη ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ παρελθόντος χειμῶνος νὰ φαίνεται σποραδικὴ εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ μεθ' ἁπάντων τῶν χαρακτηριζόντων αὐτὴν συμπτωμάτων καὶ ἐνίοτε μετὰ τῆς συνήθους αὐτῇ ὀλεθρίας μορφῆς.

Ἐκ δὲ τῶν τεσσαράκοντα καὶ πέντε διδακτόρων τῶν ἐγγραφέντων κατὰ τὸ προπαρελθὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς Ἀστυκλινικῆς, 33 μὲν χειραγωγούμενοι καταλλήλως ὑπὸ τῶν Ἰατρῶν τοῦ καθιδρύματος, συνεπλήρωσαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τὸν νενομισμένον χρόνον τῶν ἐν αὐτῇ ἀσκήσεων, καὶ ἐφωδιάσθησαν μὲ τὴν ἀναγκαίαν πρὸς τὰς πρακτικὰς ἐξετάσεις ἀπόδειξιν. Ὑποστάντες δ' αὐτὰς εὐδοκίμως ἔτυχον τῆς ἀδείας τοῦ μετέρχεσθαι τὴν Ἰατρικὴν ἐν Ἑλλάδι· 9 μετέβησαν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πρὶν ἢ συμπληρώσωσι τὸ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενον ἐννεάμηνον τῆς Ἰατρικῆς ἀσκήσεως διάστημα, καὶ ἑπομένως πρὶν ἢ ὑποστῶσι τὰς πρακτικὰς αὐτῶν ἐξετάσεις, εἷς διαγωνισθεὶς ἐπιτυχῶς διωρίσθη δόκιμος Ἰατρὸς εἰς τὸν στρατὸν, εἷς διακόψας τὰς ἀσκήσεις του προσῆλθεν ἐσχάτως ὅπως συμπληρώσῃ αὐτὰς, καὶ λάβῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἀπόδειξιν. Καὶ τέλος εἷς, καί τοι συμπληρώσας τὸν χρόνον τῆς ἐν τῇ Ἀστυκλινικῇ φοιτήσεως, δὲν προσῆλθεν εἰς πρακτικὰς ἐξετάσεις ἕνεκα ἐπισυμβάσης αὐτῷ νόσου. Πλὴν δὲ τούτων ὁ Δημήτριος Κοντογιάννης ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς Ἀστυκλινικῆς κατὰ Μάρτιον τοῦ 1865, καὶ διακόψας τὴν φοίτησιν, ἐπανῆλθε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, καὶ συμπληρώσας αὐτὴν ἔλαβε διὰ τῶν πρακτικῶν ἐξετάσεων τὴν ἄδειαν τοῦ μετέρχεσθαι τὴν Ἰατρικὴν ἐντὸς τοῦ Κράτους.

Ἐνεγράφησαν δὲ κατὰ τὸ παρελθὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς Ἀστυκλινικῆς 32 νέοι διδάκτορες προθύμως καὶ ἀόκνως χορηγοῦντες τὴν ἀπὸ τῆς ἐπιστήμης βοήθειαν εἰς τοὺς πάσχοντας ἐνδεεῖς, καὶ τὴν τοσοῦτον πολύτιμον καὶ ἀναγκαίαν τοῖς Ἰα-

τροῖς πεῖραν, ἄνευ κινδύνου τῆς κοινωνίας, προσκτώμενοι, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν καὶ ἐπιτήρησιν τῶν Ἰατρῶν τοῦ καταστήματος. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὁ ἐκ Μεγαλοπόλεως τελειόφοιτος τῆς Ἰατρικῆς Γεώργιος Κυριακίδης, μετερχόμενος πρὸ χρόνων τὸν Ἰατρὸν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ἐπανῆλθε καὶ ἐνεγράφη ὡς ἀκροατὴς ἀκροώμενος τῶν παραδόσεων καὶ ἐξασκούμενος ἐντὸς τοῦ καταστήματος κατὰ τὰ νόμιμα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Ὀκτωβρίου 1870.

Ὁ Καθηγητὴς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου
καὶ Διευθυντὴς τῆς Ἀστυκλινικῆς

Δ. Γ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ.

ΙΓ'.

ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟΝ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ὀκτωβρίου 1870.

Πρὸς τὸν Κύριον Πρύτανιν τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου.

Ἀπαντῶν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ' 1498 ἔγγραφον ὑμῶν τῆς 12ης Αὐγούστου 1870 ἀναφέρω ὑμῖν τ' ἀκόλουθα.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1869—70 ἐν τῷ Μαιευτηρίῳ ἐγένοντο τριάκοντα τέσσαρες (34) τοκετοί, ἅπαντες σχεδὸν φυσιολογικοί, καθ' οὓς οὐδεμία σπουδαία μαιευτικὴ χείρησις ἔλαβε χώραν, καὶ οἵτινες ἀπέληξαν εὐτυχεῖς διὰ τὰς μητέρας, ὧν οὐδεμία ἔπαθε νόσημά τι ἐπιλόχιον, ὁπωσοῦν σπουδαῖον. Ἐκ δὲ τῶν τεχθέντων ἐμβρύων, ὧν δέκα καὶ τέσσαρα (14) ἦσαν ἄῤῥενα, εἴκοσι δὲ (20) θήλεα, δύο πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἤδη τοῦ τοκετοῦ νεκρὰ ὄντα, ἐτέχθησαν σεσηπότα.

Αἱ παραδόσεις τῆς Μαιευτικῆς ἐγένοντο τακτικώταται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, αἱ δὲ πρακτικαὶ ἀσκήσεις ἐξηκολούθησαν καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῶν παραδόσεων καὶ ἐν καιρῷ τῶν διακοπῶν. Μαθήτριαι τακτικαὶ ἐφοίτησαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἴκοσι καὶ ἑπτά, ἐξ ὧν εἴκοσι καὶ μία (21) λαβοῦσαι κατὰ τὰ νενομισμένα ἀπολυτήρια προσῆλθον εἰς τὸ Ἰατροσυνέδριον, καὶ εὐδοκίμως ὑπέστησαν τὰς πρακτικὰς ἐξετάσεις.

Οὐδεμία ἐγένετο προσθήκη μαιευτικῶν ὀργάνων κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν τὸ ποσὸν τῶν 500 δραχμῶν, αἵτινες πρὸ πολλοῦ ἐχορηγοῦντο τῷ Μαιευτηρίῳ πρὸς συντήρισιν καὶ συμπλήρωσιν τῶν ἐπίπλων καὶ λοιπῶν τῷ καταστήματι ἀναγκαιούντων πραγμάτων, πρὸ διετίας περιώρισεν εἰς δραχμὰς τριακοσίας, διὰ τῶν ὁποίων ἠγοράσθησαν ὀλίγα τινὰ ἐνδύματα καὶ στρωμναὶ πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ἤδη φθαρεισῶν παλαιῶν.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Μαιευτηρίου
Μ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ.

ΙΔ΄.

ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΝ.

Ἀθήνησι, 2 Σεπτεμβρίου 1870.

Κύριε Πρύτανι,

Πέμπω ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μου ταύτῃ ἔκθεσιν τῶν ἐργασιῶν μου, ὅσας εἰργάσθην ἐν τῷ ἀστεροσκοπείῳ Ἀθηνῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1869.

Δὲν ἀμφιβάλλω δὲ, ὅτι ὁ καθηγητὴς κύριος Ἡρ. Μητσόπουλος θέλει λάβει πάλιν τὴν καλωσύνην νὰ μεταφρασῃ καὶ αὐτήν.

Βραχεῖα δὲ καὶ ἡ ἔκθεσίς μου αὔτη, ὁποῖαι καὶ αἱ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη. Ἀργότερον δὲ θέλω πέμψει καὶ κατάλογον τῶν τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ἀστεροσκοπείου βιβλίων, μὴ ἀποπερατωθείσης εἰςέτι τῆς γραφῆς αὐτοῦ.

Τὸ ἀστεροσκοπεῖον δὲ ἐπλουτίσθη νῦν καὶ μὲ νέα ὄργανα ἐπιστημονικὰ, δωρηθέντα ἡμῖν παρὰ τῆς αὐτοῦ ἐξοχότητος τοῦ κυρίου βάρονος Σίνα. Ἀλλὰ περὶ τούτων θέλω ἀναφέρει ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν κατὰ τὸ 1870 ἐργασιῶν μου.

Ἐν τούτοις διασελῶ ὑμῖν, κύριε Πρύτανι,

εὐπειθέστατος·

Δρ. Ι. Φ. ΙΟΥΛΙΟΣ ΣΜΙΤ,
διευθυντὴς τοῦ ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν.

ΕΚΘΕΣΙΣ

περὶ τῶν κατὰ τὸ 1869 ἔτος ἐργασιῶν τοῦ ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν.

Ἀποδημήσας ἐπὶ μακρὸν εἰς Εὐρώπην, ἤγουν ἀπὸ τῆς 28ης Αὐγούστου 1869 μέχρι τῆς 21ης Ἀπριλίου 1870, διέκοψα μὲν νῦν πρῶτον

μετὰ 7 ἐτῶν ἀδιάλειπτον ἐνδημίαν τὰς ἐν τῷ ἀστεροσκοπείῳ ἐργασίας μου, ἀλλ' ὅμως καὶ ἐν τῇ ἀποδημίᾳ μου ταύτῃ, μάλιστα δὲ ἐν Ἰταλίᾳ ὤν, προσεῖχον καὶ παρετήρουν κατὰ πᾶσαν ἀνέφελον νύκτα ὅσα τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ φαινομένων εἶνε παρατηρητὰ ἄνευ τηλεσκοπίου. Ἐν Βιέννῃ δὲ ὢν ἐξηκολούθουν ἐν τῷ ἀστεροσκοπείῳ αὐτῆς καὶ τὰς ἐπὶ τοῦ ἡλίου παρατηρήσεις μου, ἐπανέλαβον δ' αὐτὰς καὶ ἐν Ῥώμῃ καὶ ἐν Πανόρμῳ τῆς Σικελίας. Αἱ περὶ τῆς σελήνης ὅμως σπουδαί μου διεκόπησαν πλέον τῶν λοιπῶν ὑπὸ τῆς ἀποδημίας μου ταύτης, ἥτις ἄλλως ὠφέλησε πάλιν, διότι ἠδυνήθην νὰ παρατηρήσω καὶ ἀναγράψω πολυαρίθμους μετεωρολογικὰς καὶ τοπογραφικὰς παρατηρήσεις, πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἐπὶ τοῦ Οὐεσουίου καὶ τῆς Αἴτνης, ὧν ἡ δημοσίευσις κατόπιν δύναται νὰ γείνῃ.

Κατὰ τὰ εἰσθισμένα δὲ συνοπτικῶς ἀναφερόμεναι αἱ κατὰ τὸ 1869 ἐργασίαι μου ἦσαν·

1) παρατηρήσεις τοῦ ἡλίου, γενόμεται εἰς διαφόρους τοῦ ἔτους ἡμέρας 53, ἐν αἷς 39 ἐν Ἀθήναις·

2) παρατηρήσεις τῶν πλανητῶν, γενόμεναι εἰς διαφόρους νύκτας 11.

3) παρατηρήσεις τῆς σελήνης γενόμεναι εἰς διαφόρους νύκτας 40, ἀπεικασθέντων καὶ 140 παρατηρημάτων·

4) 500 περίπου παρατηρήσεις τοῦ ζωδιακοῦ φωτός, τοῦ λυκαυγοῦς καὶ τῶν ἀνατολῶν καὶ δύσεων τοῦ ἡλίου, κατὰ 60 διαφόρους ἡμέρας·

5) παρατηρήσεις τοῦ Βιννεκεείου κομήτου, γενόμεναι ἀπὸ τῆς 8ης Μαΐου μέχρι τῆς 26ης Ἰουνίου·

6) παρατηρήσεις τῆς γενομένης τῇ 27ῃ Ἰανουαρίου ἐκλείψεως τῆς σελήνης·

7) παρατηρήσεις διαττόντων ἀστέρων, ἑπτακοσίων τῶν ὁποίων προσδιωρίσθησαν καὶ αἱ φοραί·

8) 16860 παρατηρήσεις ἀστέρων περιοδικῶς ἀλλοφανῶν, γενόμεναι ὑπ' ἐμοῦ ἔντε Ἀθήναις καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἑπομένως 3120 περισσότεραι τῶν τῷ 1868 γενομένων·

9) κλιματολογικαὶ παρατηρήσεις, κατὰ τὸν ἄχρι τοῦδε τρόπον καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐντέλειαν.

Πραγματεῖαί μου δὲ ἐδημοτιεύθησαν 5 μὲν ἐν ταῖς ἐν 'Αλτόνῃ ἐκδιδομέναις 'Αστρονομικαῖς Εἰδήσεσι· 5 δὲ ἐν τῷ τοῦ Heiss ἐν Μοναστηρίῳ ἐκδιδομένῳ περιοδικῷ συγγράμματι· 12 δὲ μετεωρολογικοὶ πίνακες μηνιαῖοι ἐν Παρισίοις· καὶ τέλος τὸ Α′ φυλλάδιον τῆς Β′ σειρᾶς τοῦ Γ′ τόμου, καὶ τὸ Α′ τῆς Α′ τοῦ Β′ τῶν πραγματειῶν τοῦ ἀστεροσκοπείου 'Αθηνῶν.

Ἡ βιβλιοθήκη δὲ τοῦ καταστήματος ἐπληθύνθη οὐ σμικρὸν ἐκ δωρηθέντων πονημάτων. 'Επληθύνθη δὲ καὶ ἡ συλλογὴ τῶν τοῦ ἀστεροσκοπείου ἐπιστημονικῶν ὀργάνων, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος.—Ὁ δὲ διδάκτωρ κύριος Κοκίδης ἠσχολήθη εἰς ὅσα καὶ πρότερον, ἰδιαίτερον δὲ εἰς τὰ τοῦ ἐντελοῦς ὑπολογισμοῦ τῆς τροχιᾶς ἑνὸς τῶν κομητῶν.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ 'Αστεροσκοπείου ἀθηνῶν
Δρ. Ι. Φ. ΙΟΥΛΙΟΣ ΣΜΙΤ.